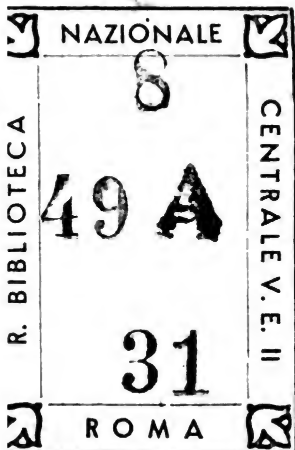

NAZIONALE
8
R. BIBLIOTECA
49 A
CENTRALE V. E. II
31
ROMA

ROMA

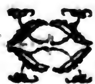
ENCHIRIDION PIARVM MEDITATIONVM

IN OMNES DOMI-
NICAS, SANCTORVM
Festa, Christi passionem, & cæ-
tera, in sequenti pagina com-
prehensa.

AD GRATIAM PARTHE-
niorum Sodalium, vitaq; Reli-
giosorum.

Opera & studio IOANNIS BVSÆI,
Societatis IESV Theologi
concinnatum.

Orabo spiritu, orabo & mente: psallam spiritu, psallam & mente. 1. Cor. 14.

DVACI,
Typis BALTAZARIS BEL-
LERI, sub Circino aureo.
Anno 1619.
Cum Gratia & Privilegio.

Index Meditationum hoc opuſculo comprehenſarum.

REVERENDISS.

IN CHRISTO PATRI, ET DOMINO D. STEPHANO

WERBERO, MYSIENS. Episcopo, Reuerendiss. & Illustriss. D. D. IOANNIS SVICARDI, Archiepiscopi Moguntini, Princ. Elect. in Pontifical. Vicario, S. Theologiæ Doctori, &c.

IOANNES BVSÆVS.

IRARIS fortassis, Reuerendiss. Domine, cur post tot piarum commentationum libellos, à Societatis nostræ patribus, aliisque

 editos,

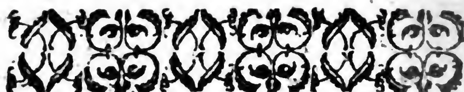
editos, nouum moliar opusculum. Suscepti consilij causam ingenuè aperiam. Optarunt mecum iamdiu multi orationis mentalis amãtes vnum aliquem confici manualem libellum, in quo multæ & variæ, eæque breues Meditationes, quarum vsus toto anni decursu seruiret, continerentur. Quæ enim hactenus in lucem prodierunt, aut prolixiores sunt, vt Petri Canisij, Ludouici Granatensis, Francisci Costeri, Hiero. Natalis, & Vincentij Bruni: aut æquo breuiores, & pauciores, vt Gasparis Loaris, Androtij, Pinelli, & similium. Itaque operæpretium me facturum existimaui, si ex dictis alijsque auctoribus, maximè in Partheniorum Sodalium gratiam (quibus Congregationis leges non semel hoc pium Exercitium commendant) multas & varias Meditationes breuiter in tria puncta distinctas in vnum Opusculum contraherem:

herem: tum vt exiguo ære, labore-que omnibus meditandi materia ſuppeteret, tum vt Patres ſpirituales, qui viam, rationemque commentandi aliis præſcribunt, vnum aliquem auctorem haberent, quē huius ſanctæ exercitationis ſtudioſis commendare poſſent. Cur autem hunc qualemcunque laborem ſub Reuerendiſſ. D.T. auſpicio & tutela lucem aſpicere voluerim, non nouæ, ſed antiquæ me promouerunt cauſæ, quas ante octennium in epiſtola dedicatoria ad quartam Meditationum noſtri P. Bruni partem ex Italico idiomate in Latinum à me conuerſam commemoraui, nimirum conſtans tua, ſuique ſemper ſimilis, tum in hoc Collegium Moguntinum, imò Societatem noſtram vniuerſam voluntas & beneuolentia, tum in Sodalitatem D. Virginis MARIAE Annunciatæ, quam totos viginti-octo annos, quibus illa Moguntię

 floruit,

floruit, velut Sol quidam virtutum tuarum radiis cum omnium gaudio & gratulatione illustrasti, fauor & propensio. Quo fit, vt vtroque nomine Reuerendiss. D. T. licet iam ad deuexam ætatem vergenti, non modo longiorem huius vitæ, pro Ecclesiæ Moguntinæ incolumitate, vsuram, verum etiam sempiterna alterius vitæ sæcula, omnes quotquot in Collegio Moguntino degimus, ex animo optemus. Moguntiæ, ipsis Annunciatæ Dominæ feriis. Anno ab eiusdem partu, M. DC. VI.

PRÆ-

PRÆFATIO

AVCTORIS AD PIVM LECTOREM.

De modo rectè meditandi.

Abes, pie Lector, in hoc Enchiridione, vti spero, affatim materia pro instituenda Meditatione: sed forte modum quoque & rationẽ rectè fructuosèq; meditandi à me reposces. Nec *iniuria, quia sicut eximia est huius spiritualis exercitij nobilitas & præstantia, ita peculiarem quandam curam & peritiam, quo cum vtilitate tractetur, requirit.* Ex*stant de hoc modo duo erudita & accurata, duorũ Patrum Societatis*

nostra scripta, alterum R. P. Francisci Arias Hispani, in Tractatu secundo de Profectu spirituali. Alterum R. P. Bartholomæi Riccij Itali, in Instructione de meditandi modo, nuper latinitate à me donatum, & typis Moguntinis expressum. Verum, quia vel illorum non suppetit copia, vel non vacat omnibus ob prolixitatem perlegere, breuiter hic in epitomen redigam, quæ ab vtroq; fusissimè pertractata fuere. Ac primò exponam quid nomine meditationis intelligatur. Secundò, quæ sint eius partes. Postremò, quæ adiumenta vt cum spirituali fructu perficiatur.

Quid sit Meditatio.

MEDITATIO, *quam alij orationem mentalem appellant, est pia & affectuosa rerum diuinarum, aliarumve consideratio, quæ hominem ad laudandum Deum, ad virtutes Christi, Sanctorumq; sectandas, ad bonum amplectendum, & fugien-*

fugiendum malum efficaciter promouet. Vocaui (affectuosam) *quia non tam in actione intellectus, quã in affectione voluntatis consistit, quatenus eius beneficio ad amorem Dei, odium peccati, & rerum caducarum contemptum promouemur. Vnde Propheta Regius in hoc orandi genere exercitatus dicebat.* In meditatione mea exardescet ignis, *hoc est, feruor, animiq; promptitudo excitabitur, ut fugiam noxia, & amplectar vtilia: vt negligam temporalia, & persequar aterna. Hoc cõmendandi exercitio Christus cum discipulis noctes insomnes in deserto & montibus duxit. Hoc B. V. Maria apud B. Lucam in corde suo cõferebat qua à Christo dicta audierat. Hoc omne vita tempus S. Ioannes Baptista in eremo, & post eum innumeri Anachoreta, sine fastidio traduxerunt. Hoc vsi sunt Sancti omnes, Basilius, Hieronymus, Augustinus, Benedictus, Bernardus,*

Fran-

Franciscus, Dominicus, Ignatius, Xauerius, & quotquot fuerunt insigni sanctitate, & rerum cœlestium contemplatione admirabiles.

De partibus meditationis.

Partes meditationis sunt quatuor. Præparatio, Repræsentatio, Consideratio, & Colloquium vel Petitio.

1. P*ræparatio est, qua homo se ad meditandum componit. Cuius necessitatem Sapiens Ecclesiastes c. 18. his indicat verbis.* Ante orationem præpara animam tuam, & noli esse quasi homo, qui tentat Deum. *Si enim cum Rege, Episcopo vel alio principe viro acturus primum præmeditaris, quibus verbis uti velis, quanto magis id faciendum, quando cum Deo in meditatione es collocuturus.*

Præparatio autem hæc duplex est: remota & propinqua. Remota *est, prælegere pridie meditationis materiam, 2. eam simulatque mane euigilas in mentem reuocare. 3. Cogitationes*

tationes omnes & curas de ſtudijs, alijsve negotijs temporalibus excludere, Meditatio ſiquidem mentem poſtulat quietam & tranquillam. Propinqua *verò eſt, cum iamiam inchoanda eſt meditatio, primùm ſe aqua benedicta, ſi praſto ſit, aſpergere, & ſigno crucis munire. 2. vno paſſu à Meditationis loco ad ſpatiũ Dominica orationis, Salutationisq; angelica conſiſtere, & firmiter tibi perſuadere, te coram diuino maieſtatis throno, quem omnes ſancti circunſtant, vt cum Deo colloquaris, compariturum. Tertiò, reuerenter in genua velut coram Deo prolabi, & mox humiliter poſtulare ab eo gratiam, omnes vires actionesq; animi ad ſua diuinæ Maieſtatis gloriam referendi. Poteris quoque ſi velis B. Virginis, Angeli cuſtodis, vel Sanctorum, ad quos afficeris, auxilium implorare. Potes etiam Meditationis puncta, ſi memoria fortè exciderint relegere.*

Repra-

Repræsentatio vel imaginatio est, qua homo ante punctorum considerationem repræsentat, id est, ob oculos ponit locum, personas, earundemque actiones in mysterio meditationis expressas. Vt si mediteris de crucifixione Christi, imagineris te intueri montem Caluariæ, cruci Christum affigi, infinitam hominũ turbam circumstare, sicut à pictoribus depingi solet. Similiter si mediteris de morte fingas te aspicere teipsum, vel alium in lectulo decumbentem, pallidum, & morti vicinũ. Hæc enim repræsentatio valet non solum ad cauẽdas animi distractiones, sed etiam ad concitandum affectum doloris compassionis, metus & similium. Et si in hac imaginatione diu hærendum non est, sed tantum, quamdiu sentis te piè moueri ad amorem, pœnitentiam, lætitiam, vel aliud Quod si materia meditationis sit de re, in qua nulla sit circunstantiarum, vt loci, vel persona-

rum repræsentatio, statim à præparatione transeas ad considerationes.

3. Consideratio verò est operatio intellectus, qua homo sedulo expendit omnia quæ in singulis punctis continentur, cum desiderio inde fructum aliquem spiritualem carpendi. Maximè autem discurrit, & ratiocinatur circa circunstantias, vt si meditetur de aliquo puncto passionis Domini, attendat. Quis sit qui patitur, nempe Filius Dei, conditor cœli & terræ. Quid patiatur, nempe cruciatus maximos. Pro quo, nempe pro te vili & ingrata creatura. Qua de causa, nempe ad te liberandum à damnatione æterna.

4. Colloquium vel petitio. Vbi enim sedulo, quæ in punctis continentur, expēderis, & te ad amorem, dolorem, vel alium affectum, moueris & accenderis, facilè occurret, quid per colloquium à Deo petere debeas. Ordinariè autem petere potes maius lumen Deum, & teipsum cognos-

cognoscendi, peccatorum remissionem, dolorem de iisdem, perturbationem animi, expugnationem, in litteris & pietate progressum, denium virtutes omnes, quæ Deo te reddant gratiorem. Potest autem hoc colloquium institui vel ad Deum, vel ad singulas S. Trinit. personas, vel ad Christum crucifixum. Ad B. V. quoque, aliósue SS. Patronos, imò & ad hos omnes. Schema harum omnium partium habes in Meditat. de nouissimis.

De adiumentis ad recte meditandum idoneis.

Primum est Locus idoneus, id est, ab omni strepitu remotus, iuuat etiam, si sit obscurus.

2. Tempus certum & stabile, quod citra iustam causam non immutetur. Hora autem aptissimæ ad meditandum sunt matutinæ, ante inchoata studia, vel alia negotia. Conuenit autem in meditatione expendi integram horam, vel certè

me-

mediam.

3. Situs corporalis *modestus & deuotus, vt genibus flexis. Quod si diu non potes, pedibus insistas, ita tamen vt ad genuflexionem paulo pòst redeas. Conuenit aliquando ad exemplum Christi, maximè si magnus aliquis motus insurgat, prono corpore ad breue tempus meditari: Denique is situs vsurpandus est, qui plus iuuet attentionem & deuotionem.*

4. *Vt si quo in puncto senseris spirituali sensu vehementius moueri, non illico transilias ad aliud, sed in eo nonnihil immoreris, donec gustui satisfeceris. Et si ante percursa tria meditationis puncta hora elabatur, non sis sollicitus ad cætera progredi; poteris enim id facere sequenti vice repetitis breuiter ijs, in quibus gustum spiritalem sensisti. Imò sæpe vtile est, vnam eandemq; meditationem, variato tantum colloquio repetere.*

5. Quia

5. *Quia vis meditationis potius in exercitatione affectus, quam intellectus posita est, scire debes hunc affectum ordinariè debere esse leuẽ, quia diutius continuari potest, & capiti pectorive noxius non est. Quẽ diuina gratia adiutus facilè excitabis sedula consideratione personarum S. Trinit. Christi, B. Virg. & circumstantiarum, non verbis, sed cordis affectu dulciter eos alloquendo. Quo affectu Angeli diuinæ maiestatis conspectu suspensi continenter canunt.* Sanctus, Sanctus, Sanctus.

6. Si autem Deus aliquando immittat tibi vehemẽtiorem affectum, v. g. vt prorumpant lachrymæ, humiliter eum admitte, & quamdiu Deus dederit, continua. Sed hic diuturnus esse non debet, maximè si sponte à te concitatus sit, ne labatur caput. Prodest autem plurimum hic affectus in quibusdam casibus. 1. Si confessionem generalem de to

v ita,

vita, vel de toto anno facturus, optares te excitare ad contritionẽ veram & perfectam, quam Theologi dicunt valere ad expiandam omnem culpam & pœnam. 2. Si quando graui tentatione contra fidem, castitatem vel vocationem pulsarere. Tertiò: Quando aduerteres te in studio pietatis vel vocationis tuæ omnino refrixisse. 4. si quando aggrediendum esset opus magnum ad Dei gloriam, multis difficultatibus implicitum.

7. Quod si contingat te inter meditandum omni gustu, solatioq; destitui: non ideo animum despondeas. Si enim tua culpa id acciderit, quia imparatus in meditationẽ irruisti, humilia te, culpam agnoscendo, & breui sequetur serenitas. Si verò non tua culpa, cogita permissum à Deo, vel vt disceres gustum illum, non studio nostro parari, sed dono Dei obtineri, vel vt Deus probaret an ex puro Dei amore sanctũ hoc opus,

& non cõsolationis tuæ causa exerceres. Itaque tempore desolationis dic. Ego non incæpi hanc meditationem meam propter meum solatium, sed ex mero amore Dei, quare tandem ex eodem amore perficiam.

8. Si verò multis agiteris distractionibus, nec ideo abrumpe Meditationem: sed cogita, si obrepant te inuito, nullum admitti peccatum. Tantum vbi aduerteris te distrahi, resiste illis, licet sæpius redeant: neque enim minus grata erit ob hunc laborem meditatio tua, quam si eum deuotionis sensu eam perfecisses. Prodest etiam in hac pugna prosilire ad colloquia, & submisse agnoscere te tuis viribus nihil posse: vel etiam grauiter te accusare, tanquam mortalium ignauissimum, qui non possit etiam ad breue tempus cum Deo loqui, & ilico senties auxilium diuinum.

6. Denique non parum ad fructuosam meditationem instituendam

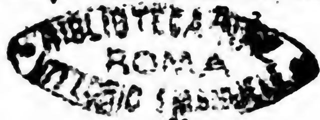
dam valet, ſi Deum in omnibus actionibus tuis, vt verè eſt, cogites præſentem: ſi crebrò per diem iaculatorias vſurpes orationes, ſi libellos ſpirituales libenter lectites, ſi crebro ſacram menſam confeſſione facta accedas, ſi familiaritate piorum vtare, ſi ſenſus externos, ac imprimis linguam coerceas, ſi caritatis & pœnitentiæ exercitia diligas, ſi bona propoſita in meditatione facta opere compleas.

AD SODALITATEM PARTHENIAM.

PRoxima quæ superũ Regi mortalia votis
Sustinet, & stygias Virgo refringit opes,
Vos iuuenum flores, vos illibata tueri,
Atq; implẽda Deo pectora ferre studet.
Ergo velut tristis quando inclementia cœli
Tabificã spargit mœsta per arua lucem:
Mater, quæ teneri insertas timet anxia nati,
Quo sese erepto viuere posse negat,
Illum adigit propriè vitiatos linquere tractus,
Et fugere heu! Diuum quas premit ira domus.
Dein procul à terris quas turbidus inquinat Auster,
Aut putris incestat desidis aura lacus,
Libera rura iubet, vel apricos visere colles,
Quæ Zephyri assiduo murmure sylua strepit:
Sic illa æternam à vobis defendere pestem,
Et cupit à innumeris eripuisse malis.
Heus, inquit, mea cura, quibus felicia serta,
Ex immortali plectere tendo, rosa:
O tandem inuisis animos abducite terris,
Quas auida obsedit pestilitate furor:
Non opus Abaridæ ventos superare sagitta,
Non opus est volucri Bellerophontis equo.

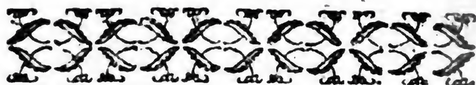
Secum

Secum habitans, curisque animum melioribus implens,
Et Calpe fugiet longius, & Meroe.
At nunquam euadet, qui terra affixus inerti,
Contagem, & certa semina pestis amat.
Repit humi quisquis stolidi vestigia vulgi,
Non Christi & Diuum signa sequenda ratus,
Plus hominum sanas, quam fata extrema, Rogumque
Æternũ, atque Dei flebile Theta timet,
Si quenquam in vanas rerum, somnique gemellis
Comperies oculos deposuisse putres:
Illum Ariadnea pone inter signa corona,
Pone apud Arctoi languida plaustra senis.
Non arces ideo propius continget Olympi,
Semita Tanariæ quam metuenda specus.
At si quem Misera exosum discrimina vita,
Ad frugem & veniæ spem Metanea vocat,
Proh: quam sublimem mortali è puluere raptum
Nectaris implebit nobiliore nota:
Seu larga effusi miretur Munera cœli,
Siue suo tinctum membra cruore Deum:
Siue inter sacra mellita tragemata mensa
Cernit ad humana vocis adesse sonum.
Tum fortè æterni delibans commoda sacli,
Vanarum

Vanarum hæc inter decipietur opum,
Ite malæ pestes, dicit, diuellere, quotquot
Me Domini amplexu noxia cura fuit.
Ambitio, Luxus, Sitis auri, insana Libido,
Lethi immortalis triste satellitium.
Ite: Æternarum Meditatio feruida rerum
Me vehit, vt placidis lintea pulsa Notis.
Iam mihi decrescit tellus, quicquidque superbum
Fors leuibus spondet callida pectoribus.
Iam cœlum, cœlum aspicio, iam proxima vita est,
O! bene quod retro est vertere vela nefas.
Me nunc astringunt adamantina vincula Christo,
Vincula non vlla dissoluenda manu.
Hæc rerum Regina suis, simul indice signat
Hoc libro tanti causa elementa boni.
Vtimini. Auctorem meruit quæ gignere vita
Exaudita, Deum spreta, dat exitium.

MEDI-

MEDITATIONES IN OMNES TOTIVS ANNI DOMINICAS.

MEDITATIO IN FESTO CIRCVMCIsionis. Luca 2.

Ircumcisus est puer. Considera primò summam Christi humilitatem, quod voluerit haberi peccator, cùm non esset, (nā propter peccatum originale tollendum circumcisio instituta erat) nos autem cùm simus peccatores, nolumus haberi. 2. obedientiam, quod legi, cui non erat subiectus, parere voluerit; erat enim Dominus omnium, & venerat, vt legem illam tolleret. 3. caritatem quod tā citò cœperit pro nostra salute pro-

fundere sanguinem. 4. exemplum, vt prauos affectus, & occasiones peccatorum, maximè autem pugnantium contra castitatem circumcidamus, licet sine labore & dolore id non fiat.

2. *Vocatum est nomen eius Iesus, quod vocatum est ab Angelo, priusquam in vtero conciperetur.* Perpende qua de causa vocetur Iesus, id est, Saluator, cùm permittat se circumcidi, quasi egeat salute, nempe ob nimiam erga nos caritatem, voluit etiam cum suo incõmodo nobis prodesse, profusione sui sanguinis nos à dolore liberare & saluare: voluit non otiosè hoc nomen, licet à Deo inuentum, & ab Angelo annunciatum, vsurpare, sed summo labore passionis mereri. Vnde & Apostol. Phil. 2. dicit: *Propter quod exaltauit illum Deus, & dedit illi nomen, quod est super omne nomen.* 2. cogita quam venerandum sit hoc nomen, quippe in quo *flectuntur genua cœlestium, terrestrium, & infernorum.* Est enim nomẽ filij Dei, quatenus homo factus est. Deinde quã suaue & salutare sit. *Omnis enim qui inuocauerit nomen Domini*, ait Propheta Ioel. 2. *saluus erit.* 3. Considera te non esse de Societate Iesu, nisi etiam studeas per labores & passiones fieri Saluator aliorum.

3. *Redditus est matri suæ Puer, quæ illi compa-*

compatiebatur de sanguinis visa effusione. Cogita primò plorasse puerum Iesum in circumcisione, non tam propter dolorem, quàm ob causam doloris, id est, tua peccata: ocellulosque suos coniecisse in matrē, vt ex suaui eius aspectu aliquod caperet solatium. Secundò, perpende, quanto dolore maternum pectus, conspectis lacrymis & sanguine pueruli, fuerit obrutum, quot lacrymas ipsa fuderit, dixeritque potius corde, quàm ore, O dulcis Iesu, quid est hoc? Ante octo dies vidi te in præsepio plorantem & trementem; & hodie video te sanguinem pro mea salute profundentem. O quomodo crescit indies caritas tua!

IN FESTO EPIPHANIÆ.

De tribus Magis Regibus, Matth. 2.

1 TRes *Magi Reges ad puerum Iesum adorandum venerunt, stella duce, ita attestantes. (Vidimus enim stellam eius in Oriente, & venimus adorare eum.)* Considera primò summam caritatem pueri Iesu, qui omnes homines vocat ad salutem, è vicino quidem infimos pastores per nuncium Angelum; è longinquo diuites & nobiles per indicium stellę, illos ex Iudæis, hos ex gentibus,

&

& quemque per congrua media, vt Magos peritos astrologiæ per stellam. 2. obedientiam Magorum, qui ad tam paruum indicium credunt, & constanter etiam in vrbe Hierosolyma coram Herode audent quærere, vbi sit rex Iudæorum natus? Vide quanto gaudio iter peragant, quantas gratias Deo agant. Expende, an tu inspirationi diuinæ tam cito pareas.

2. *Procidentes adorauerunt eum, & apertis thesauris suis, obtulerunt ei munera aurum, thus, & myrrham.* Considera primò, Magos supplices in terra prostratos prius adorare Christum, & deinde offerre munera: prius offerre seipsos corpus & animam puero Iesu, quod munus longè fuit gratissimum. Sic olim Deus primum respexit ad Abel, deinde ad munera eius. Et tu quoque prius offer Deo cor & voluntatem tuam, deinde verò operum bonorum fructus. 2. offerre aurum Christo, vt regi, thus vt Deo, myrrham vt homini mortali: & tu tria offer Iesu aurum caritatis, super omnia eum diligendo; thus deuotionis, omnia ad gloriã eius faciendo; & myrrham mortificationis, passiones & cupiditates frenando, Religiosus si sis, offer aurum, per votum paupertatis, omnem proprietatem refugiendo: thus per castitatem,

corpus

corpus Deo conſecrando, & myrrham per obedientię votum, voluntatem ſubijciendo voluntati ſuperioris. 3. conſidera, quanta conſolatione puer Ieſus, reges data benedictione, porrectis ad oſculum manibus & pedibus dimiſerit. Quantoque gaudio B. Virgo & Ioſeph exultarunt.

2. *Reſponſo accepto in ſomnis, ne redirent ad Herodem, per aliam viam reuerſi ſunt in regionem ſuam.* Conſidera Magos, quia tam liberales in Chriſtum fuere, (totos ſe cum theſauris ſuis offerendo, nihilque de fide, ob vilitatem & paupertatem parentum, detrahendo,) noua gratia per miraculum ornari, ne redeant ad Herodem, id eſt, ne malorum conſuetudine damnum capiant; vt diſcas quando tu liberaliter te, tuaque obtuleris Deo, Deum viciſſim te non derelicturum, nec paſſurum vt mundi ſocietatem requiras in maligno poſiti, ſed potius facturum, vt per aliam viam mundo contrariam, id eſt, paupertatis, contemptus tui, & mortificationis ac crucis tendas in regionem tuam, id eſt, paradiſum cœleſtem, vnde omnes exulamus.

DOMI-

DOMINICA I. POST Epiphaniam.

De ascensu Christi in templum, anno duodecimo. Lucæ 2.

1 N*Atus Iesus annos* 12. *è Nazareth, profectus est Hierosolymam.* Considera quanta deuotione Beata Virgo cum Iesu & Ioseph quotannis iuerit Hierosolymam ad celebrãdum Pascha, cùm fœminę ad id non tenerentur, minus puer Iesus, vt discas multa facere, ad quæ non teneris, & libenter loca sancta, precandi causa, licet remota, adire. 2. cogita te videre puerum Iesum iunctis manibus, & post eum B. Virg. & Iosephum ardenter & multis horis orantes. O vtinam ex illo feruentium precum igne vna scintillula incideret in orationum nostrarum frigus.

2. *Remansit illic nesciis parentibus.* Cõsidera intimum dolorem B. Virg. quando domum repetens vesperi non inuenit suum Iesum, quem putabat esse cum Ioseph, quot gemitus ambo ediderint, quot lacrymas fuderint, nesciẽtes quò se verterent, quia erat nox, sed nec cibum nec somnum ea nocte sumpserint. 2. cogita, cùm te volueris diuino

nino cultui dedicare, vel inſpirationi diuinę ſatisfacere, poſſe parentes, ſi reluctentur, eorumque conſilia deſerere. Tunc enim Deo magis obediendum, quam hominibus. Deinde Chriſtum aliquando, etiam pijs, ſe, ſuaſque conſolationes ſubtrahere, vt diſcas ſollicitè eum, eiuſque gratiam cuſtodire. 3. vide Chriſtum in angulo aliquo tẽpli illa nocte ardenter orantem, de die verò vel orantem, vel pia loquentem inter pueros, vel panem oſtiatim emẽdicantem.

3. *Poſt triduum eum inuenerunt in templo, ſedentem inter Doctores: & ipſe illis cauſam moræ percontantibus, reſpondit: (Neſciebatis quia in his quæ Patris mei ſunt, oportet me eſſe?)* Cogita quomodo B. Virgo, in reditu ab omnibus obuiis quærat de filio, eoque conſpecto, quantum gaudium obortum cum lacrymis, quomodo irruerit in oſcula, nunc ipſa, nunc Ioſeph, quas querelas depoſuerint. Quomodo viciſſim eas ſolatus. Quantum Doctores illum laudarint coram ipſis. 2. diſce Chriſtum inueniri in templo, non inter cognatos, & carnales homines. Diſce & humilitatem, vt non pudeat alios audire, & interrogare quę neſcis.

DOMI-

DOMINICA II. POST Epiphaniam.

De nuptiis in Cana Galilaea. Ioan. 2.

1 *INuitatus fuit Christus cum discipulis suis ad nuptias*. Considera primò humilitatem Christi, qui non dedignatur ire ad nuptias inopum; defecerat enim ijs vinum. 2. mysterium, quia matrimonium est symbolum coniunctionis Christi cum Ecclesia, cuius tu es membrum; vt scias, sicut post nuptias sponsa nō potest amplius diuelli à sponso, sic nec te à Christo, eoque magis, si per votum castitatis eum in sponsum elegeris. 3. scopum Christi; ideo enim adijt nuptias, vt fructum & temporalem & spiritualem ijs afferret.

2. *Deficere vinum mater Christum monuit. (Vinum non habent.) Et ministris dixit: Quodcunque dixerit vobis facite*. Considera primò sicut olim B. Virgo per suam humilitatem, dicendo: *Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum. Luc*. 1. causam dedit summo miraculo Incarnationis, vt Deus fieret homo, sic nunc per caritatem causam dedisse primo Christi miraculo, vt aqua fieret vinum. 2. si sollicita fuit non

solum

ſolum de defectu vniuerſali per aduentum Meſſię tollendo, ſed & de particulari harum nuptiarum; ſollicitam quoque fore de tuis defectibus corporalibus & ſpiritalibus tollendis, ſi eam inuocaris. 3. quod ita ſit ſollicita de nobis, vt velit nos etiam cooperari. Nam dicit miniſtris. *Quodcunque*, &c. cooperamur autem, ſi libenter faciamus quicquid Chriſtus nobis inſpirarit, ſi voluptatem noſtram cum diuina in omnibus conformemus.

3. *Aquam in vinum Dominus conuertit.* (*Et manifeſtauit gloriam ſuam, & crediderunt in eum diſcipuli eius.*) Conſidera hoc primum miraculum Chriſti, typum eſſe vltimi miraculi facti ante paſſionem in inſtitutione S. Euchariſtiæ, quando panem in corpus ſuum, vinumq́; in ſanguinem conuertit; vt diſcas huic potius ſacro conuiuio, quã illi nuptiali profano ſæpe intereſſe. 2. Conſidera te verum imitatorem Chriſti fore, ſi ita inter homines verſeris, vt aquam primò in vinum conuertas, id eſt, peccatores coneris facere iuſtos, bonos meliores: deinde omnia ad gloriam Dei, non tuam agas. Et, ſi aliorum ſis magiſter, ac ſuperior, diſcipulos & ſubditos, tua doctrina & ſanctitate reddas in fide firmiores, & amore Dei feruentiores.

II. ME-

II. MEDITATIO.

1 D*Icit Euangelista (Et mater Iesu erat ibi) id est, nuptijs.* Considera illam ibi fuisse, antequam Christus aduenisset. Cur verò præuenit ? nisi vt operam suam illis offerret in parandis nuptiis, & vt incitaret ad Christum inuitandum ? hoc est, vt caritatem perfectam, corporalem & spiritualem erga eos declararet. 2. vbi B. Virgo est, vel colitur, ibi continuo adesse Christum cum suis sanctis. Non potest filius abesse à matre, nec magister à discipulis. Gaude ergo si in sodal. B. Virg. verseris, vel singulari deuotione eam colas ; nam certus esse debes Christum tibi cum omnibus sanctis affuturum.

2. *Dicit eis Iesus (implete hydrias aqua. Et impleuerunt eas vsque ad summum.)* Considera primò, licet miraculum ex sola Dei virtute pendeat, Christum tamen nostrum quoque conatum postulare, quamuis difficultatem nonnullam habeat coniunctam ; erant enim maximæ hydriæ, deinde conatum nostrum esse debere non qualemcunque, sed perfectum, quia ministri impleru nt eas ad summum, vnde vulgo dicitur, Deum nemini deesse sua gratia, si faciat, quod in se est. 2. eos habere hydrias sex implendas,

plendas, animam, corpus, intellectum, voluntatem, ſenſus internos & externos, *theſaurum enim geſtamus*, vt ait Apoſtolus 2. Cor. 4. *in vaſis fictilibus*; ſed implendę ſunt aqua contritionis & lacrymarum, vt conuertantur in vinum gratię. *Cor enim contritum & humiliatum Deus non deſpicies*, ait Dauid Pſal. 50.

3. *Architriclinus dicit ſponſo: Omnis homo primò bonum vinum ponit, deinde quod deterius eſt.* Conſidera mores hominum mundi cōtrarios eſſe moribus & legibus veri ſponſi Chriſti: illi enim primò vinum bonum ſuis in hac vita apponunt, id eſt voluptates, honores, & opes, deinde verò deterius, nempe crucem conſcientiæ, deſperationem, damnationem ęternam. Chriſtus verò commendat ſuis paupertatem, fletum, crucem, tribulationes in hac vita, deinde verò theſauros magnos in cœlo ac æterna gaudia. Vide tu vtros malis ſequi B. Auguſtinus certè Chriſtum maluit quàm mundum, cùm diceret: *Hic vre, hic ſeca, Domine, modò in æternum parcas.*

DOMINICA III. POST Epiphaniam.

De Leproso, & Centurionis seruo. Matth. 8.

1 L*Eprosus adorato Christo dixit : (Domine , si vis , potes me mundare.)* Considera primò , Christum post descensum ex monte , in quo multa dixerat de dilectione proximi , iam venire ad praxim , & exercere illam : vt discas doctrinam debere respondere cum vita. Diligere enim debemus proximum non tantum verbo , sed opere & veritate , vt loquitur B. Ioannes. 2. Vide quid faciat leprosus , vt impetret sanitatem, humiliat se, fidem suam magnã opere adorationis, protestatur, agnoscit, & fatetur se leprosum , solique diuinæ voluntati se committit , dicens : *Si vis , potes* : vt discas tum orationem tuam fore efficacem , si humiliter petas , & cum resignatione , vt tantum voluntas Dei fiat, siue sanus,siue infirmus esse debeas , forte enim hic leprosus si infirmus non fuisset , Christum non quæsisset.

2. *Et extendens Iesus manum , tetigit eum , dicens : Volo, mundare.* Considera primò Christum cum verbo posset, tactu tamen voluisse eum sanare , vt doceret

ceret te non debere abhorrere à pauperibus, vel ægris, quando potes eos iuuare. S. Martinus & S. Franciſcus leproſū oſculati ſunt S. Elzearius & S. Margareta regina Scotię etiam pedes eis lauere. Et eadem ratione nec deſiſtere à ſceleſtiſſimis hominibus iuuandis. 2. cogita & te fieri leproſum, quādo animā tuā ſinis vel vno peccato mortali, vel multis imperfectionibus fœdari, & ideo te indigere etiam tactu frequenti ſanctiſſ carnis Chriſti in S. Euchariſtia.

3. *Dixit Ieſus mundato: (Vide nemini dixeris, vade, oſtende te ſacerdoti, & offer munus.)* Conſidera, quantopere pijs cauenda ſit vana gloria, quæ, ſicut vmbra corpus, ita ſolet ſequi bona opera; cum Ieſus, nec timuerit ſe peccaturum, & potius debuerit promulgare hoc ſuum opus. 2. quod pudere nos non debeat peccata etiam turpiſſima & grauiſſima confeſſario, vel patri ſpirituali patefacere, vt oratione, conſilio, & impoſita ſatisfactione: perfectè à lepra peccati liberemur. 3. bonum eſſe, gratum erga Deum animum, teſtari etiam munere externo, offerendo illud in templo, vel gratias pro beneficiis acceptis Deo agendo. Deus enim ideo ſibi cupit aliquid de tua ſubſtantia dari, vel à te crebras gratias agi, vt tibi plura dare poſſit.

II. PARS.

De Centurione.

1 IN *vrbe Capharnaum, Centurio dixit Iesu, seruum suum iacere paralyticum, & malè torqueri.* Considera primò caritatem Centurionis, etiam pro vili seruo solliciti. Et Christi humilitatem, qui non dedignatus illum, respondit. *Ego veniam, & curabo eum*, vt discas, si superior sis, etiam viles subditos non respuere; & si non sis, exẽplo Christi, promptè eis cùm potes, succurrere. 1. expende, num tu quoque sis paralyticus, primo enim seruus peccati es & passionum, si eas non expugnes. 2. iaces in lecto, si affectu sis immersus rebus mundi. 3. es paralyticus, si in peccato mortali, quia nihil pótes operibus bonis mereri. 4. malè torqueris si excruciet te in aliqua re conscientia, & nimia sollicitudo rerum temporalium.

2. *Respondens Centurio ait: Domine non sum dignus, vt intres sub tectum, &c. nam & ego homo sum sub potestate constitutus, dicens huic: Vade, & vadit.* Considera, Centurionem eo ipso, quod indignum se reputat, factum dignum, vt Christus intraret non domum, sed cor eius. Vide quot virtutes hic declaret.

Humi-

Humilitatem, dum indignum ſe putat Chriſti præſentia. Fidem dum credit abſentem verbo poſſe ſanare, Sapientiam, dum à nemine doctus agnoſcit Deum, Dominum omnium creaturarum, cui creaturæ facilius obedire ad nutum debeant, quàm famuli ſui ſibi. O fides eximia, non gentilis, ſed Chriſtiani: non militis mundi, ſed Chriſti.

3. *Chriſtus miratus tantas virtutes in homine gentili, prædixit multos gentiles vbique conuertendos, filios autem regni, id eſt Iudæos eijciendos in tenebras exteriores, vbi erit fletus & ſtridor dentium.* Conſidera primò Chriſtum miratum eius virtutes, non quod ignoraret, ſed vt declararet quanti faciendæ ſint in eo, qui omnium rerum diuinarũ eſt ignarus. Secundò, vt diſceres non attendere Deum ad ſtatum, an Iudæus quis ſit, vel gentilis, religioſus vel ſæcularis, ſed ad veras virtutes. 2. Conſidera, non quia Chriſtianus, B. V. Sodalis vel religioſus es, ideo te ſecurum de ſalute, ſed ſi humilitatem, caritatem, aliaſque Centurionis virtutes imiteris. Quo enim plura dona à Deo accepiſti, hoc grauius punieris, ſi eis vſus non fueris.

DOMINICA IV. POST Epiphaniam.

De sedata maris tempestate. Mat. 8.

1 D*Ormiente Christo, coorta est in mari vehemens tempestas.* Considera Christo dormiente in naui, Angelos ascendisse & descendisse de cœlo, vt accidit Iacob Patriarchæ dormienti in Bethel. Gen. 28. 2. licet in naui Ecclesię, vel Religionis cum Christo sis, tamen ideo te non immunem fore à tentationibus dæmonis, mundi, & carnis, imò magis obnoxium, *Omnes qui piè viuere volunt*, ait Apostolus 2. Tit. 3. *persecutionem patientur.* 3. Christum tum dormire, & permittere nos tentari, quando nos in fide imperfecti, & tepidi in diuino seruitio sumus, vt primò agnoscamus nostram infirmitatem. 2. vt eius auxilium inuocemus. 3. vt cooperemur, & faciamus quod in nobis est. 4. vt plus mereamur certando. 5. vt consolatio sequatur maior, post superatam tentationem.

2. *Excitarunt eum à somno territi discipuli, quos de fidei leuitate arguit. (Quid timidi estis modicæ fidei?)* Cōsidera, quanta cōsolatio sit homini Catholico, vel religioso, dum scit secum esse Christum, maximè si crebro communicet; quia

quia in qualibet tribulatione poteſt eius auxilium inuocare. 2. cogita meritò Chriſtum diſcipulos arguere de nimio timore, & modica fiducia, quia omnes, etiam qui pij eſſe cupimus, in eo ferè delinquimus, quod nimis timidi ſimus, vt v. c. ne rideamur ab aliis vel nimis puſillanimes, in graui tētatióne ſuperanda, nec plenè in diuina gratia confidamus; & ideo nec proficimus.

3. *Ventis & mari præcepit, vt conquieſcerent, & facta eſt ſtatim tranquillitas, vnde obſtupentes homines dicebant. (Qualis eſt hic, quia venti & mare obediunt ei.)* Conſidera, quàm admiranda ſit Dei potentia, quod omnes creaturæ, licet rationis expertes, ac etiam furioſum mare, ad nutum obediat; ſolus verò homo ad imaginē Dei factus, rationis compos obedire aliquando nolit. Hoc enim magis eſt ſtupendum, quàm illud. 2. quanta Dei ſit bonitas, vt licet culpabiles ſimus, ſæpe & immorigeri, tamen ſtatim atque opem eius implorauerimus, ſedet tempeſtatem tentationum dæmonis, mundi, & carnis. 3. Conſidera in hoc conſiſtere perfectionem obediētiæ creaturæ erga creatorem, ſubditi erga ſuperiorem, quem loco Dei habet, vt ſtatim nulla mora interpoſita obediat, & imperata exequatur.

DOMINICA V. POST Epiphaniam.

De bono semine & zizanijs, Matth. 13.

1 *SImile est regnum cælorum homini, qui seminauit bonum semen in agro suo.* Considera regnum Dei esse intra nos, vt dicit Christus: ager est anima nostra, quam primo aratro contritionis proscinde. 2. semen boni propositi de vita vel vitio emẽdando in eam inijce. 3. orationibus feruentibus & lacrymis irriga. 4. mortificatione quotidiana subijce, donec moriatur mundo, nisi enim granum mortuum fuerit, ipsum solum manet. 5. in dies proficere stude, vt cum semen ad maturitatem spicæ venerit in hora mortis, illud in horreum vitæ æternæ ministris Angelis colligas.

2. *Cum dormirent homines, inimicus superseminauit zizania, & abijt.* Cogita simul atq; bonum aliquod propositum feceris, non defuturas tentationes illi contrarias. *Tentatio enim est vita hominis super terram*, ait Iob. Et: *Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum cælorum. Act.* 14. Causa est, vt plus mereamur, & similes simus Christo

multa

multa passo. 2. cogita eo magis tibi vigilandum, quod tres inimicos habes capitales & insomnes, dęmonem, carnem, & mundum. Vigilabis autem, si quotidie per examen conscientiæ notes an aliqua zizania ab illis tibi immissa sint in cor. id est, cogitationes repugnantes tuo bono proposito, easq́; statim eradica, ne si diutius hæreant, postea cogaris extirpare & triticum sancti propositi. 3. aduerte inimicum, vbi superseminauit, abire & deserere agrum, hoc enim proprium est mali seminatoris, vt deserat animam, & relinquat conscientiam tristem; boni autem, vt lætam & pacatam.

3. *Tempore messis messores zizania in ignem proiecere, triticum autem collegere in horreum.* Cōsidera, messores esse Angelos, vt Christus exponit; & malos quidē zinania nostra, id est mala opera annotare, bonus verò bona, & in fine vitę ea producere, in conspectum ęterni iudicis, vt iuxta ea iudicemur. 2. cogita, quādiu in hac vita es, te posse esse messorem, quoties examinas conscientiam, aut confiteris sacerdoti, vt sic zizania seminata ex corde tuo extirpes. Si enim nos hic iudicauerimus, non vtiq; post mortem iudicabimus: si hic illa igne pœnitentiæ combusserimus, ibi non conijcientur in ignem inferni.

DOMI-

DOMINICA LXX.

De operarijs in vineam missis.
Matth. 20.

1 COnsidera cur Ecclesia hoc die Alleluia, Gloria, & alia cantica lęta omittat vsque ad Pascha; nempe, quia dies sunt luctus, & pœnitentiæ agendæ ob peccata toto anno, vel vita, quæ vltra 70. annos vix dùrat commissa. Cuius typus fuere 70. anni Babyl. captiuitatis. Quia autem in pœnitentia labor subeundus est, ideo de operarijs Euangelium proponitur.

2. Considera operarios varijs horis diei mitti in vineam à Domino, quia alij ad fidem, vel religionem initio, alij in medio vel fine vitæ vocantur. Item ad vitam æternam, alij iuuenes, alij senes, sed nullus mercedem accipit, nisi strenuè laboret, & perseueret vsq; in finem. 2. cogita, vineam tuam, esse animam tuam, vel proximi, cuius cultu, vt vitam æternam merearis. 1. vites sedulo amputa, id est, superflua rescinde. Habentes enim quod edamus, & vnde vestiamur, cōtenti esse debemus. 2. alliga ad stipitem, id est, Christum, implorando eius gratiam, sine qua nihil possumus facere. Liga vinculis boni propo-

propositi, regularum sodalitatis, vel votis religionis, si id Deus inspirat. 3. expone soli, & libenter fer pondus diei & æstus, sciens feruorem in bonis operibus Deo gratissimum. 4. impingua pinguedine crebræ confess. peccatorum, & S. Eucharistię. *Pinguis enim est panis Christi. Ioan.* 6. vitam sustentans in æternum.

3. Considera nouissimos vltima hora vocatos eãdem mercedem accepisse cum primis, vt discas Deum profectum nostrum non metiri diuturnitate temporis, quo ei seruimus, sed ex studio verarum solidarumque virtutum pura intentione, & zelo magno, ac feruore, deinde quotidiano profectu, contemptu profundo sui & mundi, conformatione voluntatis cum voluntate diuina in omnibus, aduersis æquè ac prosperis. Vnde videmus miraculis claros factos etiam qui breui tempore sanctè vixerunt. 2. Cogita de illa Christi conclusione, *Multi vocati, pauci electi*, quam meritò timere debes, nisi paucis bonis te adiungas, id est, angustam viam, de qua Matth. 7. dicitur, quod pauci eam ingrediantur, teneas.

DOMI-

DOMINICA XL.

De semine in terram iacto.
Matth. 13.

1 I*Esus ad turbas dixit (Exijt qui seminat seminare semen suum.)* Considera Deum, qui nos ad laborem in vineam vocat, etiam semen suum, id est, gratiam & auxilia per varia media, quo bonitatē paternam erga nos declaret, communicare per pulchritudinem cęli & creaturarum, per legem scriptam in cordibus, vel conscientiis, conciones, lectionem, inspirationem, exempla, leges Ecclesiæ, regulas cuiusque status, vim sacramentorum, monita parētum & pręceptorum, morbos, bella, &c. tu vide, an omnibus vsus fueris; & si nullis, fore inexcusabilem.

2. *Et aliud cecidit secus viam, aliud supra petram, aliud inter spinas.* Considera semen bonum agro cordis tui per dicta media iniectum, tribus de causis posse reddi infructuosum. 1. si ad conciones, & alia media, vel non seriò attendas, vel non animo proficiendi, aut ad te pertinere non putes, aut contemnas. 2. si attendas quidem, sed cor durum & petrosum retineas, vt nolis veteres occasiones delinquendi mutare,

metų

metu confusionis, irrisionis, vel afflictionis secururæ. 3. si paratus quidem sis ad omnia facienda, sed animo nimium intentus sis, opibus congerendis, domesticæ rei curandæ, venationi, aliisque recreationibus, studiis litterarum profanis vel sacris, vt excellas alijs. Hæc enim immoderata cupiditas, quasi spinæ, suffocat spiritum pietatis, vt orandi, meditandi, se mortificandi, &c.

3. *Aliud cecidit in terram bonam, & ortum fecit fructum centuplum.* Considera primò, terram bonam esse cor bonum & optimum; vt Christus exponit: Nihil enim gratius est Deo, quàm si ei seminanti offeras cor tuum, id est, bonam voluntatem. Vnde Pro. 3. dicit. *Prabe fili mi cor tuum mihi.* Offer ergo, ac roga, vt illud inflectat quò velit. 2. cor bonum eos offerre, qui parati sunt Dei præcepta, & Ecclesię seruare, ne excidant ex gratia Dei. Optimum autem, qui parati sunt non tantum declinare à malo, sed etiam facere bona, ad quę ex præcepto non tenentur, deinde & mala, id est, tribulationes, voluntarias poenas, opprobria, & mortem pro Christo sustinere.

DOM.

DOM. QVINQVAGESIMÆ.

De paßione Christi, & cæco. Luc. 18.

I CHristus prædixit 12. *discipulis paßionem suam, (& ipsi nihil horum intellexerunt.)* Considera primò ab Ecclesia hoc Euangelium proponi, vt te deterreat à licentia peccandi, quæ solet esse his diebus; cum mundus prorsus insanit & cæcus est: nihil enim efficacius à peccato retrahit, quàm meditatio tam diræ passionis. 2. in transfiguratione tres tantum discipulos interfuisse, nunc verò omnes assumi, quia proprium est verorum discipulorum Christi ferre crucem & multa pati. 3. ipsos nihil intellexisse, quia carni & mundo omnino contrarium est, contemni, conspui, flagellari, crucifigi, & è luto peccati resurgere.

2. *Cæco mendico clamante, licet turba vellet eum tacere, stetit Iesus, eum duci ad se iubet, petit quid sibi fieri velit.* Considera primò, quando volueris vitam emendare, vel sanctius vitę genus amplecti, statim tibi reluctaturum mundum, carnem & dęmonem, sed tuum esse exẽplo cæci non curare, sed fortius clamare. 2. dum persistimus in bono proposito, sup[illegible] difficultatibus statim

tim adesse auxilium diuinum, & Christum stare, nosque ad se aduocare, licet cæci & mendici simus, id est, omni virtute destituti & peccatis obsiti, modò ex parte nostra parati simus ad sordes vitæ anteactæ, vel defectus pristinos deserendos.

3. *Cum cæcus à Domino tantum petijsset, vt videret, mox vidit, eumque secutus est magnificans* DEVM. Considera tam bonum esse Dominum, vt beneficia sua velit nobis dare nō tam secundum suam, quam nostram voluntatem & petitionem, nempe vt sic dona sua, fiant etiam nostra merita. Vnde alibi dicit: *Petite & accipietis.* 2. cæcum non opes, licet esset mendicus, sed tantum visum, petiisse; vt discas non honores, opes, voluptates petere, quia potius excæcant, sed tantum visum, id est, cognitionem Dei & tui, tuarum imperfectionum, & vanitatum mundi, notitiam præsentiæ Dei, & nouissimorum. 3. cæcum visu recepto secutum Christum, & gratias egisse, vt discas, tibi talem vitam post cōuersionem ducendam, qualem duxit Christus, gratias sæpe agendas pro beneficiis, laudandum Deum, & alios eò pertrahendos, sicut exemplo cæci turba hic pertracta est.

FERIA

FERIA IV. CINERVM.

De ieiunio & thesauro in cœlo. Matt. 6.

1 CHristus dixit discipulis. (*Tu cum ieiunas, vnge caput tuum, & faciem tuam laua, ne videaris hominibus ieiunās.*) Considera ieiunium, aliasque afflictiones corporis, etsi occultè fiant, videri à Deo in abscondito, esse illi gratas, easq́; remuneraturum in cœlo, 2. bona opera vt mereantur vitam æternam, debere fieri, primò humiliter, exclusa omni vana gloria, secundò hilariter, omni remota tristitia. *Hilarem enim datorem diligit Deus. 2. Cor. 9.* tertiò ad gloriam Dei & Christi; illud enim est *vngere caput* nostrum Christum, id est vnctum. quartò, cum bona intētione, v. c. ieiunare, vt satisfacias pro peccatis, vt Christum imiteris & Sanctos, vt ad orandum promptior. Hoc enim est *lauare faciem.*

2. *Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra, sed in cœlo; vbi fures non effodiunt, &c.* Considera qui sint thesauri in terra, nempe opes, honores, voluptates, existimatio nominis ob potentiam, eruditionem, & quicquid tolli nobis hic potest. thesauri verò in cœlo, sunt virtutes & bona opera, quæ

sola

ſola poſt mortem nos ſequuntur in cœlum, iuxta illud. *Beati, qui in Domino moriuntur, opera enim ſequuntur illos.* 2. inde ſequi multa bona opera debere te facere, quia theſaurus non conficitur niſi ex multis. Vbi vide quibus maximè theſauri in cœlo promiſſi ſunt, nempe qui multa patiuntur propter Chriſtum, qui omnia propter eundem relinquunt, &c. 3. *Vbi eſt theſaurus tuus,* addit Chriſtus, *ibi eſt & cor tuum.* Matt. 5. *Matt.* 19. vt ſcias te, ſi verè theſaurum in cœlo habes, mentem ſæpius debere attollere in cœlum, & vbique Deum quaſi præſentem, qui eſt nobiliſſimus theſaurus tuus, contemplari.

3. Conſidera de ritu Cinerum. 1. eos fronti aſpergi, ad diſcendam humilitatem cordis. Sacerdos enim dicit. *Memento homo quia puluis es, & in puluerem reuerteris.* *Geneſ.* 3. humilitas enim reo veniam [illegible] in primis neceſſaria eſt. 2. benedicti ſunt, vt benedictionem gratiæ cœleſtis conſequamur. 3. vt nouiſſimorum crebro recordemur. 4. vt vſque ad cineres, id eſt mortem in gratia perſiſtamus.

DOMINICA I. QVADRA.

De tentatione Christi, Matth. 4.

1 P*Ost baptismum secessit in desertum Christus, & ibi dies per 40. & totidem noctes ieiunauit.* Considera primò, quod post testimonium de cœlo acceptum in baptismo, quod esset filius Dei, nihilominus quasi pœnitentiæ agendæ causa in locum desertum & horridum secedat, vbi sine cibo, lecto, & tecto in silentio inter bestias, vt ait Marcus, viuens pro tua salute se afflixit; vt discas eum, qui incipit Deo seruire, debere carnem suam crucifigere cum cōcupiscentiis. 2. ô anima mea agnosce te esse vnam ex bestiis istis, agnosce, quoties indomito passionum tuarum impetu patientiam Christi lęseris, abijce te ad pedes solitarij Iesu, deplora, scelera tua, & osculatis eius pedibus mansuetum eius vultum aspice, si fortè te respiciat.

2. *Ter ab inimico tentatus. (Accedens tentator dixit ei. Si filius Dei es, dic vt lapides isti panes fiant. Mitte te deorsum. Hæc omnia tibi dabo si cadens adoraueris me.)* Considera extremam humilitatem Christi, quod non tantum passus sit se c[...]brius à demone tentari (discas licet sanctus sis, te non fore à tentatione libe-

Liberum) sed etiam permiserit se à dæmone assumi, primo in pinnaculum templi, tum in mōtem excelsum, quod non videtur contingere nisi scelestis hominibus, vt Magis, Sagis, &c. Deinde quod passus sit se tentari turpissima tentatione, vt scilicet adoraret dæmonem.

3. *Angeli accesserunt, & ministrabant ei.* Considera Christum post tentationem fame debilitatum iacere in terra nuda, & vultu pallidum, accedere mox plurimos Angelos, & ex compassione eum è terra leuare, congratulari ei de victo dæmone, parare magno studio mensam, vt comedat. 2. cogita te videre Christum super saxo aliquo ædentem circumstantibus angelis; tibique ministerium angelorum affuturum, si libēter ieiunio, & aliis pœnis corpus castigâris, & tentationes mundi, carnis dæmonisque viceris.

DOM. II. QVADRAGES.

De Cananaa filia. Matt. 15.

1 C*Ananæa Tyro & Sydone egressa petit filiam à dæmone sanari. Sed Christus ei nihil respondit. Apostoli dicunt. (Dimitte eam, quia clamat post nos.)* Considera te si remissionem peccatorum, &

gratiam Dei obtinere velis, debere n societatẽ malorum, & occasiones peccandi deserere. 2. peccatum non excusare sed exaggerare cum Cananæa dicente, filiam pessimè à dæmone vexari. 3. perstare, licet statim non exaudiare. 4. seriò Sanctorum preces implorare. 2. considera, licet Christus simularit se non audire illam, non id fecisse, quòd eam sperneret, sed vt ex cõstantia precandi clarius eius eluceret fides, humilitas, patientia, perseuerantia ad aliorum exemplum, & maius eius meritum.

2. *Cùm adorato Christo illa petiisset se iuuari, & Christus respondisset, panem filiorum non dandum canibus, illa subdidit. (Catelli edunt de micis dominorum.)* Considera quomodo mulier hæc à Christo, & Apostolis repulsa, non pudore suffusa nec metu consternata sit, sed confidens Christi bonitati, ad eius pedes se abijciat, dicens: *Domine adiuua me*, non dicit iuua filiam, quia se agnoscebat culpa sua morbi causam. 2. vide quomodo Christ. quo illa magis multiplicat preces, multiplicet repulsam, & quasi iratus vocet canem & indignam. Vide & humilitatem mulieris, quod non indignatur, sed agnoscit se canem, & indignam pane integro. Et sapientiam miram, quod hoc ipsum nomen in

n ſuum commodum trahat, ſe non panem ſed micas tantum petere, vt catelli ſolent, vnde Chriſtus ſtupens ſubijcit.

3. *O mulier magna eſt fides tua, fiat tibi ſicut vis.* O quam vere dixiſti bone Ieſu. *Regnum cœlorum vim patitur.* Nam mulier hæc & vim intulit ſibi, humiliter & patienter ferendo tam duram repulſam: & tibi, quòd vi quaſi illata importunè gratiam petitam extorſerit; Et ſcio hoc licere imitari, quia Luc. 11. docuiſti, importunè etiam inſtandum orationi, cupis enim precibus etiam cogi à nobis pro tua infinita bonitate, vt eo maiorẽ, impertias gratiam: nam cum illa contenta fuerit micis, tu tamen reſpondes. *Fiat tibi ſicut vis*, id eſt, quicquid petis à me habere, obtinuiſti.

DOMIN. III. QVADRAG.

De dæmonio muto. Luc. 11.

1 D*Æmone ex muto & cæco eiecto, quidam dicunt, (in Beelzebub principe dæmoniorum eijcit dæmonia) alij aliud ſignum quærebant.* Conſidera, licet tria beneficia hic collata ſint; tamen ex inuidia hos peſſimam in partẽ interpretari, illos extenuare, turbam ſolam mirari, vt diſcas inuidi & maligni ingenij eſſe optimè facta vel malè interpre-

 tari,

tari, vel extenuare, quod pij & simplices laudant. 2. bonis operibus, vel admonitionibus aliorum, nos non fieri meliores, sed deteriores, nisi securim ad radicem ponamus, id est, nos ipsos emendemus. Sicut enim bonis etiam pessima cooperantur in bonum, ita malis optima in malum: similes enim sunt araneis dulcedinem floris in venenum vertentibus.

2. *Iesus videns cogitationes eorum, dixit eis. Omne regnum in se diuisum desolabitur,* &c. Considera Christum non maledictum pro maledicto reddere, sed tantum honorem Dei rationibus quatuor tueri, vt discas, si quid contra personã tuam fiat, patienter propter Deum ferre, ac non petenti etiam condonare; si autem contra honorem Dei, fidei Catholicę, religiosi status, famam piorum quid dicatur, tunc non silere, sed defendere pro virili. Sic Moyses murmur contra se sapienter tulit, sed idololatriam, quæ erat contra Deum, seuerè puniuit. Sic mulier è media turba hic Christum & matrem eius beatos clamat.

3. *Mulier de turba dixit. Beatus venter, qui te portauit. Et respondit Christus. Quinimò, Beati qui audiunt verbum Dei, & custodiunt illud.* Considera fortitudinẽ mulieris, quod metu omni excluso

Iudæorum

Iudæorum calumniantium, gloriam Christi & S. matris elata voce tuetur, eligens potius contemni cum Christo, quam honorari à Pharisæis. 2. cogita Christum ob ingratitudinem aliorum mœstum, valde recreatū laude matris, & ideo omnibus aliis relictis conuertisse se ad mulierem & dixisse. Tu vocas meam matrem beatam quod me conceperit, sed ego beatiorem puto, quod verba mea audierit & custodierit, sicut & tu nunc es, omnesq; qui ea audita custodiunt.

DOMIN. IV. QVADRAGES.

De multiplicatione 5. panum.
Ioan. 6.

1 C*Vm Iesus monte conscenso subleuasset oculos, vidit turbam ingentem tendere ad se, rogantique de panibus respondit Andreas. Est puer vnus hic habens quinq; panes hordeaceos, & duos pisces.* Considera Christum ex valle montem cōscendere, vt doceat nos ad perfectionem vitæ spiritualis tendere, sed non sine labore ad eam perueniri. 2. modestiam Christi oculos semper demittentis nec subleuantis nisi in cœlum, & ad populum, vt discas duo maximè tibi respicienda, nempe salutem tuam in

cœlo, & salutem proximorum. 3. si solo aspectu suo Christus attrahat turbam, quid faciet præsentia in Eucharistia? 4. Christum in miraculo vti ministerio pueri, patria relicta dominum secuti, & quidem pauperis, quia hordeaceos habuit panes, vt scias puerorũ & humilium opera Deo gratissima.

2. *Iesus gratiis actis panes 5. & pisces, quinque millibus in fæno discumbentibus distribuit.* Considera feruorem tot millium hominum, quod non soliciti de cibo Christum tam longè sint secuti, & summam Dei prouidentiam nunquam in se confidentes deserentis. 2. cogita, si filius Dei, dator omnium bonorum gratias agit Patri pro quinque panibus, multò magis nos viles creaturas debere corde, voce, & opere pro tot beneficiis quotidianis gratias continenter agere. 3. vide, quanto amore panes piscesque frangat, & simplici turbæ distribuat, memor se aliquando panem cœlestem in extrema cœna in memoriam piscis in cruce passionis assi, distributurum, qui satiet in æternum. 4. cogita illum dignè non accipi, nisi à discumbente in fœno, id est, humiliter de se sentiente, & carnẽ suam, *omnis enim caro fænum*, ait Isaias, mortificante & suprimente.

3. *Collegerunt duodecim cophinos fragmentorum*

mentorum. Considera, quando bona nostra, siue temporalia, siue spiritualia, etsi pauca sint, libenter cõmunicamus proximo, non perire, sed crescere, & multiplicari, vti multi magni eleemosynarij experti sunt. 2. maiorem fuisse post salutationem collectionem fragmentorum, quam panum, vt significaretur indeficientia conuiuij cœlestis in vita æterna consecutura, vbi quisq; fragmento suo, id est, speciali beatitudine ita saturabitur, vt nec esuriat, nec sitiat amplius.

DOMIN. V. QVADRAG.

De immunitate Christi à peccato. Ioan. 8.

1 DIxit *Christus Iudæis: (Quis ex vobis arguet me de peccato? Qui ex Deo est, verba Dei audit.)* Considera, cum à Christo dicaris Christianus te conari debere, vt immunis sis à peccatis saltẽ mortalibus: & scire potius esse moriendum, quam in tale peccatum consentiendum, deinde deliberato, maximè si religiosus sis, nec consentire in venalia, imò etiam cauere imperfectiones quæ peccata non sunt. 2. examina teipsum, an verbum Dei, exhortationes pias, & inspirationes diuinas libenter

ter audias, iisque obsequaris; quia si secus fiat, non es in Dei gratia, nec in numero prædestinatorum.

2. *Cum Iudæi dicerent eum esse Samaritanum & habere dæmonium respondit. (Ego dæmonium non habeo, sed honorifico patrem meum. Non quæro gloriam meam.)* Considera patientiam Christi nihil respondentis de nomine Samaritani, quia tangebat contumelia personam ipsius, (nam reputabant eum indignum sua conuersatione, non enim Samaritanis coutebantur Iudæi, sicut nec nos nunc Iudęis, & Turcis) sed de dęmonio, quia tangebat gloriam Dei mitissimè respondit. *Ego dæmonium non habeo.* 2. considera, si Christus propriam gloriam non quęsiuit, quanto minus tu debeas. Fac ergo omnia in Dei gloriam, & tunc Deus etiam honorificabit te, vnde vides quantum peccent, qui honoris sui cupidi, minimam etiam iniuriam vindicare non dubitant sanguine suo.

3. *Si quis sermonem meum seruauerit, non gustabit mortem in æternum.* Considera hanc promissionem esse eius, qui mentiri & fallere non potest; & quidem de morte spirituali animæ. Vide, quantum Dei beneficium sit, in æternum non solum viuere, sed felicissimè viuere, talique cogitatione te obfirma,

ne

ne ſermones Dei vnquam ſciens tranſgrediare.

DOM. VI. QVADRAGES.

De ingreſſu Chriſti in Hieruſalem. Matth. 21.

1 P*Racepit primo Dominus adduci aſinam & pullum. (Soluite & adducite mihi: & ſi quis vobis aliquid dixerit, dicite, quia Dominus his opus habet, & confeſtim dimittet eos.*) Conſidera primo, Chriſtum pro ſuo triumpho, vilia preparare animalia, nullo ornatu, etiam neceſſario, inſtructa, vt diſcas Chriſtiani hominis triumphum & gloriam veram eſſe in amore contemptus ſui, humilitatis & paupertatis. Pauperum enim ſpiritu eſt regnum cœlorum. 2. in ipſa humilitate ſimul oſtendere ſuam potentiam, tum quod tanquam Dominus omnium, iubet beſtias ſolui & adduci, non petita prius poteſtate à Domino earum, tum quod mouit cor abſentis, vt ſponte eas dimitteret, vt diſcas nihil potentius eſſe humilitate ad ſolutionem à peccatis, & Deum tibi conciliandum, vt faciat, quod petis.

2. *Diſcipuli fecerunt, ſicut præcepit Ieſus, & poſitis veſtibus ſuper aſinam eum deſuper ſedere fecerunt.* Cōſidera primò, obedien-

obedientiam perfectam diſcipulorum, tum quod non diſputarint de mandato, an eſſet iuſtum aliena tollere, tum quod in re vili, vt ducenda aſina cum pullo, per plateas, paruerint. 2. ſimplicitatem & deuotionem erga Chriſtum, quod ad honorandum illum tritas veſtes ſuas exuerint, iiſq; ſtrauerint aſinam, vt ſcias, licet Chriſtus humiliter ſe, noſtrum tamen eſſe illum honorare, quãtum poſſumus & ideò tam ſplendidè ornantur omnia in templis. 3. cogita amorem Chriſti in nos, qui tunc ſinit ſe portari ab aſina, id eſt, corpore noſtro peccatis ſubdito, quando abſoluti ſumus à vinculis peccatorum & veſtibus virtutum apoſtolicarum ornati.

2. *Excepturus eum populus, cum veniret obuiam, veſtimentis ſuis, & palmis arborum ſternebat viam, & canebat. (Oſanna filio Dauid Benedictus, qui venit in nomine Domini Oſanna in altiſſimis.*) Conſidera tunc te veſtes ſternere Chriſti pedibus, quando bonis temporalibus ſuccurris pauperibus per pedes Chriſti ſignificatis: ramos verò oliuarum, cum opera quęuis caritatis & miſericordię exerces, & palmarum, cum victoriam ex tentatione reportas. Canis autem Oſanna, quando eius beneficia agnoſcis, laudas, & prædicas. 2. conſidera ſummum

mum honorem hunc paulò post à populo in summum dedecus mutatum. Hodie honorãt eum suis vestibus, post spoliabunt eum propriis, & illudent veste aliena, nunc colunt ramis arborum, frondibus & floribus, tunc cruce, spinis, clauis & virgis cruciabunt: nunc clamãt, *Benedictus*, tunc ridebunt eum, conspuent, & acclamabunt, crucifigatur: nunc honorificè in vrbem recipiunt, tunc cum dedecore cruce onustum eiicient.

IN DIE PASCHÆ.

De apparitione mulieribus factâ. Marci 16.

1 CONsidera quomodo anima Christi, postquam triduo solata est S. Patres in lymbo, in sepulchrum ingressa corpus resumpserit, & summa luce illustratum, fulgentibus imprimis manuum pedumque vulneribus eduxerit, vt nobis certam spem daret nos similiter resurrecturos, si hic exuto vetere homine in nouitate vitæ ambulemus, & carnem crucifigamus cum concupiscentiis: Passus enim est pro nobis, & resurrexit vt sequamur vestigia eius.

2. *Summo mane ad monumentum profecta*

fecta sunt, Maria Magdalena, Iacobi & Salome inter se dicentes: (Quis reuoluet nobis lapidem ab ostio monumenti.) Considera primò charitatē summam mulierum. Viderant Christum in cruce expirantē, sepulchro clausum reliquerant, idem milite obsessum sciebant, nec aliud quam incrementum doloris aspectu corporis secuturum norant, tamen extremum hoc officium illi deferre voluerunt, vt vngerent. *Verus enim amor*, ait Chrisologus, *nihil asperum, difficile, vel impossibile putat.* 2. Considera eas, licet dubitarent, quis reuolueret tam grandem lapidem, tamen pergere, quia in Deo fidebant, vt discas etiamsi dum cœpisti vitam emēdare, vel mundum relinquere, difficultas in lapide pœnitentiæ mouendo occurrat, vel timor vt non perseueres in proposito, non diffidere; fidenti enim mox aderit Angelus, qui remoueat lapidem, id est, omnem difficultatem.

3. *Viderunt lapidem reuolutum, & angeli dictum audierunt: (Iesum quæritis Nazarenum crucifixum? Surrexit, non est hic.)* Considera post Christum resuscitatum, angelum reuoluisse lapidem & sedisse super eum, vt discas postquam semel exierimus è sepulchro peccati mortalis, debere deinceps sedere super lapidem, id est, carnem nostram comprimere,

primere, & subiugare, ne iterum nos detrudat, vel concludat in sepulchro? Christus enim ita surrexit. 2. considera, sepulchrum, in quo erat corpus Christi, designare altare, in quo mysterium corporis & sanguinis Domini conficitur. Vnde si digne ad hoc vis accedere: vide vt exemplo trium fæminarum odorifera virtutum aromata, & suauis vnguentum orationis tecum deferas. 3. angelica consolatione dignos, qui cum debita præparatione, & deuotè corpori Christi communicant, & ad loca sacra, vbi reliquiæ Sanctorum sunt, peregrinantur.

FERIA II. PASCHÆ.

De apparitione duobus discipulis facta. Lucæ 24.

1 *CHristus apparuit duobus discipulis cum irent in Emaus, & de ipso colloquerentur mœsti & tristes.* Considera primò, cur Christus adiunxerit se illis. Id enim fecit quod essent afflicti. De Domino, enim scriptum est, quod sit cum illis, qui afflicto sunt corde. 2. quia de re pia loquebantur, nempe de ipso, promiserat enim se in medio fore, vbi duo vel tres in nomine suo congregarentur. 3. vt ostenderet se fidelem

amicum piorum, qui neminem in necessitate deserat. O quoties etiam dum pecco. Domine, non deseris me? 3. Cōsidera eum apparuisse in habitu peregrino, vt credas tibi pia loquenti, vel agenti eum adesse, licet non agnoscas, deinde, vt discas peregrinum te esse in terra, cuius conuersatio sit in cœlo. 4. eum quęrere, cur sint mœsti non quod nesciat; sed vt ipsi infirmitatem suam fateantur, & sic rectius sanentur: sicut medicus ab ægro petit morbi causam, vt congruam medicinam faciat.

2. *Redarguit eorum incredulitatem, & mysteria passionis & resurrectionis ipsis exposuit, (O stulti & tardi corde ad credendum in omnibus, quæ locuti sunt prophetæ. Nonne hæc oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam?*) Cōsidera hanc reprehensionem non ex ira, vt eos pudefaceret, sed ex magno amore profectam, vt errorem suum citius agnoscerent: stulti enim erant Iudęi, quod sine sanguine putarent se redimendos à Christo, cum legis sacrificia tam clarè id indicarint: stultior verò est seruus, qui aliam viam vult ingredi, quam Dominus. *Omnes qui piè viuere volunt in Christo*, ait Apostolus, *persecutionem patientur*. 2. considera quanto cum amore Iesus medius inter istos duos, incesserit, declarans illis scripturas, & simul

ſimul donans lumen eas intelligendi, & cor ad fidem accēdens. O quam felix fuiſſet anima mea, ſi potuiſſet colloquium illud audire, & videre flammas ex ore Domini erumpentes.

3. *Cum Ieſus fingeret ſe longius ire, coegerunt eum manere ſecum; Fracto autem pane diſparuit. Ipſi autem ſubito in Hieruſalem reuerſi nunciauerunt Apoſtolis, quomodo vidiſſent eum, & in fractione panis agnouiſſent.* Conſidera finxiſſe, vt probaret eorum amorem, & plus accenderet deſiderium ſe retinendi, atque hac caritate mererētur illuminari, intus ardebant inter colloquium, ſed fictionis folle flamma prodiit exterius, dum eum cogunt; vt diſcas pauperes & peregrinos rogare & etiam cogere, vt officium caritatis acceptent. 2. cogita Deum, cum gratiam aliquam vis impetrare, velle non tantum rogari, ſed etiam cogi, pugnando ſcilicet viriliter contra difficultates, nam ſcriptum eſt, à violentia regnum cœlorum rapi. 3. perpende diſcipulos non eſſe illuminatos, dum Chriſtum audirent, ſed dum hoſpitio recepto cœnam apponerent. *Non enim auditores verbi, ſed factores iuſtificantur.* Deinde illuminatos in fractione panis, ad oſtendendam S. Euchariſtiæ efficaciam.

FERIA III. PASCHÆ.

De apparitione discipulis congregatis facta. Lucæ 24.

1 S*Tetit Iesus in medio discipulorum, & dixit: Pax vobis, nolite timere.* Considera, nunquã Christum deserere nos, quando in Societate bonorum manemus, sed stare medium, vt ducem inter milites, patrem inter filios, caput inter membra, vt mœstos soletur. 2. precari pacem, etiam illis, à quibus erat offensus fugiendo, quia Deus est pacis & consolationis, pacem, non quam mundus dat, sed quam Angelus annunciauit hominibus bonæ voluntatis, pacem animę cum Deo, cum proximo, & cum se ipso, quæ consistit in tranquillitate bonæ conscientiæ. 3. hortari, ne timeant Iudæos, qui occidere possunt corpus, sed eum, qui animam & corpus potest mittere in gehennam.

2. *Turbatis, quod putarent se spiritum videre dixit. (Videte manus meas & pedes, quia ego ipse sum) & ostendit eis.* Considera antegresso terrore Apostolos in Christi notitiam venisse, quia initium sapientiæ est timor Domini: *Sine timore* enim, ait Sapiens, *nemo iustificatur. Eccl. 1.* vide quantum laboret Christus,

ſtus, vt diſcipulos certos reddat de ſua reſurrectione: offert enim corpus ſuũ, licet iam impaſſibile, videndum & tangendum: offert manus perfoſſas, vt incitet ad pugnam; latus, vt ad morem ſui alliciat: pedes, vt vocet ad perſeuerantiam. Cicatrices retinuit, vt indicet nunquam ſe ſalutis noſtræ depoſiturum memoriam.

3. *Deinde, cum adhuc non crederent, partem piſcis aſſi & fauum mellis comedit, & reliquias dedit eis.* Conſidera humilitatem & caritatem Chriſti, iam glorioſi & regis regum, quod dignetur cibum ſumere cum pauperibus piſcatoribus, vt eos lucrifaciat; vt diſcas beneuolè & humiliter etiam cum pauperibus conuerſari, ſi vis eos conuertere. 2. conſidera myſterium, aſſus enim piſcis fuit ſacra eius humanitas aſſata in veru crucis; fauus autem mellis, eius diuinitas ſua dulcedine paſcens animas electorum. Reliquię autem datæ ſunt Apoſtolis, & nobis, in ſacramento Euchariſtiæ, in quo iis quotidie verè & realiter fruimur.

IN OCTAVA PASCHÆ.

De apparitione discipulis facta præsente Thoma. Ioan. 20.

1 *STans Iesus in medio discipulorum, dixit: Pax vobis. Sicut misit me Pater, & ego mitto vos. Accipite Spiritum sanctum, Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis.* Considera, sicut Christus non est missus in mundum, ad regnandum, sed ad patiendum, sic te, siue secularis, siue religiosus sis, missum ad multa patienda pro Christo, & ad magnos labores. 2. Considera Dei bonitatem, quod quoad peccata non velit aliud iudicium institui in cœlo, quam illud ipsum quod hic à sacerdotibus Apostolorum successoribus instituitur in terra. Si ergo vis effugere seuerum iudicium Dei futurum, ne reformides iudicium hominis peccatoris & infirmi, qui compati tibi potest.

2. *Post dies octo & Thomæ dixit: Infer digitum tuum huc, & vide; &c. & noli esse incredulus sed fidelis. Et respondit Thomas: Dominus meus, & Deus meus.* Considera incredibilem caritatem Christi, eundem laborem pro solius conuersione Thomę iam impendentis, quem ante pro omnibus Apostolis, vt certi essent

de

de resurrectione, impenderat, ostendens se bonum pastorem esse, qui relictis 99. quæsiuit vnam ouem in montibus errantem. Vnius animę cōuersio despicienda non est, cum Christus pro vna paratus fuerit mori. 2. attende & sapientiam, quod Thomæ non soli, vt fecerat Petro, & Magdalenæ, sed coram Apostolis apparuerit; id enim fecit, vt & Apostoli plus firmarentur in fide, & in amorem Christi magis accenderentur. 3. cogita humilitatem stupendam Christi, quod voluit manus in latus suum mitti. O quomodo arsit cor Thomæ cùm mitteret eas in tam ardentem fornacem, & ideo in genere mox lapsus eum adorauit, clamans, *Deus meus*.

3. *Dixit Iesus Thomæ: (Quia vidisti me, credidisti. Beati qui non viderunt, & crediderunt.)* Considera, quanto solatio nobis esse debeat hęc sententia, quod non minus beati simus nos, qui non vidimus in carne Christum, si in eum credamus, quam Apostoli qui eum in carne viderunt, & tetigerunt: & ratio est, quia vt nos credamus, maior est difficultas, ac proinde & meritum, minor autem fuit Apostolis. Vnde illud Gregorij, Homil. 26. in Euang. *Fides non habet meritum, vbi humana ratio præbet experimentum.*

DOM. II. POST PASCHA.

De bono Pastore, Ioan. 10.

1 D*Ixit Iesus turbis: (Ego sum pastor bonus. Bonus pastor animam suam dat pro ouibus suis.*) Considera omnes, qui curam habent aliorum, esse pastores, vt superiores respectu subditorum, patrem familias, domesticorum; magistros, discipulorum; confessarios, pœnitentium; concionatores, auditorum; & quemlibet respectu suarum potentiarum & membrorum. 2. considera, tunc te bonum esse pastorem tui, vel tuorum, cum eos pascis & regis, verbo, exemplo, & cibo corporali & spirituali. Ouem vero bonam, cum simplex es, humilis, innocens, obediēs, vtilis in omnibus aliis, & patiens in aduersis. 3. tunc animam tuam ponere pro ouibus, quādo contra lupos, mundum, & dæmonem, oues tuas intellectum, voluntatem, sensus cohibes, ne in peccatum consentiant, & potius vis mori, quam vt peccatum mortale, per visum v.c. vel tactum committatur.

2. *Mercenarius autem, & qui non est pastor, viso lupo dimittit oues & fugit.* Considera, tunc te esse mercenarium, quando in actionibus tuis bonis, vt concionibus, lectionibus, frequentatione

ione templi, quæris mercedem tēporalem vel gloriam non Dei, sed mundi, vt magnus fias scilicet. 2. quando lupo veniente, id est, tentatione carnis vel mundi orta, non resistis, non castigas vel mortificas carnem ieiuniis, ciliciis, vigiliis, sed fugis omnem pœnitētiam, & sinis oues tuas vinci à malo tentationis & deuorari. 3. cogita te amittere nomen pastoris & Domini, quia oues potius dominantur tibi quā tu illis. *Qui enim peccat, seruus est peccati. Ioan.* 8. ac proinde & carnis suæ, a qua per peccatum spiritus vincitur.

3. *Ego cognosco oues meas, & cognoscunt me meæ. Et alias oues habeo, quæ non sunt ex hoc ouili, quas oportet me adducere.* Considera bonorum pastorum esse cognoscere & diligere oues, cognoscique & diligi ab ouibus, itaq; bonum te tui pastorem fore, si bene cognoueris te ipsum tuarumque virium imbecillitatem, imperfectiones & lapsus quotidianos, in eosque per examen inquisieris: tunc autem te agnosci & diligi ab ouibus tuis, id est, potentiis animi & corporis, quando orationi & voluntati subiectæ erunt. 2. cogita, si bonus pastor esse velis & studeas etiam ad ouile Ecclesiæ Catholicę adducere hæreticos, & infideles doctrina, & exemplo vitæ sanctæ.

DOM. III. POST PASCHA.

Modicum & non videbitis me. Ioan. 16.

1 D*Ixit Iesus discipulis: Modicum, & iam non videbitis me: & iterum modicum, & videbitis me.* Considera Dominum hic prædicere passionem suam quam Apostoli fugerunt; & resurrectionem, post quam iterum eum viderunt: solet enim Dominus ideo tristia prædicere, vt iacula præuisa minus feriant, & mox addere læta, ne tẽtationi succumbant. 2. bonis & piis primum nunciari & euenire tristia, postea autẽ lęta & iucunda: contra verò malis & mundanis, prius iucunda, tum tristia, peccatores enim consolationem suam quærẽtes in hoc mundo post ardebunt ignibus sempiternis, pij verò qui hic persecutionem patiuntur, postea gaudebunt in cœlo in æternum.

2. *Cognoscens Iesus, quod vellent interrogare, quid sibi vellet.* Modicum &c. *Amen*, inquit, *dico vobis, plorabitis, & flebitis vos, mundus autem gaudebit, sed tristitia vestra vertetur in gaudium, sicut mulieris tristitia post editum partum.* Cõsidera Domini bonitatem nos præuenientis, quando bonam habemus voluntatem aliquid petendi, 2. officium

pij

ij hominis in hac lacrymarum valle, dum Dominum nō videmus, esse, flere & plorare, potius, quam gaudere, idq; triplici de causa. 1. propter peccata, quia illis Christum fugamus & crucifigimus. 2. propter tentationes continuas à carne, mundo, dæmone. 3. ob passionem Christi, dum ea meditamur. Omnes enim hę tristitiæ vertuntur in gaudium, quia salutem stabilem operantur teste Apostolo. 3. modicam esse tristitiam nostram, quia tempus huius vitæ ita breue est vt vmbræ, vapori, & momento comparetur in Scriptura.

3. *Iterum videbo vos, & gaudebit cor vestrum, & gaudium vestrum nemo tollet à vobis.* Cōsidera pro breui & momentanea tribulatione, si patienter eam sustineas, te recepturum à Deo, non consolationem solum & gaudium, sed etiā regnum æternum; nam dicit Paulus. *Id quod in præsenti est momentaneum & leue tribulationis nostræ, supra modum in æternum gloriæ pōdus operatur in nobis.* 2. *Cor.* 42. è contrario mundum pro breui & momentanea consolatione, quam habet in peccato mortali excruciandum pœnis æternis, vnde Iob ait. *Ducunt in bonis dies suos, & in puncto ad inferna descendunt.* Et Abraham ad Epulonem. *Fili recordare, quia recepisti bona in vita, & Lazarus similiter mala: nunc*

autem

autem hic consolatur; tu vero cruciaris. *Luc.* 15.

DOM. IV. POST PASCHA.

Vado ad eum qui misit me. Ioan. 16.

1 D*Ixit Iesus discipulis. Expedit vobis vt ego vadam ad Patrem. Si enim non abiero, Paracletus non veniet ad vos.* Considera Christum prænunciare gloriosam suam ascensionem in cœlum, & Spiritus sancti, post eam missionem, nempe in visibili forma, & pleniore abundantia, vt disceres, sicut ille post passionem glorioso corpore & anima ascendit in cœlum, æterna felicitate cum sanctis ibi fruiturus, sic te, si sanctè vixeris, & pro Christo multa passus fueris, corpore & anima assumendum in cœlum. 2. vt accipias magnam gratiam Spiritus sancti, debere te animum abstrahere à lacte materno, hoc est consolationibus spiritualibus, quas solet Deus initio conuersionis tyroni cōcedere, & parare te ad desolationum crucem ferendam, ideo enim Christus discipulis carnalem præsentiam suam subtraxit, vt Spiritus sancti gratia, qua cum gaudio etiam dura ferrent, fruerentur.

2. *Spiritus sanctus arguet mundum de peccato, iustitia & iudicio.* Considera, hoc fuisse

ri ſſe ſignum aduentus Spiritus ſancti
n Apoſtolos, quod cum ante timidi
ſſent, & ad vocem ancillæ cum Petro
errerentur metu omni remoto Chri-
ſtum prędicarint, & mundum, id eſt,
malos homines audacter arguerint:
Primo de peccatis, quod conuerti nol-
lent. Secundò de iuſtitia, quod crede-
rent quidem, ſed vitam non agerent
ſanctã. Tertiò de iudicio, quia in nulla
re facilius peccant homines, quam te-
merè iudicando de aliis. Vnde Chri-
ſtus, *Nolite iudicare & non iudicabimini.*
Cogita in te quoque fore Spiritum
Dei, ſi mundum de his argueris.

3. *Adhuc multa habeo dicere vobis, ſed non poteſtis portare modo. Cum autem venerit ille Spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem.* Conſidera Dei bonitatem non plura nobis imponentis, quã ferre poſſimus, & ad captum omnium ſe accommodantis: quod non facit caro & mundus, plura ſæpe exigens à ſuis, quam portare queant. 2. cogita, quamuis multum nobis profeciſſe ſępe videamur, tamen multa adhuc deeſſe. 3. quanti te faciat Chriſtus quod, non ſolum ſeipſum totum, id eſt, corpus, animam & ſanguinem, ſed etiam Spiritum ſanctum ſuum promittat, manſurum tecum in æternum, ne erres, vel labaris.

DOM.

DOM. V. POST PASCHA

Orandum esse Patrem. Ioan. 16.

1. IEsus dixit discipulis. (*Amen, amen dico vobis, si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.*) Cōsidera quantopere Christus exoptet colloquium hominis spirituale, quod fit per orationem, sic vt pręmium promittat cum maxima asseueratione, nempe se daturum quicquid petitur. Longe alius est mos Principum huius sęculi, qui ad colloquium suum non solum alios nō inuitant, sed neminem ad illud admittunt, nisi diuites, & quidem ab aliis multis rogati. Argue, & tuam cæcitatem, quod pluris facias sæpe colloquium cum Principe terreno, quam cum cœlesti.

2. *Petite & accipietis, vt gaudium vestrum sit plenum.* Considera hinc colligi, quid petendum sit tibi à Deo, nempe vnde haurire possis gaudium plenum & perfectum, cum ergo gaudium perfectum & solidum non sit in bonis huius mundi diuitiis, honoribus, voluptatibus aliisq; caducis rebus & temporalibus, ea vtique petenda non sunt, sed tantum bona æterna, hoc est, salus nostra, & quæ ad illa nos deducunt, vt

ꝛi gratia, solidę virtutes, humilitas, ..
ritas, patientia, &c. aliaq́; excellen-
a dona: dedecore enim afficit ma-
rum Principem, qui exigua dona ab
postulat.

3. *In illo die in nomine meo petetis: &*
on dico vobis quia ego rogabo Patrem de
obis; ipse enim Pater amat vos, quia vos
e amastis. Considera optimam ratio-
em orandi esse petere à Patre cœlesti
liquid nomine Christi vel per passio-
em & merita Christi, quia id indicat
is verbis, Patri perinde esse, ac si Chri-
tus ipse pro nobis oraret. 2. magno
olatio nobis esse debere, quod disci-
uli Christi tam cari sint Patri cœlesti,
t nec opus habeant oratione Christi
n cœlo; licet Christus, vt homo, etiam
unc ibi interpellet pro nobis, vt do-
et non semel Apostolus Rom. 8. &
Heb. 7. & 9. imò S. Ioan. 1. epist. c. 2.
ocat eum aduocatum nostrum.

IN FESTO ASCENSIONIS.
Marci 16.

1 *CHristus recumbentibus vndecim dis-*
cipulis exprobrat incredulitatem, mit-
tit in totum orbem ad prædicandum, pro-
mittit credentes signa facturos. Considera
clementiam Christi toties quouis tem-
pore, loco, & occasione se videndum
exhi-

exhibentis, vt crederent resurrexisse; dicitur enim duodecies apparuisse variis, & nunc in mensa, vt discas quouis loco, si inuocetur, nobis eum adesse. 2. nota Christum exprobrare incredulitatem, vt discas acri reprehensione dignos, qui vacillant in fide, quia fides est fundamentum totius edificij Spiritualis, quo nutante omnia vacillant. 3. expende, apostolici spiritus & officij esse, non vno loco, sed vbique Euangelium prædicare: fidelium autem esse signa facere, id est, dæmonia eiicere, linguis nouis loqui, serpentes tollere, ægris manus imponere; hoc est tentationes vincere spiritualia loqui, detractores arguere, à peccatis alios auocare.

2. *Dominus Iesus assumptus est in cælum, & sedet à dextris Dei.* Considera primo, quanta affabilitate in monte Oliueti iam congregatos Apostolos & imprimis matrem Christus sit allocutus, & benedixerit; illi autem flentes ad eius pedes prociderint, eos osculantes. 2. quomodo eleuatis manibus sensim à terra eleuatus sit, hilari & sereno vultu corona regali ornatus, sanctorũ Patrum è limbo choro stipatus, cantantibus vndiq; Angelis, Apostolisq; in genua prostratis benedixerit, quomodo apertis cœlis mox innumera turba

turba Angelorum obuia ei processerit & ad thronum cœlestis Patris adduxerit. Vide, vt Pater filium se reuerenter inclinantem amanter complexus sit, & ad dexteram suam collocarit, vt discas, tecum idem agendum, si constanter in vita pia & sancta perstiteris.

3. *Duo viri in vestibus albis tunc dixere Apostolis. Viri Galilæi, Hic Iesus, qui assumptus est à vobis in cælum, sic veniet, sicut vidistis eum euntem in cælum.* Considera, quomodo Deus per Angelos, *Act.* 1. illos statim lætis misceat tristia, vt sicut pij cōfirmantur in vita sancta, quando cogitant de hac Christi ascensione & gloria, ita mali deterreantur à vita praua, quando audiunt eum cum eadem maiestate non benignum, sed terribilem rediturum ad extremum iudicium.

DOMINICA POST ASCENSIONEM.

Cum venerit Paracletus. Ioan. 15. 16.

1 D*Ixit Iesus discipulis: (Cum venerit Paracletus Spiritus veritatis qui à Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me, & vos testimonium perhibebitis, quia initio mecum estis.*) Considera inde constare te, vel aliū Spiritum Dei habere, si nempe,

si nempe sit paracletus, id est, consolator afflictorum, verboque & opere misericordiæ viscera miseris ostendat. 2. si veritatis ita sit amans, vt etiam mendacia iocosa & officiosa, omnesque fictiones horreat, nõ aliud corde, aliud ore loquatur omnis doli expers. 3. si exemplo Apostolorum, posito omni metu, vbique veritatem fidei à SS. Patribus acceptam, pro talento accepto, dum occasio tulerit, cum zelo tueatur, nec patiatur iniuriosum aliquid dici in Christum, Sanctos, Ecclesiam & Christi Vicarium.

2. *Hæc locutus sum vobis vt non scandalizemini. Absque Sinagogis facient vos.* Considera summam sollicitudinem & amorem Christi in discipulos, tam sedulo & crebro eos monentis de futuris persecutionibus, & odio summo Iudæorum in eos secuturo, ne ideò vacillarent in fide, vel cogitarent se à Christo deceptos. Vt discas, si quando alios vel docebis vel eorum curã geres, omnem laborem impendere, ne à fide, vel à sancta vita inchoata deficiant, monere etiã proprium piorum esse multa pati, idque, Deum permittere, vt maior illis cedat corona in cœlo.

3. *Venit hora, vt omnis qui interficit vos arbitretur obsequium se præstare Deo.* Cõsidera, sicut infideles hæretici putant se

rem

em grauiſſimam Deo facere, ſi occi-
ant Catholicos,cum faciant ingratiſ-
imam, ita te velle tendere in contra-
ium, & petere gratiam à Deo ita pro-
iciendi, vt poſſis aliquādo ſanguinem
lata occaſione pro fide Catholica pro-
undere,quod conſtat;ſacrificium Deo
ſſe gratiſſimum, vt Chriſtus hoc ipſo
ermone Ioan.1. declarat dicens: *Ma-
iorem caritatem nemo habet, quàm ſi ani-
mam ponat pro amicis ſuis.*

IN FESTO PENTECOSTES.

De miſſione Spiritus ſancti. Act.2.

1 D*Vm complerentur* (*ait S. Lucas*) *dies Pentecoſtes erant omnes Apoſtoli, B. Virgo & alÿ pariter in eodem loco.* Conſi-
dera, quàm ardentes fuerint die quin-
quageſimo, B. Virginis, & reliquorum
120. preces imo Chriſti in cœlo, qui
promiſerat ſe rogaturū pro illis: quan-
ta ipſius Spiritus ſancti, qui eſt ipſe
amor, propēſio,vt totum ſe effunderet
pleno copiæ cornu in illos, innumera-
bilibus gemitibus à mane vſq; ad no-
nā horam interpellantes. 2. quo modo
tandem patefactis cœli catharactis ſe
cum ingenti vento,tonitru,imbre,luce
igneq; effuderit, omneſq; mox incre-
dibili gaudio geſtierint,& igne interno

accensi in Dei laudes eruperint. 3. cogita ideo Spiritum sanctum non potuisse diu ab illis abesse, quia pariter erant in eodem loco non solum, sed cor vnum & animam vnam habebant: Spiritus sanctus enim vti est amor & vnio Patris & Filij, ita non potest non amare vnionem.

2. *Factus est repente de cœlo sonus, tanquam aduenientis spiritus vehementis, & repleuit totam domum, vbi erant sedentes.* Considera proprium esse Spiritus sancti non tardè, sed repentè omnia facere. repente creat animas, vocauit Apostolos, conuertit Paulum, latronem, S. Antonium. *Nescit tarda molimina*, ait Ambrosius, *Spiritus sancti gratia.* 2. vehementer cum sono agere. Post vētum magnum solet sequi tonitru, fulgur, pluuia. Sic Spiritus sanctus mouet corda ad contritionem, lacrymas, clamorem, pœnitentiam. 3. totam animam, intellectum, voluntatem, potentias cęteras replet, quando vacuæ sunt aliis terrenis desideriis. 4. requiescit super humilem, & quietum, Isai. vlt. habentem pacem in conscientia sua, & quasi sedentem.

3. *Et apparuerunt dispertitæ linguæ super singulos tanquam ignis, & cœperunt loqui varijs linguis.* Cōsidera, sicut quando domus intus ardet, ignis erumpit

per feneſtras & tectum, ſic, quando cor Apoſtolorum erat accenſum Spiritu ſancto, ignis erupit per capita eorum; quia Spiritus ſanctus, ſicut nec ignis, poteſt eſſe otioſus, vt diſcas non habere te Spiritum ſanctum, niſi quando bonis & ſanctis propoſitis animi, reſpondent opera. Bonus enim homo de theſauro cordis ſui profert bona, ait Chriſtus Luc. 6. Et ideo Apoſtoli igne illo accenſi, non amplius timuerunt, ſed egreſſi cœnaculo palam omnibus Chriſtum annunciarunt, ita vt putarentur ebrij.

II. MEDITATIO DE EVANG.

Si quis diligit me. Ioan. 14.

1 CHriſtus dixit diſcipulis. *Si quis diligit me ſermonem meum ſeruabit: & Pater meus diliget eum, & ad eum veniemus, & manſionem apud eum faciemus.* Conſidera miram caritatem Chriſti imo totius S. Trinitatis erga nos, licet peccatores & indignos; quod pro exigua dilectione noſtra, viciſſim velit nos diligere, ad nos quaſi cœlo relicto venire, nobiſcum colloqui, conuerſari; & manere, modo à peccato mortali, quo ſolo repellitur, abſtineamus. 2. incredibilem cæcitatem noſtram, quod tam facile ſermonem &

mandata eius, cum grauia non ſint, te-ſte S. Ioanne, præuaricemur & calce quaſi S. Trinitatem ex domo cordis noſtri eiiciamus, cum non ſolum mandata, ſed etiam conſilia omnia Chriſti præſtare deberemus, vt gratiam tanto beneficio rependeremus.

2. *Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis. Non quomodo mundus dat, ego do vobis.* Conſidera pacem nato Chriſto nunciatã ab Angelis, nunc verò teſtamenti loco eam Chriſtum relinquere diſcipulis, & poſt reſurrectionem eandem illis congregatis precatum, quia pax eſt genuinus affectus caritatis Dei & proximi, ex qua tota lex pendet & Prophetæ. 2. Chriſtum relinquere pacem, non mundi, neque carnis, ſed Dei & Spiritus, quæ triplex eſt. Vna cum Deo, quando cauemus peccata, quæ ſola faciunt nos Deo inimicos. Altera, nobiſcum, quando caro obedit rationi & ſpiritui; & conſcientia eſt quieta. Tertia cum proximo, quando iniurias nobis factas ignoſcimus, eiq́; facimus, quod nobis factum vellemus, Mundi pax eſt contraria.

3. *Veniet Princeps mundi huius, & in me non habet quicquã. Sed vt cognoſcat mundus, quia diligo Patrem, & ſicut mandatum dedit mihi Pater, ſic facio.* Conſidera, principem mundi, id eſt diabolum, qui eſt

ſt princeps omnium malorum nihil potuiſſe contra Chriſtum, quia nullum n eo peccatum fuit, vt diſcas eundem minus iuris habere in te, quo purior à peccato fueris. 2. nota Chriſtum loqui de mandato quod habuit redimendi nos per paſſionem; tantus enim amor fuit in illo obedientię, vt non ſolum voluerit pati pro nobis ex caritate, ſed etiam optârit id ſibi mandari. Vnde S. Bernard. ait eum perdidiſſe vitam, ne perderet obedientiam. *Ad mil. templi c.* 13.

FERIA II. POST PENTECOST.

Sic Deus dilexit mundum. Ioan. 3.

1 I*Eſus dixit Nicodemo. (Sic Deus dilexit mundum, vt filium ſuum vnigenitum daret, vt omnis qui credit in eum non pereat, ſed habeat vitam æternam.* Conſidera non vulgarem ſed ineffabilē fuiſſe dilectionem Patris erga nos, quod dederit nobis filium ſuum, primò enim hoc ipſo dedit donū infinitum, & quo maius dare nō potuit, quia dedit Deū, imò ſeipſum, 2. ita dedit vt non tantū homo haberet Deum; ſicut angeli ſancti habent Deum, ſed etiam homo ſit factus Deus omnipotens; ſapientiæ & ſcientię infinitę in Chriſto, 3. dedit eū mundo,

mundo, id eſt, hominibus peccatoribus, ſuis inimicis. 4. dedit illis, vt pœnas quas luere debebant pro peccatis, in ſe ſuſceperit, vt paupertatem, famē, ſitim, flagella, mortem turpiſſimam. Quomodo autem tu tantum amorem rependes?

2. *Non miſit Deus filium ſuum vt iudicet mundum, ſed vt ſaluetur mundus per ipſum.* Conſidera immenſam Dei clementiam & bonitatem, vt cum omnes homines à principio mundi naſcantur in ira Dei, æterna damnatione digni, & inimici Dei. tamē ne vnum quidem velit perire, & iudicari, id eſt, damnari, ſed omnes cupiat ſaluari, & reuera primum autorem peccati Adamum protoplaſtum à ſalute non excluſerit.

3. *Lux venit in mundum, & dilexerunt homines magis tenebras, quam lucē. Erant enim opera eorum mala.* Conſidera, quod tam multi homines in mundo è tenebris, id eſt, à peccatis infidelitatis, & aliis non emergant ad lucem, id eſt, credant in Chriſtum, vel Catholicam fidem ſuſcipiant, non ex Dei voluntate accidere, quaſi aliquos reprobârit, vel ſufficientia ad ſalutem auxilia non dederit, ſed ex peruerſa voluntate ipſorum, quia amant magis vel hæreſim ſuam, vel priſtinum viuendi modum. 2. conſidera, hominem eſſe cauſam

ſæpe

sæpe impœnitentię, vt non resipiscat, quãdo tam diu se assuefecit malis operibus, vt callum obduxisse videatur.

FERIA III. PENTECOSTES.

Ego sum ostium. Ioan. 10.

1 DIxit Iesus discipulis. *Qui non intrat per ostium, fur est & latro: qui autem intrat pastor est ouium.* Considera, ostium esse Christum eiusque doctrinam & vitam, ouile esse Ecclesiam, religionem, vel sodalitatem aliam piam, oues esse subditos vel discipulos, qui ab alio reguntur vel docentur, qui debent esse simplices, obedientes, & amore sociis coniuncti, Pastorem esse superiorem Præfectum, Magistrum, fures & latrones, mundum, carnem & dæmonem, qui per ostium non intrant, quia docent contraria doctrinæ, & vitæ Christi, vt occidant animam & trahant ad æternam perditionem.

2. *Pastori ostiarius aperit, & oues vocem eius audiunt, & proprias oues vocat nominatim, & educit eas, ante eas vadit, & oues illum sequuntur, quia sciunt vocẽ eius alienum autem fugiunt, quia non norunt vocem.* Considera, quę sint proprietates boni Pastoris, 1. vt ostiarius, id est, Spi-

ritus sanctus ei viam aperiat, non caro, non gloria vel vtilitas propria. 2. vt subditi ei obediant, 3. vt norit eas extrinsecus & intrinsecus, audiendo cōfessiones, ad se vocet, & alloquatur, 4. vt educat ad pascua concionum, frequentationis sacramentorum, 5. vt exemplo vitæ sanctę præeat. 6, vt eius doctrinam subditi probent. 7. detestētur contrariam hęreticorum, mundi, dæmonis.

3. *Ego sum ostium, per me si quis introierit, saluabitur, & ingredietur & egredietur & pascua inueniet. Fur non venit nisi vt furetur, & perdat. Ego veni vt vitam habeant, & abundantius habeant.* Considera, tunc te fore optimam ouem in ouili si doctrinam, vitam & passionem Christi sedulo expēdas, & in omnibus imiteris, siue enim per eam ingrediaris in ouile, vt quiescas orationi ac contemplationi diuinarū rerum vaces cū Magdalena, siue egrediaris cum Martha ad iuuandum proximum, vberrima pascua inuenies, quibus reficias spiritum. 2. si autem aliunde, i. obsequendo suggestionibus dæmonis, carnis, sociorum malorum, irrepas in ouile, spoliaberis omnibus donis & gratiis & insuper in anima perderis, quia illi sūt fures & latrones.

N FESTO TRINITATIS,

De Nicodemo & regeneratione.
Ioan. 3.

1. N*Icodemus princeps Iudaeorum cognitis miraculis Christi, nocte eū adijt, instrui ab eo desiderans.* Considera, bona fortunę non esse magnifacienda, cum hūc Nicodemum nobilitas generis, & doctrinæ præstantia (erat enim Pharisæus) impedierint quo minus palam auderet sequi Christum 2. nota sapientiam Christi, neque ruditatem eius (quia ex signis factis collegit Christum tantum esse prophetam,) neque timiditatem statim reprehēdentis, sed post detectam maiorem ignorantiam, cum dixit: *Tu es magister in Israel & hæc ignoras?*

2. *Dixit ei Iesus. (Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto non potest intrare in regnum Dei.) Quod natum est ex carne caro est, & quod natum est ex spiritu spiritus est.* Considera, Christum præcipua fidei capita hic tradere illi, vt de baptismo, S. Trinitat. (nominat enim patrem, filium, & Spiritum sanctum) de pœnitentia, de incarnatione, de signo crucis & passione, de ascensione in cœlum, de vita æterna. 2. cōsidera

te, sicut

te, ſicut dum eſſes infans, non potuiſti ſaluus fieri, niſi per baptiſmum renaſcereris ex aquæ elementaris ablutione, & gratia Spiritus ſancti, ſic neq; nunc poſtquam relapſus es vel in vnum peccatum mortale, poſſe te venire ad regnum Dei, niſi renaſcaris & renoueris per pœnitẽtiam ex aqua lachrimarum, id eſt, contritionis, & abſolutionis ſacerdotis, qua confertur gratia Spiritus ſancti. Deinde niſi ſecundum ſpiritũ, & non ſecundum carnem deinceps vitam inſtituas. *Quod enim eſt ex ſpiritu, ſpiritus eſt. Si ſpiritu viuimus*, ait Apoſtolus, *ſpiritu & ambulemus*. Gal. 5.

3. *Sicut Moſes exaltauit ſerpentem in deſerto, ita exaltari oportet filium hominis, vt omnis qui credit in ipſum, non pereat.* Conſidera Chriſtum loqui de ſua crucifixione futura: nihil enim ſepius vel clarius prefiguratum vel prædictum à Prophetis fuit, quam Chriſti paſſio & ideo Eunuchus reginę Candacis intellecto loco Iſaiæ de paſſione, mox conuerſus eſt, & à Philippo baptizatus. 2. expende, cur Chriſtus in extrema cœna, Euchariſtiam etiam confici voluerit in commemorationem ſuæ paſſionis, niſi vt diſcas nihil æque ad cõuerſionem peccatoris, & vitam ſanctam inſtituendam, ad pœnitentiam, ad gratias continenter Deo agendas poſſe mouere,

mouere, ac meditationem crucifixionis Christi. Nec mirum, quia per illam omnes propheti ę implet ę sunt, & ideo dixit, *Consummatum est*. 3. considera vocem *oportet*, nec enim tamtum oportuit, quia prędictum fuit, sed quia ab æterno ita filius Dei decreuerat, & Pater vt fieret, ex mero amore in nos, mandauerat. O incredibilem S. Trinitatis erga nos indignos amorem.

MEDITATIO II.

De mysterio S. Trinitatis.

1 Considera cur Deus mysterium S. Trinitatis, & alia nonnulla, vt Incarnationis, Eucharistiæ, resurrectionis noluerit à nobis intelligi, imo etiam rebus creatis naturales quasdam indiderit proprietates, quæ nullo ingenij humani studio capi in hac vita queant. Nimirum, ne si omnia caperemus, animo plus æquo extolleremur; & exemplo Luciferi, cum suis, nimium de sciẽtia elati, in barathrum rueremus, vt essemus humiles, & ignorantiā confiteremur; vt cognosceremus nos ipsos, vt captiuando intellectū plus subijceremur Deo, soli illi tribuẽdo scientiæ, omniumque rerum gloriam, illaque subiectione, credendo illi plus mereremur

reremur ſicut meruit Abraham : qui quo minus ſcire ſtuduit quid præciperetur, vel cur, hoc gratior Deo effectus eſt.

2. Conſidera quid credendum ſit de S. Trinitatis myſterio, nempe tres eſſe in diuinis perſonas re inter ſe diſtinctas. Patrem, Filium & Spiritum ſanctum, vnam vero numero naturam Deitatis, ac ſimiliter vnam omnipotentiam, æternitatem, immutabilitatem, immenſitatem, maieſtatem & gloriam, intellectum, voluntatem, ſapientiam, bonitatem, & cætera, quæ in Symbolo Athanaſij habentur. Quare tota Trinitas poteſt dici, Vnus Deus in natura, omnipotentia, &c. Trinus in perſonis. Vnde diſcis, quanti facienda ſit bonorũ ſocietas, nã Deus cum natura vnus ſit, tamen ſocietatẽ habuit plurium. 2. ſocietatem eo perfectiorem eſſe, quo maior inter ſocios eſt vnio. Vnde in prima ſocietate Chriſtianorum poſt acceptum Spiritũ ſanctum tanta erat vnio, vt omnium eſſet cor vnum & anima vna. At in Trinitate, non eſt ſolum intellectus, voluntas, potentia, ſapientia, bonitas, ſed etiam natura vna.

3. Cõſidera omnes homines creatos eſſe ad imaginem & ſimilitudinem Dei, & S. Trinitatis, quia in omnibus

vna

na est anima spiritualis, & tres spirituales potentiæ, intellectus, voluntas, & memoria, imò in omnibus creaturis vestigium relucet S. Trinitatis. In omnibus enim est aliqua natura, vis vel potentia, ac operatio. Et quod eo plus est & mirabilius S. Trinitas existit in omnibus creaturis etiam vilissimis secundum essentiam, presentiam & potentiam, & nisi esset, omnes in nihilum reciderent. *In Deo enim viuimus, mouemur & sumus*, vt dicit Apostolus. Quod certe non facit, nisi quia intimo amore omnes creaturas, quatenus bonum aliquod in illis est, prosequitur. Cur ergo vicissim non amabimus, non complectemur creatorem & S. Trinitatem.

IN FESTO CORPORIS CHRISTI.

Ioan. 6.

1 D*Ixit Iesus turbis, Caro mea vere est cibus, & sanguis meus vere est potus.* Considera ineffabilem filij Dei amorem erga hominem, primò factus est homo, vt in vnā hipostasin se illi vniret. Deinde vt singulis hominibus esset arctissimè coniunctus, excogitauit, carnem suam dare nobis in cibum, & sanguinem in potum, quid autem con-

coniunctius tibi potest esse cibo, cum in substantiam tuam mutetur? 2. nobilitatem huius cibi, nec enim in Eucharistia datur nobis panis de furno, nec panis Angelorum manna, sed vere caro Christi, imo totus Christus cum carne, sanguine, anima, diuinitate, & immortalis, vti nunc est in cœlo. 3. delitias eius, nam si manna mutabat saporem iuxta cuiusque voluntatem, quid erit in hoc, cuius manna fuit vmbra? In Christo fuere omnes thesauri sapientiç, ergo & deliciarum.

2. *Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in illo.* Considera eximium sacræ communionis fructum, nempe, vt sicut palmes viti & membra corporis capiti, sic homo adhçreat Christo, & ab eo, sicut membra à capite, vitam, nutrimentum, motum & alia auxilia accipiat; imo vt sit velut spongia missa in magnum vas aquæ, vt enim illa intus & extra abundat aqua; ita qui Christi sanguinẽ bibit, intus à Deo repletur, & foris à Deo protegitur, quia in Deo manet, & Deus in ipso. Ac talis homo meritò nihil cogitare deberet nisi Deum, sicut qui in medio mari est, nihil videt vndique nisi mare.

3. *Non sicut manducauerunt patres vestri manna, & mortui sunt. Qui manducat*

dat hunc panem, viuet in æternum. Considera hic modum, quoad dignā communionem parare te debeas, nempe, vt neque cum nausea, neque cum murmure, neque ex consuetudine, neque coactus ad illam accedas, hęc enim in veteribus sumentibus manna arguuntur, sed magno desiderio & fame imbibendi Spiritum Christi. Quo enim maiori cum fame & siti accesseris, hoc melius sapiet cibus, cibus autem, quo magis sapit, eo magis nutrit. 2. Considera, nullam aliam causam ariditatis tuæ, & parui profectus in virtute esse, quam quod non accedas cum hac sancta fame; qui enim dignè accedit, viuet in ęternum, id est, semper proficiet, & melior euadet.

DOMIN. POST TRINIT.

De diuite & Lazaro, Luc. 16.

1 D*Ixit Iesus turbis. Diues splendidè viuens & nihil mendico conferens, mortuus est, & sepultus in inferno.* Considera diuiti nullum nomen dari, quia impiorum nomina delentur de libro vitę; & nulla eorum post mortem etiam in mundo remanet memoria. 2. tribus vitiis eum deditum fuisse; superbiæ, quia bysso indutus; intemperantiæ, quia

quia ſplendidè epulabatur quotidie,& auaritię, quia nec micas dedit pauperibus vt diſcas cauere pretioſas veſtes in quocumque ſtatu, lautitiam in cibo, & crebram ebrietatem, deinde tenacitatem in dando aliquid egenis, vel aliis operibus miſericordię præſtandis, ne periculum incurras damnationis. 3. fuiſſe ſepultum in inferno, vt intelligas, infernum eſſe locum ſub terra profundiſſimum, plenum tenebrarum & horroris, ex quo nulla ſit redemptio, vel reditus.

2. *Mendicus nomine Lazarus, vlceribus plenus ne micam quidem à diuite exorans, poſt mortem ab angelis delatus eſt in ſinum Abrahæ.* Conſidera, nomen piorum mendicorum quos mundus nō agnoſcit, apud Deum in perpetua vigere memoria, ſicut nunc viget Lazari in Eccleſia per 1500. annos. 2. conſidera, Lazarum hunc non ob miſerabilem hanc inopiam & miſeriam ſaluatum, ſed ob patientiam in ea toleranda, vnde diſce amare potius paupertatem, quam diuitias & paupertatem quidem voluntariam, quia pauperum ſpiritu Chriſtus ipſe dicit eſſe regnum cœlorum. Item vilitatē veſtitus, vulgares cibos, ieiunia, aliaſque afflictiones carnis, ſanitatem non pluris facere, quam ęgritudinem; quia vlcera plus profuere

ſaluti

saluti Lazari, quam sanitas diuiti.

3. *Diuiti ex inferno imploranti opem Abraham respondit. Fili recordare quia recepisti bona in vita tua, & Lazarus mala, nunc autem hic consolatur, tu vero cruciaris.* Considera, sicut nullum malum bonum irremuneratum manet apud Deum, sic nullum malum manere impunitũ, siue in hac vita, siue in futura. Deus enim est iustus iudex, reddens vnicuique secundum opera sua, vt sępe Scriptura loquitur. Quo sensu Beatus Paulus dicit, quę homo hic seminat; alibi messurum. 2. neminẽ posse simul hic lætari, & alibi, vt clare hic testatur Abraham. nam diues hic lætatus, alibi cruciatur; contra Lazarus hic cruciatus, alibi consolatione vera fruitur. Vnde & Dominus dixit. *Væ vobis diuitibus, qui habetis consolationem vestram. Væ vobis qui ridetis, quia lugebitis. Luc. 6.*

DOM. II. POST TRINIT.

De cœna magna. Luc. 14.

1 D*Ixit Iesus discipulis. Homo quidam ad cœnam magnam per seruum inuitauit multos.* Cõsidera, hominem illum esse Christum Deum & hominẽ, cœnã verò gloriã cœlestem: vt enim cœna datur ijs qui die laborant, sic gloria

illa dabitur illis, qui ſtrenuè in hac vita vſque ad mortem pro nomine Chriſti ſudarunt. Vnde ſicut operarij poſt laborem anhelant ad cœnam, ita nos ad illam anhelare debere. 2. dici magnam, primo ob omnium rerum copiam, delitias & ſatietatem ibi futuram. 2. ob conuiuarum multitudinem, & varietatem, id eſt, omnes Angelos & Sanctos, Prophetas, Apoſtolos, Martyres. 3. ob durationem perpetuam in omni ſecuritate, 4. ob ſocietatis iucunditatem: erunt enim omnes coniunctiſſimi, lætiſſimique, anima, & corpore ſplendidiſſimi.

2 *Et cœperunt ſimul omnes ſe excuſare.* Conſidera triplex hominum genus ſe excuſare. Primi ſunt ementes villas, id eſt, qui magni, potentes, docti videri volunt. Secundi ementes iuga boum quinque, qui plus æquo opibus congerendis, vel eruditione comparanda ſe occupent. Tertij, ducentes vxorem, qui nimium dediti ſunt carnis voluptatibus, ebrietati, ludis, ſuo iudicio & proprię voluntati. 2. conſidera felices eſſe religioſos, qui per tria vota hæc impedimenta tria facile remouere queunt, primum per obedientiam, ſecundum per paupertatem, tertium per caſtitatem.

3. *Tunc iratus paterfamilias iuſſit ſer-*

uum

uum ex plateis, viis, & sepibus quoscunque pauperes, debiles, cæcos & claudos conuocare, imo cogere, vt impleretur domus tota. Considera, sæpe valde periculosum esse inspirationi diuinæ, qua aliquando inuitamur ad vitam piam & sanctam, non satisfacere, sed se excusare, quia verendum est, ne alius accipiat coronam nostram, nobis exclusis. 2. considera regni cœlestis conuiuio aptos esse *pauperes,* qui vel nihil proprium habẽt, vt religiosi, vel diuitias contemnunt, victu & amictu contenti; deinde *debiles,* qui suis viribus non fidunt, sed gratiæ Dei. Tum *cæcos*, qui simpliciter credunt, quod Ecclesia; & suo iudicio non innituntur. Et *claudos* qui nihil boni, se posse facere putant nisi iuuentur baculo diuini auxilij ac denique *qui cogi se sinunt,* id est, ex alterius arbitrio & sub obedientia viuunt; qui malunt subesse, quam pręesse.

NOTA.

Meditationem hanc paucis mutatis posse accommodari ad S. Eucharistiã, quæ cœna est, quia vesperi in cœna à Christo instituta, deinde in fine dici, id est vitæ Christi. Magna est, tum quia loco cibi & potus caro Christi & sanguis, imo totus Christus Deus

& homo manducandus proponitur, omne delectamentum in se habens; tum quia nemo fidelis ab ea excluditur & vsque in finem mundi vbique celebranda est. Excusant autem se ab hac cœna superbiæ, auaritiæ,& luxuriæ dediti, id est omnes,propter hæc & similia peccata indigni. Admittuntur autẽ humiles, qui peccata sua confitentur, & vitæ emendationem diuina auxiliante gratia proponunt.

DOM. III. POST TRINIT.

De oue perdita. Luc.15.

1 P*Harisæi & Scribæ murmurabant contra Iesum, quod reciperet peccatores & manducaret cum illis.* Considera summam caritatem Christi, quod nullum peccatorem, quantumuis maxima iniuria ab eo affectus sit, contemnat. deinde ad se per pœnitentiam benigne recipiat: receptum etiam ad mensam, suam admittat, & cibo corporis & sãguinis sui velut carissimum ac cui intime deinceps velit adhærere, reficiat. 2. cõsidera malitiam Pharisæorum, qui bonitate Dei, & aliorum bono exemplo facti sunt peiores: vt discas ingenium mundi esse,murmurare & detrahere piis, si quid boni agant, eosque irrisio-

irrisionibus, aliisque modis impedire.

2. *Quidam oue vna ex centum perdita imponit eam inuentam humeris, & alios ad gratulandum sibi inuitat. Idem facit mulier de drachma vna ex decem perdita & inuenta.* Considera, 99. oues esse nouem choros angelorum, quia superant numerum hominum: ouem perditam autem esse hominem, quam Christus inuentam, quando incarnatus est, imposuit humeris, portans iniquitatem omnium nostrûm & in cruce expians. Adde tantam fuisse eius caritatem, vt pro te solo perdito paratus fuerit pati, nam Paulus sic loquitur de eo. *Qui dilexit me, & tradidit semetipsum pro me. Gal.* 2. 2. Considera mulierem illam esse B. Mariam, quę accensa fidei magnæ lucerna, euertit totam domum animæ suæ, sic vt nullas habuerit peccati sordes, crebrisq; precibus pulsans Dei fores, tandem inuenit drachmam perditam, id est, gratiam concipiendi Christum, qui hominem ad imaginem & similitudinem Dei formatum & signatum, liberaret à puluere peccati. Vnde Archangelus dixit. *Inuenisti gratiam apud Deum. Luc.* 2.

3. *Mulier inuenta drachma ad congratulandum conuocat amicas & vicinas. Dico autem vobis, inquit Iesus, quod ita gaudium erit coram angelis Dei super vno peccatore* poeni-

pœnitentiam agente. Considera B. V. Mariam mox post conceptum Christum per montana cucurrisse ad cognatam Elizabeth, illamque ei congratulatam de benedicto fructu ventris, & inuenta drachma. 2. cogita si Christus & mater eius volunt, vt sibi congratulemur, quando aliquis ad fidem vel bonam vitam conuertitur; si Angeli gaudent, qui tamen non sunt eiusdem naturæ nobiscum, quanto magis nos debemus gaudere, cum sit noster frater, eiusdem nobiscum naturæ. 3. considera, ex hac parabola sequi nullum prorsus posse desperare. Si enim gaudent omnes Angeli in cœlo, si gaudet Deus, ita vt cupiat sibi etiam ab alio congratulari, de conuersione peccatoris, tanquam de inuento thesauro perdito; qua de causa poterit quis vel cogitare de desperatione?

DOM. IV. POST TRINIT.

Estote misericordes.

1 DIxit Iesus discipulis. *Estote misericordes, sicut & pater vester cœlestis misericors est. Nolite iudicare, & non iudicabimini, nolite condemnare & non condemnabimini.* Considera, hic monita valde salutaria præscribi pro dilectione

proximi.

proximi. Primum est vt in misericordia exercenda erga proximũ imitemur patrem cœlestem, qui omnibus ad se clamantibus aures præbet, gratiam largitur, ignoscit, malos & ingratos præuenit, conuertit & saluos facit: vt sæpe abundet gratia, vbi abundauit delictũ: Alterum est, non iudicare illum, id est, curiosè in mores eius inquirere, facta eius, cum dubia sunt, in malam partem non interpretari, non male suspicari, si superior non sis: ne & tu iudiceris à Deo omnium conscio. Tertium, nec condemnare, id est, illum æterna vel temporali pœna dignum dicere, sicut Pharisæi damnabant adulteram, quam Christus absoluit Luc. 7.

2. *Dimitte & dimittetur vobis. Date & dabitur vobis, mensuram bonam, &c. eadem enim mensura remetietur vobis.* Considera 4. monitum de dilectione, quod est ignoscere contra nos delinquenti. Si enim dimiserimus hominibus peccata eorum, inquit alibi, dimittet & nobis pater cœlestis delicta nostra. Quintum est dare libenter eleemosynam aliis. Diligere enim debemus proximum non verbo, sed opere & veritate, ait B. Ioannes. Et vicissim à Deo dabitur nobis, nempe omne bonum corporale & spirituale, *mensura conferta*, id est, bona fortunę; *coagitata*, id est,

id eſt, gratiæ? *ſuperfluens*, id eſt, boni gloriæ. Merces enim vitæ æternę longè excedet bonorum noſtrorum operum valorem.

3. *Quid vides feſtucam in oculo fratris tui, trabem autem quæ in oculo tuo eſt, non conſideras?* Conſidera hoc ad perfectionem ſecundi moniti pertinere, vt non occupes te vnquam in inquirendis, notandis, vel arguendis aliorum vitiis & lapſibus, ſed per examen quotidianum conſcientiæ ſeuerè inquiras & animaduertas in proprios, qui ſunt aliquando trabes, id eſt, mortales; quia non de alienis, ſed de propriis reddemus rationem in die iudicij.

DOM. V. POST TRINIT.

Chriſtus docet ex naui Petri, Luc. 5.

1 TVrba irruente, *Chriſtus aſcendit in nauim* Petri, *& in ea puſillum à terra reducta ſedens docuit turbam.* Conſidera, quanto feruore turba hęc accurrerit ad audiendum verbum Dei, nos autem non ad audiendas pias exhortationes, ſed ad audiendas nugas, & noua huius ſæculi pari feruore ſæpe feramur. 2. Chriſtum docere è naui Petri, vt oſtendat Romanam Eccleſiam variis tempeſtatibus

estatibus in mari huius mundi agitandam, vt virtus eius magis elucescat, & te idem passurum, si in ea persistas. 3. nauim reductam fuisse à terra, quia doctrina concionatoris & vita non debet esse terrena, sed cœlestis.

2. *Vt cessauit loqui, dixit Simoni: Duc in altum, laxate retia vestra in capturam. Et respondit. Tota nocte nihil cepimus, in verbo autem tuo laxabo rete, rumpebatur autem rete ex copia piscium.* Considera, Christum in concione mouere corda, sed nostrum est cooperari illi, verbo & exemplo. Ducere nẽpe in altum, aspirare ad cœlestia & in nullo sibi parcere ad animas lucrandas. Laxare retia, id est, diuinas scripturas breues verbis, sed laxas mysteriis si explicentur. 2. nullum fructum ex concionibus etiam magno labore factis capi, si fiant nocte, id est, in statu peccati, ad vanam gloriam, frigidè, citra voluntatem Dei & superiorum. Si autem fiant in gratia & ad gloriam Dei, & superiorum nutu, maximus est prouentus.

3. *Petro ex stupore in genua lapso, & clamanti. Exi à me Domine, quia peccator sum, dixit: Noli timere, ex hoc homines eris capiens, & relictis omnibus eum secutus est.* Considera processum Petri in sua conuersione, primò commodat ex caritate Christo nauem, & recipit piscibus plenam

plenam. 2. procidit ex humilitate in genua, & constituitur piscator hominum. 3. cupit exire à se Christum & eo propius illum Christus accedit, nam nam relictis retibus secutus est eum, vt nunquam ab illo discederet, sic ex paruis initiis peruenitur ad summa. 2. quales debeant esse piscatores hominum, nempe humiles, & qui prius se sinant capi à Christo quam alios capiant. Deinde, qui Christi vitam & mores sequantur contemptis huius mundi retibus, id est, opibus, honoribus, & voluptatibus.

DOM. VI. POST TRINIT.

De iustitia Pharisæorum. Matt. 5.

1 DIxit Iesus discipulis. *Nisi abundauerit iustitia vestra plus quam Scribarum & Pharisæorum, non intrabitis in regnum cælorum.* Considera, quanta fuerit iustitia Pharisæorum, crebro ieiunabant, orabant in tẽplo & plateis, decimas facultatum suarum dabant, gratias Deo pro beneficiis agebant, legem in fimbriis vestium gestabant. vide an maior tua sit? 2. considera, quam magna sit Euangelicæ legis perfectio, quæ legem Mosaicam quoad moralia non tollit sed perficit, prohibet enim

non

on tantum externa opera mala, sed etiam internas cordis cogitationes, & affectiones prauas, quia fontes sunt malorum.

2. *Antiquis dictum est, non occides, Ego autem dico, irascentem fratri reum esse iudicio, qui vero dixerit, raca, concilio, qui fatue, reum gehennæ.* Considera in noua lege, eadem pœna digna cēseri peccata interna & externa; nam non solum qui occidit, sed etiam qui irascitur in corde ira ad occisionem tendente, & multo magis qui verbo probroso iram eādem declarat, mortaliter peccat, licet alius alio grauius peccet, & ideo primus iudicij, secundus concilij, tertius gehennę reus dicitur. Si quis autem ex passione irascatur, vel asperius verbum effutiat, peccatum veniale est. 2. Considera, ista peccata apud homines quidem leuia censeri, sed nō apud Deum. *Non enim viæ meæ*, inquit ipse apud Prophetam, *sunt sicut viæ vestræ, & cogitationes meæ, sicut cogitationes vestræ. Isai. 55.*

3. *Si offers munus tuum ad altare, vade & prius reconciliare fratri à te offenso, & tunc offer.* Considera caritatis fraternæ præceptum præponi cultui diuino. Quod si fieri debeat in sacrificio legis veteris, multo magis debet fieri in sacrificio Missæ, & communione

nione Euchariſtiæ, quæ eſt ſacramentum vnionis. *Vnum enim corpus ſumus*, ait Paulus, *qui de vno pane participamus*. 1. *Cor*. 10. 2. nota, quod bona opera noſtra, quę tamen ſunt Dei dona, Deus dignetur accipere loco muneris dum tamen nihil proſint diuinæ eius maieſtati.

DOM. VII. POST TRINIT.

De ſeptem panibus, Marc. 8.

1 IEſus ait conuocatis diſcipulis: *Miſereor ſuper turbam, quia ecce iam triduo ſuſtinent me, & ſi dimiſero ieiunos, deficient in via*. Conſidera, Chriſtum conſilio diſcipulorum vti, vt diſcas, ſiue ſuperior ſis, ſiue non, non ſpernere conſilia ſubditorum, & ſimplicium, cum conſtet Deum reſpicere humiles, & ſapiẽtiam dare paruulis. 2. nota, non doctos, & potẽtes, ſed humilem turbam ſequi Chriſtum, & quidem tanto deſiderio proficiendi, vt triduo eum ſecuta ſit, non cogitans de cibo, vt diſcas libenter laborare in inſtructione populi ſimplicis & puerorum, & magis anhelare ad cibum ſpiritualem animę, quã corporalem, quia ſi ille deſit, verè deficiemus in via ſpirituali.

2. *Chriſtus ſeptem panibus, paucíſq; piſciculis*

culis benedictis, quatuor millia hominum *auit in solitudine.* Considera nos huius mundi viam ad æternam patriam securos transire non posse, nisi à Christo eficiamur 7. Spiritus sancti donis. Mundus enim hic desertum est, quia cogimur eum deserere, non habentes hic manentem ciuitatem; imo solitudo est, in quo nihil veri boni est, sed tantum vmbra, & vanitas vanitatum. Pauci pisciculi, sunt exempla paucorum Sanctorum. 2. cõsidera Christum per manus Apostolorum panes distribuisse, vt scias Deum dona sua nobis per medios superiores communicare, & ideo ad eorum voluntatem & manus nobis, maximè si religiosi simus, respiciendum est.

3. *Saturati sunt omnes & sustulerunt, quod supererat de fragmentis, septem sportas.* Considera liberalitatem Christi, qui ita pascit liberaliter pios, vt semper satiet spiritualiter. 2. debere nos reliquias mensæ colligere, ne pereant, sed aliis quoque distribuantur, hoc est, dona spiritualia nobis à Deo collata, etiam aliis communicare. 3. si quid largiamur corporale vel spirituale aliis, non fieri nos pauperiores, sed ditiores, sic vt pro 7. panibus plura panum millia accipiamus.

DOM.

DOM. VIII. POST TRINIT

De falsis prophetis. Matt. 7.

1. IEsus dixit discipulis. *Attendite a falsis prophetis, qui veniunt in vestibus ouium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces.* Considera, bonitatem & sapientiam Dei, qui tantum malum, id est falsos Doctores tot animarum peruersores non permitteret, nisi inde maius bonum colligeret: vt discas ex quouis malo, commodum spirituale colligere, 2. per falsos prophetas non tantum intelligi hæreticos, & hypocritas, sed omnes qui carnalia & suauia obtrudunt sub specie virtutis, vt est caro nostra, mundus & diabolus, caro enim prædicit, te non diu victurū si dure ipsam tractes, sed falso, quia sancti qui ieiunia maxima coluere, diutissime vixere. 3. intrinsecus illos esse lupos rapaces, quia etiamsi intrinsecus ostendant vestem, ouilem, id est, promittant incolumitatem corporis, tamen quęrunt intus occidere animam.

2. *A fructibus eorum cognoscetis eos. Non potest arbor mala bonos fructus facere, & ideo excidetur, & in ignem mittetur.* Considera, sicut quales hæretici huius temporis sint, opera ostendunt, vt pote

quę

quæ prorſus ſunt carnalia, (cum ipſi refugiant omnia quæ carni & ſanguini ſunt moleſta) ſic etiam quales prophetę ſint caro & mundus, oſtendunt effectus, reddunt enim conſcientiam inquietam, feruorem pietatis tollunt, augunt tentationes carnales, creant inconſtantiam in vocatione, &c. 2. expende hominem cōparari arbori, quia ſicut illa in terra plantata fructum cum ramis producit ſurſum, ſic homo, licet in terra ſit, conuerſationem debet habere in cœlis, & fructus producere cœleſtes, alioquin excidendus & in flammas æternas coniiciendus.

2. *Non omnis qui dicit, Domine, Domine, intrabit in regnum, ſed qui facit voluntatem Patris, qui in cælis eſt.* Conſidera neminem ad vitam æternam venturum, niſi fidem, vel vocationem, quā profitetur, opere compleat. Deus enim voluntatem ſuam declarauit, immediatè quidem in diuinis, mediate verò in humanis Eccleſiæ, & cuiuſque ſacræ religionis pręceptis, & ſtatutis. 2. Deū non tam ad externas ceremonias & opera, ieiunia, cilicia, cantum in Eccleſia, quam ad cor purum reſpicere. *Hæc enim eſt voluntas Dei*, ait Apoſtolus, *ſanctificatio veſtra. 1. Theſ. 4.*

DOM. IX. POST TRINIT.

De villico iniquitatis. Luc. 16.

1 D*Ixit Iesus discipulis. Diues quidam vocat villicum qui dissiparat bona illius iubetque reddere rationem villicationis.* Considera diuitē illum esse Deum, cuius est *orbis terræ & plenitudo eius*; villicum esse quemq; nostrûm, quia cuiq; villam animæ, corporis, fortunarum, ingenij, doctrinæ, bonorumque aliorum naturalium & supernaturalium colendam dedit, quam si in Dei gloriam & laudem, nostram & aliorum salutem non coluimus, reddemus rationem in die iudicij, quia omnia ista nostra non sunt, sed Dei. 2. tum vocari nos à Domino, cum concionibus, morbis, bonis exemplis, internis inspirationibus monemur strictam aliquando reddendam rationem de villa male administrata, & donis Dei male expensis.

2. *Ait villicus intra se. Quid faciam? fodere non valeo, mendicare erubesco. Scio quid faciam, debitores mihi faciam amicos detrahendo aliquid de summa debitorum.* Considera, hęc villicum, vel peccatorem dicere, postquam interius commotus est ad pœnitentiam, post mortem

tem enim cum reddenda ratio eſt, non erit fodiendi vel mēdicandi locus, quia nemo amplius poterit vel bonis operibus, vel precibus tunc quicquam mereri. 2. debitores eſſe pauperes, & omnes illos, quibus poſſumus pro talento nobis concredito, ſiue opum, ſiue doctrinę & eloquētiæ, ſiue alio prodeſſe: hos enim facimus nobis amicos, cum illis liberaliter quicquid poſſumus vel ex facultatibus noſtris, vel ex doctrina, vel alio auxilio impertimus, quia impetramus remiſſionem peccatorum, & amici facti meremur vitam æternam.

3. *Et ego vobis dico. Facite vobis amicos de mammona iniquitatis, vt cum defeceritis, recipiant vos in æterna tabernacula.* Cōſidera, diuitias dici Mammona iniquitatis, non quod natura ſua malæ ſint, cum omnes creaturæ Dei bonæ ſint, ſed quia, Apoſtolo teſte, *qui diuites fieri volunt, facile incidunt in tentationem & laqueum diaboli, & deſideria multa inutilia & nociua, quæ mergunt homines in interitum.* 1. *Tim.* 6. quia pauperum piorum eſt regnum cœlorum Matth. 5. 2. nos debere per eleemoſynam, vel vnam magnam, (quam faciunt qui ſemel omnia dant pauperibus ingrediēdo religionem) vel plures minores, à pauperibus emere regnum cœlorum.

Vnde colligis, quanti faciat Deus paupertatem ſpiritus, & opera miſericordiæ.

DOM. X. POST TRINIT.

De fletu Chriſti ſuper Hieruſalem. Luc. 19.

1 I*Eſus videns ciuitatem Hieruſalem, fleuit ſuper illam, dicens: Quia ſi cognouiſſes & tu.* Conſidera Dominum inter ſummos honores hoc die (Palmarum) à populo ſibi delatos lacrymari de Hieroſolimę excidio poſt multos annos futuro, vt prębeat nobis exemplum, ne rebus proſperè fluētibus obliuiſcamur afflictionum proximi, hoc enim facit ſocietas in vno corpore, vt ſi vnum membrum patiatur, compatiantur cætera. 2. eum fleuiſſe non ob ruinā materialem vrbis, ſed ob peccata, quę cauſam ruinæ dederunt: vt nos quoque diſcamus deflere non temporalia damna ſed peccata noſtra. Et, rectè quia lacrymis temporalia damna non poſſumus reſarcire, poſſumus autem dānum ſpirituale, vt eluto peccato, gratiam Dei recuperemus. 3. conſidera, omnia mala noſtra oriri ex defectu cognitionis, nam dæmon velat oculos peccatoris, ne grauitatem peccati cognoſcat, ita

ita ea ignorata in ſuum exitium ruit.

2. *Venient dies, & circumdabunt te inimici tui vallo, & coanguſtabunt vndique.* Conſidera id quidem ad literam intelligi de obſidione arctiſſima Hieroſolimæ, myſticè autem de morte peccatoris. Dęmones enim moriturum tanto numero cingunt, vt ſpes vix ſit euadendi. Coanguſtant obiectis peccatis præteritis, & futuris pœnis. Proſternunt quoque in terram, hoc eſt, in deſperationem adducunt, nec relinquunt lapidem ſuper lapidem, id eſt, bonis omnibus quę vnquam fecit, priuant. Cauſa eſt, quia non cognouit, *tempus viſitationis ſuæ.* quod non eſt aliud quā tempus huius vitæ, in qua viſitamur, incitamur admonitionibus, exemplis, & legibus ad officium virtutis.

3. *Chriſtus ingreſſus templum eiecit ementes & vendentes, dicens. (Domus mea, domus orationis vocabitur.)* Conſidera Dominum ardentibus oculis ſeuerè ementes & vendentes obiurgātem, tum etiam irruentem in menſas & euertentem, adiuuantibus diſcipulis, vt diſcas magno zelo vti, quando diuinæ maieſtatis gloria vindicāda eſt. 2. Si domus illa veteris legis, erat Dei domus & orationis, in qua arca lignea ſeruabatur; quanto magis domus Dei & orationis erit domus noſtra, in qua ipſe Chriſtus

 Deus

Deus & homo in Euchariſtia eſt præſens; ac proinde in templis ſemper cum magna reuerentia eſt verſandum, & orationi, non fabulis vacandum.

DOM. XI. POST TRINIT.

De Phariſæo & Publicano. *Luc. 18.*

1 I*Eſus dixit diſcipulis. Duo homines aſcenderunt in templum vt orarent. Vnus erat Phariſæus ſic orans. Deus gratias ago, quod non ſim ſicut ceteri hominum, ieiuno bis in ſabbatho, decimas do*. Conſidera, quā ſit terribilis in conſiliis ſuis Deus. Quis enim noſtrum non prçferat hodie Phariſçum, qui tam multa bona fecit, & de ijs Deo gratias agit, Publicano, qui multa mala fecerat, & nihil boni? & tamen hic iuſtificatus eſt præ illo. 2. nota, in quo peccarit Phariſæus. Primo, quia cenſuit ſe iuſtum quod ſolus Deus ſcit. 2. quia ſe laudauit: *Laudet te alienus*, ait Sapiens, *& non os tuum. Prou.* 27. 3. quia ceteros cenſuit iniuſtos, contra illud. *Nolite iudicare.* 4. quia cçteris ſe prçtulit, cum Apoſtolus doceat, quod in humilitate omnes ſuperiores debeamus arbitrari.

2. *Alter Publicanus ſtans à longe, nec oculos audebat ad cælum leuare, ſed percutiebat*

ciebat pectus suum dicens. Deus propitius esto mihi peccatori. Cōsidera, quas Deus veræ humilitatis conditiones in isto notarit, primo, quod non ausus fuerit oculos ad cœlum leuare, reputans se esse nihil, & quid est homo licet iustus respectu Dei, nisi puluis & cinis? 2. quia confessus est se nihil boni fecisse, nec habere, nec habiturum, nisi ex mera Dei gratia, dicens. *Deus esto mihi propitius.* 3. quia non modo nulli se prętulit, sed indignum etiam censuit, vt prope alios staret. 4. quia se accusauit, vt peccatorem. *Iustus enim sui accusator est*, ait Sapiens, *Prou.* 18. 5. quia & intus suam indignitatem agnouit, percutiens pectus.

3. *Amen dico vobis, descendit hic iustificatus ab illo, quia omnis, qui se exaltat humiliabitur &c.* Considera, quantum malum sit superbię respectu cæterorū vitiorum, vt nempe simul & semel omnia bona opera destruat; vt nihil sint, nec prosint, cętera enim vitia singulas tantum virtutes tollunt, vt ira patiētiam, auaritia liberalitatē. Contra humilitas, etsi nulla bona, imò multa mala coniuncta habeat, omne bonum sibi conciliat. 2. considera, quam humiles deinceps esse nos conueniat, animo, verbo & opere, & propter arcanū Dei iudicium: semper pauidos, nunquam

quam de bonis operibus gloriātes, ſed omnium minimos iudicantes.

DOM. XII. POST TRINIT.

De ſurdo & muto. Marc. 7.

1 Q*Vi dum adducunt Chriſto ſurdum & mutum, precantes, vt imponat illi manum.* Conſidera ſurdum ſpiritualiter eſſe, qui aures claudit concionibus, monitionibus, & inſpirationibus Dei & conſcientiæ. Mutum, qui os claudit ad agendas Deo gratias, ad confitenda ſacerdoti peccata, ad colloquia pia, ad iuuandum proximum. 2. ſi ſanari velimus ab vtroque malo, non debere ſolum nos ipſos Dominum orare, ſed etiam ſanctis vti interceſſoribus, vt multiplicatis oratoribus facilius impetretur venia.

2. *Chriſtus eum de turba ſeorſum duxit, in digito aures inſeruit, expuens tetigit linguam, ſuſpiciens in cœlum ingemuit, & ait, Epheta ac ſanatus eſt.* Conſidera, quibus ritibus vſus ſit Dominus, vt diſcas quomodo & tu à peccatis curari debeas, primo enim opus eſt, vt prauā ſocietatem, & occaſiones peccandi deſeras. 2. vt gratiam Spiritus ſancti, qui per digitum in S. Scriptura deſignatur, implores 3. vt ſapientiam ea tantum loquendi

Loquendi obtineas, quę ad ædificationem sunt, vt enim saliua ex capite defluit, sic sapientia ex intellectu. 4. vt doleas de peccatis, & de cœlo expectes indulgentiam. 5. vt peccatum per confessionem publicam vel priuatam aperias, & opera Dei prædices: sic enim desines esse surdus & mutus.

3. *Et præcepit illis, ne cui dicerent; illi autem tanto plus prædicabant, dicentes: Bene omnia fecit.* Considera, primo à Christo hic nos discere, quantum studium ad conseruandam humilitatem conferre debeamus, nempe ex parte nostra, bonorũ operum, quæ facimus, laudem & vanam gloriam fugiendo. Secundo à turba, quod grati esse debeamus pro beneficiis à Deo acceptis, & zelum habere in tuenda Dei gloria, alteriusque honore ac fama bona, nos ipsos potius aliis postponendo. 2. Cõsidera, & tecum omnia benefecisse hactenus Dominum, ideoque ab eo laudando & benedicendo nunquam cessa.

DOM. XIII. POST TRINIT.

De Samaritano & Leuita. Luc. 10.

1 D*Ixit Iesus discipulis: Beati oculi qui vident quæ vos videtis, multi enim Reges & prophetæ ea voluerunt videre, & non*

non viderunt. Considera, sicut beatiores Prophetis erant Apostoli, quod nõ solum oculis mentis vel fidei viderent Christum, sed etiam corporis: ita te quoq; multis milibus fidelium Christi beatiorem esse, qui occasionem non habent tam multa bona videndi & audiendi (vt qui inter Turcas, vel hæreticos viuunt) sicut tu habes: & ideo pro tanto beneficio quotidie gratias age.

2. *Legisperito tentanti Christum, quid faciendo vitam æternam possideret, respondit. Si Deum toto corde, anima, & viribus diligeret, & proximum suum sicut seipsum.* Cõsidera tibi quantumuis probo, nunquam defuturos vel dęmones, vel homines, qui sinistris suspicionibus, vel vexationibus tuam probent patientiã. 2. perpende, quam perfectè, ardenter, & purè excluso omni vano amore rerum creatarum, opum, honorum, & voluptatum, diligere debeas Deum. Deinde, an reuera proximum, id est, quemlibet hominem tua ope indigentem, siue fidelis sit, siue infidelis diligas sicut teipsum; non solum corde & verbis, sed opere & veritate, vt exigit S. Ioannes, & S. Iacobus.

3. *Legisperito quærenti quis esset proximus, Christus respondit. Quidam in via à latronibus vulneratus est. Transiens illac Sacerdos*

cerdos & Leuita nihil iuuerunt, sed Samaritanus, infundens oleum & vinum, iumentoque impositum duxit in stabulum, & stabulario commendauit. Considera quemlibet mortaliter peccantem incidere in latrones, nempe dæmones, & spoliari omnibus gratię donis, ac vulnerari etiam in naturalibus, nec posse curari, nisi à Samaritano, id est custode, Christo, qui nec *dormiens: nec dormitans custodit Israel. Psal.* 120. Soli enim Dei gratiæ tribuenda est hominis conuersio. Is autem peccatori non modo oleum misericordię suę infundit, sed etiam vinum iustitiæ monens ad pœnitentiam, & ita impositum corpori suo, *Deus enim posuit in eo iniquitatem omnium nostrum. Isai.* 53. duxit in stabulum, id est, Ecclesiam, & stabulario, id est, Ecclesiæ ministris, duos denarios, id est, potestatem sacramentum baptismi & pœnitentię administrandi, vt curetur à peccatis, impertiuit.

DOM. XIV. POST TRINIT.

De decem Leprosis. Luc. 17.

1 C*Hristo occurrente, decem Leprosi steterunt à longe, & clamarunt Iesus praeceptor, miserere nostri.* Considera per leprosos decē, designari omnes peccatores

tores vel transgressores præceptorum Decalogi, vel certè qui incurabiles quasdam retinent imperfectiones. Vt enim leprosi suo fœtido anhelitu alios corrumpunt. ita imperfecti & leues sua conuersatione aliis obsunt. 2. vt in leprosis multa minuta & fœda, erumpunt vlcera & semper sitiunt, ita in imperfectis, noui semper defectus oriuntur, & nullis voluptatibus vel recreationibus satiantur. 2. Considera, vt tales mundentur debere stare à longè, i. valde se humiliare, & indignitatem ac fœditatem suam agnoscere. 2. toto corde auxilium Dei inuocare.

2. *Christus iussit, vt ostenderent se sacerdotibus, & dum irent, mundati sunt.* Considera Christum mittere leprosos ad sacerdotes antequam eos curasset, vt discas morbos animi non tantum confiteri Deo, sed etiam sacerdoti. Curati vero sunt in via, dum irent, vt discas quanta sit virtus fidei & obedientię, & ideo libenter inspirationi diuinæ parere.

3. *Vnus videns se mundatum rediit, & voce magna supplex Christo gratias egit, & hic erat Samaritanus & alienigena.* Considera leprosum hunc, quia gratus fuit; maiora dona meruisse, nempe sanitatem animę, Christus siquidem ei dixit: Vade, fides tua te saluum fecit: cęteri nouem,

nouem, quia ingrati, anima & corpore perierunt. 2. considera vnum tantum ex decem saluari, & veram esse sententiam Christi. *Multi sunt vocati, pauci vero electi. Matt. 2.* Et saluari quidem alienigenam præ aliis, vt scias Deum non esse acceptorem personarum, sed omnibus gratiam suam impertiri, qui eam non respuunt.

DOM. XV. POST TRINIT.

De duobus Dominis. Matth. 6.

1 IEsus dixit discipulis. *Nemo potest duobus Dominis seruire, non potestis Deo seruire & Mammonæ.* Considera hic per duos dominos, intelligi duos contrarios, Deum & dæmonem, qui dicitur Mammon, id est, Deus diuitiarum. Hi enim contraria suadent. Deus vult cœlestia appeti, carnem domari, superflua nostra dari pauperibus; dæmon verò vult appeti temporalia, carnē deliciis nutriri, aliena rapi. Si ergo vis Deo seruire, necesse est vt cœlestia quęras, non carnis illecebras, non opes, honores, voluptates, quas Deus vult contemni.

2. *Ideo dico vobis, ne soliciti sitis animæ vestræ, quid manducetis, neque corpori vestro, quid induamini.* Cōsidera hic Christum quatuor vel quinque argumentis

tis probare, nos debere ſolicitudinem de rebus ad vitam ſuſtētandam neceſſariis reiicere in ſolum Deum omniū bonorum auctorem, iuxta illud. *Iacta ſuper Dominum curam tuam, & ipſe te enutriet. Pſ.* 49. Vnde diſcis, quanta vanitas ſit mundanorum, qui à nunc ad veſperam nulli rei, niſi victui curando ſtudent ac ſi Deus non eſſet in cœlo ſolicitus de nobis ſuis filiis. Et contra, quāta felicitas religioſorum, qui victu & amictu parco contenti, Deo ſe totos conſecrarunt.

3. *Quærite primum regnum Dei, & iuſtitiam eius, & hæc omnia adiicientur vobis.* Conſidera, tum primò quærere nos regnum Dei, cum operam damus, vt ſimus in Dei gratia, & mandata eius obſeruemus; per hæc enim peruenitur ad regnum Dei. Deinde, cum quicquid cogitamus, loquimur & facimus, ad Dei gloriam, & ſalutem animæ noſtrę facimus. 2. Cōſidera, vbi id fecerimus, nobis etiam in amictu & victu neceſſaria, (modo ſolicitudinem aliquam moderatam non negligamus) minimè defutura, nam anxiam tantum & immoderatam ſolicitudinem rerum temporalium damnat Dominus.

DOM.

DOM. XVI. POST TRINIT.

De filio viduæ Naim. Luc. 7.

1 C*Vm Iesus appropinquaret portæ ciuitatis Naim, ecce defunctus efferebatur filius viduæ.* Considera horam mortis omnibus etiam iuuenibus & sanis esse incertam, & ideo vigilare debere, 2. te tantum in vita mundo gratum fore, post mortem autem foras statim exportandum, & ideo non mundum, sed sanctam vitam, operaq́; bona amplecti debere cum Christo: quia illa te post mortem non deserent. 3. defunctum spiritualiter significare peccatorem ob peccatum mortale defunctum Deo, eumq́; efferri à 4. baiulis; quorum duo antecedunt, nempe consuetudo peccandi, & praua societas; duo sequuntur, spes scilicet vitę longioris, & præsumptio de misericordia Dei.

2. *Dominus viduæ dixit, noli flere, & portatoribus stantibus tetigit loculum dicens: Adolescens, surge. Et resedit, locutus est, & matri redditus.* Considera, in hoc exemplo quibus modis peccator, vel aliquis multis imperfectionibus obrutus resipiscat. Primò, Deus calamitate vel fletu illius ad misericordiam mouetur. 2. per gratiam & desiderium poeni-

pœnitentiæ tangit eius cor. 3. per contritionem ex peccato ſurgit. 4. loquitur, accuſando ſe in confeſſione. 5. verbis Chriſti & ſacerdotis abſoluentis vitæ gratiæ reſtituitur. 6. peccatores ſtant, id eſt, deſeruntur omnia quæ in peccato eum fouebant. 7. matri Eccleſiæ reſtituitur.

3. *Accepit omnes timor, & magnificabant Deum, dicentes, quia propheta magnus ſurrexit in nobis.* Conſidera, ſicut inter miracula corporalia nullũ maius eſt excitatione mortui, ita inter ſpiritualia nullum eſſe maius conuerſione peccatoris, & ideo ſicut homines illi Naimitæ hoc facto profecerunt in reuerentia & religione erga Deum, eumque laudârunt & glorificârunt, ſic Angeli in cœlo gaudent ſuper peccatore pœnitentiam agente.

DOM. XVII. POST TRINIT.

De Hydropico. Luc. 14.

1 CVm introiſſet Ieſus in domum Phariſæi ſabbato manducare panem, ipſi obſeruabant eum. Conſidera, benignitatem Chriſti non refugientis conſortium hominum improborum, qui ad calumniandum eum obſeruabant, vt ſuo

ſuo colloquio poſſit eos ab errore & peccatis deducere: vnde diſce, non eſſe ſemper eorum conuentum fugiēdum. ſed laborandum; vt noſtro exemplo, verboque meliores fiant, & ſi puſillanimis ſis, ora Deum, vt audeas ex zelo coram talibus aliquid boni dicere. 2. nomine panis indicari ſobria debere eſſe conuiuia. Certe ſcriptura panem & aquam appellat initium vitę hominis & experientia docet 100. annis vixiſſe, qui ſobriè pænè ſolo pane contenti vixere. Quod ſi tibi non liceat per ſuperiores ſic viuere, ſaltem paucis contentus viue, & reſpue ferculorum copiam.

2. *Hydropicum ibi præſentem ſanat, & probat ſanari poſſe ſabbathio, ſicut aſinum in foueam lapſum licet extrahere.* Conſidera rurſus Chriſti caritatem, quod quauis data occaſione etiam tempore prandij ſanet hydropicum, etſi ſciret Phariſęis illud diſplicere. 2. quod argumentis conatur probare, ſe poſſe illis benefacere. 3. quod occultè conatur eorum hydropiſin, id eſt, inflationem & faſtum mentis ſanare, & ideo de humilitate exemplum ſubiungit: Conſidera ſecundo Phariſęos nihil reſpondere potuiſſe, quid ergo reſpondebunt in die iudicij, quando ſtrictiſſimè omnia inquirentur?

3. *Cum*

3. *Cum vocatus fueris ad nuptias, recumbe nouißimo loco. Quia omnis qui se exaltat, humiliabitur.* Confidera, Christiani hominis esse, non solum ciuiles mores seruare, sed etiam alios, quamuis prandij tempore, docere. 2. etsi hęc regula quod humiles exaltandus sit, fallax sit in mundo, vbi humiliantes se sępe manent inglorij & contempti, infallibilis tamen est in conspectu Dei, quia *Deus*, ait B. Petrus, *superbis resistit, humilibus autem dat gratiam.* 3. cõsidera neminem dignius interesse conuiuio cœlesti S. Eucharistiæ, quam qui humilis est, dicens cum Publicano, *Domine propitius esto mihi peccatori.*

DOM. XVIII. POST TRINIT.

De mandato magno in lege.
Matt. 22.

1 L*Egis Doctori roganti, quod est mandatum magnum in lege, respondit Iesus. Dilige Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, anima, mente, hoc est maximum & primum mandatum.* Considera, tunc ex toto corde diligi Deum, quando omnes cogitationes in eum reflectimus: tota anima, cum affectiones omnes in eum conuertimus; tota mente, cum omnes quinque sensus facimus ei seruire,

ſeruire, denique cum nihil diligimus, niſi propter ipſum. 2. Conſidera, cum aliquem diligis, te libenter cum eo colloqui, eius domum adire, ſecreta patefacere, cum eo comedere, & munere donare. Sic fac cum Deo. Libenter in oratione & meditatione cum eo colloquare, templum, quæ eſt eius domus, crebro accede, peccata tua eius vicario confitere, ſępe communica, & teipſum, quo munus ei gratius dare non potes, omniaq́ue opera bona offer ad eius gloriam; & viciſſim maiora recipies.

3. *Secundum autem ſimile eſt huic. Diliges proximum tuum, ſicut te ipſum* Conſidera, proximum non eſſe tantum amicum, vel Chriſtianum, ſed omnes homines tam notos, quam ignotos, amicos quam inimicos, fideles quam infideles: omnes enim ad imaginem Dei creati ſunt, & vnius parentis noſtri Adæ filij. Pro quibus omnibus orare debemus, offenſas condonare, bona temporalia & ſpiritualia precari: quia pro omnibus, etiã crucifixoribus ſuis Chriſtus mortuus eſt. Expende, quàm longè abſis à perfectione huius dilectionis. 2. Conſidera, tam neceſſariam eſſe iſtam dilectionem, vt ſine illa nec Deus rectè diligatur, *Qui enim non diligit fratrem, quem videt, Deum*

quem non videt, inquit B. Ioannes, *quomodo potest diligere?* 1. *Ioan.* 4.

3. *In his duobus mandatis tota lex pendet & prophetæ.* Considera, id à Christo dici, non quod alia præcepta & documenta non sint, sed quod omnium quæ præcipiuntur, consuluntur, prohibentur, promittuntur & docentur in prophetis, totaque Scriptura finis sit dilectio Dei & proximi, vt si illa à quibuscumque tandem operibus etiã optimis absit, nihil prosint ad salutem. Qui finis, quo facilior est, & naturæ humanæ conuenientior, (amanti enim nihil difficile) eo studiosius eum propositum habere debemus. Quid facilius, & iucundius quam diligere?

DOM. XIX. POST TRINIT.

De paralytico. Matth. 9.

1 CHristus paralytico in lecto iacenti, ob fidem deportantium eum dixit, (*Confide fili, remittuntur tibi peccata tua.*) Considera Christum non rogatum, primo ei remittere peccata, vt discas prius in te aliisque sanitatem animæ quærere, quam corporis. Deinde, peccata sæpe esse causam morborum. 2. Considera bonum esse te versari in societate multorum piorum, vt si non tua

tua fide & operibus, illorum saltem pietate & precibus sanitatem spiritualem impetres, maximè si paralyticus sis, id est, multis imperfectionibus obnoxius.

2. *Iesus videns cogitationes blasphemas Scribarum, ait. Quid est facilius dicere, dimittuntur tibi peccata tua, an dicere, surge & ambula?* Considera, exemplo Christi nos doceri, vt quoties praua menti obrepit cogitatio, debere reprehensione nostri ipsam mox repelli, dicendo. Vt quid cogitas malum in corde tuo? 2. seruum Dei cõtra maledicos & detractores non aliis armis vti, quã boni operis exemplo, vt hic Christus fecit sanans paralyticum, vt ostenderet se posse remittere peccata, quod Scribę putabant blasphemum.

3. *Tunc ait paralytico. Surge, & tolle lectum tuum, & vade in domum tuam.* Considera per paralyticum intelligi spiritualiter peccatorem, operibus meritoriis destitutum vel otio turpi in sua vocatione marcentem. Is primo Deo cõfidens à vitiis vel imperfectionibus antiquis debet surgere, per bonum propositum vitæ emendandæ. 2. tollere lectum, id est, corpus suum cogere, seruire iustitiæ, quod prius seruiuit iniquitati, castigareque illud ieiuniis, disciplinis, &c. 3. vadere in domũ

 suam,

suam, id est, bonorum operum exercitio de virtute in virtutem proficere, donec perueniat ad domum, id est, ad patriam cœlestem.

DOM. XX. POST TRINIT.

De veste nuptiali, Matth. 22.

1 DIxit Iesus discipulis parabolam. *Rex ad nuptias filij sui inuitauit multos, sed quidam se excusarunt, alij vero inuitatores occiderunt.* Cōsidera, Deum fecisse nuptias filio suo, quando carnem humanā ex B. Virgine assumpsit, ad quas & tu es inuitatus. Hic qui intersunt, id est, Christum per fidem viuam recipiunt, ij fiunt filij, amici & domestici Dei, hęredes, regni, fratres & socij indiuidui, donorum Spiritus sancti & omnium carismatum cœlestium participes, *Qui enim adhaeret Deo*, ait Apostolus, *vnus Spiritus est cum eo.* 1. *Cor.* 6. Considera duo genera hominum se excusasse, visantes villā, & negotiatores, id est, homines superbos & auaros, qui aucupandis honoribus, vel cumulandis huius sæculi opibus sunt addicti.

2. *Rex vero iratus perdidit homicidas, & ex viis publicis alios, tam bonos quam malos, inuitari iussit, donec impleta essent nuptiæ discumbentium.* Considera quis sit

ſit exitus eorum, qui ad has nuptias venire negligunt, vel etiam inuitatores ſuos re ipſa occidunt, vel ſaltem moleſtè ferunt: vt ſunt omnes concionatores, qui ad pœnitentiam, & ſacramenta alia homines inuitant, poſt breues enim huius ſæculi voluptates, æterna eos manet damnatio & perditio. Mali in mundo rident & vexant pios crebro cœleſtes has nuptias per ſacram communionem frequentantes, ſed poſtea ipſi vexabuntur à dęmonum exercitu in inferno. 2. conſidera, in locum illorum, alios inuitari ex publicis viis, id eſt, pauperes ſpiritu & humiles, qui locum ſuperborum & locupletum ſuppleant, quia ad has nuptias nulli aditus datur, niſi veram colat humilitatem, & fidei coniunctam retineat caritatem.

3. *Rex videns hominem non veſtitum veſte nuptiali, ait, Amice, quomodo huc intraſti, at ille obmutuit. Tunc Rex dixit miniſtris: Ligatis manibus & pedibus, mittite eum in tenebras exteriores.* Conſidera, eum qui veſte nuptiali caruit, licet interfuerit nuptiis, dānari. Sunt enim aliquando hypocritæ, qui videntur foris pij, cum aliis orant, confitentur, communicant, ſed ſine veſte nuptiali, id eſt, non ſyncerè, & cum pura intentione Deo placendi, vitamq́ue emen-

 dandi,

dandi, sed fictè, vt tantum placeant hominibus, vel vt nequitia eorum non patefiat. Vt discas talis semper intus esse in conscientia, qualem exterius verbis & operibus esse ostendis, tunc enim eris nō tantum inter multos vocatos, sed etiam inter paucos electos.

DOM. XXI. POST TRINIT.

De Reguli filio. Ioan. 4.

1 R*Egulus rogat Iesum vt descendat, sanetq; filium suum incipientem mori.* Considera vanitatem omnium quæ in mundo sunt; quid enim nobilitas, & opes profuere Regulo, vt à morte liberaret filium? 2. Dei sapientiam tam variis, mirisque modis homines pertrahentem ad salutem: occasione enim huius læthalis morbi factum est, vt & Regulus quæreret Christum, & tota eius familia conuerteretur. Vt meritò morbi inter dona Dei sępe sint reponendi, & optandi potius, quam horrendi.

2. *Dixit Iesus ad eum, nisi signa & prodigia videritis, non credetis.* Considera Christum duriuscule alloqui Regulū, tum quod fides eius esset imperfecta; credebat enim ab eo quidem filium sanari posse, sed præsente; & ideo secundò

cundò petiit, vt descenderet: tum diuites qui in hoc mundo suas habeant consolationes, & sæpe tantas, vt non nisi increpationibus excitari queant ad curandam salutem, 2. expende, num aliquid tuę quoque fidei desit; si enim verè crederes Dei promissionibus de vita æterna, & comminationibus futuri iudicij, purgatorij & inferni longè ardentior esses in exercitatione pietatis, omniumque bonorum operum.

3. *Dicit ei Iesus. Vade filius tuus viuit, Credensque Regulus sermoni ibat & postquam ex obuiis seruis cognouit filium reualuisse eadem hora, credidit ipse & domus eius tota.* Considera, te esse illum Regulum; quia regendas habes potentias animi tui internas & externas, omniaque membra, vt subsint Deo, & rationi. Filius tuus est anima tua, quę dum lapsa est in peccatum mortale, aut lapsui proxima est, mox clamare debes ad Dominum, & si firmiter credideris, quod solo nutu te iuuare queat non solum anima à peccato liberabitur, sed etiam gratiam consequere alios conuertendi.

DOM. XXII. POST TRINIT.

De Rege rationem ponente cum seruo. Matth. 18.

1 R*Ex cuidam seruo suo, decem millia talenta remisit, eo quod prociderit in terram dicens. Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi.* Considera, Regē esse Christum, seruum esse quemuis hominem, quia à Deo creatus est, Christi sanguine redemptus, & in vineam vitę præsentis conductus, vt Christo seruiat. Hic autem decem millia talenta debet, quando decem præcepta transgreditur, quia nullo modo homo satisfacere potest vel pro vnius pręcepti transgressione, sed eget mera Christi regis misericordia, quam consequetur, si ex parte sua humiliarit se, pœnitentiam egerit, & proposuerit emēdationem. 2. cogita, quoties per relapsum homo debitum illud decem millium talentorum renouarit, & tamen ex ineffabili misericordia Dei, non dimidiam, sed integram veniā impetrarit, quo ad culpæ offensam, & aliquando etiam quo ad pœnam, dum fuit contritio vel indulgentia plenaria pœnitentiæ coniuncta.

2. *Ille seruus abiens, conseruo suo debitum*

tum 100. *denariorum*, *licet hic precidens rogaſſet pro patientia*, *non dimiſit*, *ſed in carcerem miſit. Quo cognito Rex iratus tradidit ſeruum ſuum tortoribus*, *donec vniuerſum debitum redderet.* Conſidera, crudelitatem ſerui, nolentis dimittere debitum; cum hoc nempe decem coronatorum, nullū fuerit reſpectu prioris, quod erat 120. vaſorum auri, vt diſcas, te quoque crudelem fore, ſi iniuriam nō remittas proximo, cum hęc nulla ſit, reſpectu iniuriæ per peccatum Deo factę. 2. Conſidera, quid mouere te debeat, vt libenter iniuriam illatam remittas proximo. primò, quia Deus præcepit diligi proximum. 2. Dei longanimitas in tolerandis impiis & inimicis donec ſe emendent, idque in annos multos, 3. quia efficeris hoc actu filius Dei. *Diligite*, inquit Chriſtus, *inimicos veſtros, & eritis filij altiſsimi. Matt.* 5. 3. perpende, ingratitudine iram Dei prouocari, & pœnas peccatorū augeri.

3. *Scio & Pater meus cæleſtis faciet vobis, ſi non remiſeritis vnuſquiſque fratri ſuo de cordibus veſtris.* Conſidera, quanti faciat Deus dilectionē proximi, quoad condonationem iniuriæ, vt ſuam ſcilicet dilectionem & miſericordiam ei neget, ac prętereà in æternas flammas eū detrudat. 2. non ſufficere illi, vt ore tantum fiat remiſſio, ſed ex corde, vt nullam

nullam auersionem sentiat in animo, nec recordetur amplius iniuriæ. Nam etiam in veteri lege scriptum est. *Non quares vltionem, nec memor eris iniuria ciuium tuorum. Leu.* 19.

DOM. XXIII. POST TRINIT.

De numismate census. Matth. 22.

1 P*Harisæorum discipuli cum Herodianis missi vt Christum caperent in sermone, aiunt. Magister scimus, quia verax es & viam Dei in veritate doces, nec respicis personam hominum.* Considera, quod sit ingenium improborum hominum, nẽpe alios malos sibi adsciscere. 2. quod per se nequeunt, id per alios moliri. 3. consilia inire contra bonos. 4. fictè agere. 5. adulari & laudare. 2. Contra nota, piorum & Christi imitatorum esse, vt sint Magistri, id est, auctores bonorum operum aliis verbo, & exemplo, deinde veraces, non ficti, qui scilicet promissa præstent. 3. viam Dei docentes in veritate, non tractando nugas, sed pia colloquia vsurpando, solidas virtutes proponendo & exercendo. 4. neminem timentes, nisi solum Deum, ac omnibus liberè veritatem prędicantes, laudando bonos, increpando malos.

2. Pe-

2. *Petentibus an census dandus esset Cæsari, respondit Iesus, Quid me tentatis hypocritæ? Ostendite mihi numisma census. Et obtulerunt denarium signatum imagine Cæsaris.* Considera, Dominum adulatoribus non abblandiri, quia solent nõ laudari, sed suam quęrere vtilitatem; vt discas non diligere fauores humanos. 2. fictos & fraudulentos non posse diu latere. 3. recte nos facere, quando ex ipsorum verbis eos redarguimus; nam quia dixerant Christum non esse acceptorem personarum, illis non pepercit, sed hypocritas vocauit. 2. considera, contra tentationes dęmonis, carnis & mundi quæ sit imago impressa animæ nostræ; nempe Dei, ad cuius imaginem creatus es & in Baptismo reformatus adiuncto signo crucis, cum superscriptione. *Declina à malo, & fac bonum,* quod in Baptismo promisisti. Et si religionem ingressus es, cum inscriptione. *Serua paupertatem, castitatem, & obedientiam,* quia vouisti.

3. *Tunc ait illis: Reddite ergo, quæ sunt Cæsaris, Cæsari, & quæ sunt Dei, Deo.* Considera, nos per libertatem à peccato & dęmone, quam habemus per Christum non eximi ab obedientia superiorum, tam secularium, quam spiritalium, tum quia illi vigilant pro nobis in tẽporalibus & spiritualibus, tum

tum quia Christus, licet verè Dominus & superior omnium, eximi noluit: iussit enim didrachma pro se & Petro dari, ne scandalizaret. 2. hic Cęsarem anteponi Deo, quia Deo obedire nequit, qui rebellis est Imperatori, vel superiori suo immediato; sicut neque Deum diligere potest, qui proximum odit.

DOM. XXIV. POST TRINIT.

De principis filia, & Hamorroissa. Matt. 9.

1 P*Rinceps Sinagoga cum adorato Christo petiisset manum imponi filiæ defunctæ, ad domum eius secutus est, & eiecta turba cum tibicinibus, manum apprehendens eam excitauit.* Considera tria fecisse principem illum, primò se publicè ad pedes Christi abiecit. 2. impensè eum rogauit pro filia. 3. credidit tactu manuum posse sanari: sic si quid exorare velis à Deo, primò valde humilia te coram Deo. *Oratio enim humiliantis se penetrat nubes. Eccl.* 35. 2. ora non tepidè, sed cum affectu. 3. cum fiducia te impetraturum nihil hæsitans, vt docet B. Iacobus. 2. considera, Christũ omissâ concione mox surrexisse, vt promptè operam, cum exigitur proximo accommodemus

modemus etiam in temporalibus. Magdalena enim & Martha ſunt ſorores. 3. conſidera per eiectam turbam moneri nos, ſi velimus à praua vita reſurgere, malam ſocietatem deſerendam, & deſideria inutilia.

2. *Mulier ſanguinis fluxum diu paſſa, retro tetigit, fimbriam veſtis Chriſti dicens intra ſe. Si tetigero, ſalua ero.* Conſidera ex multis Chriſtum ſecutis hanc mulierem tantum fuiſſe ſanatam, quia non pari fide & deuotione cum hac ſecuti ſunt. Nos ergo, qui toties adimus altare Domini ſanctum, videamus vt debita deuotione adeamus, ne tangẽdo Chriſtum nullum referamus fructum. 2. hanc mulierem non ſanatam cum propoſuit tangere veſtem Chriſti, ſed cum tetigit, vt diſcas, non ſatis eſſe propoſitum facere vitæ emendandæ, ſed reipſa emendandam. 3. eam fimbriam, id eſt, extremam tantum partem veſtis Chriſti attigiſſe. Fimbria illa eſt Chriſti paſſio reſpectu totius vitæ, quam ſi ſolam humiliter meditando & imitando tangamus, valebit ad omnes infirmitates noſtras curandas.

3. *At Ieſus conuerſus dixit illi. Confide filia fides tua te ſaluam fecit.* Conſidera, Chriſtum ſanitatem reſtitutam non ſuæ virtuti, ſed fidei mulieris tribuere, vt doceret nos in bonis operibus

noſtris

nostris non quærere laudes nostras, sed solum Dei gloriam. 2. hac amabili loquendi formula eum declarare voluisse, quam benigne, non vt iudex seuerus, sed vt clemens Pater peccatorem humilem & cõpunctum recipiat. Deinde vt nouum solatium illi afferret, intelligeretque ipsa se etiam spiritualiter in anima sanatam: ideo enim vocat filiam.

DOM. XXV. POST TRINIT.

De abominatione desolationis. Matth. 24.

1 *Dixit Iesus discipulis. Cum videritis abominationem in loco sancto; tunc qui in Iudæa sunt, fugiant ad montes, & qui in tecto, non descendant: & qui in agro, non reuertantur tollere tunicam suam.* Considera, nos hic doceri, quid agere debeamus, quando est talis desolatio, hoc est, cum sacra negliguntur, imagines deiiciuntur, Missa aboletur, Catholici expelluntur, vt nunc fit toto fere Oriente, & magna parte Europæ. Primò enim qui in Iudæa sunt, id est, constantes manent in confessione fidei Catholicę, debent fugere ad montes, id est, contemplari cœlestia, & in bonis cœlestibus spem suam figere. 2. manere in tecto, id est, omnia terrena calcare,

calcare, & contemnere, nec sollicitj esse de temporalibus. 3. in agro manere, id est, in agro & vinea Domini excolenda persistere, & aliquos saltem ad fidem conuertere.

2. *Væ prægnantibus & nutrientibus in illis diebus. Orate autem ne fiat fuga vestra hyeme vel sabbato. Erit tunc tribulatio magna sed breuiabuntur dies illi.* Considera, quam periculosè multi hoc tẽpore fideles, vel inter Turcas, vel hæreticos versentur, maximè qui infãtulos nutriunt, id est, in fide non sunt fortes, vt pro Christo ferant ludibria & verbera: quotidie enim videmus, quam multi eam ob rem leuiter deficiant. 2. orandum esse sępe Deum, ne in isto frigore exercitiorum pietatis, ieiuniorum aliarumque pœnitentiarum, vel in Sabbatho, id est, negligenti frequentatione concionum, & officiorum diuinorum in templis, multi fugiant, & à vita sancta desistant. 3. considera, magnam quidem persecutionem hactenus passam Ecclesiam Catholicam, sed sperandum, non diu duraturam, propter electorum preces & opera bona.

3. *Si quis dixerit. Ecce hic est Christus, aut illic, in deserto, vel penetralibus, nolite credere. Sicut enim fulgur exit ab oriente, & paret vsque in occidentem, ita erit aduentus filij hominis.* Cõsidera, hinc manifestum

festum signum dari Ecclesiæ hęreticæ, si in aliquo angulo orbis esse dicatur, vt in Germaniæ parte, vel Angliç, sordes enim sunt in angulis. Catholica Ecclesia autem toto orbe spargi debet, & sicut lumen, ab Oriente in Occidentem tendere, vnde & nostro seculo, in vtraque India Orientali & Occidentali viget, vbi nullus est hæreticus.

2. Considera, aduentum Christi ad iudicium, subito futurum, & ideo conueniens esse, vt omnes vigilemus (nihil enim illo est incertius) & in Ecclesia Catholica, sanctaque vita perseueremus.

DOM. XXVI. POST TRINIT.

De extremo die iudicij. Matt. 25.

1 D*Ixit Iesus discipulis. Cum venerit filius hominis in maiestate sua, & omnes angeli cum eo, congregabuntur ante eum omnes gentes, & seperabit eos sicut Pastor segregat oues ab hædis.* Considera in extremo die iudicij, præuio signo triumphali crucis, tubis clangentibus è cœlis proditurum inter Angelorum exercitus filium Dei medium incredibili maiestate fulgentem; tum ad magnam vocem. *Surgite mortui, venite ad iudicium,* resurrectionem omniũ secu-

ſecuturam,angelosq́; ſeparaturos bonos,quorum ſplendida erunt corpora, à malis,quorum erũt obſcura & tetra; his ad ſiniſtram,illis ad dextrã locatis.

2. Conſidera quanto pudore tum afficiendi ſint mali, cum omnia illorum ſcelera occultè licet & cogitatione tantum commiſſa, omnibus patefient. Contrà verò quanto cum gaudio & ſecuritate iudici ſe ſiſtent, qui peccata ſua confeſſi ſunt.

2. *Tunc dicet Rex ſtantibus ad dexteram: Venite benedicti Patris mei, poßidete paratum vobis regnum à conſtitutione mundi. Eſuriui enim, &c. Quod vni ex minimis feciſtis, mihi feciſtis.* Conſidera bonitatem & amorem iudicis erga ſaluandos. primò enim iubet eos *poßidere regnum*, velut illud, quod ratione hæreditatis filijs debetur. 2. dicit illud iis ante mundum conditum, id eſt, ab æterno pręparatum. 3. pro minimis operibus vt viſitatione infirmorum & vinctorum. 4. quod ſibi reputet factum, quod pauperrimis & viliſſimis factum eſt. 5. quod minimos illos vocat fratres ſuos. 2. conſidera, iudicem tantum facere mentionem operũ miſericordię, non quod alia quædam præſtantiora non ſint, ſed quod homines illa magnifaciant, & Deus maximè illis moueatur, ad miſericordiam

aliis præstandam.

3. *Tunc dicet & his, qui à sinistris erunt. Discedite à me maledicti in ignẽ æternum, qui paratus est diabolo & angelis eius. Esuriui enim, & non dedistis mihi manducare.* &c. Considera, quomodo iudex post electos tam copiosa mercede remuneratos, terribili vultu in sinistram conuerso, hæc dicturus sit, quantusque terror, & confusio omnium consecutura, clamantium ad montes. *Cadite super nos à facie sedentis in throno. Apoc.* 6. acrius certè vox illa eos cruciabit, quã ipse infernus. Quid enim infelicius excogitare potest, quam diuelli à Christo vnicô summo bono, & in æternum ardere tartareis flammis? 2. considera, cur dicat flammas paratas diabolo & angelis eius. nempe, quia hominibus parauerat regnum æternum, pro illis passus & mortuus, solisque angelis malis, nunquam conuertendis ignem æternum. 3. Considera, ex verbis illis, *Esuriui, & non dedistis*, &c. *Matt.* 3. colligi reprobos non solum condemnandos ob patrata mala opera, sed etiam ‹o›missa bona, quę poterant & debebant facere, iuxta illud Christi. *Omnis arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur, & in ignem mittetur.*

DOM. I. ADVENTVS DOMINI.

De ingressu Christi in Hierusalem. Matth. 21.

VIde Meditationem Dominicæ Palmarum.

DOMIN. II. ADVENTVS.

De signis iudicij extremi. Luc. 21.

1 D*ixit Iesus discipulis. Erunt signa in sole, luna, & stellis, arescentibus hominibus præ timore &c.* Considera superiore Dominica propositum esse aduẽtum Christi humilem & iucundum, nunc vero alterum in fine mundi futurum gloriosum & terribilem ad iudicium, vt tam amore, quam timore stimulemur ad bonum; & vt discamus, non posse nos venire ad gloriosum Christi aduentum, vt cum illos conregnemus, nisi in hoc mundo prius nos humiliemus, & cum eo compatiamur. 2. Considera, ideo hic astrorum cœlestium mutationem dici præmittendam iudicio, imo dissolutionem orbis totius; vt omnes clarius intelligerent, quam horribile id sit futurum: Multi enim cogitatione hac territi

à peccatis abſtinẽt,vt Hieronymus,qui dicebat, auribus ſuis ſemper inſonare vocem, Surgite mortui, venite ad iudicium.

2. *His fieri incipientibus, reſpicite & leuate capita veſtra,quoniam appropinquat redemptio veſtra.* Cõſidera primo, quod boni tunc monentur ſperare & gaudere, quando maximæ ſunt afflictiones, quia illorum eſt, per multas tribulationes intrare in regnum Dei. 2. quo impij magis dolent de futuris imminẽtibus malis, eo piis magis eſſe gaudendum de impendentibus bonis: & ideo iudicij dies piis non erit horribilis,ſed iucundiſſimus, pro quo certamine coronabuntur. 3. conſidera quod tunc incredibile gaudium piis afferet redemptio ipſorum, hoc eſt, liberatio corporis à morbis, inordinatis paſſionibus, omnique corruptione,deinde ab omni tentatione dæmonis & mundi, metuque damnationis. 4. Illud gaudium venturum de cœlo, vt ſcias nullum ſolidum gaudium eſſe expectandum in terra.

3. *Et dixit illis ſimilitudinem. Videte ficulneam, & omnes arbores, cum producunt fructum, ſcitis,quoniã prope eſt æſtas. Et vos cum hæc fient,ſcitote quia prope eſt regnum Dei.* Conſidera Dominum præcedentia ſigna cõferre cum arboribus

bus pullulãtibus, vt discas tanto pulchriores fore creaturas post iudicium, quanto arbores in ęstate florentes, sunt aridis in hyeme venustiores. 2. nota tum nos esse regno cœlorum proximos cum instar arborum bonarum floremus & fructibus abundamus.

DOM. III. ADVENTVS.

De S. Ioanne Baptista in vinculis. Matth. 11.

1. *IOannes in vinculis auditis Christi operibus, mittens duos de discipulis ait illi. Tu es qui venturus es, an alium exspectamus?* Considera Ioannem licet vinctum non de sua liberatione, sed discipulorum salute solicitum, vt recte in fide & vita sancta instituantur; vt discas in afflictionibus nihil de consuetis precibus aliisque officijs pietatis detrahere. 2. Ioannem non misisse, quod ipse dubitaret de Christo, an esset Messias, sed vt ignorantię missorum consuleret, & per conspecta miracula eos ad Christum traheret, sciens se breui moriturum; vt discas, cum per te non potes, vel audes monere vel docere, debere saltem per alium.

2. *Iesus respondit: Nunciate Ioanni, quę audi-*

audistis & vidistis, cæci vident, &c. pauperes euangelizantur, & beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me. Considera, Christum non fateri palã, se esse Messiam venturum, sed tantum se opera facere quæ in Scriptura tribuuntur Messiæ, vt discamus neminem facilè se debere commendare; sed id tantum dicere ad Dei gloriam, quod satis est ad salutem alterius promouendam. 2. dicere quemuis superiorem, & magistrum, vt prius facto præstent, quod volunt subditis mandare per verba. Christus enim hic maluit factis, quam verbis respondere. 3. nota, Christum occultè corripere discipulos Ioannis, cum ait. *Beatus qui non scandalizatur in me*, nam ob zelum in magistrum, nondum credebant in Christum, vt nunquam palam occultos peccatores confundamus, sicut & aliàs Christus cum Iuda fecit, quem rectè arguit.

3. *Illis abeuntibus, Iesus dixit ad turbas. Quid existis videre, Arundinem vento agitatam, mollibus vestitum? Prophetam? imò plusquam Prophetam.* Considera Christum non laudasse Ioannem coram discipulis, tum vt notam adulatoris effugeret; tum vt ne ex laudibus occasionem raperent, licet sine causa, eum Christo præferendi, vt discas coram hæreticis & improbis, prudenter

&

& parcè de laudibus Sanctorum loqui, ne calumniandi anſam arripiant. 2. Conſidera, hic auſteritatem veſtitus laudari & eremitarum, aliorumque religioſorum duram vitam probari: contra verò improbari molles & pretioſas veſtes. 3. conſtantiam auſteritati & paupertati coniungi, quia nulli conſtantiores ſunt in fide & veritate tuenda contra mundum, eiusque principes, quam qui mundum eiusq; opes & pompam ſeriò contempſerunt. 4. turbis & ſimplicibus hominibus ſæpe vita quoque aliorum Sanctorum priuatim & publicè recenſendas.

DOM. IV. ADVENTVS.

De Iudæorum legatione ad Ioannem. Ioan. 1.

1 M*Iſerunt Iudæi Sacerdotes & Leuitas ad Ioannem, vt interrogarent eum, tu quis es?* Conſidera cur tanti nominis fuerit S. Ioannes, nempe quia eius natiuitatis fuit admiranda, quia à puero in eremum ſeceſſit, ibique duram vitam, ſoli Deo vacans vſque ad virilem ætatem egit, quia pœnitentiam prędicabat, veritatis & iuſtitię amantiſſimus, vt diſcas tales virtutes imitari, ſi ad perfectionem chriſtianæ vel

religiosæ vitæ aspiras. 2. Considera vitę sanctitatem non solum apud Deum sed etiam apud improbos & hęreticos suscipi, & in honore haberi, erant enim isti legati ex Pharisęis, vt paulò inferius dicitur, qui erant inter Iudæos quasi hęretici.

2. *Et confeßus est, quia nō sum ego Christus nec Elias nec Propheta. Ego sum vox clamantis in deserto. Dirigite viam Domini, sicut dixit Isaias.* Considera summam humilitatem Ioannis: nam cum potuisset si voluisset reputari Christus, noluit tamen id fieri, imò noluit haberi Elias & Propheta, cum verè posset, nam Christus Matt. 11. vocauit eum Eliam. & Ioan. 1. plus quam Prophetam, vt discas humilis esse, nec de iis quæ verè habes, vt nobilitate generis, doctrina & sanctitate, te iactare, sed hæc omnia celare, quamdiu sine mendacio fieri potest. Secundò: considera eum importunitate missorum coactū indicare, licet valde obscurè, se esse eum, de quó locutus esset Isais. Sed quantus erat ille? *Vox*, inquit, *clamantis in deserto*, noua humilitas. Quid enim vanius vel fragilius voce, quæ statim maximè in deserto loco prolata, euanescit? Verè autem erat vox, quia toto corporis habitu, totaque vitæ conuersatione nihil aliud quam clamabat, & inui-

inuitabat homines ad pœnitentiam, & dirigebat viã ad Christum. Hinc discimus non ore tãtum, sed vitę piæ exemplo etiam prædicari veritatem.

3. *Quid ergo baptizas, instant illi, si non es Christus nec Propheta? Respondet: Ego baptizo in aqua, medius autem vestrũ stetit, quem vos nescitis, cuius ego non sum dignus corrigiam calceamentorum soluere.* Considera, S. Ioannem perstare in humilitate, secũdum illud Eccles. 3. *quanto magnus es, humilia te in omnibus, & coram Deo inuenies gratiam.* sciens inter virtutes, vt alicubi August. docet illam esse primam, mediam, & vltimam, ac ideo maximè imitandam. 2. considera, sicut Ioannes humili responsione, insidiosas istorum quęstiones euasit, & Christi gloriam defendit, sic sola humilitate laqueos omnes dæmonis te posse euadere, vt docuit S. Antonius. 3. etiamsi non cogitamus vel nesciamus, tamen in medio nostrûm starę Iesum obseruantem quid agamus.

IN FESTO NATIVITATIS CHRISTI.

De Christi Natiuitate. Luc. 2.

1. B*Eata Maria cum Ioseph sponso suo è Nazareth proficiscitur Bethlehem, descen-*

(*descendit autem & Ioseph à Galilaa in Bethlehem, vt profiteretur cum Maria desponsata sibi vxore prægnante*) Considera vtriusq; obedientiam & humilitatem. Maria enim existẽs mater regis regum, non dedignatur cum tanto periculo (sciebat enim se proximã partui) obedire regi terreno & gentili, deinde patientiam in ferendis itineris longis laboribus, & quam pia inter se misceant colloquia. 2. considera eos in Bethleem id est, domum panis ex Galilęa, id est, volubilitate profectos, vt inscriberentur in catalogum familię Dauid: discas tibi desertis transitoriis & volubilibus huius mundi deliciis, sæpe adeundam mensam panis viui, qui descendit de cœlo, quo nomen tuum inscribatur catalogo Sanctorum in cœlo.

2. *Factum est autem, cum essent ibi, impleti sunt dies vt pareret, & non erat ei locus in diuersorio.* Considera quomodo B. Ioseph, cum sub vesperam Bethleem intrassent, obeat domos, vt locũ quietis inueniat; quanto angore percellatur, dum non inuenit, cum ab omnibus repellitur. Vide & B. Virginem per cęcas tenebras errantem partim, partim præ defatigatione in saxo aliquo sedentem & dolenter expectantem, si quis forte misereatur. 2. cõsidera quomodo post plateas omnes angulosque decursos

decurſos cogantur in ſemiruptum ſtabulum, vel ſpeluncam obſcuram, in qua noctu à pauperibus locari ſolent beſtię, diuertere. 3. expende, B. Virginem ſimulatq; ſtabulum intrauit, mox aduertiſſe hunc eſſe paradiſum ſecundo Adam pręparatum, hoc regium eſſe palatium Chriſto naſcituro erectum, hic eſſe thronum regium, ex quo verus Salomon veram ſapientiam in humilitate & inopia fundatam docere debuit.

3. *Et peperit filium ſuum primogenitum, & pannis eum inuoluit, & reclinauit in præſepio.* Conſidera, B. Virginem cum magnam partem noctis orationibus & ſanctis ſuſpiriis conſumpſiſſet, tandem ſtupore ſapientię Dei & gaudio incredibili abreptam ex puriſſimis vteri viſceribus, ſine vllo dolore, ſaluis virginitatis clauſtris infantulum Ieſum genuiſſe. 2. conſidera conſpecto infantulo, quãta lux mox oborta ſit in ſtabulo, quam ſuauis angelorum concentus auditus, quanta lætitia ſecuta B. Virginẽ & Ioſeph, quomodo certatim in oſcula puelluli irruerint, quam ſuauibus viciſſim ocellulis puer eos aſpexerit. Quã promptè B. Virgo materna officia mox exhibuerit panniculis pauperculis eum inuoluendo, pectori aſtringendo, puriſſimo lacte nutriendo. 3. Conſidera,
non

non in puluino molli, non in cunis, se
in vili, duro, & frigido præsepi infan
tem collocatum: Hæcque omnia nõ
alia de causa à Deo facta, quam v
confunderet sapientiam huius secul
doceretque nõ esse vera bona quę mũ
dus admiratur, sed paupertatis amorẽ
perpessionem afflictionum & omnium
rerum despicientiam.

II. PARS MEDITAT.

De Pastoribus ibid.

1. P*Astoribus reuelatur Christi natiuita per angelum.* (*Euangelizo vobis gaudium magnum, quia natus est vobis hodie Saluator*) &c. Cõsidera angelum Domini accepta licentia à puerulo Iesu, non ad reges vel sapientes, sed ad simplices & vigilantes super gregem, pastores mitti, qui sua humilitate & vigilantia id meruerunt: *Cum simplicibus enim*, ait Sapiens, *est sermocinatio eius.* Et, *Qui mane vigilauerit ad me inueniet me.* 2. Considera, Christum summum pastorem prius sua luce illustrare superiores & pastores aliorum, quam subditos vt subditi libentius sinant se eorũ nutu dirigi maximè noctu, id est, in maioribus fidei & morum difficultatibus.

3. per-

perpende quod dicit, *Natus est vobis Saluator*, puer enim natus est nobis, ait Isaias, & filius datus est nobis. Quo dono quod potest esse præstātius?

2. *Et hoc vobis signum inuenietis infantem pannis inuolutum & positum in præsepio.* Considera quod signum angelus det, vt Christus inueniatur in corde nostro, nimirum vt sicuti infantes, simus expertes peccati & doli. 2. si necessariò tantum amictu & victu contenti simus. 3. si duritiem lecti, & alias austeritates non refugiamus. 2. Considera quāto gaudio pastores perfusi fuerint hoc nūcio, quam cito desertis ouibus in Bethlehem se cōtulerint, quam humiliter Christum natum adorarint. Quam pie manus pedesq; eius osculati, quæ munuscula pastoritia obtulerint, quantum puerulus simplicium hominum consuetudine quo potuit modo illis arridens, oblectatus fuerit. O felices pastores, quibus fas fuit videre, quod tot Reges & Prophetæ optarunt videre, & non viderunt.

3. *Et subito facta est cum angelo multitudo militiæ cœlestis laudantium Deū. & dicentium. Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis.* Cōsidera, quid gloriosius esse potuerit, quam in loco tam vili & abiecto triumphum agere cœlites, aurem suauissimo

uilſſimo contentu complere. Sed ſi expendas, quantæ dignitatis perſona ſit infantulus iſte pauperculus, nempe filius altiſſimi, facile intelliges eum dignum omni veneratione & gloria: Si verò cogites cauſam huius abiectionis, nempe peccata noſtra, non miraberis hanc humiliationem. Per hanc enim, & aliam longe maiorem ſecutam, vſque ad mortem crucis, reconciliati ſumus Deo, & pax æterna donata omnibus hominibus bonæ voluntatis, hoc eſt, qui voluntatem ſuam parati ſunt conformare diuinæ, eiusque præceptis obedire. 2. Conſidera quanto cum gaudio Angeli reuerterint in cœlum, totamque Hieruſalem cœleſtem nouo nuncio exhilararint: ac denique quomodo anima B. Virginis his omnibus notatis & auditis tantum non lætitia liquefacta fuerit.

DOMINI. INTRA OCTAuam Natiuitatis.

Erant Ioſeph & Maria mirantes. Luc. 2.

1 E*Rant Ioſeph & Maria mater Ieſu: mirantes ſuper his quæ dicebantur de illo.* Conſidera miratos fuiſſe parentes tam mira dicta & facta circa puerum, cum

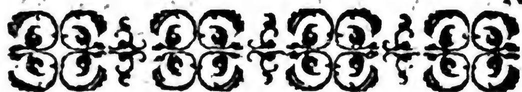
cum in puero nihil viderent singulare, quod non omnibus infantibus commune esset; ad te docendum, quod etsi corporeis oculis nihil videas eorum quæ credis esse, tamen fidem adhibendam Ecclesię, hoc est, tot SS. Patribus testificantibus, quid sit credendum. 2. considera, mores Christi infantis, & ad eos tuos quoque compone, quia infans factus, non fuisset nisi aliquid in eius infantia imitatione dignum foret. Et dictum Christi est. *Nisi efficiamini sicut paruuli, non intrabitis in regnum cælorum.* Et B. Petri. *Quasi modo geniti infantes lac concupiscite.*

2. *Simeon dixit ad Mariam. Ecce positus est hic in ruinam, & resurrectionem multorum, & in signum cui contradicetur, & tuam animam transibit gladius.* Considera, Simeonē hic inter summa gaudia vaticinari de afflictionibus futuris tum Christo tum matri, vt intelligamus in hoc mundo non esse pura gaudia, sed multas tribulationes expectandas, si velint esse veri discipuli Christi. hoc nuncio & excitatam fuisse B. Virginem ad multa cum filio suo perferenda, & participem gloriæ illius factam quæ erat pati & mori ex obedientia Patris. Tam nobiles enim sunt afflictiones pro Christo toleratæ vt Christus, sicut eam maximè dilexit, ita etiam

etiam voluerit eam præ omnibus hominibus affligi, ac gladium crucis transire animam eius. Vnde & martyr martyrum à sanctis vocatur.

3. *Puer autem crescebat, & confortabatur, plenus sapientia, & gratia Dei erat cum illo.* Considera, in puero Iesu quatuor hic laudari. primò quod plenus esset sapientia rerum omnium diuinarum & humanarum, & ideo Doctore non egebat. 2. quod plenus esset gratia apud Deũ & homines, quippe ab omni macula peccati immunis, & omnibus virtutibus donisque cœlestibus ornatus. 3. quod quotidie cresceret, vt corpore, ita varijs sapientiæ effectibus prodendis. 4. quod maiores semper vires spiritales accipere videretur. Vt discas & tu quotidie in his virtutibus progressum facere, quia in virtute non progredi est regredi, & deficere.

MEDI-

MEDITATIONES DE FESTIS SANCTORVM

Toto anno secundum ordinem mensium Calendarij occurrentibus.

IN FESTO PVRIFICAtionis B. Virg.

De Purificatione B. Virginis & pueri Iesu præsentatione.
Luc. 2.

DEtulerunt parentes puerum in templum, vt præsentarent eum Deo, tanquam primogenitum, offerentes pro eo consuetum munus par turturum, aut duos pullos columbarum. Considera pueri IESV humilitatem semper crescere, natus erat vt pauper, circumcisus quasi peccator, nunc offertur vt seruus quinque siclis redimendus. 2. parentum paupertatem, qui quoniam agnum emere & offerre non poterant, offerunt par columbarum.

nem Iſrael, id eſt, aduentum Chriſti. Non poteſt enim Deus iis deeſſe, à quibus auidè expectatur. Has virtutes & tu ſequere, ſi quando cum fructu vis Chriſtum non in vlnis, ſed ore & corde recipere in S. Euchariſtia.

3. *Anna (ſuperueniens confitebatur Domino & loquebatur de illo omnibus, qui expectabant redemptionem Iſrael.)* Conſidera, Deum nullam habere acceptionem perſonarum, ſexus, ætatis, conditionis, ſed tantum virtutis, ſecundò, ideo ſenes duos hic in exemplum proponi, vt diſcas in virtutum ſtudio perſeuerandum vſquè in finem vitę, quo dignus ſis recipere Chriſtum, & in æternum retinere, tertiò, vide ob quas virtutes meruerit videre Chriſtum, Primò, quia annis fere octuaginta caſtè vixerat, Secundò, quia non diſcedebat de templo; Tertio, orabat die ac nocte. Quarto, ieiuniis, aliiſque pœnitentiis affligebat corpus ſuum. Quinto, omnibus laudes Chriſti annunciabat.

IN FESTO S. MATTHIÆ APOSTOLI.

Matth. 11.

1 I*Eſus dixit. Confiteor tibi Pater, quia abſcondiſti hæc à ſapientibus & prudētibus & reuelaſti ea paruulis.* Cōſidera,

Iesum exultasse spiritu, cum hęc verba proferret vt refert Beatus Lucas, id est, ingenti spirituali gaudio æterno Patri, qua homo erat, egisse gratias, quod fidei Christianę mysteria, non huius seculi sapientibus qui omnia ratione & intelligentia metiuntur, neque prudentibus, qui non quęrunt nisi quæ sua sunt, id est, opes, honores, & voluptates carnis patefaceret, sed tantum paruulis, id est, humiliter de se sentientibus & iudicium suum Deo subiicientibus, vti erat B. Virgo, quę licet esset mater Dei, tamen se vocabat ancillam: vti S. Matthias, cęteriq; Apostoli, qui gloriabantur se non aliud scire, quam Iesum & hunc crucifixum.

3. Considera, primariam quidem huius rei causam non esse aliam, quam diuinam voluntatem: subiunxit enim hic Christus. *Ita pater, quoniam sic placitum fuit ante te*, tamen quia illa voluntas non potest non esse sapientissima, & rationi maximè congruens, potest & illa addi causa, quoniam homo, sicut & Lucifer angelus per fastum & superbiam salute exciderat, debuisse contrario antidoto humilitatis saluti restitui.

2. *Venite ad me omnes qui laboratis, & oneratis estis; & ego reficiam vos.* Considera Domini bonitatem neminē omnino

nino à gratia & salute excludentis, si paruulus in oculis suis & humilis esse velit. Vult enim omnes homines, ait B. Paulus, saluos fieri, & ad agnitionem veritatis venire. 2. considera, inuitari maximè eos, qui laborem sustinent & difficultatem, in superandis tentationibus dæmonis, mundi & carnis: & onerati sunt vel pondere grauium scelerum, vel magnarum multarumque imperfectionum, omnes enim paratus est reficere, vel liberando eos à dictis laboribus & oneribus, vel communicando gratiam, vt tribulationes fortiter ferant. 3. Considera nos quoque debere cooperari Christo, nempe venire, non corporeo motu sed spirituali, vt pote per mentis conuersionem, desiderium Deo placendi, dolorem de peccatis, propositum emendandę vitę, & imitationem virtutum, humilitatis & mansuetudinis, nam subdit:

3. *Tollite iugum meum super vos, & discite à me quia mitis sum & humilis corde, & inuenietis requiem animabus vestris. Iugum enim meum suaue est, & onus leue.* Considera, non satis esse; vt credamus in Christum, & onere peccatorum liberi simus, sed opus esse, non tam onus, quam iugum doctrinę Euangelicæ, & diuinorum præceptorum, ac si

religiosus sis, etiam consiliorum in humeros nostros suscipere quod nō graue est, sed leue, non amarum, sed suaue, sicut auiculis suaue leueque est iugum alarum, quia earum ope volant: Vnde S. Ioannes disertè dicit: *Mandata eius grauia non sunt*, & rex Dauid. *Quam dulcia faucibus meis eloquia tua?* considera, leuia & suauia reddi omnibus, qui verè Deum diligunt & in eius gratia sunt. Amanti enim nihil difficile, 2. qui spiritum sequuntur non carnem. Spiritus autem promptus est, caro autem infirma. 3. qui cogitant quanta merces parata sit in cœlis. 4. qui oculos in Christi vitam & passionem conijciunt. 5. qui cum Christo humiles sunt, & mites corde.

IN FESTO ANNVNCIAtionis B. V. Mariæ.

Angelus nunciat B. Virg. ipsam concepturam filium. Luc. 1.

1 ANgelus Gabriel B. Virginem in Nazareth salutans, diuinique Verbi conceptionem ei nuncians dixit, *Aue gratia plena &c. Ecce concipies in vtero & paries filium.* Considera Angelum B. Virginem non in publico sed domi in cubiculo reclusam, & in rerum diuinarum medi-

meditatione ſuſpenſam inueniſſe, vt diſcas, ſi angelica conſolatione frui velis continere te domi, & orationi vacare. 2. conſidera, quanto ſplendore Angelus complerit virgineum cubile, quanta ſubmiſſione & reuerentia eam ſalutarit dicens. *Aue gratia plena*, nec mirum quia alios ſanctos tãtum Deus ornarat quibuſdam donis gratiæ, hanc autem compleuit omnibus. Si autem gratia plena erat ante Chriſti conceptionem, quantum gratiæ poſt conceptionem acceſſerit. 3. conſidera, vocari plenam gratia apud Deum, vt nos ad eam tanquam patronam, aduocatam, & mediatricem perfugium haberemus, vt ſicut per eam Chriſtum habuimus, ita ſciremus & cætera dona per eius interceſſionem deinceps obtenturos.

2. *Maria turbata eſt hoc ſermone, & cogitabat qualis eſſet cogitatio, addens: Quomodo fiet illud, quoniam virum non cognoſco?* Conſidera eam turbari, quoniã proprium eſt caſtarum virginum ad præſentiam virorum turbari. Deinde quia tanta laude ſe indignam putabat. Sancti enim & humiles, quo plus laudantur, hoc magis pudefiunt. Solent enim inquirere non in virtutes ſuas, ſed in defectus, vt eos emendent. Turbata eſt, ſed non perturbata: nam

nam cauta & pudens expendere cœpit qualis esset salutatio, antequam responderet. 2. Considera zelum castitatis B. Virginis, licet enim firmiter crederet perfici debere, quidquid Deus per angelum promisisset, nempe se parituram, tamen modi ignara percunctabatur, quomodo, cum voto se obstrinxisset de seruanda virginitate, parere posset; nec ante mater Dei esse consensit, quam inuiolatam fore virginitatem suam cognouit.

3. *Cum Angelus dixit, Spiritus sanctus superueniet in te &c. Maria respondit: Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum.* Considera, presentem cum Angelo quasi assistere S. Trinitatem, & expectare dilectæ filię suæ responsum, obseruareque humilia verba ex eius ore egressura, ipsam verò post sermonem Angeli positis humi genibus, manibus vero oculisque in cœlum sublatis humiliter & cum lachrymis respondisse. *Ecce ancilla Domini &c.* vt discas quam primum ad diuinum seruitium vocaris, & re sedulo discussa, aduertis vocationem esse à Deo, non diu cunctari. 5. considera, B. Virginem paucis his verbis magnas virtutes nobis imitandas expressisse, primo obedientiam promptam in re ardua, dum ait *Ecce.* 2. humilitatem, dum sciens se

ſe electam in Dei matrem, vocat *ancillam*. 3. charitatem ardentem & zelum pro ſalute aliorum, dum ait, *fiat mihi*. 4. fidem, cum ait, *ſecundum verbum tuum*, firmiſſimè enim credebat, promiſſum Angeli complendum. Et vere prolatis his verbis ilico concepit in vtero Deum & hominem.

IN FESTO SS. PHILIPPI & Iacobi Minoris Apoſtolorum. *Ioan.* 14.

1 I*Eſus dixit diſcipulis. Non turbetur cor veſtrum. Creditis in Deum, & in me credite.* Conſidera, hominem in fide vera, & cultu pietatis conſtantem nullam habere cauſam triſtitię vel perturbationis. *Hac enim eſt victoria, quæ vincit mundum, fides noſtra*, ait B. Ioannes. Et ideo B. Philippi, & S. Iacobi aliorumque Apoſtolorum in ſummis tribulationibus, adeò non ſunt animi turbati, vt etiam gauderent, quod illis digni facti eſſent. Imò S. Iacobus ex pinaculo templi deiectus pro ſuis interfectoribus orabat.

2. *In domo Patris mei manſiones multæ ſunt. Si quo minus dixiſſem vobis. Vado parare vobis locum.* Conſidera Chriſtum his verbis Apoſtolos, & nos animare ad multa pro ipſo perferenda,

q. d.

q. d. Estote bono animo, nihil frustra pro me patiemini, siquidem tam varia in cœlo parabo vobis præmia, quam fuerint vestra merita, quia ibi quisque recipiet secundum sua opera. Vnde teste B. Paulo: Sicut Sol claritate à Luna & aliis stellis differt, sic & sancti differunt inter se. 2. Considera, si velis ad locum beatitudinis ante constitutionem mundi imo ab æterno tibi, aliisq; electis paratum venire, necesse esse, vt illum cum Christo tibi prępares. Christus eum præparauit sua passione, ascensione & missione Spiritus sancti, tu vero similiter bonis operibus & passione. *Christus enim passus est pro nobis, nobis relinquens exemplum.*

Considera virtutes Apostolicas Iacobi fratris Domini, imitatione dignas. Vinum & siceram ab infantia non bibit, carnibus & piscibus abstinuit, lintea tantum veste vsus, non oleo vnctus, non balneo vsus, ita sæpe in genua procumbes, vt callum obduxerint ad modum cameli, tam sanctus vt fimbriam vestis populus conaretur attingere, vt solus intraret sancta sanctorum nonagenarius pro Christo lapidatus, & fullonis fuste enectus.

IN FESTO INVENTIONIS S. Crucis.

Vide Meditationem in Euangelium I. Dominicæ S. Trinitatis.

IN FESTO S. IOANNIS Baptistę.

De S. Ioannis natiuit. Luc. 1.

1 E*Lizabeth impletum est tempus pariendi, & peperit filium. Vicini autem & cognati congratulabantur ei.* Considera nullum sanctorum esse post Christum & B. Virg. in quem æque oculos conijcere debeamus, ac in S. Ioannem Baptistam, cuius laus non solum est crebra apud S. Lucam & Euangelistas, verum etiam apud sanctitatis omnis auctorem Christum, nunc illum præferentem incōstanti populo, nunc Patribus & prophetis, nunc omniū mulierū filiis, nunc inter angelos ponentem vt dubitare non debeas laude dignissima, quę de eius virtutibus scribuntur. 2. congratulati sunt B. Elizabeth amici & cognati, quod tandem eius voto satisfactum esset vt sterilis pareret filiū, secūdum angeli prædictionem, & quidem prædictionem tam magnificam;

Dixerat

Dixerat enim eum fore magnum *coram Domino*, non coram mundo, replendum Spiritu ſancto ex vtero, vinũ & ſiceram non bibiturum, filios Iſrael conuerſurum, &c. vt diſcas gratulari proficienti in virtute non autem proficienti in opibus & vanitate ſæculi.

2. *Die octauo circumciſus eſt puer, & cum cognati vellẽt eum vocari Zachariam, mater & pater Zacharias ex inſtinctu angeli, vocari iuſſere Ioannem.* Conſidera Ioannem fuiſſe circumciſum nõ quod opus haberet (erat enim vtero ſanctificatus) ſed vt exemplo Chriſti obſequeretur legi, nullique offendiculum præberet. Conſidera 2. non eſſe illi impoſitum nomen paternum, ſed Ioannis, id eſt gratiæ Dei, ipſe præcurſor erat futurus auctoris legis & gratiæ, & digito eundem demonſtraturus. *Lex enim & Prophetæ vſque ad Ioannem.* 3. illud in circumciſione impoſitum vt intelligamus ſignum eſſe gratiæ Dei in nobis habitantis, ſi à corde noſtro omnes carnales cupiditates reſcindamus, eo quod in vno corde non poſſit ſimul verſari Chriſtus & mundus.

3. *Et factus eſt timor ſuper omnes vicinos eorum in corde dicentium, quis puer iſte erit? Et Zacharias repletus eſt Spiritu ſancto prophetans, Benedictus Deus Iſrael, &c.* Conſidera populum propter miranda, quæ

quæ acciderunt in natiuitate B. Ioãnis mente ſciſcitari, qualis tandem futurus ſit? Sed angelus id aperuit, fore, ſcilicet magnum coram Deo, ſeueram vitam acturum, magno zelo improbos reprehenſurum, & ad pœnitentiam adducturum, alios etiam pertracturum ad vitam perfectam; vt ſcias has virtutes eſſe imitatione digniſſimas. 2. Zachariam patrem S. Ioannis poſt linguam ſolutam, mox erupiſſe in laudes Dei, vt diſceremus, cum gratia aliqua ſpiritali vel temporali donati ſumus ſtatim nos debere ſuæ diuinę maieſtati ore opereque gratos exhibere: ſic enim gratiam acceptam conſeruabimus augebimusque.

MEDITATIO II.

De vita & virtutibus in Euangelio expreſſis.

1 CОnſidera, cum Chriſtus clarè dixerit Matthæi 11. *Inter natos mulierum non ſurrexiſſe maiorem Ioanne Baptiſta*: ob quasnam virtutes tantum præconium meruerit, & inuenies pręcipuè tres, humilitatem ſcilicet, vitæ ſeueritatem, & charitatem in Deum & proximum, propter hæc enim tria pij etiam apud vulgus hominum ſanctitatis

ctitatis opinionem conciliare ſolent: Primo ergo expende in quo declararit humilitatem. declarauit autem primo in eo, quod cum multi etiam Phariſæi & Sadducæi baptiſmi ab eo ſuſcipiendi cauſa confluerent, palam faſſus ſit poſt ſe venturum alium, cuius non eſſet dignus corrigam calceamentorum ſoluere: cogitarant enim multi in corde ſuo, fortè ipſum eſſe Meſſiam, deinde Cum Chriſtus ipſe adueniſſet, humiliter reſtitit dicens: *Ego à te debeo baptizari & tu venis ad me?* 2. cum Iudæi ad eum miſiſſent legatos, Sacerdotes & Leuitas, rogatum, an eſſet Meſſias; Elias propheta, negauit ſe eſſe: cum tamen ſine mendacio potuiſſet ſe Eliam & Prophetam vocare, nam Chriſtus ita eum vocauit. Cum verò iidem vrgerent, quis ergo eſſet, reſpondit, ſe eſſe *vocem clamantis in deſerto,* quia nihil fragilius. 3. cum eius diſcipuli rurſum iactarent, reſpondit: *Chriſtum oportet creſcere, me autem minui. Qui de cælo venit, ſuper omnes eſt. Qui de terra eſt, de terra loquitur.* Ecce ex humilitate vocat ſua dicta terrena, Chriſti cæleſtia. 4. humilitatem etiam vili victu & amictu, cum tamen nobili ſtirpe eſſet oriundus; declarauit.

2. Conſidera vitæ auſteritatem. Primò inhabitatione, quia à prima pue-
ritia

ritia in ſolitudine vixit vſq; ad annum ætatis trigeſimum. 2. in victu, quia cibus eius fuit locuſtæ & mel ſylueſtre, potus aqua. Vinum enim & ſiceram non bibit, teſte angelo. 3. in veſtitu, qui fuit ex pilis camelorum, cum zona pellicea. Adiunge duritiem lecti nempe terræ, continuas quaſi vigilias, preces, meditationes rerum diuinarum noctu diuque, Vnde S. Patres eum vocant Principem, & Patriarcham eremitarum & omnium monachorum, nam egreſſus è ſolitudine, diſcipulos, quos collegit, docuit ieiunare, cùm tamen Chriſtus id non exigeret à ſuis diſcipulis.

3. Conſidera charitatem & zelum, quod omnes hortaretur ad pœnitentiam, confeſſionem peccatorum, baptiſmum & fructus pœnitentiæ dignos, id eſt, ad bona opera. 2. quod milites publicanos, mulieres, & alios quoſuis homines inſtitueret quomodo viuere deberent. 3. quod diſcipulos collegerit, vt eos poſtea mitteret ad Chriſtum, vti miſit Andræam Apoſtolum. 4. quod vbique non tam ſui, quam Chriſti honoris rationem habuerit, & illi teſtimonium præbuerit. 5. quod liberè Saducæos & Phariſæos hypocritas arguerit, & progeniem viperarum vocarit, & ignem inferni

inferni veram non agētibus pœnitentiam, minatus sit. 6. quod Herodem regem reprehenderit, & pro veritate sanguinem fuderit.

IN FESTO APOSTOLORVM Petri & Pauli.

De remuneratione confessionis Petri. Matt.16.

1 C*Hristus quærit ex discipulis, quem dicant homines filium hominis? Respondent, alij Ioannem Baptistam, alij Eliam.* Considera humilitatem Christi, quod dum scit Petrum confessurum se esse filium Dei viui, vocat se filium hominis: vt discamus semper submissè de nobis sentire & loqui: si quam autem mereniur laudem, illam ab aliis potius enunciandam, iuxta illud. *Laudet te alienus & non os tuum.* 2. Considera, ideo varias fuisse opiniones de Christo in turba hominum, quia inter se erant diuisi & nullum certum caput vel Doctorem sequebantur. Apostoli vero quia ducem & caput habebāt Petrum in opinione de Christo consensere, vt discas si errare nolis, libenter subiicere iudiciū tuum Ecclesię, summo Pontifici, superiori.

2. *Vos autem quem me dicitis esse? Respondent*

pondens Simon dixit, Tu es Christus filius Dei viui. Tum Iesus, Beatus es Simon Bar-iona, quia caro & sanguis non reuelauit tibi. Cōsidera, quod Dominus in quæstione posita discrimen faciat inter homines, & discipulos, quasi non homines essent, inquit, Hieronymus, sed Dij quidam, vt ostendat, honorificè loquendum de ministris Ecclesiæ, deinde plura exigi ab his, & religiosis qui maiora dona à Deo acceperunt quàm à plebeis, iuxta illud. *Cui multum datum est, multum quæretur ab eo.* 2. considera, dum Christus laudans Petrum ob professionem fidei, vocat beatum, simul occasionem præbere non efferendi se quia addit: non carnem & sanguinem, sed Patrem cęlestem id ei reuelasse: vt discas moderate semper cum opus est: homines laudare, ne locus sit vanę gloriæ.

3. *Ego dico tibi, quia tu es Petrus & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meã, Et dabo tibi claues regni cœlorũ, &c.* Considera Christum hic Simonis nomen mutare in Petri, & cùm nomine nouo facere prius petram, ac deinde fundare super eum Ecclesiam, vt vtraque re moneretur constantiæ in cōfessione fidei facta tuendę & conseruandæ, ac vt sine trepidatione primatum, licet rem arduã, in se susciperet,

sciens; nec inferni portas contra petram præualituras. Quo discas cum arduum aliquod officium tibi à superiore imponitur, non defutura pręsidia diuinitus, quibus illud sustineas cum fructu. 2. Consideres, summum Christi amorem in nos & Ecclesiam, quod Apostolis, eorumque duci & capiti imprimis, tam admirandam reliquerit potestatem in terris, vt scilicet in potestate eorũ esset aperire & claudere cœlum, ac quod proprium est Dei solius remittere & ligare peccata. Et, quod amplius est, eandem potestatem ratam esse voluerit etiam in simplicissimis sacerdotibus, licet malis. Quid hoc cogitari potest mirabilius?

MEDITATIO II.

De S. Petri vita.

1 CONsidera, cum Sanctus Petrus princeps Apostolorum fuerit, cur à Christo illi principatus fuerit delatus, nec dubium, quin ob eximias virtutes, quas deprehẽdes imprimis tres, fidem, humilitatem & ardentem charitatem. Fidem ostendit excellentem in eo quod Christo rogante discipulos, quid de se sentirent, ipse solus mox dixerit: *Tu es Christus filius Dei viui*, ob quam professionẽ ei promissum

est,

est, quod caput Ecclesiæ esset futurus. Deinde Christo ambulante super aquas, & ipse insiliit in aquas fidens potentiæ Christi, & super eas ambulauit. In quem locum scribens Hieronymus. In omnibus locis, inquit, ardentissimę fidei inuenitur Petrus. Ad hæc cum tota nocte laborans nihil cepisset piscium. *In verbo tuo*, inquit ad Iesum, *laxabo rete*, & tot capti sunt vt ruptum sit rete. Post resurrectionem verò, cum eo stante in littore, Ioannes diceret, *Dominus est*. Petrus tunica succinctus abiecit se in mare.

Considera eius humilitatem. Nam apud Lucam conspecto miraculo capturę piscium, in genua procidens se Christi presentia indignum censuit, & dixit. *Exi à me, quia homo peccator sum*. In lotione etiam pedum horrore concussus. *Domine*, inquit, *tu mihi lauas pedes?* Post ascensionem Christi scilicet iam pastor summus, & passus est se mitti ab aliis Apostolis in Samariam. & apud Simonem coriarium hospitatus est, & palam à B. Paulo reprehendi sustinuit, memor scilicet dicti Christi. *Qui maior est in vobis, fiat sicut iunior, & qui præcessor est, sicut ministrator*. Denique crucifigendus ex humilitate capite in terram verso petiit affigi, ne æquaretur Christo.

3. Conſidera, ſummum eius amorem in Chriſtum & zelum, nam Ioan. 2. cum Chriſtus tertio ab eo rogaſſet. *Diligis me plus his?* reſpondit, *Domine tu ſcis, quia amo te.* Declararat autem ſæpius, vt cum relictis retibus ſecutus eſſet Chriſtum. 2. cum Chriſto narrante ſe occidendum, eum increpauit, & dixit *Abſit à te Domine, non erit tibi hoc.* 3. cum nocte qua captus eſt Chriſtus, dixit. *Et ſi omnes ſcandalizati fuerint in te, ego non ſcandalizabor in te*, cum pro defēſione Chriſti Malcho reſecuit aurem, cum captum vſque in atriū principis ſacerdotum ſecutus eſt, cum poſt negatum Chriſtum fleuit amare. Clemens Romanus ſcribit eum quoties gallum cantantem audiret in genua procidiſſe, & fleuiſſe. 4. cum Chriſto dicente *non habebis partem mecum*, ſi nō lauero pedes tuos, obtulit & manus & caput. 5. cum expiſcatus eſt ex Ioanne, quis traditurus eſſet Chriſtum: Nā ſi ſciuiſſet, ait Chryſoſtomus, dentibus diſcrepſiſſet. 6. cum ex zelo poſt acceptum Spiritum Sanctum primus prædicauit Chriſtum, & initio 3. milia poſt 5. milia cōuertit, Ananiam & Saphiram, quia promiſſa non ſeruarant, extinxit, claudum ſanauit. Cornelium gētilem baptizauit cum tota domo. 7. cum paſſus eſt pro Chriſto, *Maiorem*

enim

enjm charitatem nemo habet, quam qui animam dat pro amicis suis.

MEDITATIO III.

De S. Paulo Apostolo.

1 COnsidera, quænam præcipuè virtutes emicuerint in Sancto Paulo Apostolo quod post B. Petrum tanti fiat in Ecclesia & inuenies ternas maximè emicuisse, Humilitatem, Amorẽ erga salutem proximi, & Desiderium ardens patiendi pro Christo cum fortitudine singulari coniunctum. Humilitatem ostendit statim in conuersione sua, cum de cœlo vocatus, dixit, *Domine quid me vis facere*, diuinæ voluntati se subijciens, & Ananiæ institutioni. 2. cum ad Corinthios scripsit. *Non iudicaui me scire aliquid, nisi Iesum, & hunc crucifixum.* Et: *nouissime omnium Christus tanquam abortiuo visus est & mihi. Ego enim sum minus Apostolorũ, qui non sum dignus vocari Apostolus. Gratia autem Dei sum id quod sum.* Et, *Nihil minus fui ab iis, qui supra modum sunt Apostoli, etsi nihil sum.* Et ad Timoth. *Iesus venit in hunc mundum peccatores saluos facere quorum primus ego sum.* 3. cum vocat se *seruũ & vnctum Iesu Christi*, 4. cũ, licet à Deo doctus, post annos aliquot

 prædi-

prædicationis venit Hierosolymam ad Apostolos, vt conferret cum illis Euāgelium, ne forte in vanum curreret.

Considera flagrantem amorem erga salutem proximi, quē ostendit ita scribens Romanis. *Veritatem dico in Christo. Optabam ego ipse anathema esse à Christo pro fratribus meis.* Et ad Corinthios. *Cum liber essem ex omnibus, omnium me seruum feci, vt plures lucrifacerem: omnibus omnia factus sum, vt omnes facerem saluos.* Et, *Ego libentissimè impendam, & super impediar ipse pro animabus vestris, licet plus vos diligens, minus diligar.* Vnde cum nullam mercedem ab illis ob prędicationem recipere vellet, sed propriis manibus nocte laboraret, ita scripsit. *Bonum est mihi magis mori, quam vt gloriam meam quis euacuet.* Deinde ex carcere scribit Philemoni pro Onesimo seruo furace, vt eum recipiat in gratiam: *Tu,* inquiens, *illum vt mea viscera suscipe.*

Considera amorē eius in Christum, & ardens desiderium pro eo patiendi, quod declarat, ita scribens Romanis. *Quis nos separabit à caritate Christi. Certus sum quia neque mors, neque vita, neque angeli, neque instantia, neque futura, neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia, poterit nos separare à charitate Dei, qua est in Christo Iesu.* Et Galatis. *Mihi absit*

absit gloriari nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. Ego stigmata Domini Iesu in corpore meo porto, Christo confixus sum cruci. Et Corinthiis. *Placeo mihi in infirmitatibus, in contumeliis, in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis pro Christo. Ter virgis casus sum, semel lapidatus sum, ter naufragium feci, &c.* Et tandem pro Christo passus est.

IN FESTO VISITATIOnis B. Virg. Mariæ.

De Maria cognatam suam visitante. Luc. 1.

1. E*Xurgens Maria, abijt in montana cum festinatione, & intrauit in domum Zachariæ, & salutauit Elizabeth.* Considera ardētem B. Virg. caritatem, postquam Christum in vtero concepit, quod cum sola inter domunculæ suæ secretum viuere consueuisset, nunc eam nec ætas tenella, nec virginalis verecundia, nec montium asperitas retardarit, quo minus inuiseret cognatam Elizabeth. 2. profundam humilitatem, quod cum esset facta mater Dei, ac ideo dignissima quę visitaretur, non verita est se demittere, instar

ancillæ, ad visitandam Elizabeth longè se inferiorem. 3. diligentiam in itinere perficiendo, & feruorem, qui cum magna festinatione & pedes in comitatu aliquot pauperum virginum, imò Angelorum multorum, cum summa modestia & alacritate per aspera mōtium concurrit. *Nescit tarda molimina*, ait S. Ambrosius, *Spiritus sancti gratia.*

2. *Vt audiuit Maria salutationem Elisabeth exultauit infans in vtero eius, & repleta spiritu sancto, exclamauit: Benedicta tu inter mulieres. Vnde hoc mihi, vt mater Domini veniat ad me?* Considera quam beati sint, qui visitantur à Maria, nam eius præsentia & S. Ioannes in vtero existens repletus est Spiritu sancto & ipsa Elizabeth, ac Ioannes quidem rationis vsu diuinitus in eo accelerato, prę gaudio exultauit, tentans ex vtero egredi, vt Christum cum matre videret. 2. Considera, quomodo S. Elizabeth ruat in amplexus B. Virg. dicens: Benedicta sis arbor, benedictus & fructus ex tali arbore productus. Vnde ergo merui, vt tu Dei mater venires ad me, cum ego potius vtpote serua & ancilla tua debebā venire ad te. Sed humilitas tua voluit præuenire me, sicut postea est præuenturus filius tuus, filium meum, cum petet ab eo baptizari. 3. Considera, si Elizabeth ob

ob aduentum B. Virg. exclamat. Vnde hoc mihi? quid nos dicere debeamus, qui sumus pleni peccatis, cum toties domum animæ nostræ ingreditur filius Dei in S. Eucharistia.

3. *Et ait Maria. Magnificat anima mea Dominum, & mansit cum illa quasi mensibus tribus, & reuersa est in domum suam.*

Considera quanto hoc laudum præconio Maria rubore suffusa fuerit, quomodo se contra deiecerit, & cum ignē cordi inclusum amplius coercere non posset, oculis in cœlum sublatis, gloriam omnem in Deum transtulerit, dicens. *Magnificat anima mea Dominum*, à quo omnia bona sunt mihi hactenus collata. Infantibus quoque Ioannes ob meam præsentiam exultat, at spiritus meus exultat in Deo salutari meo. 2. Considera, quantis lætitiis incesserint duę illæ beatæ matres, quibus laudibus, qua gratiarum actione Deum pro suæ conceptionis beneficio sint prosecutæ, quanta caritate & studio B. Virgo omnia seruilia ancillarum officia per totos tres menses ibi exhibuerit, quomodo se mutuo humilitate & caritate pręuenerint, ac denique, quanta cum consolatione B. Virgo tandem domum, vt concursum hominum in natiuitate Ioannis futurum fugeret,

fugeret, reuenerit. O anima mea, vtinam comitari potuisses. Mariam per illos montes, vtinam licuisset videre suaues illos sanctarum matrum amplexus, inaudire mutua salutationis officiosæ verba, non dubito quin cum sacra virgine accinuisses sacrum canticum, *Magnificat*. Nunc autem, quia corpore non potes, spiritu saltem te misce tantis gaudiis, abiice te ad pedes nunc huius, nunc illius, & in vtero B. Mariæ adora sponsum: in vtero vero B. Elizabethæ sponsi amicum.

IN FESTO M. MAGDALENÆ.

De conuersione eius. Luc. 7.

1. CHristo *inuitato & accubante in Pharisæi domo, ingressa est mulier quæ fuerat in ciuitate peccatrix, deferens alabastrinum vas vnguento plenum.* Considera bonum Iesum ex summa benignitate, & ardenti animas iuuandi zelo nunc inuitatum adire conuiuia, nunc se vltro inuitare vti fecit bono Zacheo, nec aliam ob causam, quam ad conuertendos peccatores. Et quamuis Pharisæi criminati illum essent, quod pranderet cum peccatoribus, nunc tamen & Pharisæum adire, vt eius redargueret superbiam. 2. considera discumbente

Iesu

fol. 186.

Iesu Mariam Magdalenam peccatricē omni abiecto pudore irruere in locum conuiuij, omnia gemitibus complere & iucunda turbare colloquia, quod graue quidem fuit Pharisæo, sed non Christo: ferebat enim in vase sui cordis vnguentum odoriferum humilitatis & contritionis, valde Deo gratum, quia cor contritum & humiliatum, ait Dauid, Deus non despicies.

2. *Stans vero, cœpit pedes eius rigare lacrymis, & capillis suis abstergere, deosculari, & vngere.* Considera eius humilitatem retro stantis, quia non audebat se in conspectum Christi dare, sed nec mutire; quia crebri singultus vocem intercludebant. Silentium certè non ad cœlum solum pertingens, sed & cor Dei penetrans. 2. nota quomodo tacta dolore cordis distracto capitis ornatu ruat ad pedes licet ex via sordibus plenos quāto imbre lacrymarum perfundat, quam extergat capillis sedulo, quoties oscula cū suspiriis imprimat, quanta copia vnguenti tingat. 3. considera, quam patienter Christus toleret omnia, quanta cum voluptate aspiciat, quam efficaciter radiis suæ gratiæ illustret eius animam, & lauet, quantum conuiuarum silentium, quam angeli gaudeant ibi præsentes, super peccatrice pœnitentiam agente.

3. *Cri-*

3. *Criminatam eam à Pharisæo defendit Christus, & ait ad ipsum. Remittuntur ei peccata multa, quia dilexit multum. & ad ipsam. (Fides tua te saluam fecit, vade in pace.)* Considera bonitatem Iesu, quod cum Pharisæus iniuriam fecerit, & Christo, iudicans eum non esse prophetam, & mulieri, vocans peccatricem, Christus neglecta sua iniuria, patrocinium suscipiat famæ mulieris concipitq; eum, se plus à muliere ob officia amoris præstita diligi, quam ab ipso, qui nec caput suũ vnxisset, quod tamen hospitibus fieri non solebat. 2. Cogita quãtam lętitiam, pacẽ & tranquillitatem animi sẽserit Magdalena, auditis verbis Christi. *Remittuntur tibi peccata tua, & fides te saluam fecit.* Tanta enim cõsolatione cor eius colliquescere cœpit, vt statim se è cõspectu Christi proripuerit. 3. Considera in hoc conuiuio tria fuisse conuiuia. Primò Pharisæus pauit Christum, vt discas & tu eum pascere sãctis desideriis & piis operibus. Secundò Magdalena pauit eundem corde contrito, vt tu quoque dicas, *Cor mundum crea in me Deus.* Tertiò, Christus pauit Magdalenam pane gratiæ & amoris diuini, vt deinceps sorderent illi mundi illecebræ: quo & tu quoq; talem panem de cœlo postules.

IN FESTO S. IACOBI Apostoli.

De petitione matris filiorum Zebedai. Matth. 20.

1 M*Ater filiorum Zebedai, cum à Christo petiisset, vt vnus filiorum ad dexteram eius, alter ad sinistram sederet, Respondit. Nescitis quid petatis.* Considera cęcitatem discipulorum Christi, qui cum omnibus relictis illi adhæsissent, & eo ipso puncto temporis de passione sua loquentem audissent, iam per matrem petitionem proponunt ambitionis & proprij amoris plenam; vt scias ne in religionis quidem statu te à talibus cogitationibus & tentationibus fore securum, si carnem & sanguinem cõsulas & non alios spiritu Christi præditos. 2. Considera quam benignè & sapienter Christus eis respondeat. *Nescitis*, benignè, quia texit turpem lapsum pallio ignorantiæ, vere, quia pompam externam tantum temporalis regni prę oculis habebant & non aduertebant, quot curæ, pericula & labores sub eo delitescerent: deinde quia eorum petitio cum Christi doctrina & exemplis è diametro pugnabat. Vere nescit quid petat, qui extra Deum

Deum aliquid quęrit; quia deserto fōte claro accedit ad turbidos riuulos, relictis æternis quærit fluxa. Deum amare illique per obseruationem mandatorum & consiliorum seruire verè regnare est.

2. *Christo rogante possent ne secum calicem bibere. Respondere. Possumus. Tum Christus, Bibetis quidem, sed sessionem petitam dare non est meum, sed Patris. Et audientes decem, indignati sunt.* Considera, quanta sit vis affectuum humanorum, vt quando se offert spes alicuius dignitatis, non expersa virium imbecillitate, contemptis omnibus impendentibus periculis ad eam homo adspiret, & dicit, possum, cùm non possit. 2. Considera quàm prudenter, ne causam mœroris daret aliis discipulis, petitionem eorum, nec probet, nec renuat, sed ita respondit vt sperare potuerint se sessione illa non temporali, sed spirituali potituros. 3. cōsidera ideo reliquos decem indignatos, quia vtique res odiosa est, velle anteponi & imperare aliis, indeque disce tutius esse versari in loco humili, in quo nullus est inuidiæ locus.

2. *Dixit Christus discipulis: Principes dominantur eorum. Qui autem inter vos vult fieri maior, sit vester minister: sicut filius hominis non venit ministrari,*

sed

sed ministrare & dare animam suam. Cõsidera munus eorum, qui ad dignitatem prælati, & superioris, vel magistri vocati sunt, esse, vt ipsi non tam dominentur, quam seruiant subditis, eorum bonum anteponendo proprio: ac ideo maiores esse, quo plus se submittunt, & maiores labores & affectiones pro salute subditorum vsque ad mortem sustinent. 2. considera quomodo Christus tota vita sua ministerij, & se demiserit, ac animam suam posuerit pro tua salute, & inuenis exemplar perfectissimum, quod imiteris, si velis esse eius discipulus. 3. considera, quam longè discedant à spiritu Christi, qui non alia de causa ad Prælaturas & dignitates aspirant, nisi vt aliis imperent, magnas opes congerant, & lautè viuant.

IN FESTO LAVRENTII Martyris.

De grano frumenti. Ioan. 12.

1 I*Esus dixit discipulis. Nisi granum frumenti cadens in terram, mortuum fuerit, ipsum solum manet si autem mortuum fuerit, multum fructum affert.* Considera, licet nomine huius grani primario designetur Christus, granum purgatissimum

gatiſſimum ab omni peccati palea, quod mortuum in terra crucis ſalutis æternæ fructum peperit ; ſecundario tamen deſignari ab Eccleſia myſticum eius membrum S. Laurentium, qui ſicut granum, concuſſione flagelli perſecutionis, purgatus eſt ab omnibus terrenis affectionibus ; vt diſcas non ſpernere tribulationes, quia purgant ſæpe nos à multis peccatis. 2. Conſidera, mortuum fuiſſe in terra, tum quia carnem ſuam in hac vita prorſus ſpiritui ſubdidit, & mortificauit, contemptis omnibus mundi delitiis, tum quia conſtanter per atrociſſima licet tormenta, pro Chriſto mortem oppetiit. 3. multum fructum attuliſſe, tum quia ſua paſſione maximam gloriam in cœlo & in terra obtinuit, tum quia ſuo exemplo & conſtantia plurimos ad Chriſti fidem conuertit, & vt ſimilia paterentur, autor fuit.

2. *Qui amat animam ſuam, perdet eam, qui verò odit in vitam æternam, cuſtodit eam.* Conſidera eum amare animam, qui amat huius mundi cõmoda, opes, honores, voluptates præ Chriſto : odiſſe autem, qui contemnit, vti fecit S. Laurentius, qui deſertis omnibus opibus, deſerta Hiſpania licet iuuenis ſeruiuit Xiſto Papæ Romæ. 2. Xiſto ad ſupplicium rapto, exclamauit. *Quo*

progre-

progrederis sine filio pater, cui respondit. *Maiora tibi debentur certamina. Post triduum sacerdotem sequeris. Leuit.* 3. omnes facultates Ecclesiæ distribuit in pauperes, Christianis ante passionem suā latentibus in cryptis pedes abluit, cæcum sanauit, multos conuertit & baptizauit, craticulæ affixus tortores irrisit, tyranno dixit: *Assatum est satis, versa & manduca*, quia segnior, erat ignis, inquit B. Leo, qui foris vssit, quam qui intus accēdit. Flammis corporeis superari caritatis Christi flamma non potuit.

3. *Si quis mihi ministrat me sequatur; vbi sum ego, illic & minister meus erit. Si quis mihi ministrauerit, honorificabit eum Pater meus.* Considera, illum ministrare Christo, qui eius mandatis & monitis tanquam obediens famulus obedit. 2. qui eius vices si sacerdos vel superior sit, sedulo obit. 3. qui pauperibus & afflictis, operibus misericordię, vel corporalibus vel spiritualibus subuenit. Testatus est enim sibi fieri, quod vel minimo in eius nomine fiet: quæ si nos quoque faciamus, verè Christum velut ducem & magistrum nostrum sequimur. Perfectissimè autem sequutus est S. Laurentius, qui tam fidelis fuit minister, vt etiam sanguinem pro eo profuderit & exemplum eius

N. in

in passione secutus sit. 2. considera, quantum pręmium in cœlo S. Laurentio & omnibus qui aliquid pro Christo patiuntur, aut Christi membris per caritatem serio ministrant, paratum sit, quantus honor & gloria sine dubio maior quam mens nostra excogitare queat.

IN FESTO ASSVMPTIOnis B. Virg. Mariæ.

De Christo recepto in domum Marthæ. Luc. 10.

1 *MArtha excepit Christum in domum suam, cuius soror Maria sedens secus pedes Domini, audiebat verbum illius.* Considera, Mariæ Magdalenæ non tribui domum, quia qui contemplatiuæ vitę se dedicant in religione, debent aspernari omnes huius mundi possessiones & curas soliq; Christo adhærere. 2. Christum in eam recipi domum, vbi Maria coniuncta est Marthæ, vt significetur perfectiorem vitam eos profiteri, qui non solum vitam contemplatiuam in meditando orandoq; sequuntur, sed etiam actiuam iuuando proximum anima vel corpore, concionibus, lectionibus, confessionibus visitatione infirmorum & vinctorum,

3. con-

3. considera, quo quis humilior est, & ad Christi pedes se abiicit libentius, hoc magis cœlestis doctrinæ eius reddi.

2. *Marthæ conquerenti, se solam in ministerio relinqui, dixit Dominus, Martha sollicita es, & turbaris erga plurima.* Considera Marthæ ministerium & sollicitudinem, licet duplici nomine sancta fuerit, tum quia erat virtus caritatis & hospitalitatis, tum quia erat solicitudo de ipso sancto sanctorum pascendo, tamen reprehensiuncula non caruisse, quia nimia erat, & mentem inquietam reddebat; vt discas, si secularis sis, ita rei domesticæ curandæ inuigilare, ne turbes mentem, & negligas officia pietatis: si vero religiosus, ita circa profectum in literis sollicitus sis vel aliam rem, vt ne tuam salutem negligas. 2. Considera, Marthę spiritalem aliquam inuidetiolam obrepsisse, quasi moleste ferret sororem, solam diuino Christi frui colloquio, vel etiam sinistrum iudicium, quasi otiosa esset, præstaretque eam secum laborare, quam Christum molestare: vt discant omnes pietatis studiosi vtrumque vitium cauere: facile enim solent peccare seculares, vt putent clericos & monachos esse homines otiosos. Et religiosi, qui laborant in

proximis iuuandis, vt putent contemplatiuos, quales ſunt eremitæ, Benedictini, & Carthuſiani, parum eſſe Eccleſiæ vtiles.

3. *Porro vnum eſt neceſſarium, Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea.* Conſider vnum ſimpliciter nobis omnibus eſſe neceſſarium, vt primum quæramus regnum Dei, id eſt, ſalutem animæ noſtræ, vti quæſiuit Magdalena; cetera enim omnia non abſolutè, ſed ſecundum quid ſunt neceſſaria, vt victus, amictus, eruditio, &c. quatenus promouent ad ſalutem. *Quid enim prodeſt homini*, ait Chriſtus, *ſi vniuerſum mundum lucretur, anima vero ſua detrimentum patiatur?* 2. Conſidera, bonam quidẽ partem cum Martha eligere ſeculares, qui ita domeſticas res curant, vt Chriſto ſeruire ſuo tempore non negligant? Cleros autem meliorem, quorum cura præcipua eſt diuina peragere officia: Religioſos optimam, qui omnium rerum temporalium abiectione diuinis precibus & contemplationibus pro ſua aliorumq; ſalute promouenda, vacant.

MEDITATIO II.

De dormitione & assumptione B. Virg.

1 COnsidera quanto gaudio B. Virg. exultarit cognita hora dormitionis, vixerat enim in terra, velut in longo exilio. 2. quomodo ante mortem miraculosè Apostoli adfuerint, quanto honore eam affecerint, quam ardentes preces cum ea fuderint, quantum vtrinq; ex mutuo conspectu gaudium exortum. 3. quanta pace & vultus serenitate inter angelicos concentus & Apostolorum gemitus anima euolarit, quanta cum gloria filij sui brachiis in foribus cœli excepta, & ad thronum Patris cœlestis.

2. Considera, quanta cum gloria & splendore, iussu Patris cœlestis comitantibus Angelis, paulo post de cœlo delapsa sit, vt omnium laborum socium corpus suum assumeret. 2. cogita quantus mox B. Virginis splendor, venustas, gloria apparuerit: si enim alij iusti splendebunt sicut Sol, quantum splendebit omnium iustorũ Princeps mater Dei, quæ nullo vnquam peccato animam obscurauit. 3. perpende, quam mirabili angelorum aliorumq; sanctorum comitatu in cœlum

euecta sit, quis concentus Angelorum, quæ laudes animarum sāctarum, quam gloriosus in cœlum ingressus fuerit.

3. Considera, quantum gaudium fuerit Christo videre & complecti carissimam suam matrem, quam amanter manu apprehensam in lucem cœli inaccessam introduxerit, quomodo supra omnes thronos Angelorum & sanctorum euexerit, & sanctissimę Trinitati præsentarit. 2. Quomodo benignè recipiat eam Pater cœlestis vt filiam, Filius vt matrem. Spiritus S. vt sponsam, quomodo in splendidissima sede ad dexteram filij eam omnes tres collocent, & pretiosissimam coronam 12. stellis, quasi margaritis fulgentem eius capiti iidem tres simul imponant, tota cœlesti curia faustis acclamationibus, hymnisque suauissimis applaudente.

IN FESTO S. BARTHOLOMÆI.

De oratione Christi in monte. Luc. 6.

1 CHristus exijt in montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei. Et die facto elegit ex discipulis duodecim quos & Apostolos denominauit.* Considera admirabilem deuotionem, & profundam reuerētiam, qua cum multis lacrymis, nunc

nunc genibus flexis nunc pronus Deo Patri pro nostra salute & Apostolis eligendis supplicarit: vt discas multò magis tibi pro eadem salute tua esse feruenter supplicandum, nec magnum aliquod opus aggrediendum, nisi rem Deo prius commendaris, & maxime si quis tua opera in Prælatum & ministrum Ecclesię, vbi respectus humani facile hominem fallunt, sit eligendus. 2. Considera 12. electos à Christo vocatos Apostolos, id est, nuncios, quæ vox est humilitatis & obedientiæ, vt velnt Dei legati humiliter & promptè quę à Christo didicissent, annunciarint.

2. *Cum autem de monte descendisset, multos sanauit à languoribus suis, & qui vexabantur à spiritibus immundis, curabantur. Et quærebat turba eum tangere quia virtus de illo exibat.* Cōsidera, Christum post electos Apostolos statim descendisse de monte, vt discas ea, quę in monte cōtemplationis & rerum diuinarum meditatione in cubiculo didicisti, & facere proposuisti in opus conuertere. 2. vt operam tuam strenuè communices omnibus, qui morbo aliquo corporali spiritualive laborant, ac piis morribus rationeq; viuendi tota tā bonum exemplum prębeas, vt tua consuetudine oblectentur, & intelligant

virtutem à te exire, id est, sibi tuam doctrinam & conuersationem ad salutem animæ prodesse.

3. Considera S. Bartholomæum duabus maximè virtutibus nunc commemoratis excelluisse, nam primò centies interdiu, & centies noctu scribitur flexis genibus Deum orare solitum. Deinde in citeriore India Lycaonia & Armenia Euangelium prædicauit, virtutes suas omnibus, donec sanguinem pro Christo profunderet, probauit.

IN FESTO NATIVITATIS B. Virg. Mariæ.

De Genealogia Christi. Matt. 1.

1 L*Iber generationis Iesu Christi filij Dauid, filij Abraham. Abraham genuit Isaac, Isaac genuit Iacob*. Considera quanta fuerit B. Virg. nobilitas, maiores enim eius fuerunt, & splendore generis inde à Patriarcha Abraham, & veræ sapientiæ ac religionis opinione, & sanctitate ac virtutum præstantia in toto mundo illustrissimi. Quibus Deus visibiliter legem dedit, & familiariter locutus est, & in omnibus rebus semper auxilio fuit. 2. considera B. Virg. suis virtutibus progenitoribus maiorem conciliasse splendorem, quam ab illis

illis acceperit, vnde ſicut pretioſa gemma annulo aureo inſerta, auget eius ſplendorem, ſic naturę gratiæq; dotes totam eius ſtirpem clariorem reddiderunt.

2. *Iacob genuit Ioſeph virum Mariæ, de qua natus eſt Ieſus, qui vocatur Chriſtus.* Conſidera Euangeliſtam poſt tot Patriarchas, Prophetas, & Reges nominatos (vt indicaret omnium virtutum & perfectionum ſummam) nominaſſe Mariam Virginem Dei matrē, qua nihil ſublimius dici potuit. Quid enim ſanctius illa eſſe potuit vel debuit, ex qua prodiit Sanctus ſanctorum Ieſus, conditor & ſaluator mundi? 2. conſidera eam non ſolum eſſe natam matrem Ieſu, ſed etiam noſtrā non poſtquam Ieſus ex illa natus, naſcendo fuit factus noſter frater, illa pariter facta eſt noſtra mater, mater inquam gratiæ, quia nobis per filium ſuum eſſe ſpirituale gratię comparauit, mater miſericordię, quia materno pietatis affectu conatur nobis in omnibus ærumnis, & maxime in hora mortis adeſſe.

3. Conſidera, quantam lętitiam eius ortus attulerit toti mundo. Et primò Angelis dum vident natam illam quæ eorum ruinas ſit reſtauratura. 2. hominibus tunc limbi carceri incluſis, dum

dum intelligant aliquando finem fore suæ captiuitatis. 3. eius parentibus Ioachim & Annæ, quod filium edidissent, quæ futura erat mater Dei. 4. omnibus peccatoribus, non solum quia ipsa prima fuit quę nasceretur immunis ab omni peccato etiam originali, sed quia patrona & aduocata futura erat omnium peccatorum. 5. toti Ecclesiæ sanctæ quia sponsi eius parens nata est, regina mundi, fenestra cœli, porta Paradysi, scala ad cœlum pertingens; stella matutina: stella illa, de qua dixit Propheta. *Orietur stella ex Iacob.* Exultemus ergo & dicamus cum Ecclesia. NATIVITAS *tua Dei genitrix Virgo gaudium annunciauit vniuerso mundo, ex te enim ortus est Sol iustitiæ Christus Deus noster, qui soluens maledictionem & confundens mortem, donauit nobis vitam sempiternam.*

IN EXALTAT. S. CRVCIS.

De crucifixione Christi, Ioan. 12.

1 D*Ixit Iesus turbis. Nunc iudicium est mundi, nunc Princeps huius mundi eijcitur foras, & ego si exaltatus fuero à terra, omnia traham ad meipsum.* Considera summam sapientiam & potẽtiam Dei, quod ea re, qua nihil erat contemptius

temptius & infirmius in mundo, nempe patibulo crucis, omnem potentiam diaboli principis mundi, id eſt, peccatorum fregerit, & mundum totum à peccato & faucibus inferni & diaboli vindicauerit, id eſt, iudicando liberauerit: vt diſcas humilitate & contemptu ſui omnes tentationes dęmonis & mundi frangi. 2. Conſidera tantum eſſe beneficium nobis præſtitum per exaltationem Chriſti in crucem & mortē, tantamque caritatem demonſtratam, vt non modo allici, ſed etiam trahi quodammodo, licet inuiti, in eius amorem debeamus. Et tanta eſt vis paſſionis, ſi ſerio perpendatur, vt non tam moueat, quam impellat hominem peccatorem ad conuerſionem, & pœnitentiam, ac mortem etiam, dum opus eſt, vt accidit martyribus, libenti animo perferendam.

2. *Reſpondit turba, audiuimus ex lege, quia Chriſtus manet in æternum, & quomodo tu dicis. Oportet exaltari, filium hominis?* Conſidera turbam, id eſt, homines mundi, mundanarumque rerum, vt opum, honorum, voluptatum, & vitæ carnalis amantes non intelligere, quæ ſunt ſpiritus Dei, paupertatem, contemptum ſui, paſſiones, mortem, & ideo non potuerunt capere hæc in Chriſtum conuenire: at qui Chriſti

Christi sunt discipuli illi sciunt per paupertatem, opprobria & multas tribulationes peruenire ad veras opes, honorem, vitam ipsamq́; æternitatem. Si enim granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, multum fructum affert. Sic Heraclius Imperator hoc die, non cum gemmis & auro splendidus esset, sed cum vili habitu, nudisq́ue pedibus indutus esset, meruit crucem ipsam Christi à Persis recuperatam, in montem Caluariæ, referre.

2. *Adhuc modicum lumen vobis est, Ambulate dum lucem habetis, vt non vos tenebræ comprehendant, & qui ambulat in tenebris, nescit quo vadat.* Considera modicum lumen in iis esse, qui non cum Apostolo paulo dicere possunt. *Non iudicaui me scire aliud, quam Iesum & hunc crucifixum*, sicut modicum erat in dicta turba quomodo enim sequetur Christum clamantem. *Qui vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam & sequatur me.* Ideo solere nos frontem, totumq́ue corpus sæpe insignire cruce, vt hoc lumen in omni actione nostra præferatur, alioqui enim facile nos tenebræ, & tenebrarum Princeps suis tentationum laqueis esset comprehensurus.

IN

IN FESTO S. MATTHÆI Apoſtoli.

De eius vocatione ad Chriſtum. Matth. 9.

1 I*Eſus videns Matthæum ſedentem in telonio, ait: Sequere me, & ſurgens ſecutus eſt eum.* Conſidera potentiam & clementiam eximiam Dei, quod hominem immerſum peccatis, & huius mundi curis, (vt ſunt telonarij) dignetur extrahere tam ſubito ex peccatorum luto, & ad ſummam vitę Apoſtolicæ perfectionem vocare ab vno extremo ad alterum: vt diſcas nullum eſſe peccatum vel imperfectionem, nullum etiam peccati ſtatum, ex quo Deus, ſi eum vocantem ſequi velis, non poſſit velitq́; te extrahere. 2. conſidera promptam obedientiam Matthęi, omnibus opibus, negotiisq́ue poſthabitis Chriſtum inſequentis. Cogita, quoties te Chriſtus vocet, vt eum ſequare, vt in hac illáve virtute te exerceat, hoc vel illud bonum opus facias, & tamen ſanctam eius inſpirationem reſpuis, vel ſi amittas, tamen exequi differs. Ora ergo Deum, vt ſemel perfectè omnibus cupiditatibus prauis renuncies, & Chriſto ſoli aurem prębeas.

2. Diſ-

2. *Discumbente eo in domo, ecce multi publicani & peccatores discumbebant cum Christo, & rogabant discipulos, cur cum peccatoribus manducaret eorum Magister.* Considera tantas fuisse Christi virtutes cum summa humanitate coniunctas, vt etiam mali homines sponte se ei adiungerent. Instrue & tu ita vitam, vt non solum scandalo nulli sis, sed etiam modestia, pietate & comitate ad tuum colloquium alios allicias, & conuersatione tua meliores reddas. 2. disce non curare oblocutiones, sicut nec Christus curauit, nam detractor sibi soli nocet, sicut qui candelam emungit, digitos suos tantum vrit, & aliis prodest. 3. disce eos qui cum Matthæo sequuntur Christum, & deserunt mundum, lautum apponere conuiuium Christo, quia nulla re magis delectatur, quam perfectè sui & mundi contemptu.

3. *Euntes discite Quid est? misericordiam volo & non sacrificium. Non enim veni vocare iustos, sed peccatores.* Considera rursum ineffabilem Christi clementiam & charitatem, quod ei quasi gloriç suæ oblito potius cordi sit erga peccatores misericordia, quam fuerint omnia sacrificia in honorem eius oblata, imò non propter iustos, quos tamen imprimis complecti deberet, sed

propter

propter peccatores de cœlo descenderit, humanam naturam assumpserit & contumeliosissimam mortem oppetierit. Considera, quam caritas & passio Christi efficax fuerit in conuersione peccatoris Matthæi, vt & ipse Christi discipulus insignis, Apostolus & Euangelista factus sit, & postquam in Æthiopia longè latèque fidem Christi propagasset, vicissim pro Christo, tempore sacrificij incruenti in ara peracti sanguinem profuderit.

IN FESTO MICHAELIS Archangeli.

De imitandis paruulis. Matt. 18.

1 R*Ogantibus discipulis, quis esset maior in regno cœlorum. Christus statuit paruulum in medio illorum, dicens: Nisi efficiamini sicut paruuli, non intrabitis in regnum cœlorum.* Considera quam congruenter in hoc festo præsens legetur Euangelium, quia sicut superbus Lucifer ob vsurpatum diuinum honorem ex paradyso præceps ruit in profundum inferni: sic humilis S. Michael cum toto bonorum Angelorum exercitu; subiiciendo se creatori suo ad summā beatorum gloriam est euectus, vnde æternum decretum Dei est, neminem

nem veturum ad Angelorum gloriam, nisi eandem cum illis humilitatis viam calcauerit. 2. considera, si Angeli, licet beati, non dedignantur se ad ministerium hominum dimittere, velut paruuli. (*Omnes enim*, teste Apostolo, *sunt administratorij spiritus*) & societatem nobiscum inire, vt restaurent suas ruinas, quanto magis homo homini se debet submittere, fraternè vnicuique seruire.

2. *Quicunque humiliauerit se sicut paruulus ille, hic est maior in regno cælorum.* Considera bonitatem Domini, tam facile medium præscribentis, vt simus in regno cœlorum maiores, quia vt scribit S. Bernardus serm. 2. de Quadragesima. *Nihil est facilius volenti quam humiliare seipsum.* 2. nota paruulorum proprium esse, vt sint malitiæ doliq́ue expertes, corpore menteq́ue puri, non vindicare iniurias, omnibus credere, submittere se maioribus, eosq́ue reuereri; id imitare, & humiliaueris te sicut paruulus.

3. *Videte ne contemnatis vnum ex his pusillis. quia Angeli eorum in cælo semper vident faciem Patris mei, qui in cælis est.* Considera quam graue peccatum sit, parui facere pusillos, maloq; exemplo offendiculum illis prębere: si enim ea re offenditur Angelus eorum custos, qui

qui ſemper verſatur in conſpectu Dei, verendum eſt, ne non aduocatū tuum, vt ſolet, ſed accuſatorem agat. 2. conſidera, Angelos vt ſi continenter in nobis cuſtodiēdis & miniſtrandis ſint occupati, non ideo abſtinere ab aſſidua diuinæ faciei cōtemplatione: vt diſcas licet aliquando litterariis vel aliis occupationibus ad ſalutem proximi ſpectantibus ſis diſtentus, non debere tamen obliuiſci orationis, & contemplationis rerum cœleſtium.

IN FESTO SIMONIS ET Iudæ Apoſtolorum.

De dilectione mutua & perſecutione, Ioan. 19.

1 *Dixit Ieſus diſcipulis. Hæc mando vobis, vt diligatis inuicem. Si mundus vos odit, ſcitote quia me priorem vobis odio habuit. Si de mundo fuiſſetis, mundus quod ſuum erat, diligeret.* Conſidera, cur Chriſtus tam ſedulò mandet & commēdet diſcipulis ſuis dilectionem mutuam; quia videlicet, inquit B. Gregorius, omnia alia præcepta in ſola caritate ſolidantur. Vt enim multi rami ex vna radice prodeunt, ſic multę virtutes ex vna caritate generantur, nec habet aliquid viriditatis ramus boni operis, ſi non

si non manet in radice caritatis. 2. Considera magno solatio esse debere pietatis studiosis, si ob pietatem videant, se multis malis hominibus exosos quia ea in re ducem & antesignanum habent Christum saluatorẽ suum & conditorem, quis autem miles tam vecors sit, qui non velit similis esse suo Imperatori? deinde ponere etiam in lucro, quia si patienter odium istud ferant, certum argumentum habent, se nihil habere cum mundo commune, quia mundus nihil suum, id est, nullam cupiditatem opum, honorum & voluptatum inuenit in illis.

2. *Non est seruus maior Domino suo. Si me persecuti sunt, & vos persequentur, si sermonem meum seruarunt, & vestrum seruabunt.* Considera, multis modis te esse seruum Christi. 1. quia homo es, & ad imaginem Dei creatus. 2. quia Christianus. quia te pretioso sanguine suo ex seruitute peccati & dæmonis redemit. 3. quia spõte te abiurata pompa Sathanæ in baptismo ei consecrasti. 4. quia totum te si religionẽ es ingressus, in holocaustum ei & superioribus obtulisti, ac ideo plusquam alij obligatus es eum imitari etiam in patiẽdo. 2. Considera ideo Christum premonere de persecutionibus suos discipulos vt intelligant tunc veros discipulos & seruos

seruos Christi se futuros, si Christum maximè in passione imitentur. *Omnes qui piè viuere volunt*, vt docet Apostolus, *persecutionem patientur*, à mundo scilicet dæmone & carne.

3. *Si non venissem & locutus eis non fuissem, peccatum non haberent: similiter si opera non fecissem in eis, quæ nemo alius fecit, nunc autem excusationem non habent.* Considera, cum Christus per sua beneficia spiritualia, toties nos visitarit, fit quod Christianis parẽtibus orti à Catholicis præceptoribus instituti simus, & quotidie tot diuinas inspirationes, conciones & exhortationes sanctissimaque exempla Sanctorum miraculis illustrium, vel sanctitate conspicuorum, habeamus & videamus, inexcusabiles nos fore in die iudicij si de fide Catholica aliquando dubitemus, aut vitam Christiano homine dignam non instituamus. 2. Considera, cum Iudei, quibus locutus est Christus, & coram quibus miracula fecit, ideo inexcusabiles sint, quia pertinaces in sua sententia manserunt, & putarunt Messiã non posse esse tam pauperem & abiectum, vt ille erat, quantum à pertinacia, & proprio iudicio abhorrere debeat, maximè cum periclitatur fides vel caritas.

O 2   1 R

IN FESTO OMNIVM Sanctorum.

De octo Beatitudinibus, Matt. 5.

1 I*Esus in monte sedens, eleuatis oculis in discipulos ait. Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cœlorum.* Considera, Christum ideo in monte istas beatitudines docuisse, vt indicaret eas capi non posse, nisi ab iis, qui perfectionis maioris desiderio desertis vitæ sæcularis vallibus, sectantur Iesum per iuga virtutum. 2. considera eum vt bonum architectum perfectionis Christianæ altissimum ponere fundamẽtum, nempe Paupertate spiritus, in qua duæ principes virtutes continentur, contemptus opum & illecebrarum huius sęculi, & contemptus sui, vel paupertas voluntaria, & vera humilitas. 3. cogita paupertatis voluntariæ pręmium esse regnum cœlorum, quia merito cœlestia debentur illis, qui contemnunt terrena & certe qui ob Christum bonis terrenis se exuunt, vt religiosi, etiam in hac vita incipiunt possessores esse cœlestium delitiarum.

2. *Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram.* Considera, recte paupertati addi mansuetudinem, quia proprium est pauperum

pauperum pati iniurias & opprobria, & ideo homini pio mansuetudo necessaria est, qua mala omnia sustineat, & vincat in bono malum. 2. Cōsidera, si pauperibus spiritu, id est, humilibus promissum est cœlum & mitibus possessio terræ, superbis & iracundis quid aliud superest, nisi infernus.

3. *Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur.* Considera, non esse beatos, qui lugent rerum temporalium iacturam, sed qui lugent pro suis vel aliorum peccatis. 2. ob diuturnum huius vitæ exilium. 3. ob pericula varia salutis. 4. ob dilationem gloriæ, hi enim & in hac vita, & in futura solidam consolationem percipiunt. 2. Considera, si qui in hoc mundo tristes sunt, gaudent in altero, quem exitum habituri sint, qui risui & recreationibus per omnem vitam dediti sunt. *Extrema gaudij*, ait Sapiens, *luctus occupat.*

II. PARS.

4. *Beati qui esuriunt & sitiunt iustitiā, quoniam ipsi saturabuntur.* Considera, postquam peccata nostra luximus, proximum esse, vt magno desiderio aspiremus ad diuinorum præceptorum obseruationem, & virtutum omnium studium, neq; enim satis est declinare

 à malo,

à malo, ſed opus eſt quoque facere bonum. 2. conſidera non ſatis eſſe nos velle iuſtitiam, ſed eſurire & ſitire illam, id eſt, acri cupiditate, & magno feruore promouere illam in ſe & aliis, *vt qui iuſtus eſt iuſtificetur adhuc*. Sic enim futurum eſt, vt Deus viciſſim nos eſurientees impleat omnibus bonis & donis non in hac vita ſolum, ſed etiam in cœleſti.

5. *Beati miſericordes, quoniam ipſi miſericordiam conſequentur*. Conſidera, miſericordia cum nomen habeat à corde, tum verè nos eſſe miſericordes, cum ex animo compatimur miſeriis proximi. 2. miſericordiam Chriſtianam latè patere: eſt enim exercenda non in corporalibus tantum, ſed etiam ſpiritualibus bonis communicandis, nec tantum erga amicos, ſed etiã inimicos & perſecutores, hæc enim facit nos ſimiles Deo, qui ſolem ſuum oriri facit ſuper bonos & malos. 3. miſericordes viciſſim à Deo miſericordiam conſecuturos, quia in die iudicij illis dicet Dominus. *Venite benedicti Patris mei: Eſuriuiſ enim, & dediſtis mihi manducare*.

6. *Beati mundo corde, quoniam ipſi Deum videbunt*. Conſidera, quàm benè mũditia cordis iungatur miſericordiæ, ſi enim pura intentione non des eleemoſynam, vel in peccato mortali exiſtens

ſtens amittis miſericordiæ meritum. *Si enim in pauperes*, ait Paulus, *diſtribuero omnes facultates caritatem autem non habuero nihil mihi prodeſt.* 1. *Cor.* 13. 2. Conſidera, Deum aliis virtutibus alia promittere præmia ſui ipſius, nec enim aliud eſt, videre Deum, quam frui illo, & illum poſſidere. Nec mirum cum enim ſit ipſiſſima puritas, libenter ſe communicat mentibus verè puris, id eſt, à peccatis & prauis cupiditatibus ſeculi, quales imprimis ſunt eorum qui caſtitatem Deo vouerunt.

III. PARS.

7. *Beati pacifici, quoniam filij Dei vocabuntur.* Conſidera, puritati cordis recte ſubiungi pacem, quia quando cor purgatum eſt à ſordibus peccati, mox experitur in ſe *pacem* quæ iuxta Apoſtolum, *exuperat omnem ſenſum. Phil.* 4. & præſentis gratiæ manifeſtum eſt ſignum. 2. conſidera, pacem eſſe animorum & voluntatum coniunctionem. Pacifici ergo erunt qui hanc coniunctionem procurāt cum Deo, cum proximo cū conſcientia ſua. 4. cum paſſionibus, cum quibus non eſt vera pax, niſi ſubigantur. 3. hos filios Dei dici, quia ſimiles ſūt Chriſto, qui eſt Deus pacis. 2. quia Dei officio fungũtur, & Chriſti.

 Ipſe

Ipſe enim eſt pax noſtra, qui fecit vtraque vnum, id eſt, hominem cum Deo vniuit, & nihil aliud quam concordiam, dilectionemque mutuam diſcipulis commendauit.

8. *Beati qui perſecutionem patiuntur propter iuſtitiam, quoniam ipſorum eſt regnum cælorum.* Conſidera, merito hanc beatitudinem omnium eſſe vltimam, quia eſt omnium virtutum, omniſque perfectionis faſtigium, & velut gēma, & crux aurea appenſa catenæ aureæ ex multis annulis conflatæ; pati enim pro Chriſto eſt donum ſupra omne donum, quod Deus non impertit niſi ſuis cariſſimis. Vnde B. Iacobus ſcripſit *patientiam opus* perfectum habere. 2. Conſidera idcirco ſanctos homines, non aliis virtutibus & donis quæ poſſunt hominem inflare, ſed in contumeliis & perſecutionibus perpeſſis gloriari. *Abſit*, inquit Apoſtolus, *mihi gloriari niſi in cruce Domini noſtri Ieſu Chriſti.*

2. *Beati eſtis cum maledixerint vobis homines, & perſecuti vos fuerint, & dixerint omne malum aduerſum vos, mentientes propter me: gaudete & exultate, quoniam merces veſtra copioſa eſt in cælis.* Conſidera nihil piis maiorem lętitiam afferre, quam dum multa & grauia patiuntur pro Chriſto, tum quia ſciunt ſe fieri Chriſto ſimillimos, tum quia copio-

copiosissima remuneratio illis in cœlo parata est. Vnde Apostolis dicitur in Actis. *Ibant gaudentes à conspectu Concilij, quia digni habiti erant in nomine Iesu contumeliam pati.*

MEDITATIO II.

De festo omnium Sanctorum.

1 CONsidera quanta gloria fruantur Sancti in cœlo, quorum festum hodie agitur, quæ solet distingui in pręmium accidētale, & essentiale. Accidentale consistit in possessione omnium bonorum, quæ non sunt Deus, vt nihil desit, quod oblectare queat. Quicquid enim homo optare potest, illic plenissimè habebitur. Primo quoad cibum & potum plena satietas. 2. vestitus lumine glorioso refulgens. 3. palatia & gemmis & margaritis constructa. 4. summus honor & gloria. 5. perfecta omnium rerum cognitio. 6. ciues & socij nobiles, diuites, & nostri amātissimi. 7. plena victoria dęmonis, mundi & carnis, nullum commodum, nulla tristitia. 8. occupationes iocundissimæ, colloquia continua cum Deo, Dei matre, omnibusq; Sanctis, diuinas laudes & hymnos cum miranda vocum armonia cōcinere, mundum cum

Christo

Christo administrare, imò regnare. Et hæc quidem erunt omnibus sanctis communia preter quæ quædam peculiaria gaudia & triumphi cedunt Martyribus, Virginibus, & iis qui alios salutis viam docuerunt, iuxta cuiusque meritum.

2. Considera prædicta omnia nihil esse, si conferantur cum præmio essentiali, quod consistit in immediata visione Dei. Ex enim visione multa in anima fiunt. 1. plena Dei possessio, vt omnia sint plena Deo etiā in corpore. 2. similitudo Dei, vt potius sancti dicantur Dij, quam homines: sicut carbo ignitus vocatur ignis. 3. perfecta visio eorum quæ in Deo sunt, vt sapientiæ, iustitiæ, bonitatis, caritatis, omnipotentię, pulchritudinis, licet nō possint comprehendi. 4. summa dilectio Dei, & intima adhæsio. 5. ineffabile gaudiū & spiritualis delectatio. 6. plena satietas, & ornatus in omnibus animæ potentiis, & corporis membris.

3. Considera, cum sancti ad tantam euecti sint gloriam, quāta veneratione sint à nobis colendi, & inuocandi, vt pote non de sua, sed nostra tantum salute soliciti. 2. quantum in nobis desiderium excitare debeamus, vt aliquando ad illos perueniamus, & tantis bonis fruamur. Sed quia ad tanta præmia non

non peruenitur nisi per magnos labores, iam nunc statue vestigiis Christi & sanctorum insistere, licet mundus rideat, caro reclamet, dęmon rugiat.

IN COMMEMORATIONE animarum.

1 Considera, quam graues pœnas sustineant animæ fidelium defunctorum in Purgatorio. nam S. Scriptura vocat pœnam ignis, & Patres, vt Aug. Greg. Beda dicunt pœnam esse intolerabiliorem quauis pœna huius vitæ, quæ Martyribus vel latronibus inflicta fuit, vt S. Laurentio, S. Vincentio, S. Bartholomęo & aliis. 2. considera diuturnitatem in pœnis quæ nō ad vnum diem, sed ad multos annos sępe durant. Beda indicat quasdam animas vsque ad diem iudicij in iis manere. Et Ecclesia anniuersaria sacra celebrat etiam pro iis, qui ante 100. vel 200. annos obierunt.

2. Considera, vt in fide purgatorij firmior sis & in pietatis studio cōstantior. 1. coinquinatū nihil vel immundum siue lethali, siue leuiore peccato posse intrare regnum cœlorum, vt est in Apoc. 2. quam pauci sint, qui peccatorum venialium expertes, sint aut

pro

pro peccatis lethalibus & venialibus licet remissis satisfecerint. 3. quanta Dei sit misericordia & patientia quod post hanc vitam (cum nec merendi, nec peccandi amplius tempus est) voluerit nos purgari ab his maculis, & precibus viuentium iuuari. 4. quis status tuæ sit conscientiæ, an syncerè, omnia peccata mortalia & singula cōfessus fueris, an vt debes de eis dolueris, an satisfeceris, an in hoc genere orationibus & aliis bonis operibus animas defunctorum iuueris? ijsque merueris tibi post hanc vitam etiam auxilium aliorum.

3. Considera quare tenearis meritò animabus illis hoc die & alias subuenire. 1. quia seipsos iuuare nequeunt nisi solutione peracta vsq; ad vltimum quadrantem. 2. quia sunt in carcere, quos Dominus iubet visitari. 3. quia lex naturæ postulat, vt quod nobis fieri vellemus, aliis faciamus. 4. quia sunt omnes nostri fratres, & filij Dei, sunt enim in gratia & iusti. 5. quia implorant opem nostrā iunctis manibus, vti quibusdam sanctis apparuere. 6. quia multa presidia nobis suppetunt, quibus iuuari queunt. Primum est sacrificium Missę. 2. orationes. 3. eleemosynæ. 4. ieiunia, disciplinæ, peregrinationes, si hæc faciamus in gratia.

IN

IN FESTO S. MARTINI Episcopi.

De lumbis præcingendis. Luc. 12.

1 **D**Ixit Iesus discipulis. *Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris.* Considera lumbos præcingere eum, qui tam mente, quam corpore alienus est à carnalibus desideriis, & carnem suam, vt loquitur Apostolus, crucifigit cum vitiis & concupiscentiis. Lucernas verò ardentes gestare in manibus, eos qui & in bonorum operum exercitatione sunt seduli & ardentes, & aliis suo exemplo; quasi luce prælata autores sunt, vt ea imitentur, *prouidentes bona*, vt suadet, B. Paulus *non tantum coram Deo, sed etiam coram omnibus hominibus.*

2. *Beati serui, quos Dominus inuenerit vigilantes: præcinget enim se, & faciet illos discumbere, & transiens ministrabit illis.* Considera, non satis esse colere puritatem mentis & corporis, bonisque operibus vacare, & alios ad eadem incitare, sed etiam perseuerare, idq; continenter, vt cum Domino placuerit venire, & nos ex hac vita euocare siue per repentinum, siue diuturnum morbum, parati simus. Si enim paratos nos inue-

inuenerit, ad vitę æternę nuptias euocabit, & nobis omnia delitiarum genera, quæcunque mente excogitare poterimus, affatim subministrabit.

3. Considera S. Martinum vere fuisse lucernam ardentem & lucem; Primum enim quod ad virtutes eius toti orbi notas, eminuit in eo Humilitas, quia adolescens miles famulo suo sæpe inseruijt, & calceos detraxit, leproso in porta Parisiensi osculum dedit, & moriturus, nec vilia quidem stramenta sibi passus est supponi, dicens. *Non decet filium Christiani nisi in cinere mori. Si aliud exemplum vobis relinquo, ipse peccaui.* 2. caritas, quia in porta Ambianensi, nudo pauperi mediam clamidem discidit, in qua Christus ei nocte apparuit. In patriam abiit, vt parentes converteret & incidens in latrones, quia contempsit mortem, vnum latronum conuertit. 3. Zelus fidei Catholicæ, nam decennis inuitis parentibus ad Ecclesiam confugit, vt baptizaretur, deinde adolescens miles factus, cum soli Christo militare statuisset, nec Cęsaris Iuliani iram, nec aulicorum curans irrisiones, sæculari militiæ renunciauit, tantus Arianorum hostis fuit, vt virgis aliquando ab vrbe pulsus sit, duodennis eremum petiisset, nisi ætas obstitisset. Oculis ac manibus in

cœlum

cœlum ſemper intentus, inuictum ab oratione ſpiritum non relaxabat. Dum ſacrum faceret, globus igneus apparuit ſuper caput eius. In menſa Cæſaris, prius ſuo ſacerdoti ſocio poculum obtulit, quam Cęſari. Cum dæmon purpuratus ei, quaſi Chriſtus appareret, reſpondit: Dominus non dixit ſe purpuratum, vel diademate renitentem venturum. Et in morte aſtanti ait. Quid hic aſtas cruenta beſtia, nihil in me funeſtè reperies. Cum diſcipuli dicerent, cur nos pater deſeris: Domine, inquit, ſi adhuc populo ſuo ſum neceſſarius, non recuſo laborem, fiat voluntas tua.

IN FESTO PRÆSENTAtionis B. Virg. Mariæ.

Meditatio de Euangelio eadem cum feſto Natiuitatis B. Virg.

De hiſtoria Præſentationis B. Virginis à Ioachimo & Anna parentibus facta.

1 CONſidera, quomodo ſapiens & humilis virguncula (in qua ratio ætatem, erat enim trimula, præuenerat) oculis humi defixis complicatis in pectus manibus deſiderio adeundi templi

templi Hierosolymit. ardens in via incesserit, & celerrimè 15. gradus à nullo adiuta stupentibus omnibus ascenderit: vt discas bonum esse à prima ætate seruire Deo, & de virtute in virtutem ascendere, hoc est, quotidie proficere, in studio bonorum operum feruere, fortiter omnes difficultates superare, amare templum & societatem piorum.

2. Considera, qua deuotione pij parentes B. Virginem totam hilarē vultu obtulerint Deo & Sacerdotibus, eam in altare sublatam: quam gratum diuinæ maiestati munus fuerit. Si enim sacrificia taurorum & vitulorum grata fuere Deo, multo gratius fuerit huius puellæ, quę omnes homines gratia & sanctitate superauit. Omnes fere qui in infantia à parentibus Deo oblati sunt, magni sancti postea facti sunt, nec alia de causa puto, quam quia Deo gratissima fuit eorum oblatio.

3. Considera, quomodo B. Virgo flexis genibus cum lacrymis in ara obtulerit seipsam, quam grata fuerit Deo & Angelis talis oblatio. Si enim Angeli gaudent super vno peccatore pœnitentiam agente, quanto magis super hac seipsum in holocaustum offerente, quæ nunquam peccauit? Obtulit autem se perfectè, nempe mundo prorsus

prorsus renuncians, & totam se ad nutum diuinæ voluntatis resignans, parata reliquum vitę in paupertate, nihil proprium habendo transigere :- offerens quoq; se in minimam ancillulam matris Messię venturi. Deinde considera quomodo dimissis parentibus cum summo suo gaudio inclusa fuerit cubiculo templi, & per vndecim annos in eo noctu diuque seruiens Deo inter Angelos vixerit.

IN FESTO S. CATHARINæ Virg. & Martyris.

De decem virginibus, Matt. 25.

1 DIxit Iesus discipulis. *Simile est regnum cœlorum* 10. *virginibus, quæ cum lampadibus obuiam exierunt sponso & sponsæ.* Considera, si clericus vel religiosus sis, primo quam grata sit virginitas vel castitas, quam Deo vouisti, quia eam Christus & B. Virgo coluere, aliisque suasere, vnde & agnus immaculatus in Apocalypsi dicitur versari in comitatu virginum, secundo te debere gestare lampadem, id est, cor habere apertum ad cogitanda cœlestia, clausum vero ad terrena, lampas enim supernè patet, inferne clausa est. *Virgo*, inquit Apostolus, *cogitat quæ Dei sunt*, vt

ut sit sancta corpore & spiritu. Tertio obuiam ire sponso Christo; cui animam tuam per votum irreuocabile desponsasti, & sponsę B. Virgini, vel religioni tuę obuiam ibis, si omnes cogitationes, desideria, & actiones ad eius honorem & gloriam, animæque tuæ salutem dirigas, & semper quasi pręsentem cernas.

2. *Prudentes virgines acceperunt oleum secum in vasis suis cum lampadibus, fatuæ secus.* Considera ad concinnandam recte lampadem ne facile extinguatur, requiri primo vitri claritatem & nitorem. 2. ellychnium sufficiens. 3. vas oleo plenum. 4. flammæ ardorem. 5. splendorem. Sic Virgo, vel religiosus debet primo esse mente & corpore purus. 2. animam suam pia aliorum exhortatione, lectione, crebraque communione pascere, vas cordis sui habere plenum oleo caritatis & deuotionis in Deum, nam vt oleum flammam efficit & fouet in lampade, sic oratio deuota diuini amoris flammam excitat & cōseruat iuxta illud Prophetę, Psal 33. *In meditatione mea exardescit ignis.* 4. debet ardens esse in omnibus operibus bonis: nam tepidi ex ore Domini euomuntur. Apoc. 3. 5. bono exemplo aliis prelucere, vt videant opera eius bona, & glorificent Patrem cœlestem.

3. *Eadem*

3. *Eadem Sponso veniente, quia parata erant, intrauerunt cum eo ad nuptias, & clausa est ianua.* Considera tres esse ianuas, quas Dominus in hoc mundo apertas tenet hominibus, vt ingredi cœlum possint, quæ post iudicij diem omnino claudentur, vt nulli amplius pateat in eas ingressus. Prima est misericordię & veniæ, quæ patet omnibus habentibus lampadem fidei cum oleo pœnitentiæ. Secunda est gratiæ, ad merendum & proficiendum in virtute, quę etiam patet omnibus iustis se exercētibus in bonis operibus. Tertia est glorię, quæ patet omnibus quidem, sed in gratia, & bonorum operum exercitio vsq; ad aduētum sponsi, qui est in cuiusque morte, perseuerantibus. *Qui enim perseuerauerit vsque in finem hic saluus erit.* 2. Considera claudi ianuam omnibus, qui licet fidem in Christum habuerint, castitatem Deo promiserint, multos annos in religione transegerint, & multis bonis operibus illustres fuerint, non tamen vsq; in finem perstiterunt.

IN FESTO S. ANDREÆ Apostoli.

De vocatione Apostolorum, Matt. 4.

1 AMbulans Iesus iuxta mare, videt duos fratres, Petrum & Andream mittentes rete in mare. Considera quod viderit eos non tam corporaliter, diuino nempe oculorum coniectu, quo eos ab æterno ad Apostolicum munus elegerat. Verè felix coniectus qui ex peccatoribus fecit iustos, & ex hominibus vilibus mundi, Principes, ex piscatoribus Apostolos. Considera, illos fuisse fratres, quia capita Ecclesiæ suæ esse noluit, nisi se mutuo diligentes. *In hoc cognoscent omnes*, inquit alibi Christus, *quod discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad inuicem.* Vis ergo Deum in te oculum defigere, cura vt colas concordiam & vnionem fraternam. Considera eos vocatos ex mari, vt exemplo Domini discerent animas ex tempestuoso huius seculi naufragio extrahere. Vnde non deseruerunt piscandi officium, sed melius reddiderunt.

2. *Ait illis. Venite post me, vt faciam vos fieri piscatores hominum, & illi continuo relictis retibus sicut postea Iacobus quoque & Ioannes, secuti sunt eum.* Considera

dera ſubito ſecutos relicto opere imperfecto, vt videas quam obedientiam exigat à religioſo Deus, qui Apoſtolicam perfectionem ſequi conatur, nempe vt nulla interpoſita mora pareat ſuperiorum mandato. 2. Conſidera horum exemplo tria eſſe relinquenda ſequenti Chriſtum. 1. retia, id eſt, opera peccatorum, quibus homines velut funibus & retibus illaqueantur. 2. nauem, id eſt, poſſeſſiones mundi, & omnia temporalia. 3. affectum erga parentes & cognatos: quod ſignificatum eſt hic, cum Ioannes & Iacobus patrem Zebedeum reliquerunt. O quam felix eſt relictio & deſertio, quę cum tanto bono imò cum theſauro omnium bonorum commutatur.

3. *Vidit alios duos fratres reficientes in naui retia ſua qui & ſecuti ſunt eum.* Cõſidera, hoc exemplo moneri concionatores, qui ſunt hominum piſcatores, vt aliquando relicta nonnihil piſcatione animarum, vacent retibus reficiendis, id eſt, colligendo ſpiritui & emendandis defectibus, vt renouato ſpiritu, poſtea maiore fructu redeant ad piſcationem animarum. 2. Conſidera Petrum, qui deſignat feruentem actionem, prius vocatum quam Ioannem, qui ſignificat contemplationem: vt diſcas non perueniri ad perfectionem

contemplationis, nisi per antegressionem sedulam sui mortificationem.

IN FESTO S. NICOLAI Episcopi.

De lumbis præcingendis. Luc. 12.

1 DIxit Iesus discipulis. *Sint lumbi vestri præcincti.* Considera, S. Nicolaum exemplo prius quam sermone supra naturā docuisse, quomodo præcingendi sint lumbi. Nam cum infans adhuc sugens esset, in cunis iacens, quartis & sextis feriis ac semel tantum sub vesperam vbera materna suxit, qua infantuli sobrietate docuit, quam castus, quam magnus in Ecclesia Dei esset futurus. Eandem enim ieiunandi consuetudinem tota vita tenuit. Sed & quotidie semel tantum comedit, idque vesperi, & vno contentus ferculo à carnibus quoque semper abstinuit. Lectionem item sacram mensæ adhibuit. 2. Considera, hoc exemplo eum docuisse, quam salutare sit pueros ab infātia bonis assuescere operibus, tum quia opera illorum, vt mundiora, ita sunt chariora, tum quia plerumq; durant in senium. *Quod* enim *noua testa capit*, vulgo dicitur, *inueterata sapit.*

Et lucernæ ardentes in manibus vestris. Consi-

Considera, per lucernas intelligi exempla virtutum, quibus B. Nicolaus præluxit, in quibus emicuit exemplum caritatis ardẽtissimum, nam auro multo clam in domum cuiusdam noctu proiecto, patris inopiam, & trium puellarum virginum opprobrium, quæ per prostitutionem corporis coactę fuissent nefandũ quęstum facere, sustulit. Deinde Episcopus factus, pauperibus viduis & orphanis, aliisq; consilio, pecunia, & labore nunquam defuit, nihil sibi reseruans nisi vitę necessaria, & supellectilem oportunam. Imò adolescens adhuc, facultates omnes in pauperes erogauit. Deinde fuit lucerna ardens ratione humilitatis singularis. Nam ideo noctu, aurum in alienam domum iniecit, vt opus tam præstans omnibus ignotum maneret. Ad hęc, ratione religionis & deuotionis singularis. Nam Hierosolymam causa visendorum locorum sacrorum peregrinatus est. Primus in tẽplum orandi causa se conferebat, postremus exibat, eoque iudicio Myreę in Lycia ab Episcopis congregatis electus est Episcopus, cum diuinitus moniti essent eligendũ eum, qui primus templum mane iniret.

Vide Meditationem in festo S. Martini.

IN FESTO CONCEPTIONIS B. V. Mariæ.

De immaculata eius conceptione.

1 COnſidera, quomodo B. Virgo ante conſtitutionem mundi à Deo electa fuerit, & prędeſtinata, vt eſſet Dei mater, & tam excellenti puritate niteret, quanta nulla ante ipſam creatura nituiſſet, aliiſque innumeris dotibus ornaretur, quę variis vaticiniis, in veteri lege ſunt pręmonſtratæ, vt intelligeremus eam ſuper omnes alios ſanctos colendam & ad eam in omnibus neceſſitatibus corporalibus & ſpiritualibus refugiendum. 2. Conſidera ſi hæc ab æterno de ea facta & dicta ſint, eo quod in vtero filium Dei eſſet deportatura, quanta puritate, quibus virtutum dotibus & nos ornati eſſe debeamus, qui eundem Dei filium in ſanctiſſimo Sacramento toties realiter in ore & vtero recepimus, imò quotidie, ſi Sacerdotes ſimus, manibus tractamus.

2. Conſidera, cur parentes B. Virginis Ioachim & Annam licet iuſtos tamen permiſerit eſſe pauperes & ſteriles, ac ideo coram mundo contemptos. Nempe, quia conueniebat nihil

cum mundo commercij, habere eos, ex quibus nasci debebat ea virgo, cuius fructus futurus esset ipse Magister & Doctor paupertatis, humilitatis, & contemptus sui. Sic enim radix germini & fructus arbori respondit. 2. Considera, quanto gaudio hac conceptione affecti sint Angeli in cœlo. Patres sancti in lymbo, parentes B. Virginis Ioachim & Anna; intellexerunt enim hoc ipso spem iniectam breui restituendas Angelorum in cœlesti Hierusalem ruinas, & totius humani generis liberationem à tyranni demonis, & peccati seruitute secuturam.

3. Considera, conceptionem fuisse singularē & nunquam à condito mundo auditam, nempe omnis peccati etiam originalis expertem. Si enim B. Virgo concepta fuisset in peccato, aliquando serua fuisset diaboli, & rea æternę damnationis: Quis autem credat filium Dei purissimum, in cuius potestate erat eligere & condere matrem, qualem vellet, voluisse concipi à matre, quæ aliquando dæmoni infestissimo suo hosti fuisset subiecta? 2. considera, ideo ab Ecclesia sancta hanc conceptionem B. Virg. solemniter celebrari: atque vt pluris meritum passionis Christi faciamus. Meruit enim Christus, vt mater sua cōtra

cursum

cursum ordinarium humanarum generationum, sine peccato cōciperetur, ac vt nos in dies maiori puritati operam daremus, & per crebras confessiones aliaque presidia quadantenus eius puritatem imitaremur.

IN FESTO S. THOMÆ Apostoli.

Vide Meditationem in 8. Paschæ.

De conuersione eius ab incredulitate. Ioan. 20.

1 THomas *vnus ex duodecim, non erat cum eis, quando venit Iesus. Dixerunt ergo alij Discipulis. Vidimus Dominū.* Considera, Thomam non potuisse videre Christum post mortē rediuiuum, quia aberat à domo in qua congregati erant Apostoli, vt intelligas multis consolationibus donisque spiritualibus destitui eos, qui à bonorum Societate se temerè segregant. 2. Considera Thomam, licet ad Apostolos tandem rediisset, ne quidem ipsis affirmātibus, se vidisse Dominum voluisse credere, vt discas quantum damnum spiritualis profectus homo faciat, si vel ad breue tempus in mundo vel societate carnalium hominum versetur, nempe

nempe vt plane impudens & arrogans reddatur, & iudicia aliorum fide dignorum contemnat, ac tandem fide excidat.

2. *Nisi videro in manibus eius fixuram clauorum, & digitum mittam in eam, non credam.* Considera, Thomę similes in hac parte esse, tum seculares, tum religiosos. Illos quidem, quando in pietate constantes manent, donec prosperè eis omnia cedunt, cum vero perperam, à pia vita desciscunt. Hos vero quando in officio manent, quamdiu consolationes spiritales affluunt, ijs autem sublatis tepescunt, sicut accidit huic Apostolo Thomę. Nam ante passionem cum cęteri Apostoli dissuaderent Christo ne in Bethaniam iret, ob periculum lapidationis, Thomas spiritu ardens dixit. *Eamus & nos, & moriamur cum eo.* Et tamen cum aliis capto Christo aufugit, & forte longius, quam alij, quia tardius comparuit. 3. Considera ex commemorato iam dicto apparere, quanto amore erga Christum flagrarit, eoq; exemplo nos doceri oblata occasione libenter pro Christo, eiusque fide & Euangelio mori, sicut & ipse tandem mortuus est, idque in locis totius orbis remotissimis, vt in India orientali extrema, quod forte factum fuit, tum vt maiorẽ caritatem

tatem erga Deum demonstraret, tum vt lapsum suum hoc labore accuratius deleret. 2. considera, cum Christus post vltimam cœnam dixisset. *Vado parare vobis locum*, & addidisset: *Quo vado scitis, & viam scitis.* Thomam respondisse. *Domine nescimus quo vadis.* Vnde intelligis eum tam humilem fuisse, vt non erubuerit palam ignorantiam suam fateri, deinde exemplum dedisse, vt non oscitanter, sed diligenter sensum verborum Christi scrutemur, & è peritioribus percontemur.

IN FESTO S. STEPHANI Protomartyris.

Christus prædicit occidendos Prophetas. Matth. 23.

1 D*Ixit Iesus turbis & principibus Sacerdotum. Ecce mitto ad vos Prophetas, sapientes & scribas, & ex illis occidetis.* Considera ineffabilem Dei bonitatem erga suos, quod cum sciret se, Stephanum, Apostolos paulo post talia passuros, (non enim prędixisset, nisi sciuisset) tamen & ipse predicare perrexerit & Apostolos miserit, vt discamus dum docemus, concionamur, vel aliud bonum opus aliis pręstamus, non statim despondere animam, vel prouinciam docendi

docendi relinquere, si fructus non respondeat. 2. Cōsidera eiusdem sapientiam, cur sciens prudens tanta mala permiserit, vt videlicet Iudæi, suum Messiam, imò ipsum creatorem suum, (quo nullum atrocius malum excogitari potest) in crucem agerent, Stephanum lapidarent, Iacobum Apostolum gladio trucidarent, Apostolos flagellarent, permisit autem, quia maxima bona inde elicere norat. Diligentibus enim Deum omnia cooperantur in bonum. Ex Christi enim morte secuta est salus mundi, ex morte reliquorum conuersio multorum, magnum meritum ipsorum, ædificatio posterorum, & multitudo miraculorum, & nominatim ex oratione S. Stephani pro lapidantibus facta, teste S. Augustino, conuersio B. Pauli.

2. *Hierusalem, Hierusalem, quoties volui congregare filios tuos quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas, & noluisti.* Considera incredibilem caritatem Christi erga Hierosolymitanos, quod eos tum, cum omni amore essent indignissimi, imo capitales sui inimici, vocet filios; quod se non patrem vel dominum eorum, sed matrem vocet, & talem quidem matrem, quæ perinde eos amet, ac gallina pullos, (nihil enim intensius & tenerius amare

amare solemus, quam fœtus paruulorum hominum & bestiarum.) Vt inde discat omnes superiores quanto amore subditos interius & exterius prosequi debeant, licet malos & immorigeros, vt eos iuuent. 2. Considera, gallinam in eo maximè amorem erga pullos ostendere, quod clamore, & rostro eos defendat cum periculo vitæ suæ contra rapaces miluos, deinde quod vt illos alat, se fame conficiat, & macie consumatur, demum & alis contra æstum, frigus, aliaque incommoda contegat, vt discant, qui alios regendos & erudiendos habent, sępe monere, vt caueant à laqueis dæmonis, labori non parcere, vt illi proficiant in literis & virtute duabusque alis veritatis, & disciplinę eos in officio continere.

3. *Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta.* Considera, quam graui pœna tandem mulctentur à Deo, qui postquam multis beneficiis affecti sunt, tamen ijs contemptis in sua improbitate obstinatè persistunt, vt scilicet nō solum deserantur ipsi, sed etiā posteri eorum & è medio tollatur domus orationis, nempe templum, hoc est, omnis cultus diuinus tollatur, ac proinde & omnia spiritualia subsidia. Cogita, si magnis multisque beneficiis à Deo

hactenus

hactenus affectus sis, & maximè si ad Ecclesiasticum, vel etiam religiosum statum te vocarit, quo maius beneficium nulli contingere potest, an vocationi tuæ facias satis, si enim secus fiat, verendum erit, ne & domus tua, id est anima, quę est templum Spiritus sancti omnibus spiritualibus præsidiis, propter ingratitudinem destituatur.

IN FESTO S. IOANNIS Apostoli & Euangelistæ.

Christus Petrum vult se sequi & Ioannem manere. Ioan. 21.

1 D*Ixit Iesus Petro, sequere me. Petrum autem secutus est & discipulus, quem diligebat Iesus, qui & recubuit in cœna super pectus eius.* Considera Christum simul atq; Petrum summum suę Ecclesię Pastorem præfecisset, ab eo exigere, vt etiam in anima pro ouibus ponenda se sequatur qui & paratum se ostēdit, mox Christum discedentem è loco secutus: vt discant, qui ad prælaturas & regimen aliorum vocantur non ad quietem & honores, sed ad labores & passionem se vocari. 2. Considera, Ioānem si non reipsa quoad mortem saltem voluntate & opere citra mortem secutum Petrum & Christum: nam in actis

actis Apostolorum incarceratus & flagellatus est Romæ etiam à Domitiano in feruentis olei dolium iniectus, calicē veneno infectum ebibit, in Pathmo exulauit, cum matre Dei metu mortis posito, sub cruce Christi stetit, Christus matrem ei sub cruce commendauit. Denique carissimus Christo fuit ob castitatē & caritatem, quam vnam omnibus vsque ad mortem commendauit, dicens. *Filioli, diligite inuicem, & sufficit.*

2. *Cum vidisset Petrus Ioannem sequentem, dicit Iesu: Domine, hic autem quid? Et respondit. Sic eum volo manere, donec veniam quid ad te? tu me sequere.* Considera, hic Christum curiositatis vitiū, vt aliàs in Martha, Ioanne & Iacobo, reprehendere in S. Petro, quod plus æquo sollicitus sit de obitu S. Ioannis; id enim pendebat ex iudicio solo diuino, nempe in hanc linguæ intemperantiam lapsus, quod plus ęquo amaret S. Ioannem, optaretque eum suæ passionis socium. Vnde disce, si curiositatis vitio deliquerit in hoc genere, is qui iam erat summus Pontifex constitutus, & eo ipso, curam susceperat S. Ioannis velut ouis, quantum delinquant illi, qui aliorum curam non gerunt. 2. considera modestiam S. Ioannis, nihil de suæ vitæ exitu soliciti,

ſoliciti, nihil ex Domino percuntantis, quia in ſola Chriſti prouidentia & voluntate acquieſcebat, ac cum Dauide dicebat. *In manibus tuis ſortes meæ vt iumentum factus ſum apud te, & ego ſemper tecum.* Vt diſcas neglectis hominum perſuaſionibus animum ſeruare liberum & æquabilem, & libenter illud amplectare quod Domino viſum fuerit, dicendo. *Fiat voluntas tua.*

3. *Exijt ſermo, diſcipulum illum non moriturum, & tamen non dixit Ieſus, non morietur, ſed ſic volo eum manere.* Conſidera humilitatem S. Ioannis, qui cum ex reſponſione Chriſti natam illam opinionem aduerteret ſe non moriturum, non dubitauit illam confutare in ipſo Euangelio à ſe ſcripto, dum quaſi negat illam ſententiam, verbis Chriſti ſubiectam, ne vana gloria efferretur: cogitans ſe non meliore conditione fore quam Chriſtum, & B. Virginem, qui mortui fuiſſent. 2. Conſidera, quare Chriſtus ambiguè locutus fuerit, vt certa de exitu S. Ioannis non potuerit ex verbis elici ſententia, nempe, vt doceret noſtrum nō eſſe curioſè ſcrutari, & ſcire futura. 2. vt ſuperbiam humani ingenij ſupprimeret, & ſcirent homines ſine ſingulari auxilio Spiritus ſancti non poſſe intelligere ſacrarum ſcripturarum myſteria.

IN FESTO SS. INNOCENTUM.

De fuga in Ægyptum, Matt. 2.

1 ANgelus *in somnis dixit Ioseph, Surge & accipe puerum & matrem eius, & fuge in Ægyptum.* Considera, Christum à primo ortu suo cœpisse pati ærumnas & persecutiones, vt discas, si discipulus Christi esse velis, paratus esse ad tentationem, & cum actu pateris, tunc verè discipulum esse, vt loquebatur S. Ignatius. *Omnes* inquit Apostolus, *qui in Christo piè viuere volunt, persecutionem patientur.*

2. *Qui consurgens, accepit puerum & matrem eius nocte & secessit in Ægyptũ.* Considera, promptissimam obedientiam Ioseph, mox licet nox esset, surgentis & totam rem B. Virg. indicantis: cogita, vt commota primo sint tenellę virg. viscera, vt se illico collegerit, & ad iter, vt erat obedientissima, pararit, quomodo puerulum excitarit, & ploranti compassa sit, cogitans has dolorum esse primitias quas sanctus Simeon prędixerat. 2. considera quam magna in Dominum fiducia, cuius se voluntati deuouerant, exilium hoc susceperint, & pauculis panibus & pannis

pānis in asinum coniectis, (in paupertate enim tanta facile erat se parare) in viā alacriter se dederint. Quę enim causa timendi erat de infelici successu, si Deus iter illud mandabat, si Deum brachiis suis portabant? 3. Considera an te quoque adiungere velis in viam, & rogare B. Virginem, vt oneris sui in deportando filio velit participē facere. Et si illa assenserit, cogita tu ipse qui soles fugere labores, & amare quietē, quanto corporis sudore tam longam peregriuationē thesaurum pretiosum deportando confecerit.

3. *Et erat ibi vsque ad obitum Herodis, vt impleretur prophetia. Ex Ægypto vocaui filium meum.* Considera B.V. vbi in Ægyptum peruenit, non ibi inuenisse, aut regium palatium tāto filio dignū, aut commoda ad fessos artus refocillandos necessaria, Si enim inter ciues suos in Bethlehē obtinuit aliud nihil, quam stabulum & præsepe, in quo illum collocaret, quid melius obtinuerit apud barbaros & infideles? Vt ergo paupercula erat & peregrina, ita & in vilem se domunculam vel tugurium receperit, & labore manuum suarum, vna cum Iosepho, quotidianum victū comparauerit. 2. Considera, quanta cura, toto hoc exilij septennio, dilectum filium suum educarit, quaque

 cautione

cautione & reuerentia contrectarit, quem sciebat suum esse Dominum & Deum, quanta religione flexis genibus eum è cunis subleuarit, & in easdem reposuerit? quanto gaudio affecti sint ambo parentes, quando eum, iam ætate crescentem, per domum ambulantem, de diuinis rebus loquentem, & orationi vacantem, viderunt & audierunt.

II. PARS.

De nece innocentum, & reditu ex Ægypto pueri.

1 H*Erodes videns, se illusum à magis, iratus occidit omnes pueros in Bethlehem à bimato & infra.* Considera, quid non ausus fuerit scelestus ille rex, vt regiam dignitatem quam habebat, non amitteret. Quæ enim tyrannis immanior esse potuit, quam tam copiosum fundere sanguinem, tot infantes innoxios iugulare, tot matres resistentes & abscondentes filios confodere? tot patres orbare filiis hæredibus? *O cæca,* ait B. Leo, *stulta æmulationis impietas, quæ perturbandum putas diuinum tuo furore consilium! Dominus mundi non temporale quærit regnum, qui præstat æternum.* Hinc disce, quousq; amor inordinatus progrediatur

grediatur & certo tibi persuade, te quoque in eundem impacturum scopulum, nisi mortificationi tuarum passionum operam dederis.

2. Considera quanta Dei bonitas reluceat in istorum infantium gloria: vt quod Deus eorum mortem non solum pro sacrificio, sed etiam pro martyrio acceptarit: vbi non fuit votum occisi, sed necessitas, non desiderium morientis, sed crudelitas occidentis, non meritum, sed infortunium. Omnia enim suppleuit diuina gratia, mutans miseriam in coronam, & casum in meritum, vt discas in imperfectionibus tuis, si pusillanimis sis, non desperare: Deus enim paratus est, modo bona in nobis voluntas sit, imperfectum nostrum supplere.

2. *Defuncto Herode Ioseph ab Angelo iussus rediit in terram Israel, & audiens Archelaum regnare abiit in Galilaeam, & habitauit in Nazareth.* Considera Dei prouidentiam erga suos in medio persecutionum eorum recordantis & suo tempore iuuantis. Cogita quantum hoc nuncio sancti illi recreati sint: qua alacritate iter ingressi, lachrymantibus Ægyptiis, qui eorum sanctitatem cognorant. Vide puerum Iesum iam grandiusculum, propriis pedibus cum baculo in manibus non sine fatiga-

tione ambulantem. Vide eos in summo æstu sępe humi sine vmbraculo in locis desertis sedentes, destitutos necessario cibo potuque, noctu verò spelunca aliqua, & in nuda terra recubantes. 2. Considera Iosephum reuersum in terram Israel, licet sciret Deum esse protectorem suum, tamen noluisse redire in Iudæam, vt discas homines iustos, licet de sua salute securos, non debere se obiicere periculis, & Deum tentare, sed ex parte sua, quando possunt declinare: sicut & ideo fugit in Ægyptum.

IN DEDICATIONE Ecclesiæ.

De Zachæo, Luc. 19.

1 *IEsu præambulante Ierico, Zachæus publicanorum princeps, quærens videre Iesum, ascendit arborem, quia statura pusillus erat, & præ turba non poterat videre.* Considera quam bonus & suauis sit Deus, quam promptus ad prębendam homini occasionē, vt peccare desistat. Nunquā Zachęus quæsisset Christum, nisi ipse prius dignatus fuisset ambulare per Ierico: sed ex parte nostra cum Zachæo facienda sunt tria, cum Deus nobis gratiam offert. Primo enim debemus

bemus negotio & lucra temporalia relinquere. 2. duo impedimenta remouere, nempe, ne timeamus turbam, id est, ludibria hominum, nec simus nimium in perferendo labore conuersionis animo pusilli, sed alacriter ascendamus arborem crucis. *Qui enim vult venire post me*, ait Christus, *tollat crucem suam.* Sycomorus significat ficum fatuam. & rectè: quia crux Iudæis fuit scandalum & gentibus stultitia.

2. *Iesus eo viso dixit: Zachæe festinans descende, quia hodie in domo tua oportet me manere: & festinans descendit, & excepit illum gaudens.* Considera, quia Zacheus magno desiderio & deuotione dulci Christi aspectu perfrui cupiebat, ideo Christum neglecta turba, qua stipabatur, in eum solum intendisse oculos. *Ad quem enim respiciam*, ait apud Isaiam 66. *nisi ad pauperculum, & contritum spiritu?* Deus enim, quoties vel initia bonæ voluntatis in aliquo deprehendit, mox illi obuiam procedit, imo preuenit, & benignam manum porrigit ad extrahendum à peccato nō secus, quam filio prodigo pœnitenti sponte occurrit pater. 2. Considera, liberalitatem Christi, qui longè plus tribuit Zachæo, quam ille vnquam expectarit, non enim solum se videndum

illi præbuit, ſed etiam diuerſari voluit in eius domo, vt & ipſi, & toti familię eius gratiæ ſuæ theſauros impertiret. 3. Conſidera Zachæum cucurriſſe, & cum feſtinatione ex arbore deſcendiſſe, vt diſcamus non eſſe ſegnes in admittendis diuinis inſpirationibus, & exequendis. Deinde cum gaudio illum excepiſſe, vt & nos in animæ domum ſæpius eum ſacramentaliter, ac cum gaudio ſpirituali recipiamus.

Cum Zachaus ſtans dixiſſet, ſe dimidium bonorum dare pauperibus, &c. ait Ieſus. Hodie ſalus domui huic facta eſt. Conſidera, vt ſalutem à Deo conſequamur opus eſſe, vt primo per opera pœnitentiæ ſatisfaciamus Deo, deinde proximis, ſi quid illis debeamus, vel reſtituendo aliena, vel iniurias condonando, deinde etiam pauperibus aliquid diſpenſemus; multum, ſi multum habemus, ſi parum, parum; ſi nihil, ſaltem condoleamus, & bonis verbis ſolemur. 2. Conſidera, Chriſtum vbicunque receptus eſt, magnum aliquod donum contuliſſe, vt in domo Zachariæ, Archiſynagogi, Phariſæi, Simonis, & nunc Zachæi. Recipe ergo & tu, ſi ditari velis, eum crebrius in domum animæ tuæ, cum occaſio eſt communicandi.

MEDITATIO II.

De dedicatione templi spiritualis.

NOta tam magnificè vbique celebrari dedicationem templorum materialium, vt non quoque magni faciamus dedicationem templi spiritualis animæ nostræ, quæ est templum Spiritus sancti quod Deus potius sibi dedicare cupit, quam ligna & lapides.

1 COnsidera, dedicationem templi materialis exterius bifariam cognosci. Primo ex vexillis binis è turri expositis. Turris animæ nostræ est intellectus, quia vt ex turris forma templum, sic ex intellectu anima rationalis cognoscitur. Tum autem anima est dicata Deo, quando in eius turri sunt duo vexilla, cognitio Dei & cognitio sui. Nouerim me, ait Aug. nouerim te. Notitia enim beneficiorum Dei, & propriorū defectuum, teste S. Thoma aptissimum est instrumentum, vt quis sit deuotus & consecratus Deo. 2. cognoscitur ex panibus dulciariis ante fores templi vendi solitis, tum vt his crepundiis paulatim allicerentur fideles ad frequentanda templa; & dedicationem spiritualem faciendam Deo per preces, tum vt significaretur adultos, qui crepundia illa non curant, eo die

die pascendos cœlesti pane corporis Christi omni sacaro dulciore, & animas suas debere tẽplum facere Christi & Spiritus sancti. Si ergo sępius Deum in animam receperis per Eucharistiam, vere & illam Deo dedicaueris.

2. Considera, dedicationem templi materialis cognosci interius ex ornatu altarium, & parietum, vt cum altare maxime summum refulget auro & argento: parietes verò imaginibus. Altare spirituale animæ est bona voluntas, qua omnes debemus nos Deo totos in holocaustum offerre. Hęc auro, argentoque fulget, cum caritate in Deum & proximum ardet. *In his enim duobus tota lex pendet & prophetæ.* Aurum hoc purius est, quo igni excoquitur sæpius: sic voluntas melior est, Deoque gratior, quo crebrius excoquitur igni contritionis & confessionis. *Parietes*, sunt opera bona, qui debent esse ornati imaginibus, id est, fieri ad imitationem Christi & Sanctorum. Christus enim dicit. *Exemplum dedi vobis*, (agens de humilitate) *vt quemadmodum ego feci & vos faciatis.* Et Paulus. *Estote imitatores mei, sicut & ego Christi.* Idcirco Festa Sanctorum celebrantur Martyrologium quotidie legitur. Quoquo mense sancti eliguntur.

3. Considera eandem dedicationem exterius

exterius cognoſci ex pauimento templi, quando floribus & graminibus tegitur. Pauimentum noſtri templi ſpiritualis eſt corpus noſtrum terrenum. Pauimentum facile ſordidatur, quia hominum pedibus calcatur, & ideo ſæpe vertitur. Corpus quoq; noſtrum ſordidum eſt, & radix omnium peccatorum. *Scio*, inquit Apoſtolus, *quod non ſit in carne mea bonum: non enim quod volo bonum, hoc facio, ſed quod nolo malum, ago.* Sed, vt illud quoque dicetur Deo, verrendum eſt ſępe ſcopis confeſſionis, pœnitentiarum, & mortificationis. Ornandum quoq; flore caſtitatis, & virtutum graminibus; virtutes enim à viriditate nomen habent.

FINIS

Meditationum de Feſtis.

MEDI-

MEDITATIONES DE PASSIONE DOMINI NOSTRI IESV CHRISTI.

ADMONITIO.

Quid in singulis meditationibus de Passione considerandum.

1. *Quis patitur?* Christus, Verbum, Sapientia Patris.
2. *Quid patitur?* spinas, verbera, sputa, crucem.
3. *Pro quibus hæc patitur?* pro nostra, hominumque salute.
4. *Cur patitur?* semper ne patiatur homo.
5. *A quibus hæc patitur?* ab amica stirpe suorum.
6. *Sed quando patitur?* quando fuit iuuenis.
7. *Hæc vbinam patitur?* medio telluris in orbe.
8. *Quomodo tanta tulit?* proferat ipse modum.

MEDI-

MEDITATIONES DE PASSIONE CHRISTI.

MEDITATIO I.

De lotione pedum. Ioan. 13.

1 C*Hristus ante institutionem Sacramenti cœna facta, sciens quia à Deo exiuit, & ad Deum vadit, surgit à cœna, ponit vestes, linteo se præcingit, mittit aquam in peluim ad lauandos discipulorum pedes.* Considera, primò quis sit, qui seruile, omniumq́; vilissimum ministerium hoc eluendi sordidos pedes suscipiat, nēpe Christus qui à Deo exiuit, qui est filius Dei, Deus de Deo, creator mundi. 2. quanta sedulitate solus, nullo iuuante, vt abiectissimus seruus id suscipiat, surgit à cœna, licet rusticum videatur tempore mensæ iisdem manibus tangere cibos & pedes sordidos: abiicit summam vestem vt expeditior sit, præcingit se, petit peluim ab hospite, aquam quærit, fundit in peluim, ipse aquam apportat, vt omnes partes officij seruilis expleret; vt discas vilissima officia etiā perfecte ex humilitate complere.

2. *Venit*

2. *Venit ergo ad Simonem Petrum, qui dixit, Domine, tu mihi lauas pedes? non lauabis in æternum. Tum Iesus: Si non lauero, non habebis partem mecum. Et Petrus: Domine, non tantum pedes, sed & manus & caput.* Considera, quam attoniti fuerint simplices discipuli, cum viderent Dominum suum & Deum, in cuius nomine omne genu flectitur, procidentem ad suos pedes, cum viderent nunc ad huius, nunc ad illius pedes prorepere, sordes abluere, linteo extergere, & magno affectu osculari: non dubium quin præ stupore conticuerint, & vberrime lachrymarint. 2. Cōsidera eum lotionem cœpisse à Iuda, vt hoc exemplo eum ad pœnitentiam cōmoueret, & nos doceret quomodo cum inimicis agendum sit: imitatum exēplum medicorum, qui, dum plures ęgros habent, incipiunt à maximè ægro. O rem stupendam videre Deum maiestatis abiectum ad pedes sui capitalis inimici, tam duri & obstinati, vt nullam emiserit lachrymulam. 3. Considera Petrum, qui vltimo loco sedit, vti erat humillimus, & ardentissimus, non potuisse se continere, & non ex alienatione, sed ex mera reuerentia surrexisse, & exclamasse. Tu Domine, conditor cœli & terræ, quem aliàs confessus sum filium Dei viui, mihi

mihi piſcatori, conditione abiectiſſimo, mihi miſero peccatori, & ſeruo indigniſſimo lauabis pedes? Quod enim ex reuerentia ita ſit locutus, inde liquet, quod ſtatim ſe totum lauandum obtulerit, dum aduertit, ni pareat, ſe Deum offenſurum.

3. *Lotis pedibus Ieſus dixit. Si ego Dominus & magiſter laui pedes veſtros, & vos debetis mutuo vobis lauare. Exemplum dedi vobis, vt quemadmodum ego feci, & vos faciatis.* Conſidera, cur Chriſtus lauerit pedes, non vt ſordes pedum ablueret, ſordes enim pedum manuumve non coinquinant animam, ſed vt doceret primo, quomodo quis præparare ſe debeat ad S. Euchariſtiam, nempe aquis lachrymarum & pœnitentiæ, vt exponit Cyprianus, & ſedulo totius conſcientiæ examine, hoc eſt, à capite vſque ad pedes. 2. vt exemplum humilitatis daret, in officio ſeruorum vel ancillarum abiectiſſimo, nec nos puderet ſiue maioribus, ſiue minoribus, aliquando ſeruire. 3. vt mutuas offenſiunculas, quæ aliquando etiam inter pios & religioſos homines incidunt, libenter condonemus.

MEDI-

MEDITATIO II.

De institutione S. Sacramenti Eucharistiæ. Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22.

1 ACcepit Deus panem & gratias agens benedixit, fregit, deditq; discipulis, dicens: *Accipite & comedite, Hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur. Hoc facite in meam commemorationem.* Considera stupendum Dei erga nos amorem: Dum enim Iudas molitur proditionem, principes sacerdotum crucem & mortem parant, Christus sollicitus est, vt testamenti loco nobis relinquat pretiosissimam hæreditatem, non regnum, non opes, non honores, non scientiam, non aquam de petra, non manna de cœlo, non Angelum, vel Archangelum, sed seipsum, Deum & hominem quo nihil præstantius esse vel excogitari potest. Et seipsum, non vt regem tantum & Dominum, patrem, fratrem, sponsum, aduocatum, sodalem, magistrum, sed in cibum & potum, vt quam arctissime illi coniungeremur, & sicut cibus in substantiam corporis nostri, sic nos corpore & anima transformaremur in ipsum, quo diuinæ consortes naturæ & filij Dei efficeremur. 2. Considera Christum accepto

accepto pane gratias agere Deo, vt ſcias, quando ſanctum hoc ſacramentum ſumis, prius tibi agendas gratias pro tanto beneficio, & per preces animum ad Deum eleuandum.

3. *Deinde accepto calice gratias egit dicens: Bibite ex hoc omnes. Hic eſt ſanguis meus noui teſtamenti, qui pro vobis, & pro multis effundetur in remiſſionem peccatorum.* Conſidera Chriſtum hoc myſterium inſtituiſſe, vt eſſet Memoriale & quaſi compendium omnium mirabilium operum ſuorum. Nam in aliis rebus vnam aliquam proprietatem diuinam, in hac autem oſtendit multas, vt potentiam infinitam, mirabilem ſapientiam, & ineffabilem bonitatem. Potentiam, quod ſub ſpecie panis & vini totus cum corpore, ſanguine, anima & deitate contineatur. Sapiētiam, quod tam ſuauem & commodam rationem excogitarit ſe nobis vniendi, nempe per cibum & potum, quo nihil libentius ſumimus, frequentius, auidius; vt ſcilicet libenter, ſæpe, & auidè ad Euchariſtiam accederemus. Bonitatem denique quod ſecum omnia bona ſpiritualia & vitam ęternam donauit. *Qui manducat enim hunc panem*, ait ipſe, *viuet in æternum*. Conſidera ſecundo ſub ſpecie vini dari nobis totum Chriſtum vti ſub ſpecie panis, vt re-

 corda-

recordaremur ſemper paſſionis, vel effuſionis ſanguinis Chriſti in cruce, per vinum ſignificatæ, & calicem, digniſſimè enim communicat qui cum deſiderio perfectè imitandi Chriſtum, etiam in paſſione, communicat.

3. *Dico vobis, quia non bibam amodo de hoc genimine vitis, vſque in diem illam cum bibam nouum in regno Patris mei.* Conſidera id dictum à Chriſto, vt nos doceret conuiuium Euchariſticum in hac terra, eſſe pignus & arrhabonem conuiuij cœleſtis alterius vitæ, in quo apponetur vinum præſtantiſſimum & nouum, mittendum in vteres nouos corporum immortalium & glorioſorum, quo omnes beati ab vbertate domus Domini inebriabuntur, hoc eſt, ſummo gaudio in æternum fruentur, & omnium præteritarum ærumnarum & vanitatum huius mundi obliuiſcentur.

MEDITATIO III.

Chriſtus proditorem inter cœnam indicat. Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. Ioan. 13.

1 I*Eſus turbatus eſt ſpiritu, & dixit: Vnus ex vobis me tradet, qui manducat mecum, & intingit manum in catino,*

&

& contriſtati diſcipuli ſinguli dicunt: Nunquid ego ſum Domine? Conſidera miram Chriſti manſuetudinem permittentis manum proditoris in eadem ſecum patena, & ne pudore eum afficeret generatim tantum admonentis. Turbari autem ex mera compaſſione, quod vel vnus ſuorum periret. Tam enim angitur vnius interitu ouis, quam omnium, vt diſcas non prodere peccata aliena, quando occulta ſunt, vel minus nota: deinde ſi ſuperior ſis laborare, ne vel vnus pereat. 2. Conſidera, quid egerit Chriſtus, vt Iudam à ſcelere reuocaret, menſæ adhibuit, pedes lauit, allocutus eſt, clarè ſatis dixit ſe prodendum ab vno, qui manum ſecum ponat in catino, minatus eſt damnationem æternam: *Væ illi, per quem filius hominis tradetur.* Sed nihil iuuit, quia cor eius obduruerat.

2. *Simon innuit Ioanni vt exploraret quis eſſet proditor: & Ieſus ei recumbenti in pectus ſuum, aperuit, fore illum cui panem intinctum porrigeret, Quo porrecto intrauit in Iudam Satanas: & continuo exiuit. Erat autem nox.* Conſidera Iudæ iniectam prius cogitationem de proditione, tum Satanam ipſum ingreſſum, vt diſcas primis dæmonis ſuggeſtionibus reſiſtere, ne per conſenſum

ingressus cor omni illud gratia spoliet. 2. ne noctu & in abdito quicquam faciamus, quod non audeamus facere coram omnibus, aut certè, si religiosi simus, nullum etiam pium opus faciamus quod non patefactum velimus superioribus vel patribus spiritualibus; nam sępe Sathan transfigurat se in angelum lucis. 3. considera solum Ioannem quem diligebat Iesus ob singularem castimoniam, in pectore Christi recubuisse, vt discas tum te multorum donorum cœlestium capacem futurum, cum purus mente & corpore fueris, ac sæpius non in sinu Christi recubueris, sed Christum ipsum ore & corde in Eucharistia sacra susceperis.

3. *Cum exisset Iudas, dixit Iesus: Nunc clarificatus est filius hominis, & Deus clarificatus est in eo, & continuo clarificabit eum.* Considera, quam dissimilia sint Dei, & hominum iudicia. Homines enim claritatem in honoribus, opibus, & rebus secundis huius vitę collocant, Deus autem in ludibriis, opprobriis, paupertate, afflictione, & crucifixione contumeliosissima. Vnde & Apostolus ait. *Absit mihi gloriari nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi.* 2. Considera clarificatum Christum quod morte & passione sua victoriam obtinuerit cō-

tra

tra dæmonem, peccatum, mortem & infernum; vt discas vere te gloriosum futurum, si humilitate, patientia, pœnitentiæ operibus omnes tentationes dæmonis viceris, à consuetudine peccandi discesseris, ac tuas prauas cupiditates expugnaris. *Qui enim dominatur animo suo*, ait Sapiens, *est melior expugnatore vrbium.*

MEDITATIO IV.

De itinere in hortum Gethsemani.
Matth. 26. *Marc.* 14. *Luc.* 22. *Ioan.* 18.

1 E*Gressus Iesus cum discipulis trans torrentem Cedron, venit in hortum Gethsemani, & ait: Sedete hic donec vadam illuc, & orem.* Considera quanto cum desiderio, & promptitudine iuerit ad hortum, vt tandem opus redemptionis, ad quod tota vita tantopere anhelarat, inchoaret. Nam apud Beatum Lucam dixerat: *Baptismo habeo baptizari, & quomodo coarctor, vsque dum perficiatur?* Anhelabat nimirum primo voluntate sua: *Oblatus est enim quia voluit.* Volenti autem vel amanti nihil difficile: deinde duplici igne amoris, vno in Patrem, qui illi mandarat, vt pateretur, altero in nos, vt

pro nostra salute moreretur; *Maiorem enim charitatem nemo habet, quam vt animam suam quis ponat pro amicis suis.* Quantam ergo habuerit, qui posuit pro inimicis?

2. *Iesus assumpto Petro, Iacobo, & Ioanne, cœpit mœstus esse, pauere & tædere, & ait: Tristis est anima mea vsque ad mortem.* Considera, Christum tristari cœpisse non tam de pœnis suis sibi impendentibus, quam de totius orbis peccatis, qui mœror tam vehemens fuit, vt solus ad mortem inferendam suffecerit: vt discas compati proximorum damno, & vicissim inania mundi gaudia pro amore Dei contemnere. 2. Considera, si quando tædium in actionibus pietatis exercendis obrepat, non putemus idcirco eas suo spirituali fructu destitui, sed post tædium porro progrediamur cum Christo & mox solatium etiam angelicum non deerit.

3. *Et ipse auulsus est ab eis, ac progressus pusillum, quantum iactus est lapidis, positis genibus procidit in faciem suam super terram.* Considera quam inuitus relinquat suos: auulsio enim violentam abstractionem significat. 2. nota orandi ritum; figit humi genua quasi reus capitis ob scelera nostra, proiicit se in terram velut immolandum pro nostra

nostra salute & velut omnium mortalium indignissimum, ac vero dignissimum, qui omnium pedibus proteratur: vnde discimus in tribulationibus primum ad Deum esse, omnibus impedimentis abiectis, recurrendum: deinde vsurpandam sępe hanc humillimam ceremoniam. 3. considera, quam grauia fuerint peccata nostra, quę humeris Christi imposita ita pondere suo illum in terram depressere, vt non potuerint amplius.

MEDITATIO V.

De oratione Christi, & agonia. Luc, 22.

1 *Orauit Iesus tertiò & dixit. Abba Pater si possibile est, transfer hunc calicem à me*: veruntamen, *non mea, sed tua voluntas fiat.* Considera, Christum cum multis lacrymis, & clamore valido, vt loquitur Apostolus, cum geminatione vocis, *Pater, Pater*, candē orationem iterasse; vt discas quo maior impendet afflictio, eo maiori cum affectu, & diutius orandum, idque conditione semper adiecta, si Deo ita placuerit. 2. cōsidera summam Christi resignationem in re grauissima; nā licet maximè horreret futura tormenta & mortem,

mortem, tamen in iis ferendis voluit paternam potius ſequi voluntatem, quam ſuam, & ita ſequi voluit vt etiam optarit ſibi mandari totam paſſionem, quo ex obedientia moreretur, vt diſcas in omnibus te cõformare diuinæ voluntati, & obedientiam maximi facere.

2. *Et ſurgens ab oratione bis, dum dormirent, dixit Simoni. Sic non potuiſti vna hora vigilare mecum? Vigilate & orate, vt non intretis in tentationem.* Conſidera, quantis anguſtiis prematur bonus Ieſus. Orat Patrem, & ſilet, quærit à diſcipulis leuamen, & dormiunt & dormit eorum princeps, qui paulo ante prę aliis gloriatus erat: *Et ſi omnes ſcandalizati fuerint*, &c. Heu qualis hortus eſt hic Gethſemani: in hortis aliis ſunt delitię, in hoc vero mœror & pauor. O quam acerba ſunt horti huius poma. 2. conſidera Chriſtum abrumpere orationem, vt videret quid agerent diſcipuli, vt diſcas ſi ſuperior ſis vel aliorum curam geras, non ita tuæ ſaluti intendere vt aliorum negligas: & ſi officio ſuo non faciant ſatis, liberè quidem, ſed amanter corripias, ſimul infirmitatem eorum excuſando, vt hic fecit Chriſtus. *Spiritus quidem promtus eſt, caro autem infirma.*

Et factus in agonia, ſudore ſanguineo decurrente

decurrente in terram, prolixius orabat. Et apparuit Angelus de cœlo confortans eum. Considera causam huius sudoris; nimirum eousque creuerat desiderium patiendi pro nostra salute in Christi pectore, vt pretiosus eius sanguis, qui ex timore mortis decurrerat ad cor, intus bulliret & quęrens violentum exitum tandem per poros & venas guttatim eruperit primum in vestes, deinde per illas in terram. 2. tantam vim sanguinis effusam, vt præ debilitate non potuerit se erigęre: itaq; accurrit Gabriel Archangelus, eumq; è terra leuauit. Vide hic faciem Christi deformatã ex puluere sanguine mixto, capillos sanguine concretos, Gabrielem sedulo abstergentem omnia; eumque confortantem, vt in pedibus consistere posset. Hic orandi feruor, Domine, prorsus damnat meum languorem & pigritiam, dum ne vnam quidem lachrymulam in oratione mea exprimere valeo.

MEDITATIO VI.

De proditione Iudæ. Matth. 26. Marc. 14.

1 O*Ratione peracta Christus discipulis dixit. Dormite iam & requiescite.* *Sufficit*

Sufficit, Surgite, eamus. Ecce qui me tradet prope est. Considera, Christum cognita voluntate Patris per Angelum ilico omnem metum abiecisse, conspectoque hoste non quęsisse latebras, vt mercenarium, sed vt Pastorem bonum etiam obuiam processisse. 2. aduerte, verba Christi ad discipulos. Surgite, satis dormistis, non permittit Iudas vos amplius dormire, ruite in vltimos amplexus, quia iam moriendum est. Accede Petrę, cui commisi meas claues, accede Ioannes, & reliqui, solemini matrem meam mœrore confectam, vide quomodo eos amplexus benedictionem vltimam eis tribuat: nullam amplius daturus, quia manibus ligandus. Cogita quantus omnium stupor, & lachrymarum effusio hic fuerit.

2. *Iudas antecedens turbam gladijs fustibusque armatam appropinquauit Iesu, dicens. Aue Rabbi, & osculatus est eum. Dixitque Iesus: Amice ad quid venisti. Osculo filium hominis tradis?* Considera, Iudam Apostolum Domini, & qui miracula fecerat, hic factum ducem ministrorum dęmonis; vt discas quam grauis lapsus sit eorũ, qui post magna à Deo accepta beneficia, vocationem suã, vel pietatis cursum semel inchoatum turpiter deserunt. 2. Considera quibus

quibus modis Christus pro sua immēsa benignitate conetur Iudæ pectus emollire, primo lenitate, prębens osculum. 2. significatione beneuolentiæ, vocans amicum. 3. correctione, qua facti turpitudinem exponit, dicens, *Osculo filium hominis tradis*? vt discas, si tanto amore complexus est inimicum, quanto amplexurus sit amicos, qui toto corde eum quærunt, eiq́ue seruiunt? Deinde, vt discas, inimici nihil vnquam precari mali vel asperius loqui, sed quodam amoris affectu ijs condolere.

Iesus dixit turbæ. Quem quæritis? Responderunt Iesum Nazarenum. Dixit Iesus: Ego sum. Quo dicto, retrorsum corruerunt in terram. Et cum secundo idem respondisset, ait. Si me quæritis, sinite hos abire. Considera quam dissimilis fuit primus Adam ab hoc secundo, idq́; in horto. Ille enim audita voce diuinæ iustitię, *Adam vbi es*, abscondit se: hic vero audita voce humanę iustitiæ manifestauit se, dicens. Ego sum Iesus: sic enim amat salutem nostram, vt nomē Iesus, id est, Saluatoris cęlare, non potuerit. 2. Cōsidera, si amabilis vox, ego sum, tam formidabilis toti Satanico exercitui cum Iuda fuerit, vt supini in terram ruerint, quid in die iudicij futurum sit, quādo in maiestate sua terribilem

bilem illam contra inimicos ſuos detonabit ſententiam. *Diſcedite maledicti in ignem æternum.* 3. nota mirum amorem Chriſti, quod in tantis periculis, nec ſine ſuo incommodo, ſollicitus eſt de diſcipulis, vt dimittantur.

MEDITATIO VII.

De captiuitate Chriſti. Matt. 28. Marc. 14. Luc. 22. Ioan. 18.

1 T*Vnc acceſſerunt & manus iniecerunt in Ieſum, & tenuerunt eum.* Cōſidera, quomodo viles & barbari nebulones in agnum innocentem cum ingēti clamore petulanter irruant: alij in capillos, alij in barbam: alij caput benedictum pugnis, alij fuſtibus cædant, alij brachia craſſis funibus tam arcte ſtringant, vt ſanguis erumpat è venis: alij catenam ferream in collum inijciant, omnes vt rabidi canes inſultent. O miſerabile ſpectaculū! onuſtū videre catenis & funibus creatorē cœli & terræ, qui ſolus nos à vinculis liberare poteſt, videre ligatas manus, tot miraculorum effectrices. Tractari vt latronem, qui omnium animas à morte æterna liberauit. 2. Cogita Chriſtum ligari, vt te peccatorum vinculis ſoluat, & ex dæmonis laqueis expediat.

2. *Petrus*

2. *Petrus abscidit auriculam serui summi sacerdotis, qua curata Christus dixit. Mitte gladium tuum in vaginam, Calicem quem dedit mihi pater, non vis, vt bibam illum? Deinde ad turbam dixit. Tanquam ad latronem existis comprehendendum, sed hæc est potestas tenebrarum.* Considera primo cur Petrus tam temerarius fuerit, nempe quia in oratione obdormiit. 2. benignitatem Christi bonum pro malo reddentis hosti, dum sanat auriculam Malchi. 3. studium obediendi: quid enim aliud est, *non vis vt bibam calicem?* quam, vis vt Patri non obediam? maluit enim, inquit Bernardus, perdere vitam, quam obedientiam. 4. obstinationem Malchi, & turbæ duplici miraculo nihil motæ. 5. considera rem indignam, nempe Christum seu latronem tradi, non solum in manus Iudæorum, sed etiam principis tenebrarum. Iob quidem diabolo vexandus datus est, sed, ne vitam tolleret: at Iesus sine exceptione tartareæ potestati traditur, vt in vitam & famam eius rabiem exerceant.

3. *Tunc discipuli omnes relicto eo fugerunt;* Considera his discipulis similes esse, qui tantisper seruiunt Christo & pietati, dum res benefluunt? vbi vero tentatio oritur & afflictio, ab instituto pietatis studio recedunt. 2. Considera,

ſidera, eos in hanc tentationem incidiſſe, vt fugerent, quia conſilio Chriſti non paruerunt, cũ præmonuerit. *Orate ne intretis in tentationem.* Imò prędixerit eos fugituros. *Omnes ſcandalum*, inquiens, *patiemini in me iſta nocte.* Vnde diſcimus in magnis afflictionibus ſuperandis non eſſe fidendum noſtris viribus, ſed ardenti orationi inſtandum. Nec enim pro ſe opus habuit oratione Chriſtus, ne fugeret, ſęd vt nobis exẽplum daret, doceretque quanti ſit facienda oratio.

MEDITATIO VIII.

De ductione Chriſti ad Annam. Ioan. 18.

1 ET *adducunt Ieſum ad Annam primum, qui interrogauit Ieſum de doctrina & diſcipulis Et reſpondit. Interrogá eos qui audierunt, palam locutus ſum in templo, & Synagoga omnia.* Conſidera, quomodo rabidi illi miniſtri in tenebris per vias inuias, per ſpinas & ſordes indigne raptent (vti ad domum Annę pertrahant) innocentem hunc agnum, quot iniuriis & verberibus afficiant, ac ſubinde prę debilitate, in terram relapſum pugnis & calcibus exagitent, vt ſurgat. 2. conſidera quomodo

modo coram truci & fastuoso Pontifice manibus in terga reuinctis oculisq; humi deiectis astatis, cui omnis potestas data erat in cœlo & terra; quamq; modestè Annæ per calumniam doctrinam eius examinanti respondeat; vt discas non tristari, si aliquando alij peruersè de te loquantur & sentiant, modo tu nullius erroris conscius sis, deinde vt alieno potius testimonio, quam proprio doctrinæ vel vitæ integritatem defendas.

2. *Hiis à Christo dictis vnus assistens ministrorum dedit alapam Iesu, dicens. Sic respondes Pontifici?* Considera indignum facinus, quod cœlum horruit, & terra obstupuit, percutitur Dominus à seruo, creator à creatura, Dominus vniuersi à verme & luto, coram quo tremunt cœli, & inferorum potestates. O Angeli cœlestes cur tantam in Dominum vestrum iniuriam nō vindicatis? 2. cōsidera hanc alapam armata militis manu impactam Christo, tanta vi vt vestigia in vultu relinqueret, miraculumq; sit Christum vti corpore tenerrimum, & iam sudore sanguineo, & impotenti tractione fractum, nō illico concidisse mortuum. Et interim Christus non aliud respondet, quam

3. *Si male locutus sum, testimonium perhibe de malo: sin autē bene, quid me cædis?*
Considera

Considera è contrario nos tali iniuria affectos continuè de vindicta cogitare, cum tamen minimè tam innoxij esse possimus, quam Iesus. 2. Considera, Dominum ideo respondisse huic vili nebuloni, quia fuit vna ex grauissimis iniuriis quas passus est, nam postea grauiter sępe cæsus, imo crucifixus, nihil quęstus est, imo pro crucifixoribus suis orauit. 3. considera, hunc sensum respõsi esse. Si male locutus sum, ecce aliam maxillam, percute illam. Nam Ieremias ait. *Dabit percutienti se maxillam*: nec enim sibi satisfactionem fieri honoremque restitui petiuit, sed vt temerarium illum conuerteret, ad maiora paratum se demonstrauit.

MEDITATIO IX.

Mittitur Christus ab Anna ad Caypham, Matth. 26. Marc. 14.

1 T*Vnc duxerunt eum ad Cayphã Principem Sacerdotum, vbi scribæ, & Seniores, & Pharisæi conuenerant, vbi Christo tacente ad falsa testimonia, ait Caypbas: Adiuro te, vt dicas si sis filius Dei. Et respondit: Ego sum.* Considera, cur taceat Christus ad calumnias, nempe quia responso dignæ non erant. 2. ne ansam daret obstinatis hominibus grauius

grauius peccandi. 3. vt doceret nos patienter ferre opprobria, maxime cum conſcij non ſumus obiectorum, & patienter tolerata reddant nos coram Deo meliores. 2. Conſidera, cur non taceat ad adiurationem Cayphę; cum tamen ſciret ſe ex reſponſo grauiora paſſurum: nempe vt doceret eos, vbi Dei honos agitur, non licere nobis vel cum vitæ periculo veritatis profeſſionem omittere.

2. *Dico vobis*, addit Chriſtus, *Videbitis filium hominis ſedentem à dextris virtatis Dei. Quo audito Cayphas ſciſſa veſte ſua ait. Blaſphemauit & omnes clamarunt reum eſſe mortis.* Conſidera, hæc verba à Chriſto ſubiuncta, partim vt clarior eſſet cōfeſſio ſuę diuinitatis vt ſenſus ſit: Et ſi nunc me tam contemptum eſſe videatis, quam Propheta prædixit. *Erit vultus ejus, quaſi abſconditus & deſpectus*, tamen veniet olim dies, quo videbitis me iudicē viuorum & mortuorum ad dexteram Maieſtatis Dei ſedentem: Partim, vt eos mentione nouiſſimorum terreret, & à cœpto reuocaret. 2. Conſidera patientiā Chriſti ad barbaram illam mortis ſententiam contra ipſum vitæ auctorem. Mirum eſt terram non ſe aperuiſſe, & omnes iſtos abſorpſiſſe. Vnde diſce, proprium eſſe mundi damnare eos

qui verum dicunt, & inculpatè viuunt; nostrumque esse cum Christo non curare, eiusmodi clamores, etiam si omnes contra nos insaniant.

3. *Tunc qui tenebant Iesum, expuerunt in faciem eius; & velauerunt, dicentes. Prophetizà, quis te percussit? alij palmas in faciem dedere, & alij blasphemarunt.* Considera homines spuere volentes, ad sordidissimos domus angulos se cõuertere: scilicet impij illi sordidius nihil æstimarunt facie, in quam desiderant Angeli prospicere. 2. considera, istos non tot excogitare iniurias, quin Christus omnes cum silentio ferat, & plures ferre paratus sit. Aspice faciem Christi ex colaphis & alapis totam liuidam, inflatam & fœtidis sputis conspurcatam, impletumque illud Isaiæ. *Et nos putauimus eum quasi leprosum, & percussum à Deo & humiliatum.* 3. Considera, quam longe distemus à vita & moribus Christi. quippe, qui ne verbulum quidem contra honorem nostrum dici feramus, & tamen Christus voluit nos suos esse imitatores.

MEDI-

MEDITATIO X.

De trina negatione Petri. Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. Ioan. 18.

1 P*Etrus foris, in atrio rogatus primo ab ancilla ostiaria, tum ab aliis an esset discipulus Christi, tertio negauit se nosse hominem.* Considera, quomodo in corde Petri certarit timor & amor: timor nempe mortis, & amor magistri sui. Amor sequi Christum cogebat, timor se occultare cogebat. Tantum vero creuit timor, vt cederet amor, & sic Christum negauit. Ergo qui stat, videat, ne cadat: si enim vertex Apostolorum, cuius erat cæteros fratres confirmare, cecidit, quid aliis fiet? Si columna trepidat ad vocem vilis ancellulę, quid faciet ad verbera principum? 2. considera principiis obstandum, ne lapsus sequatur grauior. Petrus primò vane gloriatus est se non scandalizandum, tum obdormiit contra consilium Domini in horto, hinc fugit, demum negauit ter Dominum, & quidem cum iuramento, & execratione.

12. *Et continuo gallus iterum cantauit: & conuersus Dominus respexit Petrum.* Cōsidera, in quo mœrore & dolore animi fuerit Christus, dum vidit seà

se à Iuda venditum, à discipulis derelictum, & nunc tam turpiter à principe omnium negari. Doluit procul dubio plus de hac negatione, quam de omnibus opprobriis suis & tormentis, dixitque: *Considerabam ad dexteram & videbam, & non erat, qui cognosceret me.* Quid mirum si à sinistra inimicorum nemo Christum agnoscat, si à dextera Petrus negat? 2. Considera, quomodo tandem gallo canente, misericordia motus Dominus oculis quęsiuerit Petrum, quo inuento, sic eum tacitè oculi affati sint. Sic me Petre negas? vbi fides, vbi fidelitas, vbi tuus in me amor, vbi promissa magnifica de non me deserendo? Isti corpus satis torquent, tu animam pergis cruciare? Hæccine reddis Saluatori, qui te è vili piscatore constituit principem populi?

3. *Et recordatus Petrus verbi Iesus quod prædixerat de gallo, egressus foras fleuit amare.* Considera, sicut nix ad intuitum Solis liquefieri solet, sic algens cor Petri ad intuitum Christi post galli cantum in lachrymas liquescere cœpisse, & dixisse; *Domine quid me vis facere?* estne adhuc spes venię post tam turpem lapsum? Vnde discimus nunquam despondere animum, quantumuis in religione etiam sanctissima viuamus, & per fragilitatem in peccatum etiam graue

graue incidamus: ſed oremus tantum, vt Deus miſeriam noſtram reſpiciat. 2. Conſidera, quam primum cogitatio de reſipiſcendo iniecta eſt, ſtatim deſerenda eſſe loca, cætusque hominum, vbi occaſio eſt delinquendi, ſicut Petrus deſeruit ſtatim aulam Cayphæ. Difficile enim eſt inter improbos tueri probitatem. 3. nota, ad pœnitentiam veram requiri intimam cordis contritionem, & perfuſionem lachrymarum. Certe S. Petrus dicitur, tantum calidarum effudiſſe lachrymarum; quoties galli cantum audiret, vt canales in maxillis ex guttis decurrentibus apparuerint.

MEDITATIO XI.

De ſuſpenſione Iudæ. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 22.

1 I*Vdas videns Chriſtum ad mortem condemnatum, pœnitentia ductus retulit triginta argenteos, dicens. Peccaui, tradens ſanguinem iuſtum.* Conſidera, quod homo licet in piorum cœtu ſit, ſi imperfectionibus initio obſiſtere negligat, progrediatur, vt pudore ſcilicet abſterritus, pedem referre non velit, nota & dæmonis aſtum, qui faſcinat initio oculos, ne turpitudo peccati

appareat: pòst verò ita turpitudinem exaggerat, vt desperet. Considera 2. quanto pretio venditus sit Christus, nempe 30. argenteis, cum multę bestię tam vili pretio non vendantur. O res stupenda. Homo emi debuit sanguine filij Dei. Et Deus venditur 30. denariis. Et quibus? inimicis crudelissimis. A quo? proprio discipulo, fure, & sui ipsius suspensore.

2. *At principes Sacerdotum dixerunt. Quid ad nos? tu videris. Iudas vero proiectis argenteis in templo abiens laqueo se suspendit.* Considera, Petrum commisso peccato veniam meruisse, quia malorum consortium mox deseruit. Contra Iudã desperasse, quia ad malos rediit, & hinc disce eos qui in hominum gratiam Deum deserunt, sępe etiam in hac vita ab ipsis deseri. 2. Considera malæ cõscientiæ grauem carnificinam, vt pote, quę nec confusionem, nec laqueum meruit. 3. quam malè perire soleant apostatæ, vel à fide, vel à religione. 4. Iudam suspensum crepuisse medium, vt est in Actis, & viscera eius diffusa, vt qui viscera caritatis amiserat, amitteret viscera sua, & qui multa possidere studuerat, etiam sua intestina perderet.

3. *Principes autem Sacerdotum consilio inito emerunt illis agrum figuli in sepultu-*

ram

ram peregrinorum. Considera præposteram istorum religionem, qui non verentur animas sanguine Christi inficere, & verētur pretio sanguinis inficere gazophilacium, similes qui grauē Dei offensam parui faciunt, res autem parui momenti, magni 2. Considera Dominum noluisse pretium sanguinis sui in alium vsum verti, nisi charitatis, vt in sepulturā peregrinorum. Ipse enim est figulus, qui finxit mundum de nihilo, inquit B. Hieronymus. Ager est mundus. Sepultura, est pacata cōscientia, quam soli illi habent, qui peregrinos se agnoscunt in terra, & conuersationem habent in cœlis.

MEDITATIO XII.

De missione Christi ad Pilatum. Ioan. 18. Luc. 23.

1 M*Ane facto adducunt Iesum à Caypha in prætorium: Iudæi non introierunt, ne contaminarentur.* Considera Dominum qualibet hora aliquid pati. Ac vespera vsque mane, tota nocte vexatus: & rursus à mane, vsque ad vesperam. Hora prima accusatus, tertia damnatus, sexta crucifixus, nona mortuus, ad vesperam sepultus, nec mirum quia nos quouis tempore nouis

peccatis & imperfectionibus eum offendimus. Considera, summo mane ad necem Domini festinari: ingenium enim diaboli est, pręcipites homines agere ad malum, ne cunctando sententia mutetur. At contra conuenit nos, veloces esse ad bonum, quia *nescit tarda molimina*, inquit S. Ambros. *Spiritus sancti gratia*.

2. *Exiit ergo Pilatus foras, rogans quam accusationem haberent, & responderunt. Si non esset hic malefactor, non tibi tradidissemus eum.* Considera Pilati humaninitatem, qui cum interpretari potuisset sui contemptum, ad quem, vt immundum ingredi recusarent, cessit tamen eorum superstitioni, melior nobis, qui contempti contemptum reddimus, & à punctis honorum nos diuelli nullis precibus patimur. 2. Considera Christum, licet apud varios iudices variè accusetur, tamen se neque defendere, nec accusare, vt indicet se velle haberi malefactorem & reum, & tanquam reum subire mortem; iniquitates enim nostras ipse portauit, ipse vt verus peccator periculo maledictionis se exposuit, vt nos hæredes faceret suæ benedictionis. O charitas ineffabilis!

3. *Accusarunt autem eum, dicentes: Hunc inuenimus subuertentem gentem nostram,*

ſtram, & prohibentem tributa dari Cæſari, & dicentem, ſe Chriſtum regem eſſe. Conſidera, quouſque excæcarit Iudæos odium & inuidia, vt cum nihil haberent accuſatione dignum in Chriſto, impudenter mentiantur coram ſuo magiſtratu: ſciebant enim eum & regnum fugiſſe, & obedientiam docuiſſe, & tributum ſoluiſſe, & ſoluendum docuiſſe. 2. expende, an ſit ſubuertere gentem, cæcos, claudos, leproſos aliosque ægros ſanare, dæmones expellere, mortuos excitare, multa hominum millia in neceſſitate paſcere, meretrices & publicanos conuertere, vitia arguere, & virtutes prædicare, filios Iſrael, ſicut gallina cõgregat pullos ſuos, ad pacem & concordiam conuocare, omnium ſe facere ſeruum, vt omnes faciat regni cœleſtis heredes? Hinc diſce non mirari, ſi facta à te optime, aliquando peſſime alij interpretentur.

MEDITATIO XIII.

De examinatione Pilati. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 18.

1 P*ilatus ingreſſus pratorium, rogat Ieſum. Tu es Rex Iudaeorum? Qui reſpondit, Regnum meũ non eſt de hoc mundo, Tum ille: Ergo Rex es tu? Ieſus. Tu dicis, quia Rex ſum ego.* Cõſidera, vt Chriſtus

Pilato

Pilato sincerè agenti clarè respōderit: Iudæis autem insidiantibus nisi adiuratus, respondere noluerit, quia fictum detestatur Dominus. 2. Cōsidera Christum non negare regnum suum esse in hoc mundo, quia vtique in illo, Ecclesia & nobis regnat, sed *de hoc mundo*, quia non est simile regnis mundi, quæ multo satellite defenduntur, florent opibus & pōpis, sed consistit in splendore animę, paupertate spiritus, humilitate, obedientia, mortificatione passionum, caritate, & commune est etiam pauperibus & mendicis, sanis & ægris. Si ergo Christi subditi esse volumus, talibus virtutibus instructi simus.

2. *In hoc natus sum, vt testimonium perhibeam veritati. Dicit ei Pilatus. Quid est veritas? mox exiuit, dixitque Iudæis. Ego nullam in eo inuenio causam.* Considera cur Christus in mundum venerit, nempe vt ab erroribus, idolatria & peccatis liberaret, vt doceret vanitatem rerum quas mundus admiratur; vt discas tum te esse de regno Christi, cum à vanitatibus huius sęculi abhorrēs, cum studes alios ad veram fidem, & sanctā vitam conuertere. Hæc enim omnis odij Iudęorum in Christum causa fuit, quod veritatem doceret, & vitia eorum redargueret. 2. Considera,

Pilato

Pilato ante auditum à Christo responsum egresso, similes esse eos qui cum aliquid de humilitate, abnegatione sui, mansuetudine, vel alia perfectione vitæ Christianę legunt, vel audiunt, dissimulant, vel ad se non pertinere existimant. 2. considera, etiam si causam mortis non inueniat Pilatus, & falsam inueniant Iudęi, duas tamen veras esse causas, nempe multitudinem & grauitatem peccatorum nostrorum, & immensam Christi caritatem, qui sanguine suo peccata nostra expiare voluit.

Tunc dixit Pilatus: Non respondes quicquam? non audis quanta Sacerdotum principes contra te dicant testimonia? Iesus autem tacuit, mirante præside vehementer. Considera, quas tenebras animis Principum illorum offuderit inuidia, videntes enim Pilatum inclinari ad liberationem Christi, omnia complent clamoribus, quod totam commouisset Galilæam, obiicientes benefacta eius pro criminibus. Mouerat certè à tenebris ad lucem, à morte peccati ad vitam. 2. Considera Christi patientiam, inter tot clamores, nullum verbum asperius gerentem, nullo nutu impatientiam prodentem. Quę quęso amoris flammæ ardebant in pectore illo, quas tanta iniuriarum torrentes non potue-

potuerunt extinguere? 3. Considera, Pilato sępius Christum respondisse, ad calumnias autem Iudæorum tacere, sic vt Pilatus miraretur eius patientiam quanta ex malitia peccabant. Vnde discimus, cùm lacessimur iniuriis, plus tacendo quam respondendo proficiet.

MEDITATIO XIV.

Pilatus mittit Christum ad Herodem. Luc. 23.

1 P*ilatus Iesum remisit ad Herodem regem, qui tum Hierosolymis erat, qui eo conspecto gauisus est valde, cupierat enim eum videre & signum ab eo fieri.* Considera, quemadmodum barbari milites contumeliosissimè per mediam vrbem Iesum reptarint, multisque probris & sannis corā tota vrbis fece affecerint; vt discas patienter eius exemplo ferre, quę à Superioribus alioquin piis, si religiosus sis, nonnunquam tibi contingunt, si ab vno officio ad aliud siue vilius siue dignius, siue leuius siue grauius promouearis, etiamsi sensualitati tuæ repugnare videantur. 2. Considera, nihil profuisse Herodi, quod optaret videre Christum, quia cupiditas illa non oriebatur ex desiderio emendandæ

ꝛæ vitæ, ſed ex curioſitate, fingens Chriſtum eſſe magnum aliquem, qui mira ſpectacula edere poſſet. Vt diſcas, nec tibi prodeſſe, ſi libenter audias verbum Dei, vel legas ſpirituales libros vel alios, niſi ſtudio proficiendi id facias, & non vt doctus habearis.

2. *Herodes interrogabat Ieſum multis ſermonibus, at ipſe nihil ei reſpondebat: & Principes Sacerdotum conſtanter accuſabant eum.* Conſidera, cur Herodi, licet regi, interroganti, non reſponderit Chriſtus. Primo quidem, ne curioſitatem eius, ex qua ſola more aulicorum interrogabat, probare videretur. quia Margaritæ, id eſt, myſteria diuinitus communicata, non ſunt proiiciendæ porcis. 3. vt doceret nos in concionibus non hoc quęrere, vt audientium curioſorum intelligētiam paſcamus, ſed potius, vt ad emendationem vitæ affectus commoueamus. 2. conſidera, ſicut Iudæi conſtantes erant in accuſando, ita Chriſtum conſtantem fuiſſe in patienter omnia tolerando, vt doceret nos in patientia continua poſſidere animas noſtras.

2. *Spreuit autem illum Herodes cum exercitu ſuo & illuſit, indutum veſte alba, & remiſit, ad Pilatum. Et factus eſt eius amicus, cum ante eſſet inimicus.* Cōſidera, quam

quam ignominiosè ex conſpectu Herodis abſtractus ſit, quantis ludibriis à tanto numero militum exceptus, ſingulis excogitantibus nouam illudendi rationem, ac velut ſtultus alba veſte indutus, cogita quanto riſu, quot ſordibus petitus, nec enim ſtulti aliter tractari ſolent. In hoc ſpeculum intueantur, qui tantum ſtudium in ſacco ſtercorum, & nido vermium, mollibus & pretioſis veſtibus ornando ponunt. 2. conſidera, ſi Chriſtus ne fatui quidẽ habitum recuſauit, neminem Chriſtianum, maxime autem religioſum, qui paupertatem vouit, pudefieri debere, ſi abiectum & ſimplicem habitum geſtarit. 3. conſidera hanc Chriſti illuſionẽ occaſionem tẽporalis dediſſe amicitię inter Pilatum & Herodem initæ, mortem vero fore vere cauſam ſpiritalis amicitiæ Iudęorum & gentilium in vno Eccleſiæ corpore iungendorum, vt diſcas afflictiones ob Chriſtum perpeſſas multa commoda temporalia & ſpiritualia nobis conciliare.

MEDITATIO XV.

De Barraba Chriſto prælato. Luc. 23.

1 CHriſto ab Herode reuerſo, Pilatus dixit Iudæis. Nullam cauſam mortis inuenio

inuenio in eo, sed nec Herodes: Considera Herodem, tametipsi in Christo nihil viderit morte dignum, non tamen liberasse innocẽtem de manibus Iudæorum, sed ad gratificandum Pręsidi, cognitionem causæ detulisse ipsi. Ita fit, vt hominibus omnes studeant placere, nullus Christo. 2. Considera, à tot iudicibus hactenus in vitam Domini inquisitum, nihilque inuentum, quod mortem, aut vincula mereretur. Tu quoque sic vitam institue, vt omnes inferni dæmones nihil suum in morte tua inueniant.

2. *Barrabas cum ob seditionem & homicidium commissum missus esset in carcerem, liceretque præsidi die solemni Pascha vinctum dimittere; petiit à plebe huncne an Iesum dimitti vellent, & clamauit. Non hunc, sed Barrabam.* Considera, incredibilem Christi patientiam, qui cum esset Deus verus de Deo vero, consubstantialis Patri, per quem omnia creata sunt, passus est non modo se cum Barraba homine seditioso, & homicida publico, infamique nebulone comparari, sed etiam, quod indignissimum est, illi postponi, quasi indignior vita esset quam improbus latro. Quæ iniuria fuit vna de maximis, quia Iudęi Christum affecerunt. 2. Considera, inauditam Iudęorum cæcitatem, &

& feritatem insatiabilem, quam & Pilatus summopere admiratus est, quod lupum prętulerint agno, hominem sceleribus coopertum, iusto & innocenti, sanguinarium latronem, auctori vitæ. Hic fructus est cordis obdurati in malo. 3. considera Barrabam nos præponere Christo, cum iudicium nostrum Superiorum, qui vicem Christi tenent, iudicio præponimus, cum carnem spiritui, vitium virtuti, honorem mundi, honori Christi, seculum religioni.

3. *Tum Pilatus. Quid ergo faciam de Iesu, qui dicitur Christus? At illi dixerunt. Crucifige eum.* Considera quot laqueis homo cum non quærit purè gloriam Dei, animęque salutem, sed fauores humanos, cum Pilato se inuoluat. Cũ enim nullo modo expectasset Barrabam anteponendum Christo, totus turbatus fuit, nesciens quid ageret, sic vt tandē petat consilium ą turbulento populo, quid facere debeat cum Iesu. Quid enim absurdius, quam iudicem sequi sententiam accusatoris, & furioso gladium prębere? 2. Considera, Euangelistas ideo tam diligenter narrare, quod Pilatus variis viis conatus sit liberare Christum, tum vt constaret, quam iniquè damnatus esset, quem prophanus iudex sola æquitate motus

motus toties dimittere tentauit, tum vt ex ratione damnationis importunè per vim exortæ, appareret Christum non tam ab hominibus, quam à Deo Patre ad crucem tractum fuisse.

MEDITATIO XVI.

De viso vxoris Pilati. Matth. 27.

1 S*Edente Pilato pro tribunale, misit ad eum vxor eius dicens.* Considera, valde oportune nuncium illum ab vxore missum, nempe cum iam ad ferendam sententiam maritus paratus esset, vt res non casu sed diuino consilio facta videretur. 2. Considera Deum ita voluisse condemnari Christum, vt cum in toto populo nullum patronum, nullum inter scribas & seniores aduocatum inueniret pro se, omnibus tamen modis & omnis generis personarum sententiis, virorum & mulierum, eius innocẽtia testata redderetur. Ac discas Deum nunquam permittere piorum famam sic opprimi ab impiis, quin semper maneant aliqui, qui eorum innocentiam tueantur.

2. *Iussit vxor Pilato dici. Nihil tibi & iusto illi*, id est, ne te eius negotio immisceas, nec eum condemnes. Considera Deum humanitatem Pilati, qua

conabatur eripere Christum è manibus Iudæorum voluisse remunerari speciali gratia, vt nempe mitteret Angelum noctu ad vxorem, deinde, vt vxor nuntium mitteret per medias turbas, qui moneret eum contra quem ageretur esse iustum hominem, imo Christum & deterreret à cõdemnatione, sed quia non paruit, inexcusabilis fuit. Tanti mali causa est metus offendendi Cæsarem. 2. Considera, sicut prima mulier à peruerso angelo inducta fuit, vt causam daret lapsus Adami, & perditionis generis humani. Ita Deum per bonum Angelum nunc mouisse mulierem vt abduceret virum suum à grauissimo lapsu perdendi autorem generis humani. Vnde & putatur credidisse ac saluata.

Multa enim passa sum hodie per visum propter eum, id est, multa somniaui, quę me solicitam, anxiamque reddiderunt. Considera multos Patres arbitrari terrores hos mulieri per quietem iniectos à dæmone, vt impediret Christi passionẽ. Aduerterat enim Christum esse Messiam, tum ex responsis Pilato datis, tum, quia Patres in limbo exultabant de vicina liberatione; & ideo metuebat suas vires minuendas. Vnde colligis, quanta fuerit malitia hominum, vt ne dæmon quidem

dem eos ausus fuerit à cœpto reuocare, sed opem à muliere quæsierit. Alij tamen malunt à bono Angelo factum.

MEDITATIO XVII.

De flagellatione Christi. Matth. 27. Marc. 15. Ioan. 19.

1 C*Vm tertiò Pilatus protestaretur nullam se causam mortis inuenire, & Iudæi clamarent crucifigendum Iesum, apprehendit eum, & congregata tota cohorte flagellauit.* Considera hactenus sponsum animæ tuę, vt te sibi desponsaret, variis modis irrisum, consputum, verberatum, nunc autem ventum esse ad vulnera, vt qui tibi honores suos, libertatem, aliaq; corporis bona dedit, nunc etiam sanguinem propinaret, visurus, qua tu vicissim liberalitate sis vsurus. 2. Considera, Christum à Pilato prętorianis militibus tradi, qui totam cohortem, id est, 666. milites conuocarunt: vbi attende mirā eorum petulantiam, Christi vero incredibilem confusionem & patiētiam. Primò enim eum toto corpore coram tanta multitudine denudant: Tum sacrū corpus columnæ alligant, brachiis in altum erectis. Stat agnus inter lupos: nemo pro eo loqui-

tur, nullus miseretur. Tale spectaculum non fuit à condito orbe, vt flagella caderent in humeros Dei.

2. Considera, quam grauis & acerba fuerit flagellatio. Veteri quidem lege cauebatur ne vltra 40. verbera infligerentur, hac addita causa, ne quis tot plagis fœdè laceratus expiraret. At gentilis miles nec hac lege tenebatur, nec commiseratione vllo mouebatur, sic vt 5400. verbera, vt nonnullis sanctis reuelatum est, illi inflixerint, quod non videtur improbabile, quia Pilatus eum flagellari voluit, vt Iudęorum rabies viso Christi corpore misere dilaniato aliquantum mitesceret. Deinde quia flagellatio ideo præmittebatur crucifixioni, ne nuditas corporis crucifixi aliquem ad turpitudinem moueret, & ideo totum erat deformandum. 2. considera internis oculis, quanta vi, tum virgis, tum nodosis funibus corpus discerpant, sanguine vbertim in terram defluente; auribus excipe multiplices ictus, cachinnos & sannas cædentium. Vide quoq; in angulo aliquo latitantem B. Virg. & cum gemitu singulo ictus numerantem.

3. Considera Christum dum à columna solueretur, instar trunci prolapsum in terram, tam enim erat fractus & debilitatus ex flagellatione, vt pedibus

bus insistere non posset. Aspice enim in pauimento reptantem sanguinem, vt veste se cooperiat. Vt autem in pedes ægre se erexit, cogita eum sic te allocutum, Fili mi, hæc passus sum libenter amore tui. Expende quam parum respondeas huic meo amori, tum quod tam impatiens sis in paucis flagelli alicuius ictibus perferendis, tum quod quotidie nouis peccatis & imperfectionibus me flagellare non desistis.

MEDITATIO XVIII.

De coronatione Christi. Matth. 7. Marc. 15. Ioan. 19.

1 M*ilites Præsidis exuentes eum, circumdederunt ei clamydem coccineam, Et plectentes coronam de spinis, posuerunt super caput.* Considera non sine verecundia virgineum corpus iterum nudari, & cum ingenti dolore vulnera omnia quibus vestis eius inhærebat fontibus nouis scaturientbus renouari, tum purpura regia tanquam regni affectatorem eum per summum ludibrium indui.

2. Considera coronam spinis aculeatam ei imponi, & hastis transuersè positis in benedictum caput adigi spinas (quæ longitudinem ferè digiti mi-

nimi æquant in illis regionibus) videas, exire aculeos, ex fronte, & temporibus magnaque vi penetrare cranium, quantus hic dolor, quanta acerbitas. A condito orbe auditum non eſt tali ſupplicio aliquem affectum. Et mirum eſt vel dæmonem tale quid potuiſſe excogitare.

2. *Arundinem ei in dextera dant, eadem percutiunt, dant alapas & genu flexo aiunt: Aue Rex Iudæorum.* Conſidera, nullam intermiſſionem, vel quietem benedicto Ieſu ab impiis miniſtris dari, rurſum iniurias in domo Cayphæ illatas renouari, & recenſibus augeri, vt dum ſcurriliter ab improba illa turba in hæc verba poplite vno flexo irridetur. Tune omnium bipedum abiectiſſime, miſer mendice, Rex eſſe concupiſti? vnde tibi hoc delirium? Sed qualis Rex es, tale nunc accipe ſceptrum, nempe inaniſſimum & vaniſſimum. Et rurſum dum ſceptro illo caput cęditur, ſpinæ altius in caput deprimuntur. Quo exemplo diſcimus, quam aſpernanda ſit omnis humana gloria, & quanto deſiderio contemptus noſtri quærendus.

3. *Exiuit ergo Ieſus portans ſpineam coronam, & purpureum veſtimentum, & dicit ijs Pilatus. Ecce Homo, Ego nullam cauſam inuenio. At Pontifices clamarunt.*

rucifige eum. Conſidera, miſerabile
pectaculum. Egreditur mitis Ieſus,
iducta purpura, portans loco diade-
matis coronam ſpineam, ligatis mani-
bus, arundinem in dextro pro ſceptro
enens, vultu liuido, ſputo, ſanguine
& vbicibus deturpato. Pilatus verò
perans Iudæos hoc diro ſpectaculo
nolliendos, dicit: *Ecce homo*, ecce quem
os dicitis filium Dei ſe facere: Ecce
miſerum regem, qui vix videtur homo.
. Conſidera cæcitatem Pilati. Iterum
proteſtatur Chriſtum eſſe innoxium,
& tamen tam fædè eum tractauit, vt
vix hominis ſpeciem retinuerit. Certè
nec canem quis ita tractaret. 3. Conſi-
dera, ſi teſte Pilato Innocens eſt Chri-
ſtus, vnde hęc illi contigerint. Nimi-
um ex ſuperbia tua irriſiones, ex aua-
ritia nuditas, ex ebrietate ſanguinis
effuſio, ex libidine ſpinæ, ex ira vulne-
ra, ex inuidia liuores, ex acedia funes
& vincula. Si ergo Pilatus non potuit
Pontifices excitare ad commiſeratio-
nem, te ſaltem excitet. Hæ ſpinę enim
pro te perferuntur, hic ſanguis tibi
propinatur, hęc mala tibi donantur, vt
iis quaſi pharmacis peccata tua tollas.

MEDITATIO XIX.

De aliis accusationibus Christi coram Pilato. Ioan. 19.

1 AD *clamorem Pontificum respondit Pilatus. Accipite eum vos & crucifigite. Tum illi. Secundum legem debet mori, quia filium Dei se fecit.* Cōsidera quod sicut impij Pontifices conspecto Christo sanguinolento non aliter in eius necem inardescebant atque canes viso sanguine feræ, ita conueniat te accedi in amorem passionis Domini, contemplatione dolorum eius, vt in meditatione tua exardescat, ad imitandum, ignis deuotionis. 2. considera Iudæos verum dicere, sed non ad mentē suam, Omnia enim veteris legis sacrificia passionem & mortem filij Dei adumbrauerunt, & Prophetæ clarè prædixerunt: illi autem volebant Christum mereri mortem ob blasphemiā, quod faceret se filium Dei vt discas Deum aliorum malè facta vel dicta in bonum tuum commutare, quo & tu ex malis semper bona elicias.

Pilatus rogat Iesum. Tu quis es? eoque tacente. Mihi, inquit, *non loqueris? an nescis me posse dimittere te? Respondit Iesus: Nullam potestatem haberes, nisi data esset*

esset desuper: & ideo qui tradidit me, plus peccauit. Considera tacuisse Iesum, ne sanctum cani daret, iam enim inmani flagellatione indignum se respōso reddiderat, tum vt nos doceret non loqui, nisi cum necesse est, necesse autem non erat Christo loqui, quia iam ante dixerat, regnum suum nō esse de hoc mundo, & si plus dixisset intellectus non fuisset, cum nec Angeli capiant eius generationem. Considera, Pilati superbiam, quod taciturnitatem Christi sine causa reputet sui contemptum: facile quippe indignatur homo superbus, quia nec minimū quid potest ab aliis tolerare. 2. quod non agnoscat omnem potestatem se à Deo habere, cum tamen sine eius voluntate, nec folium arboris commoueatur. Imò docet Cyprianus nec posse diabolum quicquam in hominem, nisi Deus permiserit.

3. *Exinde quærebat Pilatus dimittere eum. Iudæi autem clamant: Si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris. Tum producto Iesu, dixit. Ecce Rex vester. Respondent Pontifices. Non habemus Regem nisi Cæsarem.* Considera, Pilatus audita mētione peccati, serio de Christo dimittendo cogitasse, ne se maiori crimine obstringeret: sed postquam de honore suo apud Cęsarem agi vidit, rursus animo concidit, similis illis, qui veritatē tuentur,

tur, quandiu id vident sine suo dispendio fieri posse, sed si turbo aliquis se immittat, vela conuertunt. 2. Considera Iudæos, quia repudiato Christo vero Rege Cæsarem Regem suum esse voluerunt, in tot mala, & perpetuam seruitutem incidisse; nec secus succedere omnibus qui abiecto iugo suaui seruitutis Christi, ad mundũ redeunt, quippe cum perpetua fiant mundi mācipia, & cum mundo pereant.

MEDITATIO XX.

De Christi D. N. condemnatione. Matth. 27.

1 *Videns Pilatus quod nihil proficeret, sed magis tumultus fieret, aqua lauit manus, dicens. Innocens ego sum à sanguine iusti huius, vos videritis.* Considera, Iudæis nos fieri similes, quando nullis neque rationibus, neque monitionibus in re ad salutem vtili vel necessaria acquiescimus; Pilato autem, quando in aliorum gratiam contra conscientiam quid facimus, & culpam totam in alios retorquemus. 2. Considera, Pilatum bis falli, cum putat se innocentem, primo ex ceremonia externa lauandi manus, non enim aqua, sed lachrymis peccata purgantur: secundo, quod

quod iustum inuitus damnet; non innocens esse non potest, inquit B. Leo, qui iisdem labiis mittit Iesum in crucem, quibus eum pronunciauit innocentem.

2. *Et respondit vniuersus populus dicens Sanguis eius super nos, & super filios nostros.* Considera cæcum furorem inuidiæ, non negant Iesum esse iustum, sed vt timido prĉsidi animum addant, & se posteros suos grauissimis malis obstringunt. 2. considera, quanta sit insania, malum sibi imprecari, cuius grauitatem ignores. Si enim quodlibet aliud peccatum igne æterno excruciandum est, pro quo delendo hic sanguis fusus est, heu qualis gehenna manebit peccatum illud per quod hic sanguis fusus est! his similes sunt qui nihil pendentes grauitatem pœnarum inferni, pergunt Deum offendere. 2. qui res arduas nulla consideratione, quod rationem reddituri sint apud Deum, suscipiunt.

3. *Tunc Pilatus volens satisfacere populo, adiudicauit fieri petitionem eorum,* hoc est, vt crucifigeretur. Considera, quam iniquum & præposterum fuerit hoc Pilati iudicium. Paulo ante agnoscebat per inuidiam à Iudęis Iesum traditum, appellarat hominem iustum, protestatusque erat se nihil causæ in eo

eo inuenire, & iam crudelissimæ eorum voluntati illum tradit. 2. Considera quam humiliter mitis Iesus absq; vlla contradictione funestam sententiam exceperit, nec secus, quam si de omnibus criminibus obiectis serio cōuictus esset. 3. considera, quomodo lata sententia. Satanici satellites irruerint in Iesum, & omni genere iniuriarum obruerint. Iam crux & feralia instrumenta, id est claui, & alia parata erant. Iam totis artubus exultabant omnes Pontifices, Scribæ, Seniores, populus. Sola mœstissima Domini parens cum discipulis tota in lacrymas soluta est.

MEDITATIO XXI.

De crucis baiulatione.

1 ET *apprehendentes Iesum, eduxerunt eum vt crucifigerent: & baiulans sibi crucem, exiuit in Caluariæ locum.* Considera Iudęorum crudelitatem inauditam, quod Christo iam fatigato, membrisq; omnibus fracto ingentem illam trabem crucis imponunt, perinde ac si vellent eum in ipsa via occumbere. Ac vbi quęso legimus vel pessimum latronem suum gestasse patibulum? Omnibus supplicio afficiendis instrumenta

abscondi

abſcondi ſolent, quibus occiduntur, at Christo etiam geſtanda cum ſummo dedecore imponuntur. 2. Conſidera & quaſi preſens aſpice, quomodo tanto pondere onuſtus procedat, oculis languidis, facie tota ſputis adhuc & ſanguine plena, trepidantibus & vacillantibus genibus ac tandem toto corpore ſepties in terram corruente, quibus caſibus nouo vulnere humeros vulnerauerit, & alia ex flagellatione accepta renouauit.

In via Simonem Cyreneum angariauerunt, vt tolleret crucem eius. Conſidera, non ſatis eſſe, ſi Chriſtus crucem ſuam baiulet, eamque nos ſola fide & meditatione aſpiciamus: ſed opus eſt, vt noſtram quoque crucem in ferendis iniuriis, mortificandis paſſionibus, carneque caſtiganda ieiuniis, diſciplinis, aliiſq; pœnitentiis feramus iuxta illud Chriſti. *Si quis vult venire poſt me: abneget ſemetipſum, & tollat crucem ſuam quotidie & ſequatur me.* Conſidera Simonem hunc non ſponte ſua, ſed coactum huic cruci humeros ſubmiſiſſe, vt diſcas in ferenda cruce requiri, vt vis inferatur naturę, & carni ſemper ſpiritui reluctanti. 3. Conſidera vtilitatem, quam Simon iſte licet inuitus portans crucem, tanquam laboris mercedem reportarit, nam eius nomen toto orbe diuul-

diuulgatum est, patria eius innotuit, & filij eius non modo Christiani facti sunt, sed etiam fama celebres.

3. *Iesus ad mulieres flentes conuersus. Ne flete*, inquit, *super me, sed super vos, & filios vestros. Si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet?* Considera, Dominum non voluisse se defleri, sed populum, vt ostenderet potius nobis esse flendum de peccatis, quæ mortis illius fuere causa, deinde, quia multis mors Christi maiorem damnationem erat allatura, vt improbis. Secundò, considera, si viride lignum, id est, is qui in mundum venit sine peccato, nõ egressus est sine flagello, quomodo nos qui in peccatis nati sumus, & in illis viuimus, sine flagello & cruce poterimus ad vitam æternam peruenire? Tertio considera, quam triste & acerbum fuerit Virgini matri spectare vnicum suum vitæ solamen, tam miserè derelictum, curuumq; inter duos latrones incedentem, & inter clamores populi tam immaniter tractari. Videre ibi erat duos soles, cum se mutuo aspicerent, deficientes.

MEDI-

MEDITATIO XXII.

De Christi crucifixione. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

1 ET *venerunt in locum qui dicitur Golgotha, quæ est Caluariæ locus, & ibi crucifixerunt eum.* Considera quam molestus fuerit Christo istius montis ascensus, qualem sibi vim intulerit, teneroque & exhausto iam corpori, ne saluti tuæ deesset, & in monte cœlis viciniore Deo Patri se sistens holocaustum pro peccatis tuis, in odorem suauitatis offerret. 2. Considera genus mortis crudelissimæ. Primum enim vestibus omnibus exuitur violentè, quo facto omnia sine dubio vulnera sunt renouata, stabatq; ibi mansuetus Iesus totus sanguineus. Detruditur in trabē humi iacentem, clauis obtusis proforantur manus & pedes. O dolor incredibilis, manus enim plenę sunt venis & neruis, augetur dolor violēta extensione brachiorum pedumq; vt respondeant foraminibus. Tum eleuatione, & concussione crucis dum in scrobem effosam demittitur, ac demum diuturnitate temporis, nempe trium horarum, quibus in cruce pependit.

2. Considera quanta ignominia hoc genere

genere mortis affectus sit Christus; nullum enim id temporis erat vilius & seruilius. Patitur in monte & stipite eminenti, vt omnibus esset ludibrio; in loco suppliciis publicis destinato vt improbus haberetur. Inter duos latrones, vt omnium sceleratissimus reputaretur. In ipso meridie vt omnes adessent. In die solemni Paschæ, quo tota natio Hierosolymam confluebat. In vrbe totius Iudeæ principe, quam sex ante diebus cum triumpho intrarat. Et in tanta ignominia adhuc verbis probrosis ab omni genere hominum excipitur. Demum nullum genus tormenti, nullum infamiæ fuit, quod Christus expertus non est.

2. Considera causam, cur hoc genus mortis Christus elegerit. Prima est, quia nullum erat acerbius, diuturnius, ignominiosius, & ad salutem tibi parandum accommodatius. 2. vt tãquam hostia in altum sublata, mediatorem se inter Patrem cœlestem, & genus humanum interponeret, recõcilians ima summis. 3. vt eminus te oculis quæreret, inueniẽtem expansis brachiis exciperet, in sacris vulneribus reconderet, manibus insculptũ ob oculos semper haberet, & capite inclinato osculaDigitized by Google
retur, denique vt mentem tuam à terrenis auelleret, & ad cœlestia attolleret.

MEDI-

MEDITATIO XXIII.

De duobus latronibus cum Christo crucifixis. Matt. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

1 ET *crucifixerunt cum eo duos latrones, vnum à dexteris, & alium à sinistris.* Considera execrandam Iudæorum improbitatem, quod Redemptorē mundi crucifigant vt latronem, incredibilem vero Christi humilitatem, quod talis voluerit haberi, & vt talis mori, idque nostra causa, vt qui vere malefactores sumus, & latrones, hoc est animę nostræ occisores, dum peccamus, libenter confusionem & pœnam aliquam pro peccatis sustineamus. Considera, sicut Christus in vita tolerauit societatem Iudæ, in morte vero latronum, sic te debere tolerare humiliorum & pauperum conuersationem, & sicut ille sua societate vnum fecit ex improbo probum, ita & nos nostra consuetudine alios facere debere meliores.

2. *Medium autem Iesum.* Considera Iudæos hac ignominia conatos nomen Christi delere, vt pro Messia latronum princeps haberetur, sed Christus hanc eorum malitiam, ad suā con-

uertit gloriam. Nam cum tres sint cruce affixi, ipse tamen solus cum cruce sua toto orbe factus est gloriosus. 2. inter peccatores moriēs omnium pretia persoluit. 3. neminem, quamuis deterrimum latronem à salute excludit. 4. iudex erit in extremo iudicio omnium bonorum & malorum: bonos representat latro ad dexteram, malos latro ad sinistram. 2. Considera æquè bonum atque malum latronem cum Christo crucem sustinere, vt scias neminem licet bonum à cruce ferenda exceptum.

3. *Et impleta est Scriptura, quæ dicit: Et cum iniquis reputatus est. Isa.* 53. Considera, id tanto tempore prędictum, vt intelligeretur, non casu, sed diuina etiam voluntate accidisse. Christus quoad diuinitatem medius erat inter diuinas personas, quoad humanitatem medius inter Angelos, & homines ceterasque creaturas. Quoniam vero omnium hominum iniquitates in se susceperat, conueniebat vt licet non esset, tamen inter iniquos medius, id est, omnium iniquissimus reputaretur.

MEDI-

MEDITATIO XXIV.

De crucis Christi titulo Matth. 27. Marci 15. Luc. 23. Ioan. 19.

1 *SCripsit autem & titulum causæ eius Pilatus, & posuit super crucem eius.* Considera Pilatum quidem id fecisse, vt ob affectatum regnum putaretur crucifixus, sed longè aliā causam fuisse Dei, nempe vt inuenires omnem salutem in Iesu, omnes flores virtutum in Nazareno, & omnem in rege securitatem. Titulus enim erat, *Iesus Nazarenus Rex Iudæorum* 2. vt cognosceres ex tabula domui prefixa, quæ disciplinæ hic doceantur. Solent enim ludi magistri valuis indicem lectionum præfigere. Hic enim discis saluari, virtutes omnes sectari, teipsum regere, mundum & diabolum & carnem vincere, confiteri peccata, laudare Deum, corpus castigare, cruce te consignare in omnibus actionibus, & dicere. Titulus triumphalis liberet me ab omnibus malis.

2. *Et erat superscriptio scripta Hebraicè, Græcè & Latinè.* Considera variis linguis titulum scriptum, quia omnium interest, hunc regem crucifixum agnoscere, imò B. Paulus non iudicat

se aliud scire quam Iesum crucifixum. Ideo enim in edito loco figitur, vt eminus videas, & legas & intelligas, ac spretis aliis Dominum sequaris. 2 quia omnibus linguis laudādus est Messias, crucifixus, sicut & nunc his solis tribus in diuinis Ecclesię officiis tanquā cruce Dominica consecratis, laudatur. 3. quia Christus hac re docere voluit, neque sapientiam cœlestem, quę Hebraicè in Bibliis, nec vllam scientiam vel eloquentiam humanam quæ Gręcè vel Latinè conscripta est, valere, nisi ad crucifixi gloriam referatur.

Dicunt Pilato *Pontifices. Noli scribere, Rex* Iu*daeorum: sed quia dixit. Rex sum Iudaeorum. Respondit* Pilat*us. Quod scripsi, scripsi.* Considera, Iudęos, id est, omnes pios & mundanos, qui addicti sunt voluptatibus huius seculi & carnis, nō posse ferre nomen regni Christi crucifixi, sicut nec crucis; probos autem in sola cruce cum D. Apostolo gloriari, & cum aliquando à dæmone, mundo, vel carne tentantur, vt crucem semel susceptam in baptismo, vel religiosæ vitę ingressu deserant, cum Pilato dicunt: Quod scripsi, scripsi. Quod voui, seruabo. Sicut cœpi, perseuerabo. Si enim Pilatus quod semel scripsit, mutare non vult, cur tu quod semel promisisti, mutes?

MEDI-

MEDITATIO XXV.

De vestium Christi diuisione. Ioan. 19. *Luc.* 23. *Matt.* 27.

1 M*ilites, cum crucifixissent* Iesum, *acceperunt vestimenta eius, & tunicam.* Considera Christi paupertatem, habentis pauculas tantum vestes ad tegendam nuditatem, arcendumque frigus necessarias. Et tunica quidem inconsutilis à matre Dei Christo infantulo fuit contexta, quę cũ eo crescente crescebat, sicut filiis Israel in deserto, vt discas omnem superfluitatem vestiũ fugere. 2. Considera liberalitatẽ Christi; corpus dederat, sanguinem profuderat, nunc etiam externa bona, id est, vestes tibi donat, nihil præter clauos, spinas, sputa, & concretum corpori cruorem sibi seruans. Tu si perfectus Christi imitator esse velis, nudus ad nudum Christum aduola.

2. *Et fecerunt quatuor partes, sorte missa, quàm quisque tolleret.* Considera, milites per irrisionem portionem aliquam vestis sibi sumpsisse, tanquã Regis Iudæorum ornatum: vt tu quoque vel fimbriam vestium eius serio colligas, hoc est, quicquid passionem Christi quoquo modo attingit in pretio habe,

habe, vt sunt sacramenta eius; verba eius, signum crucis. 2. Considera, nos cum militibus vestes Christi diuidere, cum inter nos non satis conuenimus, aut cum aliis discordię occasionem præbemus.

3. *De tunica inconsutili per totum dixere: Non scindamus eam, sed sortiamur de illa cuius sit.* Considera vt per vestimenta significantur varię hominum societates, & particulares Ecclesię, quę possunt per hæreses diuidi, sic per tunicam inconsutilem significari Ecclesiam Catholicam Romanam; quæ non potest diuidi, sed vnam tantum fidem retinebit, & est *desuper contexta per totum*, id est, toto orbe diffusa. Tu caue ne ab hac tunica excidas. 2. considera tunicam inconsutilem esse verum & perfectum amorem in Deum, hic enim verè incōsutilis est, & in alios amores diuidi non potest. Deus enim solus vult amari; non admittit in sui amore riualem.

MEDITATIO XXVI.

De irrisionibus Christi in cruce. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23.

1 T*Ransceuntes blasphemabant mouentes capita sua, & dicentes: Vah qui destru-*

destruis templum Dei, & in triduo illud reædificas; Saluum fac temeipsum. Considera, feritatem populi, Principum, & militum, nec in summo quidem agone Christi ab iniuriis abstinentium, & cum peccata non inueniant, etiam beneficia & miracula ei exprobrantium, vt quod infirmos sanarit. Contra perpende, quam grauiter hæ blasphemiæ mansuetum Christi cor pupugerint: cum soleant maledicta in calamitosum coniecta ipsa calamitate esse acerbiora.

2. *Similiter & principes Sacerdotum dicebant. Si filius Dei, si Rex Israel est, descendat nunc de cruce, & credimus ei. Confidit in Deo, liberet eum nunc: si vult: dixit enim; quia filius Dei sum. Alios saluos fecit, se non potest.* Considera cęcam Iudęorum stultitiã, quia enim filius Dei fuit, ideo non debuit relinquere obedientiam Patris, sed bibere totum calicem, quę dederat illi Pater. Deinde, quia rex Israel fuit, non debuit descendere, cum scriptum sit. *Dominum à ligno regnaturum, Isa.* 95. & si regnet non debet imperij sui sceptrum, nempe crucem deserere, similiter si seipsum saluum facere velit & alios, debet persistere in cruce: quia qui perseuerarit vsque in finem hic saluus erit: vnde discis, in vitæ sanctæ

proposito, etiam si difficile nonnunquam sit, perseuerare in finem.

3. *Illudebant autem ei & milites aceto oblato, dicentes. Si tu es Rex Iudæorum, saluum te fac.* Considera, ab impiis nullam in hac vita cognosci, nisi corporis salutem & cōmoditatem, ignaris pro animæ salute hæc Christum facere, & vt nos eadem via per multas tribulationes in cœlum tenderemus. 2. Considera Christum ad omnia opprobria nihil respondisse, vt nos doceret amore Christi illa patienter ferenda, nec loquendum nisi cum honos Dei, vel salus animæ id exposcit, & ideo locutus est bono latroni, non malo.

MEDITATIO XXVII.

De primo verbo Christi prolato in cruce. Luc. 23.

1 IEsus autem dicebat. Considera Iesum hæc septē verba extrema cum clamore valido protulisse, copiosisque lacrymis sanguine de capite defluente mixtis. Lacrymæ orationem rigabant, sanguis exornabat, clamor aures patris penetrabat. Hæc & tu admitte, ac expende, his enim sanctificata sunt 7. Sacramenta, & impetrata 7. Spiritus sancti dona, ac depulsa 7. capitalia vitia.

vitia. 2. Considera, quis dixerit hæc verba? Filius Dei. Cui? Patri. Vbi? in arbore crucis. Quando? proximus morti. Quomodo? manibus expansis in cruce stans, & sanguine madens. Pro quibus? pro suis crucifixoribus & omnibus peccatoribus. Quid petiit? remissionem peccatorum. Coram quibus? etiam coram hostibus, vt testes essent condonationis factæ.

2. *Pater, dimitte illis*. Considera verba singula. *Pater*, quod est misericordiæ nomen, non iustitiæ, vt *Dominus*, q. d. ô Pater agnosce me filium. Pater filio nil recusat. Itaque quam carum habes me filium, sic nunc me orantem exaudi. Cum enim ideo crucem hanc ascēderim, vt veniam impetrarem nouam crucem mihi impones, si abnueris. Hanc vnam obedientiæ meæ postulo mercedem. 2. Considera vocem, *Dimitte*. Fungitur officio Sacerdotis Dominus, orat enim pro peccatis populi, imò & hostię, nec gratuitam solum cōdonationem petit, sed & offert satisfactionem. Clamant vulnera, sanguis, sputa, dolores, *Dimitte*, hæc pro peccatis eorum suscipe. Petit autem sine conditione & absolute dimitte, vt discas remissionem peccatorum & diuinam gratiam absolutè petendam, quia semper ad Dei refertur gloriam: deinde

deinde non petit dimitti tantum peccata commissa, sed omnia etiam futura. 3. nota vocem, *Illis*. Id est non tantùm crucifixoribus, sed omnibus, qui peccatis suis causam dederunt meę passioni. Itaque neque tu ab hac oratione exclusus es.

2. *Quia nesciunt, quid faciunt.* Considera Iesum iudicem omnium, & læsum, non iudicis & accusatoris, sed defensoris partes suspicere, cum tanta tamen peccati huius fuerit malitia, vt nisi ignorantię nomine extenuari potuerit, imo cum voluntaria fuerit ignorantia, mirum est, quomodo Iudęos excusare possit. Excusabit ergo Christus nunc magis illorum peccata, qui cum dolore inuocant nomen eius. Et tu disce hoc exemplo excusare, non augere exiguas proximi offensiunculas. Secundo, considera, Iudæos sciuisse quidem, quid mali agerent, sed nesciuisse, quę ipsis mala impenderent: & omnes peccatores, dum peccant, nesciunt quid agant, quia si scirent quam grauiter Deum offenderent quantasq; pœnas mereantur, millies mori mallent.

MEDI-

MEDITATIO VICESIMA OCTAVA.

De secundo verbo Christi. Luc. 23.

1 C*Vm unus latronum Christo improperaret. Si tu es Christus, saluum te fac & nos, alter eum increpauit. Neque tu times Deum, quod in eadem damnatione es? & nos quidem iustè, nam digna factis recipimus hic vero nihil mali gessit*. Considera, mirandam conuersionem boni latronis quo enim tempore Apostoli de Christo non audebant loqui, ille publicè eum defendit, non absterritus Iudæorum calumnijs, non proditione Iudæ, non fuga discipulorum, non Christi mortalitate, socium peccantem insigni caritate corripit prius, quam sibi aliud à Domino petat, incutit timorem mortis impendentis & iudicij tremendi, peccatum suum agnoscit, & crucis pœnam in satisfactionem sufficit, Christi innocentiam predicat, qui vere solus cum B. Virg. erat innocens. 2. Considera, si Deum velimus nobis propitium, blasphemias in Deũ & sanctos ex zelo esse arguendas, peccata syncere confitenda, & famam piorum, cum traducitur, tuendam.

2. Et

2. *Et dicebat ad Iesum: Domine memento mei, cum veneris in regnum tuum.* Considera, vnde huic latroni tam repentina mutatio, homini scelerato & infideli, & tam felix, vt primus omniũ os suum ad fontem aquæ viuæ apponeret, vt solus Christi in cruce mereretur esse socius? Hęc verè fuit mutatio dextræ excelsi, ad cuius dextram pepẽdit. Considera, magnam eius fidem, quod quem mori videbat credidit & professus est Dominum, & regem, non terrenum, sed cœlestem. Deinde spem firmã, quod grauitas peccatorum eum non deterruit, quo minus humiliter peteret sui memoriam non deponi, vbi ostẽdit summam in verbo modestiam ac submissionem.

3. *Et dixit illi Iesus. Amen dico tibi, hodie mecum eris in paradiso.* Considera, quomodo paulatim saluator sinũ misericordiæ expandat. Paulò ante pro crucifixoribus orabat, nunc latroni paradisum aperit. Quam benignus, Domine, quam largus, imò quam prodigus es in hunc latronem. Facile apparet te in mundum venisse vt peccatores facias saluos, imo nihil aliud facere potes cum sis ipsa misericordia, imo fons omnis bonitatis. 2. considera, si latronem, qui totam vitam in sceleribus transegerat, ob vnius horæ pœnitentiam

tentiam Christus paradiso remunerat, quid illis faciet, qui ad mortem vsque fideliter ipsi seruiunt? 3. nota quod è duobus latronibus secum crucifixis, vnum saluauit, vt nemo desperet, imminente morte, alterum vero non saluauit, vt nemo, prætendens misericordiam Dei, pœnitentiam ad finem vitæ differat.

MEDITATIO XXIX.

De tertio verbo in cruce. Ioan. 19.

1 S*Tant autem iuxta crucem Iesu mater eius, & soror matris eius Maria Cleophæ, & Maria Magdalene.* Considera, fugientibus Apostolis mulieres vsque ad crucem Dominum secutas, ac imprimis matrem eius, tum quod ceteris esset feruentior, tum ne quē hactenus secuta fuerat, in morte desereret, & si quid posset solatij præstaret, vel obsequij, tum quia & ipsa parata erat, si fieri posset, per crucem mori, sciens ibi prædictum à sene Simeone. *Et tuā ipsius animam pertransibit gladius. Luc. 2.* Vnde & ipsa præ aliis martyribus nobilius ibi martyrium, nempe in anima passa est. Secundò considera Beatam Virginem. Sanctum Ioannem & ceteras mulieres stetisse iuxta crucem, non

non dedisse, aut exanimes concidisse, non enim satis est ad salutem, vt scimus vicini cruci; sed opus est stare erectos, & pugnare aduersus tentationes.

2. *Cum ergo Iesus vidisset matrem & discipulum stantem, quem diligebat, dicit matri suæ: Mulier, ecce filius tuus* Considera Iesum matrem suam vocare mulierem, quia maternæ aures sine nouo vulnere illud dulcissimum nomen non tulissent: deinde vt doceret religiosos, qui mundo mortui cum Christo, per obedientiam crucifixi sunt, obliuisci in terra patris & matris. Secundò, Considera sub Ioannis nomine omnes nos filios commendatos Beatæ virgini, vt hac ratione virginitatem cum Ioanne amaremus, ipsam vt matrem coleremus, & in omnibus tentationibus ad eam confugeremus.

3. *Deinde dixit discipulo. Ecce mater tua, & ex illa hora accepit eam discipulus in sua.* Considera, matrem ideo Sancto Ioanni soli commendatam; quia ceteris fuga dilapsis ille solus fidelis amicus vsque ad mortem permanserat: veros enim amicos & seruos Christi crux discernit, id est, tentationum & tribulationum tempus. Filij ergo & genuini B. Virg. sunt, qui ad crucem vsque Christũ sequuntur. 2. Considera

voce

voce, *Ecce*, indicari summum beneficium esse, vt cōmunem homo & Deus habeat matrem, ad quam confugias, in qua spem colloces, quæ mediatrix sit inter nos & Deum. 3. Considera S. Ioannem, licet pauperem, hanc nouam matrem recepisse in sua, non bona, domos, agros, sed officia: Curam enim eius egit, ne quid deesset. Tu roga Dominum, vt tibi etiam sit mater, & pro te apud filium iugiter intercedat.

MEDITATIO XXX.

De quarto verbo in cruce. Matth. 27 Marc. 15. Luc. 23.

1 A *Sexta hora tenebræ factæ sunt super vniuersam terram, vsque ad horam nonam, & obscuratus est Sol.* Considera solem in Domini tui passione obscurari, vt sicut moriente patrefamilias tota domus pullis vestitur in signum luctus, sic luctum de Domini tui passione in meditationibus concipias. 2. vt discas grauitatem peccatorum mortalium tantam esse, vt leuius sit Solem, & sidera interire, quam vno crimine Dei offendi maiestatem: siquidem quolibet peccato mortali Deus est occisus. 3. vt intelligas Dominicæ passionis

passionis fructum esse in contemptu splendoris mundi huius. Qui enim cum Christo confixi sunt, non honoribus, sed contemptu gaudent & neglectu. Vnde Paulus. *Absit mihi gloriari, nisi in cruce Domini.* Gal. 6.

2. *Circa horam nonam exclamauit Iesus voce magna, dicens. Eli, eli, lammasabacthani, id est, Deus meus, Deus meus, vt quid dereliquisti me?* Considera, Christum idcirco in fine tam miserabilem edidisse clamorem, quod reuera in parte animi inferiore intolerabiles sentiret pœnas: pars enim illa nihil solatij vel auxilij à superiore parte, nec ab ipsa diuinitate coniuncta accepit, sed relicta fuit, vt pateretur quantum posset. Hora nona autem corpus totum erat exhaustum, tum ex copia effusi sãguinis, tum ex incredibili clauorum dolore, tum ex lethali sudore frigoreque vndiq; diffuso. 2. Considera, quomodo in tali statu, moribundos ad cœlum sustulerit oculos, multisq; profusis lacrymis clamarit magno affectu, *Deus meus, Deus meus*, qui nunquam deseris clamantes ad te, cur me dilectissimum filium sine vllo solatio in hac extrema lucta derelinquis? Hinc disce, quid nobis qui pleni peccatis sumus, futurum sit in hora mortis si filius Dei ita deseritur, nisi Christo coniuncti

coniuncti maneamus?

Quidam autem illic stantes, dicebant, Heliam vocat iste. Considera, hoc dictum esse, vt discas otiosos homines in rebus suis incurios, nihil nisi aliorum verba & facta carpere & ridere. 2. ab impiis ignorari discrimen inter Eli & Heliam, id est, inter honorem, qui Deo debetur, & qui sanctis, vt sunt hæretici nostri temporis. 3. illos sinistrè Dei verba torquere, qui illa quidem audiunt, sed non iuxta illa vitam instituunt.

MEDITATIO XXXI.

De quinto Christi verbo. Ioan. 19.

1 SCiens Iesus omnia consummata, vt consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Considera Dominum in tantis crucis tormentis, mente tamen lustrasse Scripturas singulas, an quæ forte superesset nondum ad tuam salutem impleta, vt tu in Dei voluntatem, superiorumque iussa intentus, nihil omittas eorum quæ tui officij, vel vocationis sunt. 2. Considera Christum nihil vnquam vel fecisse temerè vel dixisse, sed eo retulisse omnia vt consummaretur Scriptura, id est, voluntas Dei in ea expressa, sic effice tu quoque

que vt nihil agas, nisi quod consentaneum est tuæ vocationis legibus & obedientiæ, & mercedem mirum in modum in cœlo augebis.

2. Sitio. Considera, cur tot doloribus obrutus de sola siti queratur, nimirum, vt qui iam sanguinem suum totum effuderat, omnis generis cruciatus exantlarat, Patrem pro omnium peccatis orarat, indicare optare se, vt vicissim nos pro grati animi significatione aliquid offerremus. Sitiebat enim emendationem, perfectionem, & salutem nostram, sicut & sitiuit à primo vitæ exordio. 2. vt hanc sitim animarum testamento nobis relinquat. Mundus sitit opes, honores, voluptates, quę magno quidem constant, sed sitim non explent, imo vt venena bibentem perimunt. At Christus te vult sitire ad fontem aquę viuæ salientem in vitam æternam, id est, Deum, tuamque & aliorum salutem, sicut sitiuit Christus, quæ sitim explent.

3. *Et continuo accurrens vnus spongiam aceto impletam, imposuit arundini & hyssopo, & dabat ei bibere.* Considera, an hęc sit iusta merces illius oris quod ad nostram salutem toties apertum fuit, & lingue illius quæ tot documenta dedit, tot ægros curauit, tot edidit miracula. Sed Christus, qui iam pro cæteris

ris

ris peccatis tuis aliis pœnis satisfecerat, voluit etiam gulę & intemperantię medicinam adhibere, & os, quod esu pomi in paradiso erat infectum, hac amaritudine quasi antidoto purgare. 2. Considera, nos acetum porrigere Christo, cum in rebus ad salutem spectantibus sumus tepidi & negligentes: mundo vero merum vinum præbere, cum nulli labori parcimus, in honoribus & existimatione nominis aucupanda.

MEDITATIO XXXII.

De sexto Christi verbo, Ioan. 19.

1 C*Vm accepisset Iesus acetum, dixit: Consummatum est.* Considera, 1. non dictum esse, consummatum est hoc vel illud, sed absolute, vt scias hac Dominica passione omnia perfecta, tam in cœlis, quam in terris, tam quę ad Deum, quam quę ad homines pertinent. Sicut enim peccatum violauit omnia, ita Christi sanguis refecit omnia, vt discas in Christi passione omnia quærere, & cum Apostolo, in nullo nisi in cruce Domini gloriari *Gal. 6.*

2. Considera, quomodo consummarit omnia quæ ad Deum, vel se per-

deinde non petit dimitti tantum peccata commissa, sed omnia etiam futura. 3. nota vocem, *Illis*. Id est non tantùm crucifixoribus, sed omnibus, qui peccatis suis causam dederunt meę passioni. Itaque neque tu ab hac oratione exclusus es.

2. *Quia nesciunt, quid faciunt.* Considera Iesum iudicem omnium, & læsum, non iudicis & accusatoris, sed defensoris partes suspicere, cum tanta tamen peccati huius fuerit malitia, vt nisi ignorantię nomine extenuari potuerit, imo cum voluntaria fuerit ignorantia, mirum est, quomodo Iudęos excusare possit. Excusabit ergo Christus nunc magis illorum peccata, qui cum dolore inuocant nomen eius. Et tu disce hoc exemplo excusare, non augere exiguas proximi offensiunculas. Secundo, considera, Iudæos sciuisse quidem, quid mali agerent, sed nesciuisse, quę ipsis mala impenderent: & omnes peccatores, dum peccant, nesciunt quid agant, quia si scirent quam grauiter Deum offenderent quantasq; pœnas mereantur, millies mori mallent.

MEDI-

MEDITATIO VICESIMA octaua.

De secundo verbo Christi. Luc. 23.

1 C*Vm vnus latronum Christo improperaret. Si tu es Christus; saluum te fac & nos, alter eum increpauit. Neque tu times Deum, quod in eadem damnatione es? & nos quidem iustè, nam digna factis recipimus hic vero nihil mali gessit.* Considera, mirandam conuersionem boni latronis quo enim tempore Apostoli de Christo non audebant loqui, ille publicè eum defendit, non absterritus Iudæorum calumnijs, non proditione Iudæ, non fuga discipulorum, non Christi mortalitate, socium peccantem insigni caritate corripit prius, quam sibi aliud à Domino petat, incutit timorem mortis impendentis & iudicij tremendi, peccatum suum agnoscit, & crucis pœnam in satisfactionem sufficit, Christi innocentiam predicat, qui vere solus cum. B. Virg. erat innocens. 2. Considera, si Deum velimus nobis propitium, blasphemias in Deũ & sanctos ex zelo esse arguendas, peccata syncere confitenda, & famam piorum, cum traducitur, tuendam.

2. Et

2. *Et dicebat ad Iesum: Domine memento mei, cum veneris in regnum tuum.* Considera, vnde huic latroni tam repentina mutatio, homini scelerato & infideli, & tam felix, vt primus omniũ os suum ad fontem aquæ viuæ apponeret, vt solus Christi in cruce mereretur esse socius? Hęc verè fuit mutatio dextræ excelsi, ad cuius dextram pepẽdit. Considera, magnam eius fidem, quod quem mori videbat credidit & professus est Dominum, & regem, non terrenum, sed cœlestem. Deinde spem firmã, quod grauitas peccatorum eum non deterruit, quo minus humiliter peteret sui memoriam non deponi, vbi ostẽdit summam in verbo modestiam ac submissionem.

3. *Et dixit illi Iesus. Amen dico tibi, hodie mecum eris in paradiso.* Considera, quomodo paulatim saluator sinũ misericordiæ expandat. Paulò ante pro crucifixoribus orabat, nunc latroni paradisum aperit. Quam benignus, Domine, quam largus, imò quam prodigus es in hunc latronem. Facile apparet te in mundum venisse vt peccatores facias saluos, imo nihil aliud facere potes cum sis ipsa misericordia, imo fons omnis bonitatis. 2. considera, si latronem, qui totam vitam in sceleribus transegerat, ob vnius horæ pœnitentiam

tentiam Christus paradiso remunerat, quid illis faciet, qui ad mortem vsque fideliter ipsi seruiunt? 3. nota quod è duobus latronibus secum crucifixis, vnum saluauit, vt nemo desperet, imminente morte, alterum vero non saluauit, vt nemo, prætendens misericordiam Dei, pœnitentiam ad finem vitæ differat.

MEDITATIO XXIX.

De tertio verbo in cruce. Ioan. 19.

1 S*Tant autem iuxta crucem Iesu mater eius, & soror matris eius Maria Cleophæ, & Maria Magdalene.* Considera, fugientibus Apostolis mulieres vsque ad crucem Dominum secutas, ac imprimis matrem eius, tum quod ceteris esset feruentior, tum ne quē hactenus secuta fuerat, in morte desereret, & si quid posset solatij præstaret, vel obsequij, tum quia & ipsa parata erat, si fieri posset, per crucem mori, sciens sibi prædictum à sene Simeone *Et tuā ipsius animam pertransibit gladius. Luc. 2.* Vnde & ipsa præ aliis martyribus nobilius ibi martyrium, nempe in anima passa est. Secundò considera Beatam Virginem. Sanctum Ioannem & ceteras mulieres stetisse iuxta crucem, non

non dediſſe, aut exanimes conciddiſſe, non enim ſatis eſt ad ſalutem, vt ſcimus vicini cruci; ſed opus eſt ſtare erectos, & pugnare aduerſus tentationes.

2. *Cum ergo Ieſus vidiſſet matrem & diſcipulum ſtantem, quem diligebat, dicit matri ſua. Mulier, ecce filius tuus* Conſidera Ieſum matrem ſuam vocare mulierem, quia maternæ aures ſine nouo vulnere illud dulciſſimum nomen non tuliſſent: deinde vt doceret religioſos, qui mundo mortui cum Chriſto, per obedientiam crucifixi ſunt, obliuiſci in terra patris & matris. Secundò, Conſidera ſub Ioannis nomine omnes nos filios commendatos Beatæ virgini, vt hac ratione virginitatem cum Ioanne amaremus, ipſam vt matrem coleremus, & in omnibus tentationibus ad eam confugeremus.

3. *Deinde dixit diſcipulo: Ecce mater tua, & ex illa hora accepit eam diſcipulus in ſua.* Conſidera, matrem ideo Sancto Ioanni ſoli commendatam; quia ceteris fuga dilapſis ille ſolus fidelis amicus vſque ad mortem permanſerat: veros enim amicos & ſeruos Chriſti crux diſcernit; id eſt, tentationum & tribulationum tempus. Filij ergo & genuini B. Virg. ſunt, qui ad crucem vſque Chriſtũ ſequuntur. 2. Conſidera

voce,

voce, *Ecce*, indicari summum beneficium esse, vt cõmunem homo & Deus habeat matrem, ad quam confugias, in qua spem colloces, quæ mediatrix sit inter nos & Deum. 3. Considera S. Ioannem, licet pauperem, hanc nouam matrem recepisse in sua, non bona, domos, agros, sed officia: Curam enim eius egit, ne quid deesset. Tu roga Dominum, vt tibi etiam sit mater, & pro te apud filium iugiter intercedat.

MEDITATIO XXX.

De quarto verbo in cruce. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23.

1 A *Sexta hora tenebræ factæ sunt super vniuersam terram, vsque ad horam nonam, & obscuratus est Sol.* Considera solem in Domini tui passione obscurari, vt sicut moriente patrefamilias tota domus pullis vestitur in signum luctus, sic luctum de Domini tui passione in meditationibus concipias. 2. vt discas grauitatem peccatorum mortalium tantam esse, vt lenius sit Solem, & sidera interire, quam vno crimine Dei offendi maiestatem: siquidem quolibet peccato mortali Deus est occisus. 3. vt intelligas Dominicæ passionis

passionis fructum esse in contemptu splendoris mundi huius. Qui enim cum Christo confixi sunt, non honoribus, sed contemptu gaudent & neglectu. Vnde Paulus. *Absit mihi gloriari, nisi in cruce Domini.* *Gal.* 6.

2. *Circa horam nonam exclamauit Iesus voce magna, dicens. Eli, eli, lammasabacthani, id est, Deus meus, Deus meus, vt quid dereliquisti me?* Considera, Christum idcirco in fine tam miserabilem edidisse clamorem, quod reuera in parte animi inferiore intolerabiles sentiret pœnas: pars enim illa nihil solatij vel auxilij à superiore parte, nec ab ipsa diuinitate coniuncta accepit, sed relicta fuit, vt pateretur quantum posset. Hora nona autem corpus totum erat exhaustum, tum ex copia effusi sãguinis, tum ex incredibili clauorum dolore, tum ex lethali sudore frigoreque vndiq; diffuso. 2. Considera, quomodo in tali statu, moribundos ad cœlum sustulerit oculos, multisq; profusis lacrymis clamarit magno affectu, *Deus meus, Deus meus*, qui nunquam deseris clamantes ad te, cur me dilectissimum filium sine vllo solatio in hac extrema lucta derelinquis? Hinc disce, quid nobis qui pleni peccatis sumus, futurum sit in hora mortis si filius Dei ita deseritur, nisi Christo coniuncti

coniuncti maneamus?

Quidam autem illic stantes, dicebant, Heliam vocat iste. Considera, hoc dictum esse, vt discas otiosos homines in rebus suis incurios, nihil nisi aliorum verba & facta carpere & ridere. 2. ab impiis ignorari discrimen inter Eli & Heliam, id est, inter honorem, qui Deo debetur, & qui sanctis, vt sunt hæretici nostri temporis. 3. illos sinistrè Dei verba torquere, qui illa quidem audiunt, sed non iuxta illa vitam instituunt.

MEDITATIO XXXI.

De quinto Christi verbo. Ioan. 19.

1 *Sciens Iesus omnia consummata, vt consummaretur Scriptura, dixit: Sitio.* Considera Dominum in tantis crucis tormentis, mente tamen lustrasse Scripturas singulas, an quæ forte superesset nondum ad tuam salutem impleta, vt tu in Dei voluntatem, superiorumque iussa intentus, nihil omittas eorum quæ tui officij, vel vocationis sunt. 2. Considera Christum nihil vnquam vel fecisse temerè vel dixisse, sed eo retulisse omnia vt consummaretur Scriptura, id est, voluntas Dei in ea expressa, sic effice tu quo-

que vt nihil agas, nisi quod consentaneum est tuæ vocationis legibus & obedientiæ, & mercedem mirum in modum in cœlo augebis.

2. Sitio. Considera, cur tot doloribus obrutus de sola siti queratur, nimirum, vt qui iam sanguinem suum totum effuderat, omnis generis cruciatus exantlarat, Patrem pro omnium peccatis orarat, indicare optare se, vt vicissim nos pro grati animi significatione aliquid offerremus. Sitiebat enim emendationem, perfectionem, & salutem nostram, sicut & sitiuit à primo vitæ exordio. 2. vt hanc sitim animarum testamento nobis relinquat. Mundus sitit opes, honores, voluptates, quę magno quidem constant, sed sitim non explent, imo vt venena bibentem perimunt. At Christus te vult sitire ad fontem aquę viuæ salientem in vitam æternam, id est, Deum, tuamque & aliorum salutem, sicut sitiuit Christus, quæ sitim explent.

3. *Et continuo accurrens vnus spongiam aceto impletam, imposuit arundini & hyssopo, & dabat ei bibere.* Considera, an hęc sit iusta merces illius oris quod ad nostram salutem toties apertum fuit, & linguę illius quæ tot documenta dedit, tot ægros curauit, tot edidit miracula. Sed Christus, qui iam pro cæteris

ris peccatis tuis aliis pœnis ſatisfecerat, voluit etiam gulę & intemperantię medicinam adhibere, & os, quod eſu pomi in paradiſo erat infectum, hac amaritudine quaſi antidoto purgare. 2. Conſidera, nos acetum porrigere Chriſto, cum in rebus ad ſalutem ſpectantibus ſumus tepidi & negligentes: mundo vero merum vinum præbere, cum nulli labori parcimus, in honoribus & exiſtimatione nominis aucupanda.

MEDITATIO XXXII.

De ſexto Chriſti verbo, Ioan. 19.

1 C*Vm accepiſſet Ieſus acetum, dixit: Conſummatum eſt.* Conſidera, 1. non dictum eſſe, conſummatum eſt hoc vel illud, ſed abſolute, vt ſcias hac Dominica paſſione omnia perfecta, tam in cœlis, quam in terris, tam quę ad Deum, quam quę ad homines pertinent. Sicut enim peccatum violauit omnia; ita Chriſti ſanguis reſtituit omnia, vt diſcas in Chriſti paſſione omnia quærere, & cum Apoſtolo, in nullo niſi in cruce Domini gloriari. *Gal.* 6.

2. Conſidera, quomodo conſummarit omnia quæ ad Deum, vel ſe pertinebant.

tinebant. Primo enim quidquid à Prophetis prędictum, per figuras veteris legis præfiguratum, à voluntatę æterni Patris decretum vel mandatum, quicquid denique ad redemptionem nostram opus erat, perfectissima obedientia expleuit. 2. quia nulla pars, nullum membrum in eo expers crucis fuit. Anima tristis fuit ad mortem. Corpus totum flagris laceratum, caput confixum spinis, capilli euulsi, facies deformata sputis & alapis, aures vexatæ blasphemiis & iniuriis, manus & pedes transfossi clauis, lingua fellis & aceti amaritudine imbuta, sanguis totus effusus. 3. extremam manum apposuit omnium virtutum speculo & exemplari. In vita enim & passione elucet perfectissima obedientia, humilitas, paupertas, patientia, fiducia, fortitudo, perseuerantia, & infinita caritas.

3. Considera, quomodo consummarit omnia nos concernentia. Peccatum enim finem accepit, debita omnia soluta, fidelibus omnia bona comparata, nihil vt nobis desit in vlla gratia. Ecclesia noua, cum nouo sacrificio, nouis sacramentis, & legibus erecta, & missione Spiritus sancti in æternum confirmata, Sanctorum in limbo desiderium completum. In malis quoque odium

odium Iudæorum eſt finitum, imperium diaboli euerſum, vires eius fractæ, in abyſſo catena conſtrictus, nil amplius metuendus, ſed etiam puerulis irridendus. Tu ergo poſt tanta beneficia, ne ſis ingratus, ſed conformes te eius voluntati. *Voluntas enim eius eſt ſanctificatio noſtra.* 1. *Theſ.* 4. vt loquitur Apoſtolus.

MEDITATIO XXXIII.

De ſeptimo verbo Domini in cruce. Matt. 27. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Ioan.* 19.

1 IEſus magna voce clamans ait. Conſidera, Chriſtum, quoties Patri pro ſe locutus eſt, clamaſſe; ad alios vel pro aliis non item, vt diſcas magno affectu cum Deo agendum, & non aridè vel frigidè; deinde vt ſcias illo momento ad omnium dolorum culmen peruentum fuiſſe. 2. conſidera, cur clamarit orando, nempe vt indicaret ſe vitę mortisque Dominum, nec *niſi vocata*, inquit Nazianzenus, *auſa fuiſſet accedere.* 2. vt Deum Patrem ad commiſerationem pro totius mundi peccatis flecteret, omnium enim peccatorum perſonam in cruce ſuſtinebat. 3. vt ad infernum vox penetraret, quæ ibi exhilarauit Patres in limbo, ſed perterrefecit dęmones. 4. vt corda omnium

minum ad pœnitentiam commoueret.

2. *Pater in manus tuas commendo spiritum meum.* Considera Christum Scripturę verbis orare, vt te doceret non tuo iudicio & ritu Deum colere, sed illo quem à Spiritu sãcto dictata Scriptura, vel ab eodem docta Ecclesia tradit. 2. considera eum non orasse, vel metu iudicij, & inferni, vel quod indigeret commendatione apud Patrem, sed vt doceret te inuictum ab oratione spiritum non relaxare, sciresq; omnes pios hac oratione Deo commendatos. Hos enim spiritus nomine compellat Dominus, qui eius spiritu sunt imbuti. *Qui*, inquit, *natus est ex spiritu, spiritus est. Ioan.* 3. Si autem nos Christus commendat Patri, decet & nos eidem animas commendare in benefactis.

3. *Et hæc dicens, inclinato capite tradidit spiritum.* Considera inclinasse caput vt indicaret, quam graue onus peccatorum sustinuerit. 2. quam pauper fuerit, non habens etiam in morte, vbi caput reclinet. 3. vt tibi suggerat quanta sint crucis commoda. 4. vt precibus tuis merito passionis suæ nitentibus annuat. 2. Considera eum tradidisse spiritum tum Patri in tertium diem asseruãdum, tum nobis. Dederat enim nobis ante corpus suum, sanguinem, vestes,

vestes, restabat vt daret & animam, & pretium redemptionis nostrę fieret perfectum. Vt discas te tuum non esse, sed Christi, quia suis membris, tua, suis potentiis tuas, suo corpore tuum, sua anima tuam mercatus est sibi & redemit.

MEDITATIO XXXIV.

De signis mortem Christi secutis. Matt. 27. Marc. 15. Luc. 23.

1 E*cce velum templi scissum est in duas partes, à summo vsque deorsum.* Cōsidera Christo spiritum cum clamore emittente omnes creaturas ingemiscere, ac si cum conditore suo vitæ finem faciente, & ipsę deficere velle viderentur. Omnes, hominibus præ metu tacentibus, in vltionem impiorum se paratas exhibent. Deoque suo etiam viscera offerunt. 2. Considera velum templi ideo scissum, quia morte Christi omnia veteris testamenti mysteria, maximè autem cruentorum sacrificiorum, patefacta sunt. Apertus & aditus est in vera sancta sanctorum, id est, in cœlestem patriam. Vt discas in posterum omnium excusationum & peccatorum vela à corde tuo tollere, & interiora Deo & Sacerdoti

per confessionem patefacere in hac vita; sic enim opus non erit post mortem in die iudicij illa scindere, & toti mundo manifestare.

2. *Et terra mota est, & petra scissæ sunt.* Considera, cum Iudęi peterent silentium indici turbis clamantibus. *Benedictus, qui venit in nomine Domini.* Luc. 19. Christum respondisse, iis tacentibus lapides clamaturos. Id verè nunc euenit, hominibus enim Christum confiteri non audentibus, petræ diruptione testimonium dant eius diuinitatis. 2. Considera si nos, qui quouis peccato lethali Christum crucifigimus, de peccatis non conteramur, nec passioni Christi cõpatiamur, nec tremendum iudicij diem timeamus, terra sumus insensibiliores, petris duriores, & mortuis magis mortui.

3. *Et monumenta aperta sunt, & multa corpora Sanctorum surrexerunt, & in sancta ciuitate multis apparuerunt.* Considera hoc signo omnium maxime Christum apertis inferorum portis S. Patres liberos emisisse. 1. eadem morte fœtentia cordium sepulcra aperienda esse, vt inde fœtor omnis peccatorum exhalaret. 3. corpora iustorum aliquando resurrectura, & cum Christo sine fine victura. 2. Considera his quinque Dominicæ passionis signis, contineri effectus,

effectus, quos in anima peccatoris operatur. Primo enim scisso velo ignorantiæ iudicij dies, & pœne inferni illi obiiciuntur. 2. terra, id est, mens timore illorum commouetur ad resipiscendum. 3. cor saxeum ad pœnitentiam emollitur. 4. per confessionem è sepulcro peccatorum extrahitur. 5. restituitur vitæ gratiæ, & dignus fit ingressu ciuitatis sanctæ superbæ Ierusalem.

MEDITATIO XXXV.

De conuersione Centurionis. Matth. 27. Marc. 15.

1 V*Idens Centurio, qui ex aduerso stabat, quia sic clamans expirasset, viso terræ motu, timuit cum suis valde.* Considera, quam velociter sanguis Christi suas exerat vires, oratione tam efficaci Deo Patri oblatus, qua pro crucifigentibus rogauit. Quæ enim terrę motu, aliisque signis indicabantur, eadem hic in animis hominum perficiuntur. Tu spem firmam concipe, eum tuis necessitatibus nunquam defore, qui etiam carnifices suos ad pœnitentiam reuocauit. 2. Considera, quæ conuersionis Centurionis, sociorumque fuerit causa, nempe quia ex aduerso stabat, id est,

est, mores, gestus & verba Christi sedulo obseruabat, sic tu si conuerti velis, diligenter perlege vitam Christi eiusque virtutes obserua. 3. considera, omnes timuisse conspectis miraculis, quia *initium sapientiæ est timor Domini. Prou.* 1.

2. *Et glorificauerunt Deum, dicentes: Vere hic homo iustus erat. Vere hic homo filius Dei erat. Luc.* 25. Considera hunc primum crucis Dominicę fructum esse, vt Deo sua gloria integra fide tribuatur, & quidem à carnificibus suis. Magna bonitas Domini tanta facilitate eorum crudelitatem in mansuetudinem commutantis, & opprobria in laudes angelicas conuertentis. 2. considera ingens miraculum, in morte atroci & infami illum à gentilibus agnosci Deum, qui vix homo prę corporis deformitate videretur. Nempe sanguis Christi ea credenda persuadet, quæ etiam omne fidem humanam excedunt.

3. *Omnes quoque è turba videntes, quæ fiebant, percutientes pectora sua, reuertebantur. Stabant autem omnes noti eius à longe, & mulieres multæ, quæ in Galilæa ministrarant ei.* Considera, terræ motu, & aliis signis turbam moueri vt incipiant confiteri eum, quem ante spreuerant; vt discas aduersitatem sæpe

vtiliorem

fol.331
M.bas f.

vtiliorem esse prosperitate, quia reddit nos cordatiores. 2. Considera à longe stetisse mulieres notas, quæ Christo ministrarant, vt discas hanc mercedem rependi earum caritati & eleemosynis, quod ad crucem vsque perseuerarint, sed à longe stetere, quia exigua earum crux fuit, si cum Christi cruce conferatur.

MEDITATIO XXXVI.

De latere Christi aperto. Ioan. 19.

1 I*Vdæi, quia erat dies Parasceues, rogarunt crucifixorum frangi crura, sed latronum tantum fracta sunt.* Considera Iudæos, cultus diuini prętextu, longè aliud voluisse, vt nimirum Christum, quē expirasse nesciebant, grauiori cruciatu de hac vita tollerent: vt discas hominum improborum malitiā semper crescere iuxta illud. *Mali homines & seductores proficient in peius. 2. Ti. 3.* 2. Considera, vtrumq; latronem commune quidem sustinuisse supplicium, sed bonus ille peccata deleuit, & nomen martyris sibi comparauit, iuxta Augustinum; malus gehennam addidit. Vt discas, quam mundus & diabolus suis cultoribus mercedem reddant, nempe duplicem pœnam.

2. *Iesu*

2. *Iesu autem, cum eum viderent mortuum non fregerunt crura, sed vnus militum lancea latus eius aperuit, & continuo exiuit sanguis & aqua.* Considera quam magnum fuerit vulnus, non enim, vt notauit Augustinus, ait Scriptura, latus percussit, sed aperuit: vnde & B. Thomas à Domino iussus est ei inferre manum post resurrectionem. 2. Considera Christum amore voluisse id fieri, vt nihil de amore se remisisse ostenderet, imò, si opus foret, paratum iterum pati, ac vt quicquid in corde resederat sanguinis, ait B. Cyprianus, effunderet, nihil sibi reseruans. Deinde vt amoris tui signum indelebile insculperet. Ad hæc vt ad cordis eius intima, velut per ostiolum in latere arcæ, penetrares. Denique, vt sicut ex latere dormientis Adæ educta est Eua, sic ex latere Christi dormientis Ecclesia, aqua enim baptismi fideles generantur, & sanguine in Eucharistia cibantur.

3. *Et qui vidit, testimonium perhibuit, & verum est testimonium eius, vt & vos credatis. Facta enim sunt hæc, vt Scriptura impleretur. Os non comminuetis ex eo. Exo.* 12. Et, *Videbunt, in quem transfixerunt. Zach.* 11. Considera ideo S. Ioannem multis verbis dicere, se esse oculatum testem, vt discas esse mysterium magni momenti

momenti. 2. ideo, quod de agno Paſchali in Exodo ſcribitur, Chriſto, attribui, quia ipſe eſt verus agnus, cuius os non debet comminui, id eſt, eius potētiam in Euchariſtia non debemus ſcrutari, nec fraternam caritatem violare. 3. in die iudicij vulnera Chriſti impiis fore conſpicua; vt diſcas, quanta gloria ſit martyrum futura in cœlo, qui cum Chriſto vulnerum cicatrices velut gemmas retinebunt.

MEDITATIO XXXVII.

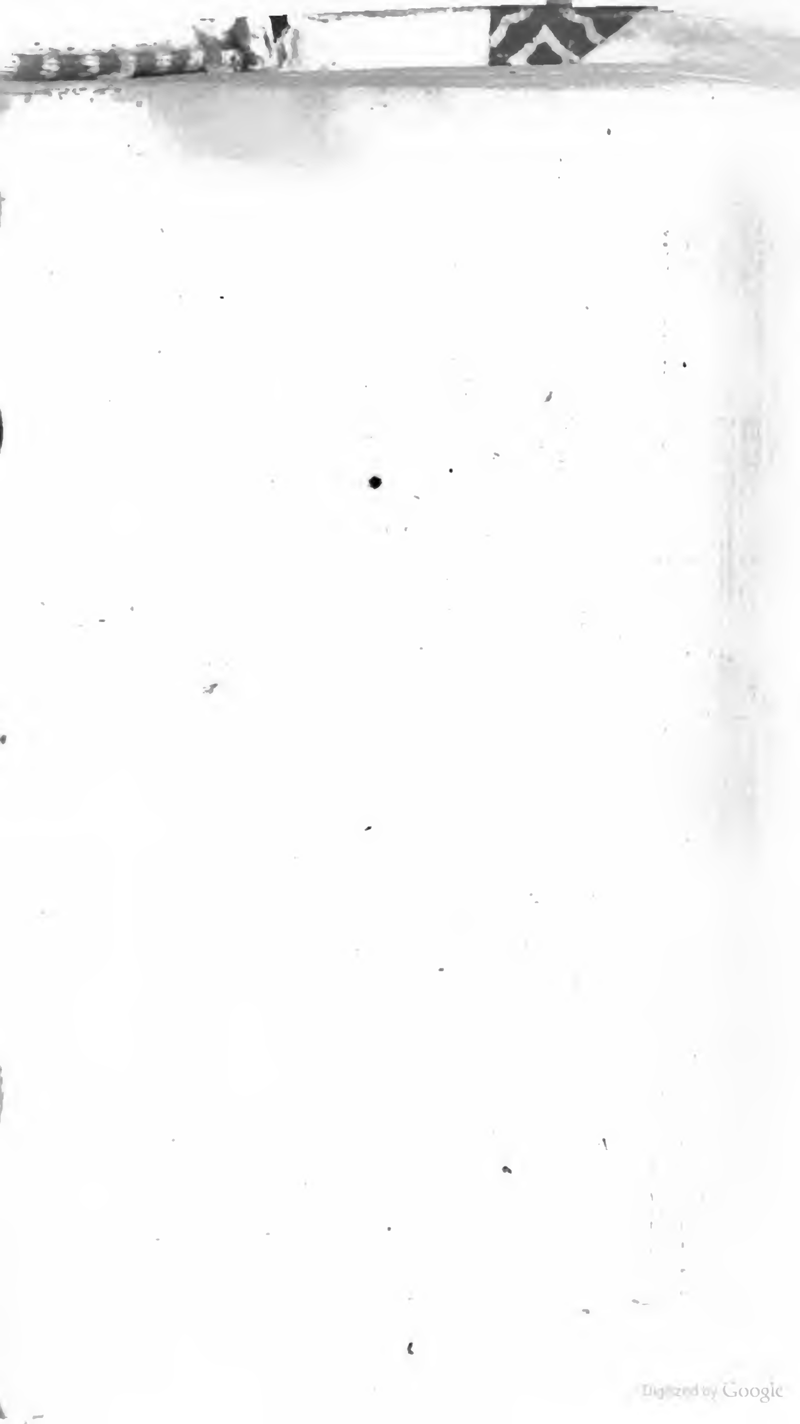
De depoſitione de Cruce. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

1 CVm ſero eſſet, venit Ioſeph ab Arimathia homo diues, & nobilis decurio, vir bonus & iuſtus, & occultus Ieſu diſcipulus. Conſidera, Dominum duobus Ioſephis commendaſſe ſuam perſonā. Vni initio vitæ, à quo gubernaretur, alteri in fine, à quo ſepeliretur. Ioſeph idem eſt, quod accreſcens, vel proficiens, quia Ieſus iis tantum ſe cōmunicat, qui in vita ſpiritali in dies proficiunt. 2. Conſidera Ioſeph occultum fuiſſe diſcipulum, ſed ne perderet tandem tantum theſaurum, prodidit ſe contemptis periculis, vt diſcas te non obtenturum Ieſum, niſi contemnas timores

timores humanos & paratus sis aliud pati. Rosæ non colliguntur sine spinarum puncturis.

2. *Hic non consenserat actibus eorum, quia expectabat regnum Dei. Hic audacter à Pilato petiit corpus Iesu & impetrauit, cum ex Cēturione audisset esse mortuum, de quo mirabatur.* Considera hic alias virtutes Iosephi, si vis esse dignus corpore Domini. Primò enim vitanda sunt malorum consortia. 2. ad regnum cœleste est anhelandum. 3. constanter perficienda sunt, quæ Dei gloriam promouent. 4. sępe magno desiderio & deuotione petendum est & accipiendū corpus Domini. 2. Considera miram obedientiā Christi post mortem, quod noluerit corpus deponi citra licentiam legitimi magistratus, & vt illud ex gratia ab eo peteretur; tanquam malefactoris, quo terræ mandari posset. Deinde eximium in nos amorem, quod postquam dedit nobis sanguinem, animam & vitam, pro consolatione nostra voluit etiā corpus suum Iosepho, & in eo nobis donari.

3. *Ioseph autem mercatus sindonem mundam, corpus Iesu depositum illi inuoluit.* Considera quantam reuerentiam Ioseph cruci exhibuerit, clauos ipse euulserit, & de cruce iuuante Ioāne & mulieribus paulatim, excipiente illud

Ego dilecto meo et dilectus meus
mihi qui pascitur inter lilia.
Cant. 6.
fol. 334.

illud in sinum matre sua B. Virgine, demiserit. Quot hic singultus, quot suspiria omnium & lacrymę? Vide quomodo in oscula beata Mater ruat totius corporis, quomodo in pectus B. Ioannes, quomodo ad pedes Maria Magdalena, 2. Considera syndonem mundam esse, mundam à peccatis conscientiam, in qua debemus corpus Domini excipere, dum communicamus, & si non habemus, nummo pœnitentiæ emere.

MEDITATIO XXXVIII.

De sepultura Domini. Ioan. 19.

1 V*Enit & Nicodemus ferens mixturam myrrhæ & aloes quasi libras centum: Corpus autem Christi ligarunt linteis cum aromatibus.* Considera, quantum Nicodemus ex passione hac profecerit; Prius venerat ad Iesum nocte, nunc palam, tunc nihil pręter quæstiones afferebat, nunc fert preciosa aromata, & officium exhibet sepulturę: vt discas in virtutibus progressum facere, omnemq; metum & turpem verecundiam excutere. 2. Considera, neutrum accessisse munere vacuum, nam Ioseph linteum & nobile sepulchrum dedit. Nicodemus myrrham & aloem in

in magna copia tulit ad obſequium corporis mortui, vt tu quoque eius honori libenter labores tuos cōſecres. 3. conſidera, quid officij præſtiterint corpori depoſito, quam ſedulo omnia eius vulnera contemplati ſint, quoties oſculati, quam reuerenter in ſubiectam peluim, ſputa, cruorem, aliaſque ſordes abluerint, & pro reliquiis conſeruarint, quomodo ablatum corpus linteis ligarint, & caput ſudario texerint.

2. *Poſuerunt autem Ieſum in monumento, quod Ioſeph exciderat in petra, in quo nondum quiſquam poſitus erat. Et aduoluit Ioſeph ſaxum magnum ad oſtium monumenti, & abijt.* Conſidera, Chriſtum voluiſſe ſepeliri, vt nihil quæ ad homines pertinent, prætermitteret. 2. vt tu, maximè ſi religioſus ſis, cogites, te eſſe vt mortuum & ſepultum mundo & concupiſcentiis eius. Conſidera vt ſacra vaſa in templo ſic corpora noſtra, quibus corpus Domini in communione recipimus, poſſe dici ſepulchra Domini. Tunc autem ſunt in petra exciſa, quando in virtutis cultu conſtantes ſumus. Magnum autem ſaxum ſepulchro noſtro aduoluimus, cum gratia Dei ita munimus pectus, vt nullus aditus ſit dæmoni, carni & mundo.

3. Mu-

3. *Mulieres autem sedebant contra sepulchrum, aspicientes vbi poneretur corpus Iesu, & reuertentes parauerunt aromata & vnguenta.* Considera, te cum corpus Domini susceperis in corpus tuum velut sepulchrum, debere à distractione mentis cauere; cum Mariis autem istis perseuerare in contẽplatione Iesu in corde tuo sepulti. 2. non satis esse, vt Christus semel sit vnctus, sed cum mulieribus alia vnguenta paranda, quia de virtute in virtutem est procedendum.

MEDITATIO XXXIX.

De custodia sepulcri, Matth. 27.

1 P*Rincipes Sacerdotum rogant Pilatum vt iubeat custodiri sepulchrum, ne discipuli eum furentur, & dicant surrexisse. Seductorem enim illum dixisse: Post tres dies resurgam.* Considera quale studium impiorum illorum sit in tanto sabbato, quod erat festum Paschæ, vt obscurent gloriam Christi, quando enim cum Deo agendum erat, agunt cum homine prophano, & infideli. Quos tu imitaris, dum negotiis externis diebus festis, quando templa & sacramenta frequentanda sunt, distineri te finis. 2. Considera, timeri ab istis impiis

impiis Christum etiã mortuum: quanto magis timebitur viuus, dum veniet cum maiestate viuos & mortuos iudicaturus. 3. Considera, cur Christum vocent seductorem, nempe quia populum ad veram fidem & salutem, Apostolos verò ad Euangelicam perfectionem adduxit, & doctrinam suam miraculis firmauit: vt non mireris nunc quoque vocari seductores, qui alios ad Catholicam fidem, alios ad perfectius viuendi genus, & religiosam vitam traducunt.

2. *Ait illis Pilatus. Habetis custodiam. Ite, custodite sicut scitis.* Considera, eum, qui semel impiorum voluntati cōsensit, non posse se facilè ab eorum importunitate subducere, vt hic accidit Pilato: & experiuntur, qui semel dæmoni se addixere, aut meretriculæ amori dedidere. 2. Considera, inde factum, vt Pilatus, qui prius pro Christo stabat, nunc metu perculsus cum Iudęis contra eum conspiret, dicens: Habetis pręsidiarios meos milites, diligenter ergo custodite. Hic enim fuit peccati fructus, vt & auctor fieret, incensorq; malorum, & totus metu ob iactam mentionem resurrectionis trepidaret.

3. *Illi abeuntes munierunt sepulchrum, signantes lapidem cum custodibus.* Considera

dera hanc impiorum contra Deum sollicitudinem gloriã Christi magis promouisse, & accidisse quod illi veriti sunt, ne nouissimus error esset peior priore, quo enim plures custodias & sigilla adhibuere, hoc testatior facta est Christi resurrectio; & omnis suspicio furti adempta. 2. Considera studium Iudęorum in malo, te salubrius imitari posse in bono; vt, si velis Iesum non tolli ex animæ tuæ sepulcro, pręserues te non solum ab operibus malis custodiendo sensus externos, sed etiam obsignes signo crucis, & custodias cor à cogitationibus & desideriis prauis.

MEDITATIO X.

De descensu Christi ad limbum.
Eph. 4. Coloss. 2.

1 CONsidera, quomodo Saluator noster eadem immensa in nos caritate, qua pro nobis crucem ascendit, & passionem consummauit, mox ad infernos in propria persona descenderit, vt opus redemptionis quam perfectissimè absolueret. Sicut enim mortem elegit, vt nos à morte vindicaret, ita & descensum hunc in intima & obscurissima terræ penetralia suscepit, vt suos ab inferis liberaret.

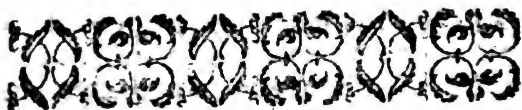
Vnde diſcis, primo negotia gloriæ Dei & ſalutis animarum per te, & non per alios perficere. Secundo non dedignari pro conſolatione vel auxilio proximorum vilia loca, vt hoſpitalia, carceres, & pauperum viſere tuguria.

2. Conſidera, quam incredibili gaudio perfuſi ſint omnes Patres qui in obſcuriſſimis terræ locis inde à condito orbe per duo, tria, 4. 5. millia annorum latuere, cum perfringi inferni portas audirent, animamque Chriſti cum ingenti fulgore, Angelis innumeris ſtipatam, ingredientem viderent. Præcurrebat ibi reliquos ſine dubio Ioannes Baptiſta, & digito omnibus demonſtrabat illam eſſe Chriſti animam, quem ipſe baptizaſſet. Tum primus generis humani parens Adam, ſupplex ad Chriſti pedes, & amplexum ruebat idem Noe, Abraham, Dauid, & alij faciebant! Eo autem maius fuit gaudium, quo maior & diuturnior per tot annorum curricula fuit huius aduentus expectatio; quo clarius viderunt omnes promiſſiones Patribus factas, reipſa completas; omnesque tribulationes perpeſſas cõuerſas in ſummam felicitatem & gloriam. Sicut enim in cœlo & in terra nullum præſtantius bonum eſt, quàm Deus, ſic nullum maius poteſt eſſe gaudium, quàm

quàm Deum videre & possidere.

3. Considera quomodo ad Christi aduentum omnes tartarei spiritus cæperint contremiscere, & post ereptam tot Patrum prædam, quam cum summo triumpho, fracto eorum robore & potentia, gloriosè eduxit, cœperint fremere & tumultuari, & lamentabili vlulatu suam seruitutē deflere. Triumphabis & tu de dęmone, multosq́; eius faucibus eripies, si multa cum Christo patiare, & tentationibus dæmonis, mundi & carnis fortiter restiteris.

FINIS.

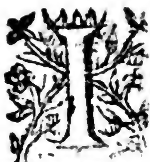

MEDITATIONES RESIDVÆ DE CHRISTI VITA ET DOCTRINA,

Quæ non incidunt in Dominicas vel Festa.

MEDITATIO I.

De Christi generatione æterna.
Ioan. 1.

N principio erat Verbum. Considera, cum duplex sit Verbum humanum, vocale, & mentale, Christum, vt est Filius Dei, à similitudine mentalis dici Verbum. 1. quia sicut verbum vel cogitatio mentis nostræ, qua sibi mens loquitur sine passione & corruptione à mente procedit, eiusq́; est expressa imago, ita filius Dei incorruptam & passionis expertem à Patre

INRI
fol.342.

Patre trahit originem, & expressam eius imaginem gerit. 2. Sicut mens sibi ipsi per verbum vel cogitationem loquitur, & in seipsam, & omnia quæ scit agnoscit, ita & in Filio sibi ipsi Pater loquitur, & in eo, quasi speculo & viua imagine, se omnesque creaturas contemplatur. 2. cōsidera per principium significari primordium mundi & omnium rerum conditarum: voce autem *erat* denotari filij Dei cum Patre æternitatem. Si enim iam erat Verbum cùm mundus conderetur, rectè infertur nunquam eius durationem incepisse; Si enim incepisset, iam non præcessisset principium durationis & omnium rerum conditarum. Deinde dicit, *in principio erat*, non autem, *fuit*, vt significet verbum ita precessisse res conditas, vt tamen cum illis perseuerarit & permanserit.

2. *Et Verbum erat apud Deum.* Considera his verbis primo indicari, vbi fuerit filius Dei, vel Verbum ab æterno, si enim apud Deum Patrem fuit, qui incircumscriptibilis est, nullo certè loco, nullis finibus fuerit circumscriptum. 2. quale fuerit, non accidens, vt nostrum verbum mentale, vel vocale, in mente vel aere inhærens, sed subsistens, non in Deo, sed apud Deum. 3. verbum hoc ita per se subsistere, vt ab

eo secundum personam distinguatur. 4. ita esse personam distinctam, vt tamen sociali & amicabili coniunctione maneat cum Deo patre deuincta. 5. procedere à Patre.

3. *Et Deus erat verbum.* Considera, sicut prima parte significata est æternitas Verbi cum Patre: secunda verò personalis eius à Patre distinctio, ita hac tertia parte designari identitatem naturæ eius & essentiæ cum Patre, vt licet Pater & Filius duæ sint personæ reipsa inter se distinctæ, maneat tamen vnus idemq; Deus. Debet enim in hac oratione præconstrui dictio, *Verbum*, vt sit sensus: *Et verbum illud, quod dixi, erat Deus.* Verborum autem, quę mox hic sequuntur apud B. Ioannem. *Hoc erat in principio apud Deum*, hæc est sententia. Hoc nempe Verbum quod dico esse Deum, hoc inquam & non aliud erat in principio apud Deum, 2. Considera, hoc verbum diuinum in eo distingui à verbo mentali nostro, quod hoc inefficax sit ad operandum, illud verò efficax ad omnia facienda, & ideo subdit S. Ioannes: *Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil quod factum est.* 3. considera, si velis esse genuinus Dei filius, debere te magno desiderio æternitatis, hoc est conspectu Dei fruendi in æternum, teneri, 2. conuersatio-

nem

nem tuam habere in cælis, id eſt, apud Deum, & ideo ſemper eum præ oculis habere, & non res terrenas. 3. Deo per intimum amorem ex toto corde iungi. 4. vt ſi natura eſſe non poſſis idem cum Deo, ſis ſaltem voluntate & ſpiritu. *Qui enim adhæret Deo, vnus ſpiritus eſt cum eo.* 1. Co. 6. 5. vt non tantum multa bona cogites & velis, ſed etiam facias. Debemus enim Deum diligere, vt habet B. Ioannes, non tantum verbo, ſed opere & veritate.

MEDITATIO II.

De Christi filij Dei Incarnatione. Ioan. 1.

1 V*Erbum caro factum eſt.* Conſidera quis mundi ſtatus fuerit ante filij Dei Incarnationem. Nempe idolis colendis, mutuis odijs & cædibus, aliiſque flagitijs patrandis totus deditus erat. Omnes declinauerant ſimul inutiles facti: non erat qui faceret bonum vſque ad vnum. Veritas exulabat, caritas refrixerat, & malitia abundabat, regnabat mors, dominabatur Sathan, & in infernum innumera animarum turba præceps ruebat. 2. perpende quis ſtatus fuerit SS. Patrum in Limbo, poſt diuturnam captiuitatem liberationis

tionis suę, salutisque mundi cupidorum. Nimirum toto affectu ad Deum clamabant. *Vsquequo obliuisceris nos in finem. Exurge, quare obdormis Domine, exurge, & ne repellas in finem. Psal. 87. Psal. 43.* Veni tandem gloria gentis nostræ, & spes vnica stirpis tuæ. Desere tandem, ô verè Iacob, domum paternam, & ab æterna requie tua descende, & carnem humanam assume.

2. Considera quomodo sacrum trium diuinarum personarum collegium vtriusque partis afflictissimum statum dolenter perspiciens cœperit agitare consilia de certo remedio illos ab æterno exitio, hos captiuitate diuturna vindicandi. Persona Patris videbatur propendere in iustitiam, vt peccatores secundum grauitatem delictorum punirentur. Persona Spiritus sancti verò in misericordiam vt peccantibus parceretur. Filius autem considerans hominem ob temere affectatam sui similitudinem in has miserias delapsum, nec suis viribus posse emergere ad salutem, se ipse obtulit paratum ad assumendam carnem, & in ea ad profundendum pro salute hominis sanguinē, cui oblationi misericordiarum Pater cum Spiritu sancto mox subscripsit, & decreto vnà facto, Mariam Virginem dignissimam esse, ex qua carnem assumeret,

INRI
fol. 347.

meret, mox euocatur Gabriel Angelus, qui rem annuntiet, & consensum ab ea impetret.

3. Considera, consensu à B. Virgine impetrato, quomodo mox post verba illa, *Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum*, Spiritus sanctus superuenerit, & virtus altissimi obumbrauerit illam, sicut promiserat Angelus, & Verbum caro factum sit, Deus homo in vtero B. Virginis: Sic celebratæ sunt æterni verbi cum natura humana nuptiæ. *Sic misericordia & veritas obuiauerunt sibi, iustitia & pax osculatæ sunt.* Sic humilis ancilla facta est mater sui creatoris. Sic homo miser & vilis in diuinæ naturę consortium est exaltatus. 2. Considera, humilitatem filij Dei, quod vilis homo fieri voluerit, imò non homo tantum, sed caro, quæ in homine abiectissima est, communis scilicet cum lumbricis & vermibus, & aliis vilioribus creaturis. *Omnis* enim *caro fœnum. Isa.* 4. Factum est autem caro, non quia conuersum sit in carnem, sed quod ita arctè illi coniunctum sit, vt quicquid fecit Deus, caro vel homo fecisse dicatur, & quicquid passus est homo, Deus passus dicatur.

MEDI-

MEDITATIO III.

De virginitate B. Virgin. sponso Iosepho reuelata, Matth. 1.

1 C*Vm esset desponsata mater Iesu Maria Ioseph, antequam conuenirent, inuenta est in vtero habens de Spiritu sancto.* Considera, quare non de simplici virgine, sed de desponsata Christus concipitur. Primum, vt per generationem Ioseph origo Mariæ mõstraretur. 2. ne lapidaretur à Iudæis vt adultera. 3. in Ægyptum fugiens haberet solatium & adiutorem. 4. vt partus eius celaretur diabolo, vt discas dona cœlestia non facilè mundo & dæmonibus patefacienda, ne margaritas proijciamus ante porcos, & ne per vanam gloriam ea amittamus. 2. considera B. Virginem, etsi sciret se gestatione vteri causam suspicionis & mœroris daturam Iosepho, tamen innocentiȩ suæ consciam, & in Deo confisam, conticuisse, vt discas non turbari si quando iniquè infameris, modò conscientia te non redarguat, fiduciam autem omnem reponere in Deo, qui non negliget innocentiam tuam, cùm opus erit, patefacere toti mundo.

2. *Ioseph cùm esset iustus, & nollet eam tradu-*

traducere, voluit occultè dimittere eam. Considera, licet Ioseph secundum legem potuerit accusare & repudiare virginem, postquam cognouit esse grauidam, tamen ad tuendum eius honorem maluit eam dimittere occultè, vt discas omnium proximorum nomen & famam etiam post eorum lapsum, quoad fieri potest, tueri. Deinde eum prius rem diu expendisse, quam aliquid decerneret, & ideo apud Deum meruisse mysterij reuelationem; vt discas in rebus dubiis non præcipitare consilium, sed inuocato Dei auxilio sedulò perpendere, quid opus sit facto. 2. Considera, si Deus & matrem suam, & sponsum eius iustum permisit tantoperè affligi, non esse quod nos peccatores queramur, si aliqua afflictione à Domino visitemur. Si enim iusti simus, proderit ad meritum; si imperfecti, ad vitæ emendationem.

3. *Hac eo cogitante, Angelus Domini in somnis apparens ei, dixit: Noli timere accipere Mariam coniugem tuam. Quod enim in ea natum est, de Spiritu sancto est; pariet autem filium, & vocabis nomen eius Iesum.* Considera, quanta mysteria Angelus paucis his verbis sit complexus. Reuelauit enim iam adesse saluatorem tantopere à Patribus expectatum,

tum, omnes diuinas promiſſiones, voceſque prophetarum completas, conceptionē eius eſſe miraculoſam, nempe ope Spiritus ſancti, & ex matre Virgine profectam, ſalutem quoq; ab hoc Saluatore expectatam non eſſe temporalem, ſed ſpiritualem & æternam; addidit enim Angelus: *Ipſe ſaluum faciet populum à peccatis eorum.* 2. conſidera, quanto gaudio perfuſus fuerit S. Ioſeph, poſtquam è ſomno euigilauit, dum videt ſe non modò ab omni metu & ſuſpicione liberum, ſed etiam in tantam dignitatem euectum, vt eſſet electus in ſponſum, cuſtodemque matris Dei, imò in nutritium ipſius Meſſiæ & Saluatoris. Vnde nec dubium eſt eum ſtatim ad pedes B. Virginis tum fortè precibus vacantis accidiſſe, & veniam pro erratis & ſuſpicionibus humiliter poſtulaſſe, vnaque cum ea Deo pro reuelatione facta gratias egiſſe. Vbi diſcas in Deo, ſi quando ad tempus affligeris, ſpem omnem collocare, qui ſuo tempore nouit cum tentatione facere prouentum, exiguumque mœrorem ampliſſimis compenſare conſolationibus.

MEDI-

MEDITATIO IV.

De vita Christi ab anno ætatis 12. vsque ad 30. Luc. 2.

1 CHristus annorum 12. *Hierosolymis cum parentibus redit in Nazareth, & erat subditus illis.* Considera Christum, vt scribit B. Lucas, cœpisse primum facere, deinde docere. Nam 30. annis primò exercuit se in humilitate, paupertate, patientia, obedientia, & oratione, deinde verò tribus annis vltimis prædicauit & docuit alios; vt intelligas, si verbo aliis prodesse velis, prius diu operam dandam pietati, bonorumque operum exercitationi: nam non facilè docebis alios verbo, quod non ipse prestiteris exemplo. 2. Considera, etsi scriptum non sit, quid egerit Christus post annum 12. vsque ad trigesimum, tamen non fuisse otiosum: à consuetudine mundi se subtraxit, in adeundo templo & orando frequens, sæpè matrem in humilibus officiis, sæpè S. Ioseph in fabrili arte iuuit. Nam Marci cap. 6. de eo quidam dicunt, *nonne hic est faber?* Cur autem hæc fecit, nisi vt ad tempus solitudinem amemus, mundi consuetudinem vitemus, vanam gloriam fugiamus,

fugiamus, prius bene discamus, quam ad alios docendos prosiliamus?

2. Considera ex vna parte bonum Ioseph strenuè laborantem, vt habeat, vnde carissimam sponsam suam, & mundi fabricatorem sustentet: Ex alia humilem Virginem sua industria, nendo, texendo, aliisque modis prouidentem cibum ei, qui in cœlo Angelos, & in terra pascit omnes creaturas. Compatere Christo, dum aspicis & illum in sudore vultus sui instar primi Adam laborantem, non vt sibi prodesset, sed vt nobis exemplum daret humilitatis, obedientiæ, & caritatis. 2. considera, quantum solatium B. Virgini attulerit tam diuturna filij commoratio, quem certo credebat mundi creatorem: quanta reuerētia ipsa & Ioseph eum allocuti fuerint. Quàm promptus fuerit ille ad omnia licet nihil ei imperare auderent. Aspice illum seruili cinctorio præcinctum, & per domum currentem, vt nunc S. Ioseph, nunc B. Virginem iuuare queat, dolandis asseribus, haurienda aqua, domo euerrenda, foco construendo. Verosimile enim est nullos ibi fuisse, vel famulos vel ancillas. Circumstantibus interim sanctis Angelis, & obstupescentibus, eumque cum gaudio iuuantibus.

Con-

Conſidera, quoties præter iſta corporalia opera & publica, fecerit alia multa ſpiritualia & ſublimia in ſecreto; ac imprimis, quoties labore diurno feſſus in pauperculum ſuum cubiculum rediens, totas ſubinde noctes pro ſalute noſtra in oratione impenderit. Quoties multas horas in rebus cœleſtibus matri patrique explicandis impenderit. Quoties per diem labores orandi cauſa, petita à parentibus facultate, interruperit. Quoties memor inobedientiæ parentum primorum, ingratitudinis hominum, & perditionis tot animarum cum lacrymis animam ſuam crucifixerit, vt iram Dei placaret, & ſalutem nobis impetraret.

2. Conſidera, quod B. Lucas addit, *Chriſtum cum ætate creuiſſe in ſapientia & gratia apud Deum, & homines*, vt diſcas ſi verè Chriſtum imitari velis, te debere operam dare, vt nullum vitæ tempus ſine fructu abire permittas, proficiendo de virtute in virtutem, tum apud Deum, per obſeruationem diuinorum præceptorum, tum apud homines per exempla bonorum operum.

MEDITATIO V.

De prædicatione Ioannis Baptistæ. Matt. 3. Marc. 1. Luc. 3.

1 IOannes Baptista habebat vestimentum de pilis camelorum, & zonam pelliceam circa lumbos: esca autem eius erat locusta, & mel syluestre in deserto.* Considera Ioannem adhuc puerum ingressum desertum ibique vsque ad trigesimum ætatis annum in summa austeritate vixisse, vt discas in vita semel piè inchoata perseuerare, etiamsi molestiæ nonnullæ occurrant. 2. Considera, si S. Ioannes in vtero matris sanctificatus, quo inter natos mulierum maior nullus fuit teste Christo. *Matt.* 14. tam seuerè tractauit corpus suum, quid nobis, qui peccatis & imperfectionibus pleni sumus, faciendum sit.

2. *E deserto autem digressus, circa Iordanem prædicauit baptismum, dicens: Pœnitentiam agite; appropinquauit enim regnum cœlorum.* Considera, Deum euocasse Ioannem ex deserto ad prędicationis officium, tum vt ostenderet, perfectionem vitæ Christianę non in sola contemplatione, qua nostrę saluti studemus, sed etiam in actione, qua saluti aliorum operam damus, consistere: tum

tum vt intelligeremus eos, quibus incumbit munus alios docendi, debere esse amicos pœnitentiæ, orationis, & contemptus mundi, vt quod docent verbo, testentur vitę exemplo. 2. considera, quis scopus, quod argumentum debeat esse prædicatori vel doctori aliorum, nempe vt homines adducat ad pœnitentiam, id est, ad contritionem, confessionem, & satisfactionem pro suis peccatis. Et quia arduum id & durum videri posset, molliuit S. Ioannes hoc initium prædicationis, dulcedine maximi præmij, nempe regni cœlorum appropinquantis, vt discas & tu inculcare hominibus magnitudinem mercedis futurę, si pœnitentiam amplexi fuerint.

3. *Tunc exibat ad eum omnis Iudæa, & baptizabantur ab eo confitentes peccata sua, illuque dicebat. Ego quidem aqua baptizo vos. Veniet autem fortior me, cuius non sum dignus soluere corrigiam calceamenti, qui baptizabit Spiritu sancto & igni.* Considera, quantam auctoritatem sibi consiliarit sola vitę sanctitate B. Ioannes, non solum apud imperitum populum, sed etiam princeps, scribas, & pharisæos, sic vt turmatim ad eum audiendum conuolarent; imò etiam suspicarentur esse ipsum Messiam in lege promissum. Vnde & consecu-

tum est, vt facilè eos ad patefacienda publicè peccata, & suscipiendum nouum baptismi ritum adduxerit. 2. Cõsidera humilitatem Ioannis, qui cùm tantum nomen sanctitatis obtinuisset, tamen non se effert, non prędicat, sed vt Christum extollat, eiusq; patefaciat diuinitatem, se pedibus eius submittit. Nimirum probè notat ad veram sanctitatem imprimis pertinere, honores, & magnam nominis existimationem contemnere, & se omnibus propter Christum subijcere.

MEDITATIO VI.

De Baptismo Christi, Matth. 3. Marc. 1. Luc. 3.

1 IESVS *venit à Nazareth Galilææ in Iordanem ad Ioannem, vt baptizaretur ab eo.* Considera filium Dei, simulatque parentibus & mundo valedixit, incedere solum, sine sociis, (qui tamen habere poterat in comitatu multa Angelorum millia) miscere se turbæ publicanorum & peccatorum, atque si vnus esset de populo, subijcere se Ioãnis magisterio, vt ab eo baptizetur in pœnitentiam & remissionem peccatorum: cùm ille prorsus esset peccati expers, nec pœnitentia egeret, imò esset

esset magister omnium, qui solus baptizaret in Spiritu sancto. Nos autem licet peccatis pleni, volumus videri gloria & honore digni, aliisque imperare. 2. considera, Christum nunquam se in actionibus suis exhibuisse vel ostentasse, tanquam eximium & singularem hominem, sed cæteris similem: vnde voluit more aliorum circumcidi, in templo præsentari, & nunc à Ioanne baptizari, vt discas in omnibus etiam spiritualibus te aliis accommodare, nec peculiaria priuilegia tibi vendicare ob doctrinam, sapientiam, opus, industriam.

2. *Ioannes autem prohibebat eum, dicens: Ego à te debeo baptizari, & tu venis ad me? Et respondit Iesus: Sine modò, sic enim decet nos implere omnem iustitiam.* Considera, quantus stupor inuaserit humilem Ioannem, cùm videret hoc modo Saluatorem mundi venientem ad se, cogita, quomodo magno spiritu ei occurrens se statim ad pedes eius abiecerit, dicens: *Ego à te debeo baptizari, & tu venis ad me?* Absit, absit, vt ego audeam te baptizare, creatura vilis Creatorem, homo Deum. 2. considera, quo modo vicissim Christus humiliarit se coram Ioanne, quomodo ambo non de prærogatiua honoris, vti nos, sed humilitatis & abiectionis

 conten-

contenderint. 3. conſidera Chriſtum complementum iuſtitiæ vocare, ſi ſubmittat ſe Ioanni, hoc eſt, creator creaturę; quę ergò erit iuſtitia noſtra, dum non ſolum contemnimus inferiores; ſed etiam ęgrè ſubmittimus nos ęqualibus aut ſuperioribus?

3. *Christus à Ioanne baptizatus mox aſcendit de aqua, eoque orante apertum eſt cœlum, & Spiritus ſanctus in ſpecie columbæ deſcendit in ipſum & vox audita: Tu es filius meus dilectus, in quo mihi complacui.* Conſidera, quomodo rex Angelorum non reformidat ſe in conſpectu hominum veſtibus ſpoliare, & aquam intrare, obſtupeſcentibus Angelis, & veſtes ſubleuantibus. Deinde quam trepidè Ioannes ſequatur & aqua caput Chriſti deuotè perfundat. 2. Conſidera propter hanc ineffabilem Chriſti abiectionem ruptum cœlum, effuſos ex eo Angelos, vt nuditatem eius operirent. Et quia homines non capiunt tantam humilitatem, voluit Deus declarare voce cælitus miſſa, hanc virtutem eſſe, qua ſibi maximè complacuit in Chriſto. 3. Conſidera deſcenſu columbæ indicari, Spiritum ſanctum illabi illis, qui proprietates habent columbæ. Nam velut illa vtitur gemitu pro cantu, non ferit roſtro, caret felle, non habet vngues recuruos, & educat pul-

los

los alienos æquè ac proprios: ſic homo perfectus dolet de peccatis, famam nullius lædit, eſt iræ odijque expers, nil alienum vſurpat, neceſſitatibus proximi æquè ac ſuis proſpicit.

MEDITATIO VII.

De vocatione primorum quinque diſcipulorum. Ioan. 1.

1 A*Ltera die ſtabat Ioannes, & ex diſcipulis eius duo: Et reſpiciens Ieſum ambulantem, dicit: Ecce agnus Dei.* Conſidera, Chriſtum veniſſe ad ſeruum ſuum Ioannem Baptiſtam. 1. vt eum honoraret. 2. vt teſtem ſui aduentus eum acciperet. 3. vt aliquos eius diſcipulos ad Apoſtolatum vocaret. Vnde Ioannes demonſtrando illis Chriſtum, mentibus eorum tantam impreſſit dignitatem Saluatoris vt eis perſuaſerit Chriſtum ſequendum. 2. Conſidera, quod Ioannes primò ſteterit. 2. reſpexerit Ieſum ambulantem. 3. dixerit, ecce agnus Dei. Vnde diſce, ſi alios docere velis, primò debere te eſſe conſtantem in doctrina & vitæ exemplo. 2. debere diligenter totum vitæ Chriſti progreſſum expendere. 3. hanc Chriſti vitam aliis imitandam proponere.

2. *Iesus conuersus, videns duos discipulos sequentes se, dixit. Quem quæritis? Tum illi: Rabbi vbi habitas? Et Iesus: Venite & videte.* Considera, Christum statim conuertisse oculos in eos qui se sequuntur, vt discant, qui relicto mundo Christum secuti sunt, ob virium suarum imbecillitatem, aut vitæ initæ asperitatem, non animum despondere, nam talibus mox Christus misericordiæ suæ respectu addit animum & fiduciam, viresque suppeditat. 2. Considera, hos duos discipulos, impendente licet vespera, comitatos Christum, illosque ab eo benignè receptos, vt discas nullum tempus esse, quo non possimus facere bene, Deoq; seruire. Qui in iuuentute non comitatus est Christum, saltem comitetur in senectute, ætatis vespera.

3. *Venerunt & viderunt, vbi maneret, & apud eum manserunt die illo: hora autem erat quasi decima.* Considera, quanto Dominus promptior sit ad dandum, quàm nos simus ad petendum. Nam cùm Dominum non aliud sciscitati essent, quàm vbi habitaret, vt postea eum inuenire possent, is non fuit tam exigua petitione contentus, sed porrò inuitauit eos, vt secum pergerent, & si vellent vnà pernoctarent. Rectè autem dicit Euangelista, discipulos illos

tota

tota die apud eum mansisse, neq; enim nox esse poterat, vbi erat Christus verus Sol iustitiæ, & lux mundi: O quàm suauia illius clarissimæ noctis fuerunt colloquia! 2. Considera sicut discipuli illi experientia probarunt, quàm iucundum fuerit toto die commorari cum Christo, eumque loquentem audire; ita religiosos, qui summa spiritus voluptate fruuntur, in sua religione solos capere, quantum bonum sit seruire Deo.

II. PARS.

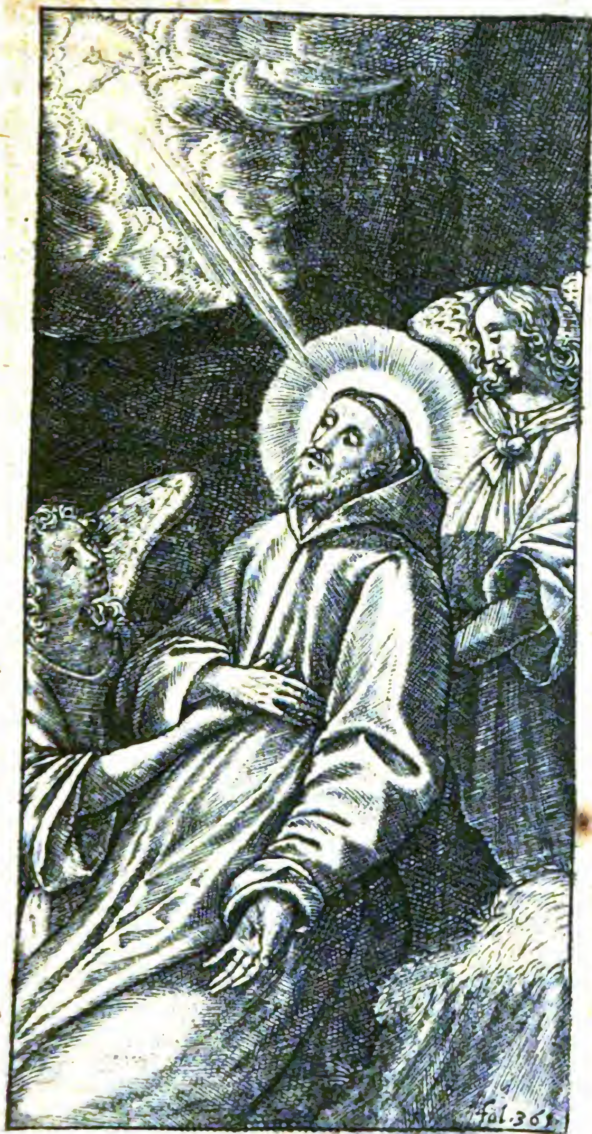
1. *Duorum illorum vnus erat Andreas, qui inuento Simoni fratri mox dixit. Inuenimus Meßiam, & adduxit eum ad Iesum.* Considera Andream statim post inuentum Messiam, thesaurum abscōditum, spiritu Apostolico communicare fratri suo, vt nempe qui sanguine dudum sibi iunctus esset, etiam fidei & religionis studio iungeretur, & ideo rectè ait se inuenisse Christum: quia hoc est inuenire Christum, amore eius accendi, curandę etiam proximi saluti incumbere. 2. Considera quam alius longè sit spiritus huius sæculi, quod omnibus modis laborat, vt sanguine iunctos & cognatos abstrahat à studio perfectionis, & Christo in abrenunciatione

ciatione omnium rerum sectanda.

2. *Intuitus Simonem Iesus dixit: Tu vocaberis Cephas, vel Petrus. Deinde inuenit & Philippum, dixitque ei Iesus: Sequere me. Philippus autem inuenit Nathanael, & dixit: Inuenimus Iesum filium Ioseph à Nazareth. Tum ille, A Nazareth potest aliquid boni esse?* Considera, mirabilem Dei prouidentiam, quod cum Andreas prior vocatus fuerit, & immediatè à Deo, Petrus verò posterius & per hominem, tamen Christus eum indicet Ecclesiæ fundamentum futurum. 3. Considera, proprium eorum qui ad sequendum Christum adducuntur, esse munus, vt & alios adducant, hoc est, bonum suum non sibi soli vsurpent, sed liberaliter aliis communicent. 3. Considera, voce Nazareth Hebraicè significari sanctificatam, separatam, custoditam & floridam; itaq; non posse non aliquid boni ab illa manare. Si enim sanctificatus, & in gratia Dei sis, omnia opera tua sunt meritoria, si separatus à mundo, sanctus redderis corpore & spiritu. Si sensuum portas sedulo custodieris, non facilè ab hoste expugnaberis: si denique floribus, nou potes non bonum odorem piæ vitæ exemplo exspirare.

3. *Vidit Iesus Nathanael venientem ad se, dicens: Ecce verè Israelita, in quo dolus*

non

Fol. 361.

non est. Tum ille: Vnde me nosti? Cùm esses sub ficu, inquit, vidi te. Tum ille: Rabbi, tu es filius Dei, tu es Rex Israel. Considera, eos Deo carissimos esse, & verè Israelitas, id est, perfectos Christianos, qui ab omnibus dolis & fraudibus sunt alieni. Vnde & Christus Apostolis hanc virtutem commendauit, dicens. *Estote simplices sicut columbæ. Matt.* 10. Et in canonizatione Sanctorum hæc imprimis virtus commendatur. 2. considera, Nathanaelem, licet Apostolica hac virtute præditus esset, tamen in numerum Apostolorum non esse ascitum, quia Christus voluit conuerti mundum, & humanam confundi sapientiam per homines rudes & idiotas, quo constaret non humana, sed diuina virtute Christianam religionem persuasam mundo. Nathanael autem erat homo eruditus, & legis Doctor. 3. Considera, doctrina adiutum Nathanaelem, vt citius aduerterit Christum secum loquentem esse Messiam, quia videbat duo illa abditissima; quæ de ipso prodidit Christus, non potuisse sciri, nisi à Deo.

MEDI-

MEDITATIO VIII.

De eiectis templo vendentibus, Ioan. 2.

1 IEsus *Hierosolymam ingressus, cùm in templo inuenisset vendentes oues & boues flagello omnes eiecit.* Considera, Christum ante omnia adijsse templum, quia in omnibus actionibus suis primò semper quærebat Dei gloriam. Et cùm aduerteret illud fœde à negotiatoribus profanari, licet mortalium mitissimus esset, & ipse agnus Dei zelo diuino accensus ex funiculis forte oblatis confecisse flagellum, terribilique vultu totam illam sacrilegam turbam eiecisse. Consumatur & cor tuum vindicandi diuini honoris zelo, quando tuum Dei templum, id est, animam tuam aduertis belluinis carnalium affectuum motibus profanatum, & flagello pœnitentiæ in illud desæuias. 2. Considera, funiculis designari peccata, quibus homo velut funibus constringitur, vt intelligas Deum ex peccatis nostris sumere castigandi materiam, eo quod dum in malo persistimus, & peccatis peccata addimus, multiplicemus funiculos, è quibus fiat flagellum quo castigemur.

2. *Eiecit quoque oues & boues, & num-*

mulariorum

nummulariorum effudit as, & mensas subuertit. Considera oues esse, qui specie pietatis alios decipiunt: boues quæ sunt bestiæ laboriosę, esse Prædicatores, qui ob quęstum suum, & non ob lucrum animarum verbum Dei annunciant; nummularios autem, qui Deo non integrè seruiunt, sed partim Deo, partim mundo, & qui non purè quærunt Christi gloriā in actionibus suis, sed sua potius commoda. 2. Considera, si Dominus tam grauiter tulit animalia innoxia, ementesque & vendentes illa tantum, quę cultui diuino erant dedicata, & iamiam offerenda, quid facturus esset, si inuenisset in eo homines confabulantes de rebus vanis, nugatores, impudicos, famæ alienæ detractores, irrisores, nullaq; deuotione prędicos?

3. *Et his qui columbas vendebant, dixit: Auferte ista hinc, & nolite facere domum Patris mei, domum negotiationis.* Considera columbas spiritaliter vendere eos, qui receptam Spiritus sancti gratiam, non gratis vti deberent, sed pro mercede aliis communicant, vel qui non secundum merita, sed secundum hominum fauorem & gratiam, illam impertiunt, vel denique qui beneficia Ecclesiastica simoniacè emunt, vel vendunt. 2. Considera, Christum mitius

mitius locutum vendentibus columbas, tum quia pauperiores, & simpliciores homines esse solent, qui vendunt aues tum quia per columbas; volucres innoxias, Spiritus sanctus designabatur. Vt discas, zelum temperare, quando agendum est contra eos, qui ex ignorantia & simplicitate potius quàm ex malitia & proteruia in aliqua re diuinum honorem lædunt.

MEDITATIO IX.

De colloquio Domini cum Samaritana. Ioan. 4.

1 IESVS *fatigatus ex itinere sedebat sic supra fontem sub horam sextam*, id est, circa meridiem. Considera, Iesum benedictum per montes & valles, à mane vsque ad meridiem sine cibo & potu, quærentem errantem ouiculam, vt eam deducat ad ouile, ac tandem more hominum de via fessorum sedere supra fontem, vt ibi tanquam peritus anceps verborum suorum reti aucupetur auiculas ratione præditas, vnaque capta, ea duce vtatur ad alias in rete illiciendas. 2. Considera eum sedere sic, id est, in terra, qui sedet supra Cherubinos: sedere supra aquas mortuas, vt commutaret eas in aquas viuas, ad

quas

quas per Prophetam omnes inuitauit, dicentem. *Omnes sitientes venite ad aquas*, supra puteum profundum, quasi super nouam cathedram, vt patefaciat noua & profunda mysteria scripturarum.

2. *Venit mulier de Samaria haurire aquam, cui dixit: Da mihi bibere. Discipuli enim iuerant in vrbem, vt cibos emerent.* Considera, admiranda Dei iudicia, & quàm verè dixerit Apostolus. *Non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei. Rom. 9.* Mulier enim hęc neque quęrebat Christum, neque currebat ad salutem, minus volebat, & tamen diuina pietas eius est miserta, liberans eam à peccatis, & similem efficiens Apostolis, vtpote quę Samaritanis Christum annunciauit. 2. Considera, eum qui venerat ad dandum verum potum, postulare bibere, ardebat nimirum desiderio, non iam extinguendi sitim corporis, sed cordis, hoc est, animam illam conuertendi. Nec enim legitur, eum postea bibisse. Paruifaciebat Dominus lassitudinem suam, & sitim; pluris æstimabat animæ salutem, quàm potum aquæ. 3. Considera, tunc potum petere à nobis Dominum, quando interna inspiratione nos impellit, vt relictis peccatis conuertamur ad se fontem aquæ viuæ salientis in

in vitam æternam.

1. *Quomodo, ait mulier, tu cum Iudæus sis, bibere à me Samaritana poscis? Tum Iesus: Si scires, quis poscat, forsan petisses ab eo aquam viuam.* Considera Christum ex habitu à Samaritana agnitum Iudæum, vt discamus, si velimus imitari Christum, nos eo habitu vti debere, quo cognoscamur esse Christiani. Turpe est enim honestate habitus nos etiam à Turcis & Iudæis vinci. 2. Considera sapientiam Christi sensim ab aqua materiali transeuntis ad spiritualem, vt doceret nos, cùm volumus conuertere peccatorem, opportunitatem venari loquendi de tali materia, & primum loqui de eo quod eius professioni cõuenit, & pedetentim quasi aliud agendo in sermonem de salute spirituali delabi.

II. PARS.

1 D*Omine, ait mulier, puteus altus est, nec hydriam habes, vnde ergo habes aquam viuam? Respondit, qui biberit ex mea aqua, non sitiet in æternum. Tum illa: Da mihi hanc aquam.* Considera, qua arte Dominus paulatim cor durũ mulieris emolliat, primò enim se magnum aliquem virum esse indicat. 2. promittit aquam viuam. 3. exponit effectus

fectus aquæ quod sitim perpetuo tollat, & saliat in vitam æternam, id est, viuificet animam. O raram liberalitatem Christi, ignorantibus viuam gratiæ suę aquam patefacientis, ac non petentibus etiam offerentis, nec mirum, nam diuinæ bonitatis fons est suiipsius diffusiuus, & ideo quęrit hortos, in quos donorum riuos effundat. 2. Cōsidera aquam huius mundi significare opes, honores & voluptates sæculi, quę non possunt extinguere sitim, sed augent potius. Aquam verò Christi designare gratiam Dei & bona cœlestia, quę verè sitim nostram explent, & exstingunt.

2. *Vade, inquit Iesus, voca virum tuum. Tum mulier, non habeo virum. At Iesus, quinque habuisti. & quem habes, tuus non est. Tum illa. Video, quia Propheta es tu.* Considera, Dominum non ante se voluisse manifestare illi, quàm confessa esset virum suum non esse, cum quo habitaret, ac proinde se peccatricem esse. Neminem enim gratiæ suæ participem facere solet, nisi prius se humiliet, & peccata sua confiteatur. 2. considera, cùm mulier proculdubio hac confessione sua multum erubuerit, quomodo à cœlesti medico mox fuerit adiuta & curata; benignè enim confessionem eius confirmauit, & bis

A a collau-

collaudauit, quod verè dixisset. Honorifica enim res est apud Deum peccati confessio, & laudem potius, quàm pœnam meretur. 3. Considera, quomodo post expiata humili confessione crimina, aqua viua ante oblata ex anima illa scaturiat, & sensim viui fontis instar in cœlum ascendat, non enim vocat amplius Iudæum, sed Prophetam, loquitur de adorando Deo, de Messiæ aduentu.

3. *Cum mulier dixisset, scio quia Messias venit, Iesus ait: Ego sum, qui loquor tecum. Sic mulier relicta hydria abijt in vrbem, nuncians se vidisse Messiam. Discipuli autem mirati sunt eum cum muliere locutum.* Considera, quo modo syluestris hæc ouicula paulatim verbis Christi emollita patiatur se tangi & capi à suo pastore. Ignara enim licet adhuc quis sit, incipit in eum credere, eumque amare; & ideo dicit se scire Messiam venturum, & optare ab eo doceri. Quid hic restabat, nisi vt pastor se proderet, & ouiculam in humeros reiectam deportaret ad ouile. Dixit ergo ei: *Ego sum, qui loquor tecum.* 2. Considera, hoc responso dato, tantum ignem in pectore mulieris accensum, vt ardoris impatiens, oblita hydriæ, aufugerit in vrbem, quo totum populum eodem igne accenderet, sicut & factum

factum est. Nec mirum est hydrię oblitam, quia iam biberat, iam sitim perfectè restinxerat, vt discas & tu deserere hydriam carnalium cupiditatum, si velis aliis viam salutis ostendere. 3. Considera, Apostolos miratos, Christum loqui cum muliere, quod fecit, vt doceret in primis religiosos & clericos, raro loqui cum mulieribus, & si fiat, paucis verbis, nec sine comite.

MEDITATIO X.

De principio prædicationis Christi. Matth. 4. Mar. 1. Luc. 4.

1 IESVS *relicta ciuitate Nazareth, venit in ciuitatem Capharnaum, Galilaeæ metropolim.* Considera cur Iesus patriam suam deserat, nempe vt doceret si liberè velimus aliis annuntiare veritatem, debere exuere nos omnem inordinatum erga parentes & cognatos affectum, deinde munere prędicandi fungi, vbi spes est vberioris fructus, vt erat in alia vrbe populosa. Tertiò, vt traderet modum in persecutione seruandum, vt scilicet non temerè nos periculis exponamus, sed fugiamus cum Christo, qui in patria non erat receptus. 2. Considera, Ie-

ſum non inchoaſſe prædicationẽ Hieroſolymis apud principes, ſed apud pauperes Galilæos, vt doceret non eſſe ambiendas cathedras celebres, ſed vnum animarum fructum ſpectandum. Vnde & tot millia de populo eum ſequebantur.

2. *Exinde cœpit Ieſus prædicare, quoniam appropinquauit regnum Dei. Pœnitemini, & credite Euangelio. Et fama exijt de illo per totam regionem.* Conſidera cauſam cur Chriſtus non cœperit prędicare, niſi Ioanne Baptiſta in carcerem coniecto. Nempe ne occaſionem daret Schiſmati, vel diſſenſioni populari, deinde vt exemplum humilitatis daret prędicatoribus, vt facilè cedant, non ſolum ſuperioribus, ſed etiam paribus & inferioribus in munere prædicandi. 2. à pœnitentia exorſus eſt, ſicut Ioannes, tum vt eius doctrinam confirmaret, tum vt doceret nos, non aſpernari aliorum, qui nos præceſſerunt, ſi bona ſit, doctrinam. Ad hęc vt oſtenderet, primam & auream clauem, qua peccatoribus aperiatur regnum cœlorum, eſſe pœnitentiam, hoc eſt dolorem de peccatis vitæ anteactæ, confeſſionem eorundem, & ſatisfactionem per bona opera. Hac enim pœnitentia regnum cœlorum, quod propter peccata longiſſimè à nobis receſſit,

cessit, rursum nobis appropinquat, modò vera fides Catholica à pœnitentia non absit.

3. *Et circuibat totam Galilæam, docens in Synagogis, & sanans omnem languorem, & secutæ sunt eum multæ turbæ, magnificantes eum.* Considera, hic in Christo, velut in speculo, formam boni Pręlati, & prædicatoris. Primò enim debet circuire, id est, omnem ignauiam excutere, & subditos inuisere, cognoscereq; num omnes rectè credant & viuant. 2. circuire Galilæam, in qua erant gentiles mixti Iudęis, pauci diuites, multi pauperes, id est, omnes promiscuè Christo lucrifacere hæreticos, malos Christianos, & inopes. 3. docere in Synagogis, tradere doctrinam Christianam, in scholis & templis. 4. adiumento esse non solum in rebus spiritualibus, sed etiam in corporalibus. 5. doctrinam tradere non curiosam, sed animabus salutarem, & communi omnium Christianorum consensu approbatam. 6. doctrinam verbis traditam, stabilire exemplo.

MEDITATIO XI.

De socru Simonis. Matth. 8. Marc. 1. Luc. 4.

1 *EGressi de Synagoga venerunt in domum Simonis. Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus, & rogauerunt Iesum pro ea.* Considera, non caruisse mysterio hunc transitum Iesu ad domum Petri ex Synagoga. Nusquam legimus illum post itineris & prædicationis labores, ad quietem vel cibum capiendum diuertisse ad magnifica palatia, sed ad piscatorum, aliorumque pauperum ædes, vti hæ Petri fuere. Quid autem aliud erat hęc Petri domus, nisi Ecclesia, cuius Petrus custos & pastor factus est, dum Christus ei diceret: *Si diligis me, pasce oues meas, Ioan. 21.* Quas Christus elegit in sponsam, repudiata rebelli Iudæorum Synagoga. 2. Considera Apostolos non solum inuisisse ægram, sed etiam intercessisse pro illa, vt discas, cùm non potes opere, precibus saltem apud Deum & homines diuites infirmos iuuare, deinde & implorare auxilia sanctorum in cœlo, vt patrem misericordiarum pro nobis & illis interpellent.

2. *Iesus accedens illam imperauit febri, &*

& manu eleuauit eam, & mox surgens ministrabat eis. Considera, cur Iesus conscius illam ægram esse, expectarit donec discipuli rogarent pro ea. Nempe quia domus Petri debuit esse domus fidei, caritatis & orationis, & ideo illas virtutes in ea exerceri voluit. Potuit & verbo absens eam sanare, sed ad ostendēda maioris amoris signa voluit in persona propria eam adire, manuque tangere, & febri imperare, vt tangendo se hominem, imperando Deum esse monstraret. 2. Considera quomodo febris non solum recesserit, sed vires ita in ea firmatæ fuerint, vt repente ex lecto exiliens cęperit magno studio, vt gratam se ostenderet, ministrare. Vt discas, non te dare otio, cùm à peccatis fueris solutus, & iacturam prętertiti temporis in morbo vel corporali vel spirituali factam, nouo studio resarcire.

3. *Vespere facto varios ægros ducebant ad eum, dæmoniacos, & ille manu imposita eos curabat. Dæmonia autem clamantia, Tu es filius Dei, non sinebat loqui.* Considera, in sola Petri domo, id est, Ecclesia Romana esse absolutionem ab omni genere spiritualium morborum, id est, peccatorum, ac etiam corporalium, quando fiunt miracula. 2. vesperi vel nocte tribulationum

plures ſanari, quàm luce proſperitatis, per aduerſa enim plures redeunt ad ſe, & conuertuntur ad Deum, quàm per proſpera. *Vexatio dat intellectum. Iſa. 28.*
3. Chriſtum non permiſiſſe loqui dæmonia, vt doceret nos, dæmonem ſemper pro hoſte infeſto habendum, & nunquam ei communicandum, ſiue in bonis, ſiue in malis. Quo enim videtur commodis noſtris amplius fauere hoc amplius noſtræ ſaluti inſidiatur.

MEDITATIO XII.

De Paralytico iuxta piſcinam ſanato. Ioan. 5.

1 I*Eſus à Paralytico 38. annorum iuxta piſcinam Hieroſolymis iacente cum rogaſſet, Viſne ſanus fieri? Is reſpondit. Hominem non habeo, qui me mittat in piſcinam.* Conſidera diuinę ſapientię altitudinem, quod ex plurimis ægris ibi iacentibus vnum tantum ſanandum ſumat: id enim facit, vt conſeruemur in timore Dei, in cuius manu vita æquè ac mors noſtra poſita eſt. Deinde, vt magis excitemur ad illum amãdum, cuius gratia ſcimus nos miſericordiſſimè prȩuentos. 2. Conſidera, licet Dominus non ignoraret, quid hic æger peteret,

peteret, tamen ab eo rogauit, velletne esse sanus, vt suam exponeret voluntatem, Iesus enim non est Saluator eorum qui nolunt, sed volunt, & suę saluti cooperantur; nã vt dicit B. Aug. *ser. 15. de verb. apost. Qui creauit te sine te, non iustificabit te sine te*, id est, sine cooperatione tua. Tum rogauit, vt eum accenderet ad desiderandam sanitatem, sicque dignior illa redderetur. 2. Considera per paralyticum hunc designari peccantes ex consuetudine longa, per ceteram verò turbam languidorum, cęcorum, claudorum & aridorum, iacentium ad piscinam, peccantes ex negligentia, ignorantia, fragilitate & malitia, qui si velint, omnes sanari possint.

2. *Dicit ei Iesus: Surge, tolle grabatum tuum & ambula. Et sustulit, ac ambulabat. Tum Iudæi: Sabbatum est, inquiunt, non licet tibi tollere. Et ille: Qui me sanauit, iussit.* Considera, tunc Dominum peccatori dicere: Surge, quando condonato peccato, infundit illi suam gratiam. Tunc autem peccator tollit grabatum, cùm displicent, quę prius delectabant, ambulat verò, cùm gratiæ acceptę cooperatur, exercendo se in operibus bonis. 2. Considera, Iudæos arguere in paralytico, quod videbatur eis reprehensibile, & non quod erat laudabile,

laudabile, nempe miraculum adeptæ sanitatis, peruersi enim in aliis notare tantum solent mala, quę publicent, non autem bona; aut si nocent, in malam partem interpretantur. 3. Considera, grabatum esse bona huius vitę, opes, honores & voluptates, in quibus homo æger decumbit, quando illis delectatur, quando verò pro onere reputat, signum est eum sanum esse & ambulare.

3. *Iesus cum declinasset à turba, inuento postea in templo paralytico, dixit: Sanus factus es, iam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat.* Considera, Iesum ideo declinasse, vt doceret in bonis operibus non quærendum hominum applausum, deinde aliquando expedire digredi ab illis, qui ad calumniandum sunt procliues & optima intentione facta, in pessimam partem interpretantur. 2. Considera, paralyticum postea inuentum à Christo in templo, vt discas, quoties gratia aliqua à Deo ditatus fueris, gratias ei referre, non lingua tantum, sed religiosa etiam conuersatione, frequentando Ecclesias, audiendo conciones, & vitam pristinam in meliorem commutando, ne subtracta à Deo per ingratitudinem nostram gratia, deterius aliquid nobis contingat, hoc est, in priora

peccata

fol. 378

peccata relabamur, & in ijs ex desperatione veniæ, moriamur.

MEDITATIO XIII.

Nazareni Christum voluere præcipitare. Matt. 13. Marc. 6. Luc. 4.

1 *IEsus ingressus Synagogam in patria sua explicato loco Isaiæ plicuit librum, dicens: Hodie impleta est hæc Scriptura.* Considera, Iesum noluisse initiũ prædicationis & miraculorum facere in patria Nazareth, ne videretur ad id potius humano in populares affectu, quam puro animarum zelo permotus. Noluisse tamen omnia illis præsidia subtrahere, tum quod lege quadam naturæ, dilectionisque ad id esset obligatus, tum quod officium eius esset omnes ad salutem vocare. 2. Considera eum post quędã ex Isaia lecta plicuisse librum, vt indicaret non omnia omnibus promiscuè prędicanda, sed habendam rationem capacitatis auditorum. Deinde non dixisse ea de se scripta, sed nunc esse completa, vt indicaret, quàm modestè de rebus ad laudem vel honorem nostrum pertinentibus loqui debeamus.

2. *Et omnes mirabantur eius doctrinam, dicentes: Vnde huic sapientia, nónne hic*

hic est faber filius Mariæ? & scandalizabantur in eo. Considera stultos Nazarenos indignari Christo ob parentelæ humilitatem atque si homo sapiens, & miraculorum patrator non possit nasci ex humili prosapia, cum & Dauid tot regum radix & Moses ex humili pastorum stirpe orti sint. Deinde rectè Christum ab ijs dici fabrum, vel filium fabri, quia filius erat fabri illius magni, qui fabricauit totum orbem terrarum. 2. Considera, cur cum Nazareni petierint etiam signum aliquod exhiberi in patria sua à Christo, sicut fecerat in Capharnaum, tamen non fecerit. Nempe, quia ex vanitate petierant, ne ipsorum ciuitas videretur contempta præ aliis: deinde, quia cùm esset sanctus sanctorum, & alij Christi parentes apud eos nati, tamen, velut ingrati, tantum beneficium nihili fecerunt, & vnde moueri debuerant, vt Christum magni facerent, nempe ex doctrina admiranda, & miraculis, inde ansam arripuerunt eum calumniandi. Sed mirum non est. Nazareth non cognouisse suum Christum, cùm nec mundus, teste S. Ioanne cap. 1. cognôrit.

3. *Iesus dixit eis. Nemo Propheta acceptus est in patria sua. Et repleti iræ eiecerunt eum vrbe, & in montem duxere præcipitandum:*

cipitandum: ipse autem per medium illorum ibat. Considera Christum non cælare veritatē Nazarenos, etiam si sciat illos ægrè laturos, quia magno beneficio afficimur, dum nobis nostri defectus & imperfectiones patefiunt, licet illud non agnoscamus. Nazarenos autem qui Christo ideo mortem intentarunt imitantur omnes illi, qui concionatores & doctores veritati patrocinantes persequuntur. 2. Considera, Christū præcipitare se conantibus non restitisse; sed quiete per medium illorum transiisse, vt discamus iniurias nobis illatas dissimulare, & aliorum malignitatem patientia vincere.

MEDITATIO XIV.

De electione 12. Apostolorum, Marc. 3. Luc. 6.

1 C*Vm Iesus in oratione pernoctasset in monte, vocauit ad se discipulos, & ex ijs elegit duodecim, quos & Apostolos nominauit.* Considera Christum digressum, à suis in solitarium locum prędicandi causa, totamque noctem in precibus consumpsisse, non quod ipse indigeret hac pręparatione ad electionem Apostolorum; sed vt nos doceret exemplo

exemplo suo, cùm pro rebus magnis seriò orandum est, vt digrediamur ab hominum turba, & in oratione perseueremus. 2. considera, in monte electos Apostolos, vt intelligerent, qui aliis præesse, eosque docere volunt, debere rerum cœlestium scientia, & vita sanctitate aliis preeminere, & alienissimos esse à cupiditate rerum terrenarum, opum, honorum, & voluptatum huius mundi. 3. Considera, vocatos esse Apostolos, id est, missos, nuncios tabellarios, vt nomine ipso admonerentur humilitatis & obedientiæ, ac cogitarent quicquid essent, quicquid possent, se non suis viribus, sua sapientia, suoque meriro, sed sola gratia Dei & voluntate adiutos prꝑstare.

2. *Et præcepit eis, ne in via tollerent virgam, peram, panem, æs, nec duas tunicas haberent, & irent calceati sandaliis.* Considera, quomodo mittat Apostolos prædicatum, instar pauperum viatorum, prohibens ne secum ferrent quicquam superuacaneum, sed tantum necessaria: quo omni cura terrena soluti liberius inuigilarent officio prędicationis. Incedebant quidem pannosi, sed caritate egregiè vestiti; vacui nummis, diuina autem virtute pleni; destituti adminiculo baculi, sed firma fiducia nixi, atque ita conueniebat

vt qui aliis prędicaturi erant de contemptu mundi, ipsi iam ante eum contempsissent. 2. Considera, si sis religiosus, quomodo Christus eorumq́ quos in Apostolos assumpsit, virtutem probarit: vt non mireris, in religionis ingressu vnum vel plures annos probationis institutos, quibus solent tyrones in humilibus quibusque officiis exerceri, quo solidum fundamentum perfectionis Christianæ in humilitate iaciant. Sicut enim habitus virtutum non acquiruntur, nisi crebris actibus, teste Philosopho, ita humilitas religiosa non acquiritur, nisi crebro & diuturno exercitio, vt ait S. Bernardus epist. 87. humiliationis.

3. *Ecce ego mitto vos, ait, sicut oues in medio luporum. Estote prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ. Cauete autem ab hominibus.* Considera, etiamsi terrere potuerit Apostolos talis missio, qua preda fierent lupis, tamen contra magno solatio illis fuisse, quod mitterentur ab eo, qui defenderet eos à lupis, sed etiam virtutem dedisset conuertendi immanes lupos, in mansuetos agnos: Monet vero eos, vt ex parte sua sint prudentes, vt serpentes, qui ad voces incantantium aures occludunt, hoc est, ne sinant

se

ſe decipi hoſtium blanditiis; Et ad caput tuendum exponunt totum corpus, id eſt, vt ſinant potius totum corpus diſcerpi, quam fidem & ſalutem animę eripi: Deinde monet, vt ſimplices ſint, ſicut columbæ, hoc eſt, patientes, & malum malo non reddant, ſed potius bonum. Secundò. Conſidera, quod monet cauendum eſſe ab hominibus, hoc eſt, proſpiciendum, cum quibus agant, quia ſæpe inimici domeſtici eius, & nonnunquam homo nequam malitiam cuiuſuis ferocis beſtię, imò & dęmonis ſuperat; *Matth.* 10. tum quia lędit eos etiam, à quo nullo modo eſt lęſus, ſed beneficiis affectus, tum quia nocet etiam iuſtis & innocentibus, quos dęmon accedere non audet.

MEDITATIO XV.

De ambulatione Chriſti ſuper aquas. Matt. 14. Marc. 6. Ioan. 6.

1 *CVm Apoſtoli in mari ob ventum contrarium iactarentur, Ieſus in terra ſtans, & videns eos laborantes in remigando, venit ad eos ſupra mare.* Conſidera mare, eſſe curſum mortalis vitæ, in quo omnes nauigamus. Venti contrarij ſunt inordinatæ concupiſcentiæ noſtræ

nostræ & desideria, quę *militant*, teste sancto Iacobo, *in membris nostris*. Caro enim assiduè pugnat contra spiritum. Contra hos ventos cum Apostolis remigandum est alacriter. Deus non deerit conatibus. Christus in littore stabit, qui respicere solet, non in eos qui suauiter viuunt, & manibus stant complicatis; sed qui sibi imperantes prauorum desideriorum fluctibus resistunt. O quam suauis est labor ei, qui cogitat oculos Christi in se intentos, & paratam habere pro perseuerante in finem immortalem coronam; Secundò, considera, Christum, cùm discipuli tota nocte laborassent in mari, tandem ambulasse super mare versus illos, cùm amplius ventis obluctari nequirent, vt disceremus, non statim animum despondere, cùm aliqua aduersitate conuertimur, nam licet Deus ad breue tempus differat auxilium, vt nostram probet fiduciam & patientiam, tamen tandem præsenti ope moram suam compensat.

2. *Cùm Iesus iam esset proximus naui, velletq; præterire, Apostoli putarunt phantasma esse, præ metu clamantes. Et mox Iesus, Habete fiduciam, ego sum.* Considera, Christum potuisse discipulis propitios largiri ventos, sed noluisse, ne

tempori potius, quàm diuinæ virtuti attribuerent. Voluit eos agitari fluctibus, vt probaret quantum suis viribus possent. Voluit tota nocte laborare, & non progredi, vt scirent se sine gratia Christi nihil posse. Voluit terreri viso, quasi à dæmone submergendi essent, vt diuinum inuocarent auxilium, quo inuocato mox Christus iussit eos non timere, dicens: Ego sum magister, saluator, Deus vester. Vnde summam cõsolationem accepere, vt discas nunquam desperare, quia dum pericula ad summum peruenere, diuinum præsto est auxilium. 2. considera, ingenium huius mundi esse, res diuinas, & operum bonorum exercitia reputare phantastica, & hypocritica cum tamen in iis omnis salus nostra sit reposita.

3. *Tum Petrus: Domine, si tu es, iube me ad te venire super aquas. At ipse ait: Veni. Et mergi incipiens, clamauit, Domine saluum me fac. Tum Iesus manu eum apprehendens, Modicæ, ait, fidei, quare dubitasti? eoque nauim ingresso cessauit ventus, & nauis erat ad terram.* Considera eximiam Petri fidem, quod crediderit se quoque virtute Christi posse ambulare super aquas, deinde eximiam caritatem, quod expectare non potuerit, donec Christus ad se venisset. In vero enim amore nulla est mora, nulla aduer-

aduersitatum formido, donec fruatur amato. 2. Cōsidera, nihilominus Christum permisisse submergi Petrum, tum vt occultè eum moneret, talia non esse ordinariè à Deo petenda, quæ omnes vires humanas superant, ne videamur curiosi: tum vt ostenderet fidem eius non fuisse omni ex parte perfectam, & sic humilitatem coleret. 3. Considera, Christo in nauem recepto cessasse omnes ventos & fluctus, quando enim intimè intra Ecclesiæ nauim fide & caritate coniuncti sumus Christo, & ilico omnes tentationum diabolicarum venti concidunt, omnes aduersitatum fluctus franguntur, vel certè sine animi perturbatione tolerantur, non secus quàm si ad terram applicuissemus, & in portu versaremur.

MEDITATIO XVI.

De transfiguratione Domini. Matth. 17. Marc. 9. Luc. 9.

1 I*Esus assumpsit Petrum, Iacobum, & Ioannem in montem excelsum, vt oraret.* Considera vitæ æternę pulchritudinem non capi, nec veram Spiritus sancti consolationem accipi, nisi ab

 iis,

iis, qui vehementer amant, cum *his tribus* Apostolis Christum, eiusque doctrinam; deinde montem mortificationis, aliarumque arduarum virtutum ascendunt, ac solitudinem diligunt, hoc est, soli Deo, non mundo placere conantur. 2. Considera, mirabile Dei artificium, quo conatur nos ad vitæ æternę desiderium, & rerum terrenarum contemptum accendere: nempe corporis gloriosi splendorem ostendit, vt cogites, tum quanta sit futura animæ gloria, tum ne refugias carnem cum anima exemplo Christi in hac vita crucifigere. Non *enim condignæ sunt huius vitæ passiones*, teste Apostolo, *ad futuram gloriam.*

2. *Transfiguratus est ante eos, & facies vt sol: vestes autem eius, sicut nix, splenduere. Et apparuere Moses & Elias, loquentes de excessu eius.* Considera Christum inter orandum in monte esse transfiguratum, sicut & olim Moysis facies post sermonem cum Deo habitum mirè resplẽduit, vt discamus nulla re magis illustrari animam quam luce gratiæ, aliorumque donorum spiritualium, ac beneficio feruentis orationis, vel colloquij cum Deo. 2. Considera, quanto gaudio exilierint Moses & Elias, quod viderent Dominum in carne pręsentem, quem tamdiu expe-

ctarant, & quidem tanta maiestate refulgentem, secumque loquentem de excessu suo, id est, passione & resurrectione, ipsorumque liberatione. 3. perpende Dominum in summa illa gloria, miscentem tamen sermonem de re tam tristi, tum vt indicaret quanto desiderio patiendi teneretur, tum vt nos doceret vt *in die bonorum*, iuxta Sapientem, Eccl. 1. *non simus immemores malorum*, rebusque prosperè fluentibus, expectemus & aduersa.

3. *Tum Petrus ad Iesum. Bonum est, inquit, nos hic esse. Faciamus tria tabernacula. Et ecce nubes lucida obumbrauit eos, & voce audita de cœlo. Hic est filius meus dilectus, &c. Apostoli in faciem cecidere, quos erigens Iesus, ait: Nolite timere, & tacere, quæ viderant, iussit.* Considera, Petrum cum guttulam delitiarum gloriæ æternę degustasset; mox hujus mundi voluptates fastidisse, cœlestis enim consolatio, facit hominem esse extra se, & voluptatum mundanarum obliuisci. Vnde disce & tu de futura felicitate animi & corporis cogitare, & facilè mundi illecebras, & carnis commoda despicies, dicesque si religiosus sis, vel piæ congregationi adscriptus. *Bonum est nos hic esse*, hoc est in cœtu, vbi occasio est contemplandi res diuinas, & multa bona opera

 excer-

exercendi, animamq; saluandi. 2. Considera in hoc admirando mysterio totam S. Trinitatem apparuisse. Nam Patris persona declarata est *voce*. Filij verò in carne, Spiritus sancti autem in forma splendidæ nubis, quia ille est, qui nos diuinarum consolationum rore semper irrigat, & cœlestium donorum imbre perfundit. 3. Considera Christum Apostolis mandasse, ne cuiquam ante mortem suam hanc visionem patefacerent, vt discas ea quæ ad honorem & gloriam nominis tui pertinent potius supprimere, quam propalare multis.

MEDITATIO XVII.

De Lunatico sanato. Marc. 9. Matt. 17. Luc. 9.

1 C*Hristo de monte Thabor descendenti, quidam genibus prouolutus obtulit filium lunaticum, quem spiritus allidebat: dicens, discipulos non potuisse illum eÿcere.* Considera Christum post tantam transfigurationis gloriam, non dignatum iterum conuersari cum simplici turba, ægris, & energumenis curationis causa adductis, vt discamus etiamsi excellamus magnis naturæ & gratiæ

gratiæ donis, dimittere nos etiam ad informandos homines rudes & pauperes, imò & peccatores, ac quotquot infirmi sunt spiritu. 2. Considera, tunc nos esse lunaticos, cum variis animi perturbationibus nos agitari sinimus, easque non domamus, ac ita Deo non solum, sed hominibus etiam reddimus exosos, ac tandem eo peruenimus, vt nec discipulorum Christi, hoc est, pręceptorum & patrum spiritualium monita audiamus.

2. *Cum vidisset eum Iesus, statim à spiritu elisus in terram spumabat. Tum Pater: Si quid potes, adiuua nos. Et Iesus: Si potes credere, omnia sunt possibilia credenti. Tum ille. Credo Domine, adiuua incredulitatem meam. Et Iesus iussit spiritum exire, nec regredi.* Considera, hominem non solere tentationibus agitari, quando vitam solutam ducit secundum voluntatem dęmonis, sed dum conatur se ab eius imperio abducere, & ad Christum per vitam piam redire. Vnde Sapiens *Eccl.* 2. dixit: *Fili, accedens ad seruitutem Dei, sta in iustitia & timore, & præpara animam tuam ad tentationem.* 2. Considera, quod dæmon miserum hunc adolescentem primò deiecerit in terram: tum variis modis afflixerit; Hoc enim præcipuum dęmonis munus est, vt hominē per

per peccatum etiam vnicum lęthale in tęrram deiiciat; nam ſemel prolapſum, facile deinde in alia præcipitat. 3. conſidera Chriſtum mandaſſe dæmoni, non modò vt exiret, ſed etiam ne rediret, vt indicet peccatorem tum perfectè reſipiſcere, quando non ſolum priſtina peccata deſerit, verumetiam in eadem non relabitur, vnde qui facilè redeunt ad vomitum, declarant ſe non habuiſſe perfectam contritionem.

3. *Ieſus tenens manum, eleuauit ſanatum, & ſurrexit. Diſcipulis autem ſecretò rogantibus, cur non potuiſſent eiicere ſpiritum, reſpondit, propter incredulitatem veſtram, & quia hoc genus oratione & ieiunio tantum eiici queat.* Conſidera ſanatum manu eleuatum, vt intelligeret peccator, in manu ſua quidem eſſe labi & peccare, ſed non item ſurgere à peccato, ſi abſit Dei gratia: deinde vt ſciret ſe poſtquam peccata euomuit, non debere ociari, ſed in ſanctis operibus ſe exercere. 2. Conſidera, Chriſtum non reprehendiſſe palam, ſed ſecretò diſcipulos ſuos; cum enim eſſent futuri aliorum magiſtri non conueniebat eorum imperfectiones populo eſſe notas; vnde diſcimus, opportuno tempore & loco arguendas eſſe quaſdam perſonas: & non ſemper publicè. 3. Conſidera,

Considera, quoniam non potuit ſpiritus ille fugari, niſi acriori remedio orationis & ieiunij, nonnunquam ad extirpanda quædam vitia, vt quæ ſunt conſuetudine corroborata, opus eſſe aſperioribus pœnitentiæ remediis, vt ieiuniis crebris, ciliciis, diſciplinis, confeſſione & communione.

MEDITATIO XVIII.

De muliere adultera. Ioan. 8.

1 IESVS *rogatus à Phariſæis, ſitne mulier adultera ſecundum legem lapidanda, inclinauit ſe, digito ſcribens in terra.* Conſidera tantam fuiſſe Chriſti miſericordiam in peccatores, vt inde Phariſæi calumniandi anſam quæſierint: vt diſcas fiduciam in Chriſto ponere certus de remiſſione peccatorum, licet grauia ſint, & in lege graui pœna mulctentur, modò ad cor redeas: ſi autem homini fidas, ille te coram Deo & hominibus accuſabit. 2. conſidera, cur Ieſus diſtulerit reſponſum, nempe vt Principes & iudices diſcant, audita accuſatione prius cauſam, & circumſtantias eius expendere, ne iniuſtam ſententiam proferant: deinde, vt quando nos audimus aliquem lapſum,

ipsum, non mox eum apud alios condemnemus, sed potius excusemus, cogitantes nos quoque fragiles & e terra fictos, posseque labi. 3. Considera, non debere nos refugere etiam humiles actus & ritus, licet videntur inciuiles quando possumus ea re proximo prodesse.

2. *Cum isti pergerent quærere, Iesus erexit se, dicens: Qui sine peccato est, primus in illam lapidem mittat, & iterum in terra scripsit, & mox alius post alium discessit.* Considera, hoc dicto Christi nos moneri, ne facilè malè loquamur vel iudicemus de proximo, sed consideremus imperfectiones nostras: Quantumcumque enim homo sanctus sit, semper, si bene conscientiam examinet, & digito discussionis in terra cordis scribat, inueniet quod in se reprehendat, nec facilè lapidem in alios emittet. 2. Considera, sicut adultera ab omnibus cōdemnata est, antequam sisteretur Christo, eo verò præsente omnes se subducere: sic nos quando manemus in peccato, à dæmone & propria conscientia condemnamur, vbi verò per confessionem humiliati nos subiecerimus Christo, absoluimur. 3. Considera, Christum denuò se inclinasse in terram, ne magis eos, si diutius respexisset, pudefaceret, & liberius

liberius se inde subducerent: vt discas, cùm quis tua monitione satis est pudefactus, non amplius instare.

3. *Tum exigens se Iesus, ait: Mulier, nemo te condemnauit? Respondit, nemo. Tum ille, nec ego te condemnabo. Vade, & iam amplius noli peccare.* Considera, quanti fecerit Christus ordinariam superiorum potestatem; nec enim mulierem ante absoluit, quam intellexerit, eam à nullo condemnatam: quò discas nunquam aliquem ab amore vel obedientia superiorum abducere. 2. considera clementiam Christi, quod nullo probroso nomine adulteram appellarit, sed mulierem, indicans sexus fragilitatem; cum tamen ipse solus hoc peccato offensus esset, sicut peccato Dauidis, qui dixit: *Tibi soli peccaui, Psal.* 50. gratior enim est Deo maximus peccator pœnitens, quàm superbus, qui sibi videtur iustus. 3. Considera Christum, non absoluisse eam, nisi postquam locuta est: vult enim vt ex parte nostra, quoque cooperemur, confitendo peccata nostra, & laudes diuinas prędicando. Deinde parum admodum ab ea postulare, nempe vt deinceps non delinqueret.

MEDI-

MEDITATIO XIX.

De cæco nato, Ioan. 9.

1 CHRISTVS *cùm cæcum natum vidiſſet, & diſcipulis quærentibus, an ob peccata ſua, vel parentum ita natus eſſet, reſpondiſſet, id factum ad manifeſtandum opera Dei, luto ex ſputo facto liniuit eius oculos, & lauare in natatorio Siloe iuſſit.* Conſidera, Chriſtum vidiſſe cœcum non otiosè & fruſtra, ſed vt eius miſeriæ opem ferret: vt diſceremus, non ſatis eſſe cognoſcere proximi ærumnas, niſi etiam operam demus vt ab illis liberetur. 2. Conſidera modum, quo curauit cœcum. 1. eum reſpexit, 2. lutum impoſuit oculis, 3. ad fontem miſit, ſic tria peccatori facienda ſunt, vt Deo reconcilietur. Primò enim opus habet auxilio diuinę gratiæ vt reſurgat. 2. agnoſcere debet fœditatem peccati per confeſſionem. 3. abluere illud vel per baptiſmum, ſi ſit infidelis, vel per lacrymas contritionis, ſi ſit fidelis, relapſus.

2. *Cæcus poſt viſum receptum ſæpius à Phariſæis rogatus quomodo vidiſſet, cum conſtanter reſpondiſſet, à Chriſto id factum, eiectus eſt ex Synagoga.* Conſidera cœcum nunquam in longa contentione hac,

hac, verbum vllum defendendi ſui cauſa effutiuiſſe, ſed magno zelo Chriſti patrocinium ſuſcepiſſe, contempto honoris ſui periculo: vt doceret nos, iniurias nobis illatas non magnifacere, illatas verò Deo nullo modo tolerare. 2. Conſidera, eum Synagoga pulſum, quod nomen Chriſti tueretur, vt intelligas, ſimulatque inceperis ſeruire Deo mundum tibi fore contrarium, & te ex ſua ſocietate exturbaturum, Chriſtum autem te non deſerturum.

3. *Ieſus cæco iam foras eiecto, dixit: Tu credis in filium Dei? Tum ille: Quis es Domine? Et Ieſus: Ego ſum. Tum ille: Credo Domine, & procidens adorauit eum.* Conſidera Ieſum ideo manifeſtaſſe apertè ſe eſſe filium Dei, (quod & Samaritanæ fecerat,) vt doceret omnes pios, qui magnas afflictiones propter Chriſtum ſubeunt, longe eſſe Chriſto cariores, & ideo plura & maiora beneficia Chriſtum illis conferre, quam aliis qui earum ſunt expertes. 2. conſidera Chriſtum quęſiuiſſe cæcum, & tandem inuentum rogaſſe, num crederet in filium Dei? vt diſcas, Deum ne minimum quidem opus noſtrum bonum irremuneratum relinquere, ſed ſtatim gratiam ſuam nobis offerre, vt ad perfectionem vitæ Chriſtianæ perueniamus,

ueniamus, sed quia nostram cooperationem requirit, idcirco quærit à cœco, an credat in se. Et quia verè & perfectè credidit, ideo & opere mox declarauit, adorando illum.

MEDITATIO XX.

De adolescente diuite, Matth. 19. Marc. 10. Luc. 18.

1 CHRISTVS *adolescenti roganti, vt poßit saluari, respondit: Serua mandata. Cum autem addidisset, si vellet perfectus esse, bona sua daret pauperibus, abijt tristis.* Considera Christum primo iuueni recitasse præcepta 2. tabulæ, deinde consilia, vt doceret nos, si ad perfectionem vitæ Christianæ contendamus, opus esse, vt prius nos exerceamus in operibus ad caritatem proximi spectantibus, quæ sunt propria vitæ actiuæ. Deinde, vt intelligeremus nos non esse semper securos de salute, si præcepta seruemus, quæ iuuenis ille seruarat: & ideo contendere debere ad maiorem perfectionem, ac longius in cursu virtutis progredi, exemplo sagittariorum, qui vt scopum valde remotum attingant, arcum paulo altius attollunt. 2. considera, hunc iuuenem, licet magno desiderio salutis

teneretur (nam flexis genibus petijt instrui) tamen vbi de opibus deserendis mentio facta est; resiliisse, id enim multis aliis piis & deuotis contingit, qui vbi prosperè illis omnia fluunt, nec quicquam aduersi in honore, & corporis commodis patiuntur, strenuè Deo seruiunt, at vbi pati aliquid cœperint, ab amore proprio victi, languescunt.

2. *Tunc Iesus: Quàm difficile est diuitem introire in regnum Dei. Facilius est camelum per foramen acus transire Tum discipuli: Quis ergo poterit saluus esse? Et Christus: Impoßibile est apud homines, sed non apud Deum.* Considera mirandam hominum cœcitatem, qui cùm sciant non à Salomone, sed æterna Dei sapiētia hanc prolatā de diuite sententiam, inhiando opibus, in tam apertum salutis discrimen se conijciant. De diuite epulone, certè Scriptura nullam aliam damnationis affert causam, quàm quod habuerit multa bona in vita sua. *Fili*, ait Abraham, *recordare, quia recepisti multa bona in vita tua, & ideo nunc cruciaris. Luc.* 16. 2. Considera, cur Christus dicat impossibile esse apud homines, vt diues saluetur, nempe quia generatim loquendo omnes homines *auaritiæ ferè student à minore vsque ad maiorem*, vt Prophetæ loquuntur,

tur, *Isa.* 56. *Ier.* 6. & loquitur Apostolus *Phil.* 1. *Omnes quæ sua sunt, quærunt, non quæ Iesu Christi.* Deinde, quia qui *volunt diuites fieri*, eodem teste 1. *Tim.* 6. *incidunt in laqueum diaboli, & desideria multa inutilia & nociua, quæ mergunt hominem in interitum, & perditionem.* Apud Deum autem possunt salui fieri, qui diuina gratia muniti non student auaritiæ, & amicos faciunt de mammona iniquitatis pauperes.

3. *Et Petrus: Ecce nos reliquimus omnia, quid ergo erit nobis? Cui Christus: Sedebitis mecum super sedes 12. iudicantes tribus Israel: imò quotquot reliquerunt omnia propter me, centuplum accipient hic, & postea vitam æternam.* Considera, cur cum Petrus & alij Apostoli tam pauca reliquerint, nempe pauperes piscatores, tamen tam magnificum præmium Christus illis promittat. Nempe quia non solum facultates suas, parentes, amicos & patriam reliquerant propter regnum Dei, sed etiam affectum ad illa, ac cupiditatem plura habendi, deinde reliquerant seipsos, suamque voluntatem, eam subijcientes alterius voluntati, & obedientiæ. Et ideo voluit Dominus eos quoque esse de mercede securos, vt quod in die iudicij essent secum futuri iudices totius mundi. 2. Considera, quam conueniens

fuerit

fuerit eos esse aliorum iudices, qui tam boni fuerunt iudices suiipsius, & verorum bonorum, vt qui scirent paupertatem opibus, crucem voluptatibus sæculi anteponendam, maximè autem debebant esse indices tribuum Israel, id est, iniquorum iudicum in Iudęa, à quibus Apostoli erãt iniustè flagellati, & omni dedecori affecti. 3. Considera, secundum responsum Christi in omnes fideles quadrans, esse illud quod toti mundo persuasit contemptum mundi, quod compleuit monachis deserta, & monasteria; quod omnes docuit vim inferre sibi & regno cœlorum. Hi enim sunt, qui pro desertis voluptatibus sæculi, centuplum illud quotidie experiuntur, id est, mille maiores voluptates spirituales, quàm mundani; pro vno patre, matre, fratre, domo deserta habent centum patres, matres, domos.

MEDITATIO XXI.

De suscitatione Lazari. *Ioan.* 11.

1 C*HRISTVS, audito nuncio de Lazari ægrotatione, per biduum substitit, vt euidentius foret miraculum.* Considera, Martham & Mariam sorores per

nuncium certiorem reddidisse Dominum tunc vltra Iordanem agentem, dicentes: *Ecce, quem amas infirmatur*, vt discas in omni aduersitate primò curare, vt reconcilieris Deo, ne fortè peccata tua causam dederint morbo, deinde vti oratione plena resignationis, vt est ista; qua nihil petas, sed omnia Deo committas, dicendo: *Ecce quem amas, patitur hoc vel illud?* Quod enim me ames, certissimis indiciis scio ex sanguine pro me fuso, aliisque beneficiis mihi collatis. 2. considera, cur Christus biduum in eodem loco moretur cum tanto optimarum sororum dolore, & sinat Lazarum mori. Nempe, vt ostenderet maiorem erga eas amorem. *Quos enim amo*, ait Apoc. 3. *arguo & castigo.* Suscitatione enim Lazari quatriduani factum est, vt & ipsarum corda, discipulorumq; & aliorum magis in fide confirmarentur, & Dei gloria per tam fidos & amicos testes vbique prędicaretur, ac imprimis vt dura Iudæorum pectora magnitudine miraculi tandem frangerentur. Vide quomodo Christus non aliud quærat in suis operibus, quàm Dei gloriam, & nostram salutem.

2. *Ait Christus discipulis: Lazarus amicus noster dormit, sed vado vt à somno excitem eum. Martha & Maria Magdalena*

ſena occurrunt Chriſto venienti, & dicunt; Domine, ſi fuiſſes hic, frater non fuiſſet mortuus. Conſidera, quod Lazarum amicum ſuum Chriſtus dicat dormire, cùm iam eſſet mortuus, quia amici Dei propriè non moriuntur, ſed dormiunt tantùm; tum Dei, quia ei tam facilè eſt ad vitam illos reuocare, quàm dormientem excitare; tum ipſis, quia iuſtis mors eſt ianua ad vitam æternam, & perpetuam quietem. 2. Conſidera mulieres currere ad Chriſtum pro antidoto contra mortem, quia congruebat mulierem primum accurrere ad clemẽtiſſimum redemptorem, quæ primò aures præbuerat peſſimo ſeductori; primam exorare vitam, quæ prima adſciuerat mortem. Deinde perpende, licet fides eorum non fuerit perfecta (quia putarunt Lazarum non potuiſſe ſanari à Chriſto abſente) tamen eas rectè dicere; Lazarum non fuiſſe moriturum, ſi adfuiſſet: quia vbi eſt vita, nequit eſſe mors, vnde & dixit: *Ego ſum reſurrectio & vita. Qui credit in me, etſi mortuus fuerit, viuet.* Quibus verbis mota Martha dixit; *Ego credidi, quia es filius Dei viui, qui in hunc mundum veniſti.*

3. *Chriſtus collacrymans, oratione facta, cum lapidem iuſſiſſet amoueri, clamauit; Lazare veni foras, excitatumque ſolui iuſſit.*

iuſsit. Conſidera Chriſtum Mariæ & Iudęorum lacrymis commotum, infremuiſſe, & voluntariè turbaſſe ſeipſum, vt diſcamus aliorum afflictionibus compati ex caritate. 2. lacrymaſſe, ad docendum nos, quod flere debeamus, & pro nobis, quia omnes ſumus peccatores, per Lazarum ſignificari, & pro miſeriis ſpiritalibus proximorum, maximè ſi ſint mortui coram Deo. 3. iuſſiſſe, moueri lapidem à ſepulcro, quia nihil æquè impedit veram reſurrectionem à peccato, ac obduratum cor in peccando. 4. eleuaſſe oculos in cœlum, vt diſcamus in ærumnis non fidere meritis noſtris, ſed confugere ad Deum. 5. clamaſſe, vt concionibus & inſpirationibus diuinis pareamus. 6. iuſſiſſe ſolui vincula, vt per confeſſionem peccatorum abſolutionem à peccatis quæramus apud Apoſtolorum ſucceſſores ſacerdotes. 7. iuſſiſſe Lazarum abire, vt poſt acceptam peccatorum remiſſionem, ſobriè, piè & i vitam inſtituamus.

MEDITATIO XXI

De filio prodigo. Luc. 15.

1 P*Rodigus extorta portione ſubſtantiæ in regionem longinquam abijt, eamq. diſsipauit;*

dissipauit viuendo luxuriosè. Considera prodigum esse peccatorem, vel in vocatione sua deficientem, qui portionem substantiæ postulat, cum quærit libertatem, & vult sui esse iuris. Dicitur autem portio, quia omnis huius mundi libertas, vel voluptas exigua est, si ad æternam gratiæ & gloriæ substantiam conferatur. 2. in regionem longinquam abijt, qua homo terrenis deditus, & suo arbitrio viuens, non diu potest esse sine peccato mortali, & sic separat se à Deo, & domo paterna, ac aliquando vocationem suam deserit, eoque peruenit, vt non possit pia loquentes audire. 3. dissipat portionem suam, hoc est gratia Dei spoliatur, virtutibus & donis spiritualibus, ac etiam bonis temporalibus, vt non habeat quod comedat, & quo induatur, ac demum turpissimis peccatis se dedat, menteque & corpore corrumpatur.

2. *Fame valida coorta factus subulcus, cupiebat ventrem implere porcorum siliquis, & nemo ei dabat. Et reuersus in se, ait: Ibo ad patrem, dicens: Pater peccaui in cœlum, & coram te.* Considera peccatorem valida fame premi, cum auulsus est à Deo Patre, qui solus animam satiare potest, solus quietam & tranquillam reddere conscientiam.

Paſcere autem porcos, (quorum eſt in cœno volutari, & oculos nunquam in cœlum erigere) quando it poſt concupiſcentias ſuas, paſſionibus ſuis obſequitur, & omne reſpuit aliorum imperium & obedientiam, nulli quoque rei inhiat, niſi honori ſuo, & voluptati, beneficiorum Dei immemor, orationis, confeſſionis, & bonorum operum. Cui peccatori id etiam contingit tandem, vt & ab aliis contemnatur, & nunquam voluptatibus, quas quærit, frui vel expleri poſſit. 2. Conſidera, ſicut peccator in peccatis hærens, ſe porcum facit & beſtiam, ſic quando cogitat de emendatione, redit ad ſe,& fit iterum homo, dum adiuuante diuina gratia, primum aperit oculos, & agnoſcit miſeriam, vilitatemq́; ſuam, deinde dolet de petulantia ſua,ac concepta fiducia de paterna Dei clementia ſurgit, & in viam ſe dat pœnitentiæ, ac procidens in terram peccata ſacerdoti confitetur.

3. *Pater autem videns redeuntem à longè, accurrit, & oſculatus eum, iuſſit ei reddi ſtolam primam, annulum, calceos,& conuiuium parari in gratulationem.* Conſidera Dei Patris benignitatem, qui ſtatim ad peccatoris conuerſionem ſe conuertit, etiamſi longè abſit, id eſt, nondum plenam contritionem de pec-

catis

catis habeat, nouo auxilio occurrit; ſigna caritatis oſtendit, oſculatur, peccatorem ſibi coniungit, primam iuſtitiæ ſtolam facilè reddit, annulo caritatis eundem ſibi deſponſat, virtutibus tanquam calceamentis ornat, & mirabili conſolatione, quaſi conuiuio, reficit; Angelos, omneſque Sanctos in cœlo inuitat ad illud, vt gaudeant ſuper vno peccatore pœnitentiam agente. 2. Conſidera, ſæpe illos qui in magnis peccatis fuerunt, maiori caritate in Deum ferri, quàm qui nunquam in grauia peccata ſunt lapſi, vt non deſperes, ſi aliquando grauiter peccaſti.

MEDITATIO XXIII.

De cœna apud Bethaniam. Matth. 26.

1 C*HRISTVS in domo Simonis leproſi cœnabat, & pariter Lazarus. Martha autem miniſtrabat.* Conſidera quanto ſolatio fuerit hæc cœna ſex diebus ante paſſionem inſtituta, tum Christo, tum aliis conuiuis, Chriſto, quod cœnaret in cœtu ſuorum dilectorum, à quibus ſciebat ſe amore maximo, non in domum modo, ſed etiam cor receptum. Aliis vero, quod

ſummopere gauderent, ſe pro beneficiis ab eo acceptis poſſe aliquod grati animi ſignum oſtendere. Hoſpes enim Simon à lepra curatus fuerat. Lazarus vitæ reſtitutus, Magdalena ex ſordibus peccatorum extracta. Martha priuilegium Chriſtum hoſpitio excipiendi, eique miniſtrandi acceperat. Vnde & nunc in aliena domo miniſtrauit. 2. Conſidera, cur Lazarus, vt fertur, poſt ſuſcitationem ſuam nunquam riſerit, vel aliud lætitię ſignum dederit, nempe tria mirabatur. 1. horrendum Dei iudicium, & alterius vitæ ſupplicia improbis parata. 2. quod Deus ex tanta maieſtate in tantam vilitatem ob ſalutem hominis ſe dimiſerit. 3. cæcitatem & ingratitudinẽ hominum tanti beneficij magnitudinem non æſtimantium, nec futurum iudicium metuentium.

2. *Maria fracto alabaſtro vnguentum effudit ſuper caput Chriſti, eiuſque vnxit pedes, & capillis terſit, & impleta eſt domus odore vnguenti.* Conſidera officium Mariæ tanto gratius fuiſſe Chriſto, quanto amor eius longius excedebat aliorum amorem. Alabaſtrum enim illud non erat niſi cor eius amore diuino flagrans; fractio verò, nil niſi amoris impatientia in corde bullientis, nil niſi liberalis oblatio, qua non ſolum

ſolum totum ſuum amorem effunderet Chriſto, ſed & cor ſuum, quo tanquam vaſe ille continebatur. 2. Conſidera, vnguentum fuiſſe pretioſum, quia Deo offerenda ſunt quę ſunt pretioſiſſima. Eo autem vngimus caput Chriſti, cùm omnia opera noſtra dirigimus ad gloriam Dei; pedes verò, cùm noſtram, & proximorum ſalutem iiſdem ſyncerè quærimus. 3. Conſidera, odore vnguenti totam domum impletam, nempe Eccleſiam, quia generoſum hoc Magdalenæ factum vbique hactenus in ea celebratum eſt & celebrabitur; vt diſcas magni facere opera caritatis & humilitatis, quę tam bonum odorem vbique relinquunt.

3. *Cùm obmurmuraret Iudas, Vt quid perditio hac? Reſpondit Chriſtus: Quid moleſti eſtis huic mulieri? Bonum enim opus operata eſt in me.* Conſidera, opera bonà quo præſtantiora ſunt, hoc nonnunquam calumniis magis eſſe obnoxia, etiam apud bonos, qui zelo quidem bono, ſed non ſecundum ſcientiam ea carpunt; ſed non ideo à ſeruis Dei omittenda ſunt, modò bona intentione ad maiorem gloriam Dei, & ſalutem animarum exerceantur. Fieri enim non poteſt, vt in omnibus ſemper hominibus, ſimul & Deo placeamus.

ceamus. 2. Considera reprehensum à Christo Iudam, & alios discipulos, quod putarent consultius potuisse pretium vnguenti dari pauperibus, nam misericordiam in pauperes alibi sæpe laudarat, vt discas, sicut arguendi non sunt qui bona sua erogant in pauperes, ita nec arguendos, qui erogant in honorem Christi, pro extruendis Ecclesiis vel monasteriis, & vnum bonum opus alteri posse preferri, neutrum tamen reprehendi.

MEDITATIO XXIV.

De ficu arefacta, & altera eiectione vendentium è templo, Luc. 19. Mat. 21. Marc. 11. Ioan. 11.

1 C*HRISTVS mane è Bethania exiens esuriit, & conspecta ficu habente folia sine fructibus, (non enim erat tempus ficorum) maledixit eam, & mox exaruit.* Considera Dominum illum, qui in cœlo pascit omnes beatos spiritus, & in terra omni animæ viuenti prouidet cibum in tempore, ideo mane esurire, quia nullo pridie sumpto cibo pernoctarat in oratione, pro cœcitate Iudæorum & tua curanda solicitus.

citus. 2. Considera, eum fame compulsum adire ficum, si forte ad sedandam famem in ea fructum reperiret, & quia nihil reperit maledictam fuisse, vt discas tibi idem accidere posse si solis bonorum desideriorum, & propositorum parum firmorum foliis onustus inueniaris; quod fiet, si instar ficus istius propinquus maneas viæ publicæ, id est, vitæ laxæ & mundanæ. 3. considera, cur cùm non fuerit tempus ficorum, tamen ficus maledicta sit, nempe quia ira Domini non in illam arborem, sed in Synagogam Iudæorum, & in omnes obstinatos in peccatis ferebatur, quibus semper tempus est faciendi fructus bonos pœnitentiæ. Hac fame cruciabatur Christus, vt passionis suæ merito videret obstinata nostra corda molliri & conuerti, simul iudicans, si tantam gratiam repellamus, fore, vt prorsus deseramur, sicut & Iudæi verè deserti sunt.

2. *Et veniens Hierosolymam cum introisset templum, cœpit eycere omnes vendentes & ementes è templo dicens: Domus mea, domus orationis est, vos autem fecistis illam speluncam latronum.* Considera morem fuisse Christi, quoties Hierosolymam veniret, primum adire templum, vt formam nobis religionis

vere

veræ præſcriberet, ne ante ad alia negotia nos conuertamus, quàm in templo, vel alio loco opportuno per preces nos commendauerimus Deo. 2. Conſidera, ſi tam terribilem ſe declarauit erga materialis templi profanatores, quid ſit facturus contra profanatores templi ſpiritualis, id eſt, animæ noſtræ, quæ eſt templum Spiritus ſancti. Nam B. Paulus 1. *Cor.* 3. ait: *Qui hoc templum violauerit, diſperdet illum Deus.* 3. Conſidera, ſi domus Dei domus orationis eſt, quanta deuotione & attentione in illa precibus vacare debeas, maximè cum Chriſtum realiter habeamus in altari pręſentem. Si enim in locis vbi reges mundi verſantur, ſumma ſeruatur modeſtia & ſilentium, quanta ſeruari debet, in præſentia regis regum, creatoris cœli & terræ.

3. *Et cæpit illis loqui in parabolis, & erat quotidie docens in templo accedentes, cæcos & claudos ſanans: & veſpera facta egrediebatur ex vrbe.* Conſidera Chriſtum, cùm ſciret ſe quęri ad necem, non tamen à quotidiano aditu templi, & prædicatione abſtinere: vt intelligerent ipſum non refugere mortem, ſed ſponte ad eam ſe offerre: idcirco enim in publico loco comparebat, vt facilius inueniri poſſet. 2. Conſidera,

ſidera, eum poſt totum diem in laboribus prædicationis & inſtitutionis popularis conſumptum, ieiunum excedere vrbe, quia nemo erat, qui neceſſitati eius ſuccurreret; vt doceret nos pro laboribus in proximi ſalutem expenſis, non exigere temporale præmium; nec quęrere apud eos quietem, qui proditiones machinantur; deinde non conuerſari diu cum ſęcularibus, ſed tantum quantum opus eſt, & deinde redire in Bethaniam, id eſt, domum obedientiæ, vbi mandata Dei ſeruantur. 3. conſidera Chriſtum in eodem templo miſericordiam miſcuiſſe cum ſeueritate, quia licet eiecerit ſacrilegos, tamen cœcos & claudos ſanauit, & alios in vita pia & ſancta inſtituit.

MEDI-

MEDITATIONES DE APPARITIONIBVS RESIDVIS POST Resurrectionem.

MEDITATIO XXV.

De apparitione facta B. Virgini.

1 Considera, B. Virginem, instante resurrectionis hora, quam sciebat non dormitasse, sed in oratione subinde verba illa ingeminasse. *Exurge gloria mea, exurge psalterium & cithara*, *Psal.* 56. magnoque desiderio filij sui gloriosum reditum præstolatam. Deinde summo diluculo resplenduisse repentè conclaue & filium cum admirabili gloria illi astitisse, cor autem B. Virg. tanta lętitia perfusum fuisse ex illustri aspectu, vt aliquandiu ne verbum quidem profari potuerit. Si enim Patriarcha Iacob, *Gen.* 45. accepto nuncio de filio suo Ioseph superstite vix apud se fuit, quid

quid post tantas contumelias, dolores & cruciatus filij tanta gloria cōpensatos euenisse putamus B. Virgini? 2. perpende, non solum Christum ei apparuisse, sed vnà sanctissimos quoque Patres Adamum, Abrahamum, Dauidem, aliosque Prophetas, quibus summum gaudium erat oculis videre totius humani generis redemptoris matrem.

2. Considera, quænam fuerint colloquia filij & matris, quæ arcana matri filius enarrarit; vt, quid in ædibus Pōtificum ante biduum perpessus fuerit, quomodo anima è corpore excesserit, quid apud inferos egerit; quantam gloriam sit adeptus; qua narratione omnem mœstitiam superiorum dierum detersit. 2. perpende quanto gaudio affecta fuerit, cùm videret gratiosissimum filij vultum suo candori restitutum, quando sensit vultus sui lacrymas, sacris eius manibus abstergi, cùm potestatem factam sibi videret, vt in suauissimos diuinorum brachiorum rueret amplexus. Vide eam cum summa veneratione ad genua eius, adorandi causa, se prouoluentem, & sanctissima vulnera pedum, manuum, atque lateris, cum incredibili consolatione exosculantem, & exclamantem. Verè, fili mi, *secundum multi-*

multitudinem dolorum meorum, consolationes tuæ nunc lætificauerunt animam meam, Psal. 93.

3. Considera, quid B. Virgo totis 40. diebus, quibus filius in terris rediuiuus apparuit, egerit. Nec enim dubium est, quin filius qui toties Apostolis, & aliis se videndum exhibuit, crebrius etiam adfuerit matri, eam multis de rebus instruxerit, & mirificè consolatus fuerit, multa de Ecclesia sua, de fidei propagatione, de martyrum coronis, de sua & beatorum gloria, aliisque multis prædixerit: omnes deinde Christianos, quibus illam constituit aduocatam & patronam, illi commendarit. 2. perpende, sanctos Apostolos, & imprimis B. Ioannem retulisse illi quæcunque à filio quoties apparuerat, audierint: vt de insufflato in eos Spiritu sancto, de potestate peccata remittendi concessa, de Petro omnium fidelium pastore constituto. Contra verò B. Virginem quæ ipsa audisset Apostolis communicasse, eosque consolatam fuisse, & erexisse ad perpetiendas fortiter omnes persecutiones nomine Christi inferendas.

MEDI-

MEDITATIO XXVI.

De apparitione facta Mariæ Magdalenæ, Marc. 16. Ioan. 20.

1 P*Etro & Ioanne digreßis, Maria perseuerauit ad monumentum, foris plorans.* Considera Petrum & Ioannem, qui simul cum Maria ad monumentum venerunt, timore occupatos abijsse, Mariam verò mansisse impauidam; cùm enim perdidisset magistrum super omnia dilectum, nihil putabat superesse in mundo quod perderet, quia cum ipso & vitam & omnem spem suam perdiderat. 2. perpende, solam Mariam meruisse videre Christum, quia ibi perseuerauit. Deus enim non remunerat actiones nostras, nisi in illis perseueremus. 3. nota Mariam stetisse iuxta sepulcrum, & plorasse, quia vita animæ sanctæ in hoc exilio est, semper stare iuxta sepulcrum Christi, considerando amarissimam eius passionem, & peccata, propter quę Saluator mortuus est, deplorando.

2. *Flens ergo inclinauit se, & prospiciens in monumentum vidit duos Angelos, dicentes: Mulier quid ploras? Et respondit. Tulerunt Dominum meum, & nescio vbi posuerunt eum: & conuersa retrorsum,*

vidit Iesum, idem rogantem. Conside
Mariam, non cùm staret, sed cùm in
clinaret se in monumentum, & intro
spexisset, dignam factam visione &
Angelorum & Domini; vt discas tem
pore orationis & contemplationis re
rum cœlestium, te dimittere etiam a
considerationem tuarum imperfectio
num & lapsuum, ac humiliare te co
ram potenti manu Dei tanquam gra
tia indignum, & ilico aderit angelic
consolatio. 2. Considera, quando i
oratione nõ inuenis statim Christum
hoc est, consolationem spiritualem, t
non debere ab ea desistere, sed perse
uerare cum compunctione & deside
rio, auxiliumq; Sanctorum menti oc
currentium implorare, vsque dum
compareat.

2. *Putans autem Iesum, quem videba
hortulanum esse. Domine, ait, si tu sust
listi eum, dic mihi vbi posuisti eum, & eg
eum tollam. Tum Iesus: Maria, Et illa
Rabboni. Tum Iesus: Noli me tangere
nondum enim ascendi ad patrem meum*
Considera Mariam quidem Iesum vi
disse, quia amabat, sed non cognouit
se, quia imperfecta erat in fide; v
discas, quando imperfectiones nimi
multas miscemus amori nostro i
Deum, fieri vt non magnum gustum
spiritalẽ in diuino seruitio, sentiamus

2. not

2. nota Mariam ſimulatque agnouit Dominum inconſideratè cucurriſſe, vt illum amplecteretur, & ideo repulſam paſſam; vt diſcas, ſi quando ex ſingulari Dei gratia animus in oratione exardeſcat ad aliquod opus bonum faciendum, diſcretione & prudentia in eo exequendo vtare, & ſedulo circumſpicias, quid tempori, loco & perſonæ tuę vel alienæ congruat. 3. nota, Chriſtum apparuiſſe in hortulani ſpecie, vt diſcas imitari proprietates hortulani. Eius munus eſt hortum colere, & inſtruere arboribus, ſtirpibus & herbis fructiferis, & hominis pij atque Chriſtiani, ſi ſaluus eſſe velit, eſt hortum animę ſuę colere, & exornare optimis ſpiritualis doctrinę, virtutumque documentis & exemplis.

MEDITATIO XXVII.

De apparitione facta 7. diſcipulis piſcantibus. Ioan. 21.

1 D*Iſcipuli Chriſti ſeptem cum nocte piſcantes nihil cepiſſent, & mane in littore Ieſus petiiſſet, num pulmentarium haberent, id eſt, piſces: reſpondere, non.* Conſidera eos noctu piſcari, & ſine fructu laborare, qui opera bona exercent in peccato mortali, vel qui in bo-

nis operibus, non Dei gloriam, animarum salutem, sed sua tantum commoda, vel humanam gloriam oculis propositam habent: vel qui proprio iudicio & voluntate, non Superiorum, nec inuocato Christi auxilio, opus, licet bonum aggrediuntur. *Qui enim non colligit mecum*, ait Christus *Luc.* 11. *dispergit.* 2. Considera Christum Apostolis apparuisse, mercatoris specie, quasi pisces vellet emere, vt quæstione illa factus familiarior, tandem ad miraculum veniret, vt discant, qui alios Christo lucrari volunt, primum familiares miscere sermones de mercaturæ, militiæ, negotiorum aliorum successu, quod experti bonum consilium, meliora consulentibus deinde facilius credant.

2. *Ait Iesus: Mittite rete in dexteram. Faciunt, & tot capiunt, vt rete attrahi non posset. Ioannes ait: Dominus est. Petrus mox nudus in mare prosilit alij ad littus cum reti properant nauigio.* Considera mirabilem obedientiæ vim, qua effectum est, vt longe minori labore Apostoli maximum fructum fecerint. Tota enim nocte suo nutu laborantes nihil ceperant, nunc alieno nitentes, pisces spe omni plures & maiores. Noctu ad sinistram iniecerant rete, quia sua tantum commoda spectabāt, nunc

nunc autem ad dexteram, quia quod egerunt, propter Deum & Christi gloriam egerunt. 2. Considera, Ioannem ante alios cognouisse Christum, quia illi sunt capaciores diuinarum rerum, qui cum Ioanne mente & corpore sunt puriores & castiores, teste Hieronymo epist. ad Pammach. *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.* Petrus autem nudus abijcit se in mare, quia quam primùm anima gustat, quàm suauis sit Dominus, eiusque iugum, mox nudus nudum, omnibus impedimentis abiectis, Christum optat sequi, & cum eo mare tribulationum & crucis calcare, licet alij malint trahentes rete, id est, onus temporalium bonorum, manentésque in naui, id est, sæculo, ad littus salutis paulatim tendere.

3. *Apostolis attractis 153. piscibus in littus, vt viderunt prunis impositum piscem, Iesus ad prandium inuitatis panem & piscem distribuit.* Considera, sicut Iesus, dum illi piscarentur nutu suo, parauit eis prandium, & coxit piscem, ita dum nos hic in diuino seruitio fatigamur, ipsum in cœlis parare conuiuium, quo nos excipiat, & coronas, quibus laborem nostrum remuneret. 2. Considera iucundum & felix hoc conuiuium. Vide quomodo Dominus, qui paulò

ante pro consueta humilitate sua &
caritate cocum egerat, iam in prandi
agat & ministrum, porrigat panem &
piscem, simulque cum illis comedat.
Stabant boni discipuli, non audente
loqui præ reuerentia & stupore, velu
oues circum pastorem, aut filij circum
amantissimum patrem, tantoque gau-
dio spiritu & corpore perfundeban-
tur, vt in lacrymas soluerentur: qu
non alia de causa facta sunt, quàm v
crederent verè eum resurrexisse, & pos
labores huius vitę, cùm ad littus, id
est, ad vitam æternam venerint, se re-
munerandos. 2. Considera per prunas
ignem Spiritus sancti, per piscem as-
sum, Christum passum in veru crucis,
per panem verò, memoriale passionis,
id est, sacram Eucharistiam designari.
vt tria tibi potissimum commendat:
habeas in laboribus huius maris ve
mundi, primum ignem Spiritus san-
cti, id est, gratiam, vel ardentem in
pectore caritatem in Deum & proxi-
mum, ex quo igne caritatis & Christus
passus est. 2. crebram meditationem
passionis Christi. 3. frequentem com-
munionem Eucharistię, si ignem illum
conseruare velis.

MEDI-

MEDITATIO XXVIII.

De apparitione in monte Galilea.
Matth. 28.

1 V*Ndecim discipuli abierant in Galilaeam in montem, vbi constituerat illis Iesus, & videntes eum adorauerunt.* Considera, hanc præcipuã fuisse Christi apparitionem, nam Christus in ea ostendit, quanta suam passionem secuta sit gloria, & potentia, arcanum de vocatione gentium discipulis aperuit, Apostolos & Episcopos orbis eos fecit, & fundamentum Ecclesiæ iecit: vt discas, quanto gaudio soleat preteritas afflictiones compensare, quas cum Apostolis pro Christo sustinuerimus. 2. nota, nos verum spiritum homines conuertendi accepturos quando cum Apostolis deserta valle, id est, huius sęculi commodis ascenderimus montem perfectionis, & soli Christo, confixi cum eo cruci, adhæserimus.

2. *Et accedens ad eos Iesus, dixit: Data est mihi omnis potestas in cœlo & in terra. Euntes ergo in totum mundum, docete omnes gentes seruare mea praecepta, & baptizate, &c.* Considera summam humilitatem Christi iam gloriosi, qui cum, vt Deus omnem potentiam habuisset

ab æterno, & vt homo, à primo mo
mento conceptionis datam habuisset
tamen ita loquitur, aç si post resurre
ctionem prius accepisset, ad confusio
nem nostram, qui in omnibus rebu
gloriam & honorem nostrum quæri
mus, & dona nobis non auctori Deo
asscribimus. 2. Considera quantum
gaudium obortum sit in Apostolorum
animis, cùm primum intelligeren
Christo tantam potentiam post pas
sionem & resurrectionem contigisse
vt non solum ab omnibus huius vitæ
infirmitatibus & incommodis esset li-
ber; sed tantus cœli & terrę Domi-
nus, vt & opitulari eis possit deinceps
in terra & in cœlo regnum æternum
conferre, deinde cum audirent sibi etiā
eandem quadantenus potestatem con-
ferri, vt nimirum toto orbe liceret
Euangelium prędicare, peccata remit-
tere, & omnes homines ad salutem
adducere. 3. nota eos non ad quietem,
sed ad magnos labores vocari.

3. *Qui crediderunt, in nomine meo dæ-
monia eijcient, linguis loquentur nouis, ser-
pentes tollent, ægros curabunt. Et ecce ego
vobiscum sum vsque ad consummationem
sæculi.* Considera, illud esse verę fidei
viuę per caritatem operantis argumen-
tum, si zelum proximos iuuandi ha-
beamus, vt si efficiamus, vt dæmonia
eijciant,

eijciant, id est, peccata per confessionem euomant, si ea loquamur, quæ gloriam Dei & salutem animarum promoueant; si dolos & fraudes serpentinas mundi auersemur, si vacillantes in via fidei vel vitę sanctę monitis nostris reducamus, si in persecutionibus constantes in pietate permaneamus, fiducia omni coniecta in Deum, qui fidem suam non fallet, cùm hic promittat se nobiscum futurum, & quidem non serò, sed opportunè. *Ecce* enim præsens & opportunum designat tempus, quasi dicat, quoties opus erit adero. *Ego* autem significat eum, qui ex omnibus periculis liberare queat; ego scilicet, qui principem huius mundi, mortem & mundum totum iam expugnaui.

MEDI-

MEDITATIONES DE COMMVNI SANCTORVM.

MEDITATIO I.

De communi Apoſtolorum, Matth. 9. 10. Marc. 6. Luc. 6. 9.

1 DIE *facto, Ieſus vocauit ad ſe discipulos ſuos, quos voluit & elegit duodecim ex illis, quos vocauit Apoſtolos.* Conſidera, neminem discipulorum ante vocationem ſe ad Apoſtolicum munus, id eſt, vt mitteretur ad prędicandum obtuliſſe, imò Chriſtus quendam vltro ſe offerentem & dicentem, *Sequar te quocunque ieris,* repudiauit. Vnde diſcis, neminem, licet idoneum ſe putet, debere ingerere ſe in functionem alios docendi vel regendi, ſed expectare donec ab iis, qui Chriſti vices obeunt, vocetur, ne dum vano pietatis zelo quærit lucrifacere aliorum animas, perdat ſuam. 3. nota Apoſtolos à Chriſto vocatos in medio occupa-

occupationum ſuarum, vt dum piſcarentur, vel aliis negotiis temporalibus vacarent, vt indicaret ſeruitium Dei omnibus huius vitę negotiis anteferendum. Vnde habent, quod metuant, qui à Chriſto vocati, ob commoda temporalia, vel alios reſpectus humanos venire negligunt.

2. *Et miſertus turbæ iacentis inſtar ouium non habentium paſtorem, dixit: Meſſis multa, operarij autem pauci.* Conſidera, Dominum tum paucos diſcipulos ad opem toti mundo ferendam elegiſſe, vt indicaret, licet reuera deberent eſſe multi prædicatores & paſtores Eccleſiæ, tamen ſemper paucos fore veros operarios, multos autem mercenarios ſua commoda quęrentes. Semper enim pauci ſunt, qui quærant labores, & animarum ſalutem, plurimi autem qui ſectantur otium, & aucupentur honores, opes, & diuitias. Quare rectè dixit Chriſtus diſcipulis, vt Dominum rogarent pro operariis, nempe bonis & idoneis, in meſſem ablegandis. 2. nota, Chriſtum vt Apoſtolos extolleret ſuper omnes Sanctos, voluiſſe eos coram mundo eſſe contemptos, & abiectos, & humilitati operam dare, vt metum inijceret iis paſtoribus, qui ſemper ad maiores honores & opes contendunt,

dunt, ne tandem ad infimum locum detrudantur, si non in hac vita, saltem in futura.

3. *Apostolis item dixit: Nolite possidere aurum vel argentum, nec quicquam per viam portate, non sacculum, nec virgam, nec panem, nec duas tunicas.* Considera nusquam legi, Apostolos in totum orbem amandatos, secum tulisse vllum commeatum pro sua sustẽtatione, imò hic eis vetitum videtur, vt intelligant serui Dei studio iuuandi animas accensi, non debere ipsos esse solicitos de victu vel amictu corporali, sed iactare omnem fiduciam in Deum, qui non est negaturus necessaria, cùm ad omnes ipse dixerit. *Nolite soliciti esse, dicentes, quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur.* 2. nota, quod Dominus, in iis quæ ad alios pertinent, mandarit, ne ferrent virgam, indicans non seuerè, & asperè, sed humaniter & benignè à pastoribus tractandas spirituales oues, nec duas tunicas, ne superfluis se onerarent, sed erogarent in pauperes.

II. PARS.

1 N*On vos me elegistis, sed ego elegi vos & posui vt eatis, & fructum afferatis, & fructus vester maneat, vt quod petieritis*

tieritis patrem in nomine meo, det vobis. Considera, eos quibus incumbit cura animarum, non posse sperare laborum suorum fructum, nisi à Deo electi, & missi sint per eos, qui Christi locum tenent, & licet putent se aliquem facere fructum, is tamen stabilis non est. Deinde, vt electi sint à Christo, non debent tamen fructum quem colligunt, suę industrię tribuere, sed gratiæ Dei; si enim opem eius implorent, omnis sufficientia eorum ex Deo est, vt loquitur Apostolus, 2. *Cor.* 2. Idque fit vt conseruentur in humilitate, ne dum aliis prædicant, vt idem dicit 1. *Cor.* 6. ipsi à Deo reprobentur.

2. *Si mundus vos odit, scitote quia me priorem odio habuit. Si de mundo fuissetis, mundus quod suum erat, diligeret.* Considera, te ex his verbis posse scire, cuius partes sequaris, Deine an mundi: nam si ob cultum verę pietatis, & vitiorum fugam, ridearis, contemnaris, & grauiter ab aliis affligaris, signum est te exosum esse mundo, ac proinde electum à Christo, qui dicit tales non esse de mundo, cum sint potius de cœlo. Contra verò, si quia conaris amicitiam cum mundo colere, amaris & honoraris ab omnibus, signum est te diligi à mundo, ac proinde vehementer

menter dubitare, an manseris in numero eorum, qui sunt à Christo electi. Nemo siquidem potest simul placere Deo & mundo. *Quicquid enim est in mundo, aut est concupiscentia carnis, aut oculorum, aut superbia vitæ*, vt loquitur S. Ioannes 1. cap. 2. qui sunt tres fontes omnium malorum, Deoque exosi.

3. *Ecce ego mitto vos, vt oues in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ.* Considera, Dominum Apostolis, & per eos omnibus Christi seruis consulere, vt in conuersatione cum hominibus imitentur simplicitatem columbinam, & prudentiam serpentinam, columba caret felle & malitia. Si pellitur, redit; si pulli ei tollantur è nido, gignit alios in eodem. Serpens verò pro defensione capitis periculo exponit totum corpus: sic Christi seruus, cogitare debet bene de omnibus, dicta, factaque aliorum in bonam partem interpretari, malè agentibus benefacere, diligere inimicos, & beneficiis eos sibi deuincire. At vbi viderit in discrimen vocari gloriam Christi, vel animæ suæ salutem: instar serpentis, non solum facultates suas temporales, sed etiam vitam, si opus sit, propriam, ad tuendum diuinum honorem, suamque salutem debet exponere.

MEDI-

MEDITATIO II.

De iiſdem Apoſtolis.

1 CONſidera, ſicut Deus olim ad frangēdam Pharaonis ſuperbiam ei immiſit non leones vel tigrides, ſed exiguas muſcas. Holophernis fæminam Hebream, Madianitarum paucos milites armatos lagenis & tubis, ſic ad frangendam tyrannidem dæmonis & mundi, miſiſſe ſimplices & rudes piſcatores, nempe, vt fructus eorum, id eſt, conuerſio mundi tribueretur diuinæ potentiæ, ſciteturq; Euangelij propagationem, non humanum, ſed diuinum opus fuiſſe. 2. vt ipſi agnoſcerent ſe non merito ſuo, ſed ex gratia ad Apoſtolicam dignitatem vocatos. 3. vt exuti curis temporalibus, in prædicatione eſſent promptiores, aliiſque ſuaderent paupertatem Euangelicam. 4. vt experientia proprię fragilitatis & ruditatis diſcerent, aliorum infirmitatibus compati. Secundò nota numerum Apoſtolorum præfiguratum multo ante in duodecim fontibus deſerti helim, lapidibus pretioſis in Rationali, panibus propoſitionis in tēplo, lapidibus ex quibus erectū altare, bobus ſuſti-

ſuſtinentibus mare ęneum, leonibus throni Salomonis, 12. fundamentis ſanctę ciuitatis Ieruſalem. *Apoc.* 21. ex quibus cognoſci poteſt, quam nobile & ſublime fuerit officium Apoſtolorum, eorumque qui illis ſucceſſerunt.

2. Conſidera, quam ſingularis gratia fuerit, eos ex toto orbe ſeligi, vt cum orbis Domino, familiariter conuerſarentur, vt fierent noui teſtamenti miniſtri, & diuinorum myſteriorum diſpenſatores, vt poſt angularem lapidem Chriſtum eſſent lapides primi & fundamenta Eccleſiæ, vt ipſi extruerent Eccleſiam, cuius materiam omnes Patriarchæ & Prophetę comportarant, vt donis gratiæ iiſdem, & omnibus regibus ac principibus, qui fuerunt & erunt, præferrentur. Vnde & in Scriptura vocantur Principes ſuper totam terram regnantes, Paſtores, & Doctores, dij fortes, amici & fratres Chriſti, cœli, montes, agni, ſal terrę, lux mundi. 2. nota, quàm magna & multiplex iis collata fuerit poteſtas. 1. fuit con[illegible]andi corpus & ſanguinem Domini, ac offerendi, quam ne Angeli quidem habent. 2. dimittendi peccata, & partiendi regnum cœlorum, quia facti ſunt quaſi dij. 3. paſcendi oues, & regendi Eccleſiam. 4. docendi

cendi nouam legem gratiæ. 5. Scripturas canonicas edendi, quia Spiritus sanctus per eorum ora loquebatur. 6. miracula, quo doctrinam suam confirmarent, patrandi.

3. Considera, fructum quem fecerint, nam primò totum orbem Euangelio compleruntt, falsorum deorum cultum exciderunt, oraculis eorundem ora clauserunt, radices peccatorum euulserunt, igne spiritus sui syluam mundi accenderunt, demum quicquid boni hodie in Ecclesia cernitur, ab illis profectum est. Ab his manauit constantia Martyrum, iustitia Confessorum, puritas Virginum, zelus Doctorum, sanctitas Sacerdotum, rigor Monachorum, vnde admirans hunc fructum clamat Propheta: *Nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. Psal.* 131. Quod si tanta fecerunt dum essent mortales in terra, quid iam facient immortales in cœlo? 2. perpende, quantum laborum præmium eis cesserit in hac & altera vita. In hac quidem, pax conscientiæ, eis ante mortem relicta, cùm Christus diceret *Ioan.* 14. & 16. *Pacem meam do vobis.* 2. gaudium cordis, cùm ait *Marc.* 10. *Iterum videbo vos, & gaudium vestrum nemo tollet a vobis.* Atque hoc est cẽtuplum illud promissum relinquentibus

tibus omnia. 3. persecutiones, cruces, & mors gloriosa pro Christo tolerata, nulla enim re homo similior Christo fit, quam qui pro eo patitur. Vnde Apostoli gaudebant, quod digni habiti essent pro nomine Iesu contumeliam pati: & B. Paulus *Act.* 5. gloriabatur in suis tribulationibus. In altera verò vita primum præmium eorum fuit, quod sessuri sint super sedes 12. iudicaturi 12. tribus Israel, imò, vt ait Apostolus Paulus, erunt & iudices Angelorum. Alterum erit, quod edant & bibant in mensa regni Christi, id est, omnibus delitiis, quæ mente excogitari non possunt, circumfluent, eóque amplius, quod cæteris erunt beatiores.

MEDITATIO III.

De SS. Martyribus.

1 CONsidera opere Martyrij nullum esse præstantius. 1. quia est nobilissimus caritatis actus. *Maiorem caritatem nemo habet*, ait Christus, Ioan. 15. *quam qui ponit animam pro amicis suis* 2. quia est actus inuictæ fortitudinis, quia contemnuntur omnia genera pœnarum, ac ipsa mors. 3. quia actus insuperabilis patientiæ, de qua Christus

ſtus Luc. 21. *In patientia poſſidebitis animas veſtras.* 4. quia excedit omnia alia ſacrificia & oblationes, nam in his externa tantum in illo verò omnia, externa & interna offeruntur Deo. 5. quia reddit Martyres ſimiliores Chriſto, nempe milites duci. *Qui vult venire poſt me*, ait Chriſtus Luc. 9. *tollat crucem ſuam, & ſequatur me.* 2. nota varios eſſe Martyres, & quidem propriè dictos, 1. qui pro fide & confeſſione Chriſti trucidantur. 2. qui ob defenſionē veritatis, vt S. Ioan. Baptiſta, Iſaias, Ieremias. 3. qui ob obſeruationem diuinæ legis, vt Machabæi. 4. qui ob defenſionem immunitatis Eccleſiaſticæ, vt S. Thomas Cantuar. 5. qui ob probitatem ſuam, vt iuſtus Abel.

2. Conſidera quam liberaliter Deus remuneretur hoc heroicum opus martyrij in hac vita & futura. In hac quidem, quia promittit illis in Euangelio ſe tantam efficaciam daturum eorum verbis, vt omnes eorum aduerſarij non poſſint iis reſiſtere, & ideo non debere, vel premeditari, quid reſpondeant. 2. etſi flammis ardeant, vel à beſtiis diſcerpantur, ne vnum quidem capillum eorū periturum. 3. quia certo ſciunt ſe mox à morte fore ſaluos, & ideo Auguſtinus ait, iniuriam fieri martyri, ſi quis oret pro eo poſt

 mortem.

mortem. Vnde *Psal.* 11. *Preciosa in conspectu Domini mors Sanctorum eius.* 4. quia tanta solatia in ipsis tormentis Deus suppeditat, vt in corpore sæpe nullum dolorem sentiant, vt accidit S. Laurentio & S. Stephano videnti cœlum apertum. In altera verò vita Deus quoque copiosè remunerat martyrium, quia perfectissimè vicere mundum, carnem suam & dæmonem, vnde de iis dicitur *Psal.* 20. *Posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso.* Et coronam quidem duplicem. Vnam auream, quę est communis omnibus beatis, nempe gloria essentialis. Alteram, aureolam, quæ est gloria accidentalis, debita iis qui heroico opere victoriam ex hoste retulerunt. Quo pertinet & gloria, qua post Apostolos in tota Ecclesia eorum festa celebrantur solemnius, patrociniumque à fidelibus inuocatur.

3. Considera, & alios esse martyres, impropriè quidem ita dictos, sed tamen veros, & eiusdem premij cum superioribus participes; vti sunt illi, qui non in corpore, sed in animo acerbissima perpessi sunt, vt fuit B. Virgo *Luc.* 2. de qua S. Symeon vaticinatus est, quod animam ipsius pertransiturus esset gladius, nempe cum staret sub cruce filij, qui gladius ei tantum

dolorem

dolorem conciliauit, vt ea de causa dicatur plus quam martyr, & regina martyrum. 2. ij qui in anima & corpore multa pro fide, vel iustitia perpessi, tamen occisi non sunt, vt B. Iob, S. Ioannes Apostolus, S. Athanasius, & innumeri eremitę, virgines, aliique religiosi, qui per omnem vitam carnem suam crucifixere cum concupiscentiis, & acerbitatem passionis martyrum, diuturnitate mortificationis non solum æquarunt, sed etiam crebro superarunt. Quis enim dubitet plus mereri eum, qui 20. 30. vel 40. annos in summa humilitate, castitate, paupertate & obedientia ante Deo promissa egit, multisq; bonis operibus claruit, quàm qui breui temporis momento ob fidē Christi occisus est? Vnde S. Bernardus notauit Christum in Euangelio idem tribuisse præmium pauperibus spiritu (vtrorumq; enim ait esse regnum cœlorum) & martyribus, quoniam voluntaria paupertas sit quoddam martyrium.

MEDITATIO IV.

De SS. Confessoribus.

1 CONsidera Confessores vocari generatim eos, qui citra profusionem

nem sanguinis in omni pietate & sanctitate vitam clauserunt, & confessi sunt Christum, 1. corde, in eum credendo, eumq; adorando vt creatorem cœli & terræ. 2. ore, eum assiduè laudando & benedicendo, gratiasque pro beneficiis agendo: deinde eiusdem honorem & doctrinam verbis & scriptis, vt fecerunt Ecclesiæ Doctores, defendendo: 3. factis & operibus, id est, mandatis diuinis parendo, & vitam Christiano homine dignam agendo. 2. perpende & confiteri Deum eos cum merito, qui se accusant ob proprios defectus. *Iustus enim* vt habet Sapiens Prou. 11. *prior est accusator sui.* Confitendo enim peccata, fatemur Deum solum esse iustum, & sanctum, solumque esse misericordem, qui possit peccata remittere, sicut monet S. Ioannes: *Si confiteamur*, inquiens, *peccata nostra, fidelis est & iustus, vt remittat nobis peccata nostra, & emundet nos ab omni iniquitate.*

2. Considera, speciatim inter sanctos Confessores numerari. 1. eos qui post exilia, carceres, aliaque tormenta pro Christo perpessa tandem in pace obire. 2. Doctores, qui sanctitate vitæ & doctrina, scriptisque libris orbem illustrarunt, & conuerterunt. 3. qui omnibus huius mundi bonis relictis, se in

ſe in ſolitudines vel cænobia abdidere, & durissimam vitam duxere in paupertate, caſtitate & obedientia. 4. qui eximij in caritatis operibus corporalibus vel ſpiritalibus fuere, vt Iob, Tobias, Conſtantius, & Carolus Magnus, S. Ioannes Eleemoſynarius & alij, qui in ſæculo ſanctè vixerunt.

3. Conſidera, quantum præmium hos confeſſores maneat: nam Mat. 10. dixit Chriſtus: *Omnis qui confitebitur me coram hominibus, confitebor & ego eum coram Angelis Dei, & coram Patre meo qui in cælis eſt.* Quod ſine dubio futurum eſt, in extremo die iudicij in totius Eccleſię militantis & triumphantis conſpectu. Cogita, quanto gaudio exilient animę eorum, qui tunc nominatim laudabuntur, & iubebuntur ſedere inter primos diuinæ & regiæ aulæ illius Principes, vt fulgeant ſicut ſtellę firmamenti in perpetuas æternitates. Vide & illos qui omnia ſua hic reliquerunt, ad ſublimiorem gradum euehi, vt ſedeant ſuper ſedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Iſrael, *Matth.* 19. id eſt, omnes fideles. Ac denique lautiſſimum omnibus apparatum conuiuium, in quo Chriſtus ipſe tranſiens miniſtret, vt loquitur B. Lucas cap. 12.

MEDITATIO V.

De communi SS. Virginum.

1 COnſidera Chriſtum, cùm de cœlo in terram deſcendit, inſtituiſſe familiam Virginum, vt ſicut ipſe in cœlo adoratus erat ab Angelis, ita in terris Angelos haberet, qui ei ſeruirent. Dedit fidelibus ſpiritum, vt ſe puros & caſtos ſeruarent, ac corporis ſui vas, vt monet Apoſtolus 1. *Theſ.* 4. in ſanctificatione & honore cuſtodirent, & non in paſſione deſiderij. Fuit virginitas in cœlo inuenta, & ad homines delapſa, ac poſt iudicij diem in cœlo, vbi neque nubent, neque nubentur vlli, ſed omnes erunt vt Angeli Dei, ſemper perſeuerabit. 2. perpende Chriſtum eam aliis conſuluiſſe, & etiam ſeruaſſe perfectiſſimè: quippe qui erat candor lucis æternæ, & ſpeculum ſine macula. Matrem quoque ſuã Mariam omnium Virginum reginam eſſe voluiſſe. Præcurſorem item ſuum Ioannem Baptiſtam, & inter Apoſtolos cariſſimum S. Ioannem.

2. Conſidera ſtatus Virginei dignitatem. Primò enim Virgines ſunt Chriſti ſponſæ. Vnde S. Agnes ad Tyrannum: *Ipſi ſum deſponſata, cui Angeli ſeruiunt,*

seruiunt, cuius pulchritudinem Sol & Luna mirantur. 2. magis conformes sunt Christo, eiusque matri, & SS. Angelis. In carne enim esse, & non secundum carnem viuere, non humanum, sed angelicum est. 3. in parabola sementis. *Matt.* 13. sancti Patres Virginibus tribuunt fructum centesimum, at viduis sexagesimum, coniugatis autem trigesimum. 4. curis sæculi sunt solutæ. *Virgo* enim ait Paulus 1. Cor. 7. *cogitat quæ sunt Domini, vt sit sancta corpore & spiritu.* 5. quia Virginitas, teste S. Ambrosio, est mater martyrum, imò & ipsa est martyrium, nam martyrium sępe breui tempore absoluitur, at Virginum cum carne pugnantium diuturnum est martyrium. 6. quia voto continentiam perpetuam offerre, Origene teste, est holocaustum Deo gratissimum.

3. Considera Virginum præmium à S. Ioanne Apoc. 14. descriptum. Vidit enim agnum stantem supra montem Sion, & cum eo 144. millia habentium nomen eius, & Patris, scriptum in frontibus suis: audiuit vocem citharedorum, addens: *Hi sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati. Virgines enim sunt, & sequuntur agnum quocunque ierit.* Mons Sion est Ecclesia triumphans. Agnus immaculatus est Christus,

ftus, quem congruebat ftipari à Vir-
nibus mente & corpore puris, quæ
fronte nomen eius habebant, qu
opere fidem quam in corde habeba
professæ funt. Citharas, quæ habe
chordas ordine extenfas, pulfaban
quia mortificantes membra fua qu
extenfæ fuere & confixæ cum Chrif
in ligno crucis, dum viuerent, & fu
uiffimum in auribus Dei fonum re
diderunt.

MED

MEDITATIONES E BENEFICIIS DIVINIS.

MEDITATIO I.

De beneficio creationis.

COnsidera opus ipsum, quid ab æterno vsque ad diem conceptionis tuæ in vtero matris fueris, nempe putum purumque nihil, quod qualibet creatura etiam minima & vilissima vilius est. Secundò, cùm nihil esses, & nihil referret te esse aut non esse, Deum ex mero amore tui te creasse, & totum tibi dedisse, quod es. 3. cùm Deus potuerit te aliud facere quàm hominem, vt bestiam, lapidem, vermiculum, fecisse te creaturam rationalem, omnium aliarum corporalium dominam. 4. hominē non stultum, cœcum, claudum, leprosum, sed sanis & integris membris. 5. ad imaginem & similitudinem suam. Ad imaginē quidem, quia intel-

lectu,

lectu, voluntate & memoria præ
tum. Ad similitudinem verò, quia o
nium virtutum pulcherrimarum ca
cem, quę sunt quidam diuinæ natu
quasi characteres.

2. Considera, tuæ creationis fine
qui est vt viciſsim Deum creatorem
toto corde, tota anima, & tota men
& omnibus viribus tuis ames, q
totum te, quantus es creauit. Si en
parentibus secundum Aristotelem
non possumus reddere æquiualen
qui corpus genuerunt, quomodo p
terimus Deo, qui totum homine
condidit? 2. vt omni humilitate
pietate Deo seruias, obsequendo ei
& Ecclesiæ sponsæ suæ mandatis.
vt eum ob beneficia præstita, ma
mè autem creationis perpetuò cola
laudes & glorifices. Si enim in v
teri testamento vix vllum beneficiu
populo Israelitico contulit, quod n
voluerit anniuersari, & solemni
coli memoria, quid non exiget à n
bis pro hoc beneficio creationis i
menso nobis præstito, quo non
lum ad imaginem suam nos cond
dit, sed animam immortalem imp
tijt, vt immortalibus aliquando b
nis frueretur? Vnde rectè quidam sa
ctus concludit, hominem non toti
respirare, quoties tenetur Dei sui
corda.

cordari. Sicut enim ipſe ſemper eſt, ita debere Deo ſemper gratias agere pro immortali eſſe quod ab eo accepit. 4. Vt poſtquam dicta in hac vita præſtiteris, tandem felicitatis æternæ cum Deo particeps efficiaris, quo nullum maius bonum excogitari poteſt.

5. Conſidera finem creationis aliarum creaturarum corporalium, qui eſt vt nobis ſeruiant, & auxilio ſint ad conſequendum finem noſtrum. Creauit enim Deus cœlos, Solem, Lunam, & ſtellas, ac elementa, vt nobis ad diſtinctionem dierum & noctium vſui eſſent, vt ſuo influxu hæc inferiora pro noſtra neceſſitate afficerent. Deinde varia animalium genera, alia ad ſubleuandos labores, alia ad prǽſtandum victum & amictum, alia ad recreationem, alioſque vſus quotidianos. Similiter Deus aliis omnibus donis ſuis naturalibus & ſupernaturalibus nobis conceſſis, vt ingenio, prudentiæ, fortitudini corporis, ſanitati doctrinæ, diuitiis, honoribus &c. hunc finem prǽſtituit, vt ſeruiant nobis ad ſalutem. Et ideo ſi non ſeruiant, contraria potius nobis eſſe optanda & eligenda, vt ægritudinem potius quam ſanitatem, mortem quàm longam vitam, paupertatem quàm diuitias,

tias, religiosam vitam potius, quàm secularem.

MEDITATIO II.

De beneficio conseruationis.

1 Considera Deum postquam te fecit, etiam conseruare & gubernare, quod non est minus beneficium priore. Illud enim semel tantum tibi factum est; hoc autem semper repetitur. Quotidie enim Dominus quodammodo te creat, quia semper conseruat, quem semel creauit: nec minor vel potentia, vel amor requiritur in vno, quàm in altero. Si igitur multum illi debes, quia subito te creauit, plus debebis, quod iugiter te conseruet. Quotquot enim temporis momenta habuit, & habet, & habebit vita tua, tot partes sunt istius beneficij, quia nec in vno illorum subsistere potuisses, si Deus oculos suos à te auertisset.

2. Considera Deum omnia alia bona mundi condidisse, vt iuuarent ad tui conseruationem & gubernationẽ, ac imprimis angelos ipsos qui assistunt semper ante faciem eius. *Omnes enim,* teste B. Paulo Heb. 1. *sunt administratorij spiritus in ministerium missi propter eos,*

qui

qui hæreditatem capiunt salutis. Idem dicendum est de omnibus aliis creaturis corporeis totius mundi, quæ diriguntur à Deo in hunc finem, vt hominem in suo esse conseruent, cœlum cum planetis, aer cum auibus, mare & flumina cum piscibus, terra cum bestiis, fructibus, floribus, coloribus & odoribus, quod mirabatur Propheta Psal. 8. dicens: *Quid est homo, Domine, quod memor es eius, aut filius hominis, quoniam visitas eum? Gloria & honore coronasti eum, & constituisti eum super opera manuum tuarum. Omnia subiecisti sub pedibus eius, oues & boues vniuersas, insuper & pecora campi.*

3. Considera, sicut omnia bona sunt nostra beneficia, sic etiam omnia mala esse nostra beneficia, quia ab illis Deus nos conseruauit. Alios enim videmus affligi calculo, alios podagra, alios lepra, alios epilepsia, aliisve morbis. Mundus enim hic nihil aliud est, quàm infinitarum ærumnarum, & laborum pelagus, nec in ea vel vna domus inuenitur, in qua non sit aliqua calamitas. Itaque si ab his liber & immunis sis, est quod Deo pro tanto beneficio gratias agas. Cùm enim omnia mala, aut ex natura, aut culpa oriantur, & in te vtraque causa adsit, cur non similes in te existunt effectus? quis

quis malorum illorum diluuium im-
pediuit, quo minus te obrueritt, ni
diuina gratia & beneficentia?

MEDITATIO III.

De beneficio redemptionis.

1 Considera à quo sis redemptus
nempe à filio Dei tuo creatore &
conseruatore, qui humanam naturam
assumere dignatus est, vt perfectissi-
mo modo te redimeret à peccatis, &
perpetua damnatione inferni, quam
per peccatum merebaris. 2. Consider
quantum amorem in hac re erga te &
omnes homines Deus demonstrauit
nempe quantum maximum potuit
Nam cùm non posset pro suis peccati
satisfacere vllus homo; si Deus non
fieret homo, ipse pro homine volui
fieri homo, & quidem mortalis &
passibilis, ac potius mori pro homine
quàm vt periret homo. Non secus, a
magnus rex aliquis pro vilissimo man-
cipio, quod pro grauissimis sceleri-
bus nullo supplicij genere compen-
sare posset partis læsę offensam, ve
seipsum vel filium suum mactandum
offerret.

2. Considera, quo modo sis redem-
ptus, nempe perfectissimo. Poterat
enim

enim Deus sola voluntate, verbo vel nutu, antequam fieret homo, nos redimere, sicut vno verbo creauit. Et factus homo poterat vna oratione, vno gemitu, vna gutta sanguinis etiam in circumcisione sua profusa totum genus humanum redimere, sed voluit totius sanguinis effusione, passioneque omnium acerbissima, & ignominiosissima redimere. 2. considera, tantam acerbitatem fuisse, vt ipsi in horto oranti cogitatio sola futurorum cruciatuum sudorem sanguineum toto corpore expresserit. Flagris sic concisus, colaphis contusus, sputisque oppletus est, vt videretur leprosus. Manus pedesque clauis obtusis confossi, caput spinarum aculeis per cranium transfixum. Et super hæc trabem crucis ipse suis humeris iam conuulneratis gestare coactus est, sed supra vires, quia sub onere corruit. 3. Considera, quàm ignominiosa fuerit tota passio. Primò enim à proprio discipulo proditus, deinde funibus & catenis per vias in habitu alieno velut stultus, pertractus, per ludibrium tanquam Rex adoratus, Barrabæ latroni posthabitus, in medio latronum velut sceleratissimus, crucifixus, & in ipsa cruce variis conuitiis lacessitus.

3. Considera, à quantis malis sis

 redem-

redemptus. Primò enim redemptus e
à peccatis, quorum tanta est grauitas
vt expiari non potuerint nisi sanguin
filij Dei. 2. à perpetua tyrannide &
seruitute diaboli, cui per peccatum e
ras mancipatus, 3. ab igne æterno, dia
bolo & angelis eius parato. 2. Consi
dera, quanta bona ex hac redemption
consecuta sint. Primò enim ex filio
diaboli factus est filius Dei. 2. ex hæ
rede æternæ damnationis factus es
heres æterni regni. 3. factus est parti
ceps gratię & amicitię diuinæ, om
niumque donorum spiritualium. 4. v
si in peccata vetera relabaris, iterum
possis per pœnitentiam in gratiam re
stitui. 5. vt in gratia existens merearis
augere gratiam, & vitam æternam. 6.
vt suscipias fontem gratię, nempe in
SS. Eucharistia, ac etiam, (vt pro tot
beneficiis à Deo acceptis dignum ali
quid reddas,) Patri cœlesti eundem
offeras, quod fit in sacrificio Missę.

MEDITATIO IV.

De beneficio vocationis ad fidem Catholicam.

1 Considera non prodesse nobis beneficium redemptionis, nisi subsequatur

ſequatur beneficium vocationis ad veram fidem, & iuſtificationem. Sicut enim emplaſtri nullus eſt vſus, ſi non applicetur vulneri, ſic nec paſſionis Christi in nobis vlla ſequitur vtilitas, niſi per fidem, & ſacramẽta fidei nobis applicetur. 2. Conſidera, ſine peculiari ope, & auxilio diuino neminem vocari ad veram fidem. *Nemo poteſt venire ad me*, inquit ipſe Chriſtus, Ioan. 6. *niſi pater meus traxerit illum.* Sicut enim lapis natura ſua ſemper cadit deorſum, nec poteſt tendere ſurſum niſi auxilio externo, ſic homo propter peccati corruptelam ſemper inclinatur in amorem rerum terrenarum, nec poteſt ad amorem cœleſtium mentem erigere, niſi dextera excelſi adiutus.

2. Conſidera quot millia non dico hominum, ſed nationum infidelium & hæreticorum ab initio mundi, & ante Chriſtum, & poſt Chriſtum, ac etiam hoc ſeculo iuſto Dei iudicio hanc neceſſariam ad ſalutem vocationem conſecuti non ſint, ac proinde perierint & pereant in ſua infidelitate vel hæreſi. Cogita, quid de te factum eſſet, ſi inter ethnicos natus eſſes, ſi ligna & lapides adoraſſes. Deinde ſi hæreticos parentes, cognatos, patriam habuiſſes. Vide quantas gratias

debeas Deo tuo, quod in tanta reproborum multitudine voluerit te inter domesticos Ecclesiæ suæ Catholicæ Romanæ nasci, lacte Apostolorum nutriri, & sanguine Christi inebriari. Quod voluerit te per sacrum baptismum renasci, filium Dei, & vitæ æternæ heredem fieri.

3. Considera, quot millia Christianorum sint, qui per veram fidem in Christum & baptismum à peccatis & damnatione æterna quidem sunt liberati, & diuinę gratiæ & amicitiæ restituti, sed tamen postea vel in hæresin, vel in grauia peccata relapsi sint, ex quibus non emerserunt; tu autem toties relapsus, & naufragium passus, arrepta pœnitentiæ tabula ad portum salutis redieris; quàm patienter tecum sæpe Deus egerit, quod vel grauia peccata committentem, vel diu in illis hærentem, & non dolentem, imò alios etiam ad illa solicitantem, sustinuerit. Quod in medio peccatorum multas sæpe inspirationes pias suggesserit, & ad resipiscendum vocauerit eum, qui nil aliud faciebat, quàm quod vocantem offenderet. Quod denique clamore tam alto vocarit, vt non secus, quàm Lazarum à morte ad vitam reuocarit, ac tanta gratia ornarit, vt etiam suaue sit & iucundum à pristini

pristinis peccatis abstinere, & Deo seruire.

MEDITATIO VI.

De beneficijs peculiaribus, cuique proprijs.

1 CONsidera, si quę peculiaria à Deo beneficia tibi tota vita tua contigerint, quę non sunt aliis, etiam Catholicis, inter quos vixisti, communia, siue sint naturæ, siue fortunæ, siue gratię. Naturæ & fortunæ esse possunt hæc: Quod infans non sis in vtero materno extinctus. Quod non sis natus ex parentibus infamibus, illegitimis, hæreditario morbo infectis, corpore vitiatis, magis & veneficis, mendicis, latronibus, aliisque nebulonibus. Quod à parentibus piis ab infantia educatus, & ab iisdem pædagogis, magistrisque catholicis ac probis traditus instituendus. Quod seueriore disciplina domestica, & scholastica fueris à societate petulantium lasciuorumq; puerorum, & à variis peccatis abstractus.

2. Considera beneficia particularis gratiæ, maximè post annos pueriles. Quod tibi pręceptores obtigerint docti & pij, qui simul veram pietatem Christianam cum litteris instillarint.

Quod occasionem habueris mult
conciones & exhortationes audienc
Quod ad eas scholas, Academias, h
minumque piorum sodalitates peru
neris in quibus frequens est vsus sa
ctissimorum Sacramentorum Conf
sionis & Eucharistiæ: vbi multa pr
clara exempla veræ pietatis publice
priuatimque cernuntur. Vbi vige
exercitationes repetitionum quotidi
narum, disputationumque priuataru
& publicarum. Vbi nulla est iuue
tutis vanitas & dissolutio, vbi sun
ma erga preceptores obedientia
reuerentia. Vbi denique liberè exe
citationi omnium bonorum operu
ipsique honestati, sine cuiusquam l
dibrio & conuitio, quisque vaca
potest.

3. Considera alia beneficia mag
arcana & occulta, tibique omnino pr
pria, vt si sis à parentibus hæreti
natus, in hæresi ab hæreticis præcept
ribus instructus, & tamen tandem n
rabiliter ad veram fidem traductu
si in ea perstiteris, etiam postquam
parentibus vel amicis es exhæredatu
vel derelictus. Item, si à societate m
lorum singulari gratia abstractus
ex sordibus grauis alicuius peccati
quod diu hęseris, emerseris. Si à p
riculo singulari, vel animi vel corp

xis liberatus, vt à naufragio, à morte post lethalia vulnera, à grauissima tentatione, v. c. se necandi, vel ab aliis periculis tibi ignotis. Quis enim scit, à quot tentationibus te Deus præseruarit, à quot occasionibus peccandi? quoties laqueos inimici in via existentis ruperit, ne illis implicareris? Quare sicut pro occultis peccatis quotidie oras cum Propheta, Psal. 18. *Ab occultis meis munda me Domine*, ita & pro occultis istis beneficiis debes gratias agere.

MEDITATIO VII.

De beneficio æternæ Prædestinationis.

1 COnsidera hoc beneficium non esse commune, sed peculiare, eorum duntaxat, qui ab æterno à Deo electi sunt ad vitam æternam, quod est omnium beneficiorum maximum, & gratia gratiarum, non solum quia datur ante omne meritum, ex sola immensa Dei bonitate, sed etiam quia cæterorum est fundamentum. Cùm enim homo electus est ad vitam æternam, mox quoque Deus, quæ ad illam consequendam requiruntur, media impertitur. *Quos enim prædestinauit*, inquit Apostolus, Rom. 8. *hos*

& vocauit & iustificauit. Sicut enim Pater carnalis, qui filium educat, vt aliquando Ecclesiasticus fiat, curat vt teneris annis litteris operam det, & moribus Ecclesiasticis assuescat, sic æternus Pater semel ad gloriam æternam electos, paterna sua cura dirigit in via iustitiæ, donec ad finem destinatum perueniant.

2. Considera, etiam si hoc prædestinationis beneficium in hac vita nobis maneat occultum, tamen signa quædam illius haberi posse: inter quæ maximum est perseuerantia in vita pia & sancta. Qui enim multis annis in timore Domini vixit, atque omni studio peccata mortalia fugit, piè potest credere, quod, vti Apostolus loquitur 1. *Cor.* 1. confirmabit eum Dominus vsque in finem sine crimine in diem aduentus Domini, & quod vti incepit, sic finiet. 2. Considera, neminem quidem de hac perseuerantia posse esse securum, nam & Salomon, cum diu piè vixisset, tandem defecit, tamen quia vna hyrundo non facit ver & prouerbium est, *Adolescens iuxta viam suam, etiam cùm senuerit, non recedet ab ea*: *Prou.* 22. humiliter de infinita Dei bonitate pręsumi potest, quod qui ita perseuerat, electorum numero sit ascriptus, sicut pręsumit se saluandum: hoc enim

enim illud præsupponit.

3. Considera, quanti faciendum sit hoc beneficium, ac proinde quãtæ gratiæ tibi pro eo sint agendæ Deo Opt. Max. Primò enim nihil excellentius vel sublimius esse potest fine & scopo prędestinationis: est enim ipsé Deus, vel æterna diuinæ visionis, & omni voluntate plenissima fruitio, quod bonum est omnium maximum, quo maius desiderari non potest. Deinde prædestinatio est antiquissima, quæ non incepit cum mundi constitutione, sed mundo multo antiquior, imò ipsi Deo coæua, qui quemadmodum ab æterno est, sic ab ęterno dilexit suos, & te. Tertiò, quia est electio immutabilis, quod enim Deus semel voluit & decreuit immutari non potest. *Ego Deus*, inquit ipse, apud prophetam, *& non mutor*: Quartò, quod te cum paucis aliis inter tot centena millia hominum, qui sępe meliores fuerunt, dignatus sit eligere, in numerum prædestinatorum, idque ab omni æternitate; quod pectori diuino tui memoria insculpta fuerit ante omnia sęcula, quod pro filio Dei adoptiuo habitus sis, & in splendoribus Sanctorum, cùm Pater cœlestis dixit filio naturali. *Ego hodie genui te.*

MEDI-

MEDITATIO VIII.

De beneficio vocationis ad Religionem, qu... est pro Religiosis.

1 COnsidera, si religiosus sis, aut de... siderio ingrediendi religionen... tenearis, hoc beneficium quoque ess... peculiare, & post diuinam prędestina... tionem omnium maximum, paucisqu... concessum, & ideo Christus dicebat d... illo Matth. 19. *Qui potest capere capiat.* Et: *Si vis perfectus esse vade, & vende om... nia quæ habes, & da pauperibus, & ven... sequere me.* Religio enim est status per... fectionis, non quod omnes perfect... esse debeant qui eam suscipiunt, se... quod quotidie proficiendo per obser... uationem non solum præceptorum sed etiam consiliorum diuinorum de... beant ad vitæ Christianæ perfectio... nes tendere. Hæc est, dempto mar... tyrio augustissima porta & arctissim... via quę ducit ad vitam æternam, &... pauci sunt, qui inueniunt eam. *Mat...* 7. In hac, si quis conuenienter su... regulæ in vita pia & sancta perseue... ret, probabilissimum argumentum ha... bet se esse in numero prædestinato... rum.

2. Considera causam, cur hoc be... neficium

neficium tanto sit in pretio habendum. Vna est, quia in S. Scriptura sola temporalium facultatum in pauperes propter Christum distributio, amplissimam habet promissionem à Christo, vt quod magnum thesaurum eiusmodi habituri sint in cœlo. *Matth.* 19. deinde, quod centuplum in hoc sæculo accipient, quoad domos, agros, & fratres, & in futuro vitam æternam. *Marc.* 10. Quid ergo habebunt, qui præterea se castrant propter regnum Dei, & voluntatem suam, ac iudicium subijciunt voluntati hominis loco Dei, & hoc palam solemni vel simplici professione Deo, & omnibus Sanctis voueant, vt faciunt omnes veri religiosi: Altera est, quia sancti Patres comparant ingressum in religionem alteri baptismo, eo quod per illum homo, sicut per baptismum liberetur ab omnibus peccatorum pœnis. S. Gregorius addit, sicut holocaustum excedit alia sacrificia, sic ingressum religionis, omne genus pœnitentiarum vel satisfactionum etiam publicarum excedere. B. Bernardus verò & Petrus Blesensis etiam comparant religiosam vitam, & labores continenti martyrio.

3. Considera, cur sancti Patres his comparationibus sint vsi. Prima causa est

est, S. Thomę Aquinatis, quia paucis eleemosynis potest homo satisfacere pro pœnis peccatorum, iuxta illud Danielis 4. *Peccata tua eleemosynis redime*, ergo multo magis satisfacit, qui non solum omnia sua dat pauperibus, sed etiam seipsum tanquam seruum offert Deo & religioni, imò vouet se nihil amplius proprium possessurum. Secunda causa est, quia tota professio veri religiosi consistit in continua deportatione crucis suæ, hoc est, abnegatione proprij iudicij & voluntatis, mortificatione sensuum, passionum, omniumque cupiditatum prauarum carnis & mundi, secundum illud Luc. 9. *Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidie*, & hoc est spirituale martyrium. Vnde Sapiens dicit Prou. 16. *eum, qui dominatur animo suo, meliorem esse expugnatore vrbium.* Imò Seneca Philosophus gentilis agnouit epist. 123. *imperare sibi maximum esse imperium.*

MEDI-

MEDITATIO IX.

De nouem bonis religionis à S. Bernardo descriptis, hoc rythmo.

IN RELIGIONE HOMO *viuit purius, cadit rarius, surgit velocius, incedit cautius, quiescit securius, irroratur crebrius, purgatur citius, moritur confidentius: muneratur copiosius.*

I CONsidera primum, cur *Viuat purius*, nempe 1. ob puritatem intentionis, quia omnia facit ad Dei gloriam, & animę salutem. *Si oculus tuus fuerit simplex*, ait Christus Matth. 6. *totum corpus tuum lucidum erit.* 2. ob puritatem à peccatis mortalibus, quæ sola animam verè impuram faciunt, quia boni religiosi malunt mori, quàm scienter peccare mortaliter. 3. ob puritatem mentis & corporis angelicam, quia promiserunt Deo & religioni castitatem. II. Considera, cur *cadat rarius*, nam, quia in ea rara vel nulla sunt offendicula, vel lapides scandali, in quos impingat. 2. nulli laquei dęmonis, ratione opum, honorum, vel voluptatum mundi, quas appetat. *Quid enim volunt diuites fieri*, ait Apostolus 1. Tim. 6. *incidunt in laqueum diaboli.* Hic

Hic autem non solum non vult, diues fieri & magni haberi, sed etiam paupertatem amat tanquam matrem, & cupit ab omnibus contemni. 3. quia econtra multa in ea sunt adminicula Superiorum, Confessariorum, & Præfectorum spiritualium, à quibus sustentetur ne cadat. III. Considera, cur *surgat velocius*, quia lapsus eius ordinariè non sunt nisi veniales, qui multis modis expiari queunt, oratione Dominica, aqua benedicta, tunsione pectoris, confessione generali, gemitu, actu feruenti caritatis, &c. 2. quia à multis sociis fratribus potest subleuari. Vnde dicitur Eccl. 4. *Væ soli, quia non habet subleuantem se.* 3. quia angelica ministeria in angelico isto statu ei sunt promptiora, & diuina præsidia nomine *centupli in hac vita*, sunt promissa.

2. Considera bonum quartum, cur *incedat cautius*, nempe I. quia sicut Deus nullum relinquit peccatum impunitum, sic religio omnes lapsus expiat per pœnitentiam. 2. quia in religionum regulis omnes ferè imperfectiones prohibentur, in quos aliquis incidere possit. 3. quia omnes Superiores, æquales & inferiores habet suorum morum inspectores, & quasi obseruatores, quibus cauet, vel minimam

quam dare occasionem offendiculi. II. Cur *quiescat securius*, nempe quia 1. expers est omnis curę rerum ad victum, vel amictum necessariarum. *Nemo militans Deo*, ait B. Paulus, 2. Tim. 2. *implicat se negotijs sæcularibus.* 2. quia nullum bellum vel exiguum habet, cum mundo, quem deseruit, & carne, quam per mortificationis virtutem crucifixit cum vitiis & concupiscentiis. 3. quia summa fruitur conscientię pace. *Secura mens*, ait Sapiens Prou. 15. *quasi iuge conuiuium.* III. Considera bonum sextum, cur *irroretur crebrius*, nempe 1. quia in quotidianis exercitiis spiritualibus orationum, meditationum, sacrificij Missę, & Communionis sæpe particeps fit diuinarum inspirationũ. *Super quem requiescet spiritus meus*, ait Dominus Is. vlt. *nisi super humilem & quietum, & contritum corde?* 2. consolationum cœlestium etiam in mediis afflictionibus, vt ieiuniis, disciplinis, ciliciis. 3. nouarum virtutum & donorum Spiritus sancti.

3. Considera bonum septimum, cur *purgetur citius*, nempe I. quia in ea vsitatum est quotidianum examen conscientię tam particulare, quam generale, in quo inquirit in singulos lapsus, dolet & emendationem proponit. 2. quia crebro iteratur confessio sacramentalis,

mentalis, & post illam deuota communio. 5. quia in ea frequentes sunt satisfactiones pro expiādis pœnis peccatorum, tum sponte susceptę, tum à Superioribus, Confessariis vel regula iniunctæ, quas si sedulo seruet, purgatione opus non erit in altero sęculo.

II. Considera, cur *moriatur confidentius*, nempe I. quia scit promissionem generalem, & specialem esse infallibilem. Generalem, *Qui perseuerauerit vsque in finem, hic saluus erit. Matth.* 10. *&* 19. Et specialem, *Vade & vende omnia, & habebis thesaurum in cælo.* 2. quia scit, prouerbium esse, qui bene vixit, & angustam viam tenuit, non posse malè mori, seculares que solitos sub mortem dicere: Vtinam in religione tali vel tali vixissem. 3. quia, vt supersint adhuc aliquę imperfectionum reliquiæ expiandæ, nouit se habere in extrema hora ex priuilegio Ordinis indulgentiam plenariam, ac ante & post mortem communionem omnium sui Ordinis precum & sacrificiorum, aliorumque operum bonorum. III. Considera, cur *remuneretur copiosius*, nempe I. quia qui relictis omnibus secuti sunt Christum, sedebunt super sedes duodecim iudicantes. *Matth.* 19. & centuplum accipient in hac vita & in futuro vitam æternam. *Mat.* 10.

Mat. 10. Centuplum accipiunt, quia pro Patre vno relicto, in religione plures ſpiritales patres, pro fratre plures fratres, pro vna domo plura collegia vel cœnobia. 2. quia teſte Apoſtolo Rom. 2. *Deus reddet vnicuique ſecundum opera ſua. Et qui ſeminauerit in benedictionibus, de benedictionibus & metet.* 2. *Cor.* 9. at religioſus quotidie vacat operibus, vel religionis, orando & laudando Deum, vel humilitatis, vel miſericordię corporalibus aut ſpiritualibus. Deinde quælibet eius opera etiam adiaphora, vt dormire, comedere, ſtudere, ſunt meritoria, tum quia ſemper ferè eſt in Dei gratia, tum quia omnia ad Dei gloriam refert, & facit ex obedientię virtute. 3. quia pręter ea quæ omnibus beatis ſunt communia, religioſis maximè competunt tres aureolę, Martyrum ſcilicet, Virginum & Doctorum, quę ſunt accidentalia quædam pręmia.

MEDITATIONES

DE PECCATIS.

MEDITATIO I.

De grauitate peccatorum ex parte Dei.

1 CONSIDERA *Peccatu*
secundum B. Augustinum e
se dictum, factum, vel concup
tum contra legem Dei, hoc est, præuar
cationem diuinorum mandatorum. 2
expende, quantum malum sit, & id
circo summo studio cauendum qua
tuor de causis. Primò quia Deo max
mè exosum. *Odio est Deo impius*, ait Pro
pheta Sap. 14. *& impietas eius.* 2. qui
expiari non potuit nisi sanguine fil
Dei. 3. quia ex diabolo est, & diabol
acceptissimum. *Qui enim peccatum faci*
ait B. Ioannes 1. cap. 3. *ex diabolo est*
quoniam ab initio diabolus peccat. 4. qui
nihil æquè homini noxium.

2. Considera, vnde constet Deo es
exosum, nempe ex grauissimis, qu
bus illud castigauit pœnis, primò i
angelis, deinde in hominibus. In an
gelis quidem, quos vnà cum princip
Lucifero, cùm essent omnibus natur
& gratię donis in sua creatione ornat
Deoqu

Deoque gratissimi, ob vnam superbam animi cogitationem, quasi pares diuino numini esse vellent, è cœlo ad teterrimum, obscurissimumque inferni carcerem deturbauit. 2. Considera, quid ibi agant. Nimirùm, nec quicquam boni facere, nec quicquam mali omittere ibi possunt, perpetuò dolentes de amissa felicitate, tum naturali, qua beati fuere, tum diuina, qua esse potuerunt, desperantes omnem resipiscendi facultatem, furentes odio in Deum, sibi graues, nobis inuidentes, & omnibus fraudibus ac insidiis homines sanctos circumuenientes, ac denique flammas sempiternas, quibus adurantur, sed non consumantur, vbicunque sint, secum deferentes.

3. Considera quomodo in hominibus Deus illud castigarit. Et primò in omnium hominum principe Adamo, quem sua manu formarat, cui imperium orbis terrarum detulerat, quem plurimis naturæ gratiæque dotibus locupletarat, cui æternam felicitatem promiserat, & in paradyso loco omnium totius mundi pulcherrimo collocarat, hunc enim vnà cum coniuge sua, ob decerptum è medio paradisi contra mandatum Domini pomũ de repente omnibus gratiç opibus

exutum eiecit è ſumma felicitate ad ſummas miſerias, ad laborẽ manuum, ad ſudorem vultus, & quod cogitantem reddat attonitum, totam cum eo poſteritatem, id eſt, omnes homines qui ſunt, fuerunt, & futuri ſunt vſque ad mundi finem. Nam omnes huius ſęculi & futuri ærumnę, vt peccatum originale, & alia, morbi, paupertas, fames, bella, & damnatio æterna ex illo ſolo Adę lapſu, prodierunt. 1. Conſidera quàm grauiter ſubinde variis ſęculis alia quędam peccata in hominibus caſtigarit; nam tempore legis naturę & Noe, totum mundum perdidit diluuio, Sodomam & Gomorrham igne & ſulphure. Tempore verò legis ſcriptæ murmur Dathan & Abiron, inobedientiam Saulis, & Dauid adulterium. Ac in nouâ, mendacium Ananiæ & Sapphyrę, *Act.* 5. notum eſt, quam duriter puniuerit, & puniat quotidie, vel in vno peccato mortali decedentes in hac vita, nempe æternis inferni flammis.

MEDITATIO II.

De grauitate peccatorum, ex parte Chriſti, pro peccatis mortui.

1 CONſidera tantam eſſe peccatorum noſtrorum grauitatem, vt filium

filium Dei de cœlis in hanc terram traxerit, & ad carnem humanam assumendam, in qua pro iis expiandis pati posset, commoueri. Nam cùm malitia peccati lethalis sit infinita, vt pote cõtra bonitatem Dei infinitam, non potuit nisi satisfactione infinita deleri. Vnde vel infinita pœna toleranda erat, quæ in creaturam finitam conuenire nequit, vel tẽpore infinito, sicut luunt damnati in inferno, vel infinitę dignitatis persona substituenda, quę actione aliqua infiniti meriti Deo satisfaceret; cuiusmodi fuit persona Christi, quę hoc negotium ex incredibili suo amore erga salutem nostram suscepit.
2. Considera inde consequi, sicut peccatori sua peccata in inferno sedem parant, & sicut furi parant sua furta supplicium, sic peccata cuiusque nostrûm Christo humanam carnem assumendi, & moriendi necessitatem attulisse.

2. Considera Christum, vt peccatorum nostrorum, quę in humeros suos suscepit, grauitas magis eluceret, non solum vitam duxisse laboribus & afflictionibus plenissimam, sed etiam mortem sustinuisse omnium acerbissimam, contumeliosissimamque, quò non solum infinitatem culpæ, infinita satisfactione, (quod fieri poterat vna

gutta sanguinis, vno gemitu, vna oratione, vno actu caritatis) pleuè expiaret, sed etiam absolutissimo iustitiæ modo, id est, atrocissimo cruciatu & pœna expiaret.

3. Considera, non inde magnitudinem peccati extenuari, quod non pro tuis solius, sed totius mundi peccatis Christus tam atrocia passus sit, sed potius declarari passionis virtutem. Vt enim si Solis huius clarissimi solus lucem & calorem percipias, non magis tibi soli ille lucebit, quam si eius splẽdore & ardore cum cæteris mortalibus perfruaris: vtque non minus hominem occidas, si solus eum gladio confodias, quàm si decem alios ad cędem faciendam tibi adiungas; sic vnum peccatum mortale tuum, ad quod expiandum necessaria erat passio filij Dei, non est minus causa passionis Domini, quam si cum reliquis peccatis totius mundi cogitetur coniunctum. Nec minus vtilitatis nobis adfert passio Christi pro totius mundi peccatis suscepta, quàm si pro te solo eandem suscepisset.

MEDI-

MEDITATIO III.

De grauitate peccatorum ex parte dæmonum, quia eis maximè placent.

1 COnsidera, inde quoque cognosci peccati, maximè mortalis fœditatem, & ideo magnopere esse fugiendum, quod nihil æquè exhilaret antiquum nostrum hostem diabolum: quod ex tribus signis colligitur. Primum est, quia in tota rerum natura, non aurum, non argentum, non lapides pretiosos, non cibi potúsve lautitias quęrit, sed tantum animas, quemadmodum in Genesi cap. 14. adumbratur, vbi dicit rex Sodomorum in persona diaboli. *Da mihi animas, cætera tolle tibi.* Ita enim B. Gregorius exponit. Animas autem capere non potest, nisi laqueo peccati lethalis. Quam autem anima semel esca peccati capta exhilaret dæmonem, B. Anselmus lib. Similium c. 189. declarat exemplo pueri, qui filo aligatam auiculam manu retinet, & si quando laxato fune longius auolare eam permittat, tamen ilico cum magno gaudio & risu retrahit.

2. Considera alterum signum, ex quo cognoscimus dęmonem amare

peccatum, nempe assiduas tentationes, quibus hominem oppugnat: nunquam enim fatigatur in eo ad peccatum solicitando. Sex iam millia annorũ sunt, quod huic vni studio incumbat quo homines peccare faciat, nouosq́; quotidie modos delinquendi excogitet, & quo plures in errorem inducit, hoc alacrior & ardentior ad tentationes augendas redditur; quemadmodum colligitur ex libro Iob. Cum enim Deus illum rogasset, vnde veniret, respondit: *Circuiui terram, & perambulaui illam. Iob*, 1. Adeo enim occupatus est in peccato promouendo, vt dormiendi tempus illi non suppetat, sicut testatur Iob cap. 30. cum ab eo tentaretur: *Qui comedunt*, inquit, *non dormiunt*.

3. Considera tertium signum vnde liquet dęmoni acceptissimum peccatum: nempe, quia nunquam eo potest satiari. Licet enim infinita hominum millia, propter impietatem, & peccatorum fęditatem hactenus in tartara pręcipitata sint, & indies pręcipitentur, non tamen fames eius expletur, sed pergit *circuire sicut Leo rugiens, quarens quem deuoret*, vt loquitur Apostolus Petrus 1. cap. 5. *Absorbebit fluuium*, ait Iob cap. 40. *& non mirabitur, habebit fiduciam, quod Iordanis influet in os eius.*

eius. Os eius infernus est, fluuius in illud influens sunt peccatores, qui magno cum impetu, velut rapidissima flumina, hiatu inferni absorbentur. In vitis Patrum narratur principem dęmoniorum summo honore satellitem quendam suum dęmonem affecisse, & in throno regio collocasse, quod monachum quendam, qui per quadraginta annos insidias struxerat, ad vnum luxuriȩ peccatum pertraxisset. 2. Considera, sicut mali angeli magnopere ex lapsu hominis exhilarantur, sic contra bonos angelos summopere lætari hominis conuersione. *Gaudent enim super peccatore*, vt est apud B. Lucam cap. 15. *pœnitentiam agente*.

MEDITATIO IV.

De grauitate peccatorum ex parte effectuum.

1 CONsidera, animam tuam ad imaginem & similitudinem Dei conditam, dum perseuerat in gratia & amicitia Dei, tam splendidam esse, totque donis spiritalibus ornatam, vt creator ipsius delectetur habitare in illa, simulatque verè in peccatum lethale consenserit, tam spurcam & abomi-

abominabilem reddi, vt peccator si copia eam videndi daretur, aspicere eam prę horrore non possit. Nam omnibus beneficiis diuinis spoliatur, & cum plurimis malis obruitur. Quod ad beneficia attinet, Primò Deus ab ea recedit. 2. perdit eius gratiam & amicitiam. 3. familiaritatem Spiritus sancti. 4. participationem meritorum Christi. 5. paternam Dei prouidentiam 6. virtutes infusas, & dona Spiritus sancti. 7. pignus regni cęlestis. 8. communionem bonorum Ecclesiæ. 9. pacem & securitatem conscientię. 10. meritum & fructum omnium bonorum operum, ipsamque vitam æternam.

2. Considera, quanta mala adferat consensus in idem peccatum. Primò enim Dei odium conciliat & iram. 2. turpissimis sordibus animam conspurcat. 3. ream efficit æternę damnationis. 4. delet è libro vitæ. 5. præsidio angelico destituit. 6. seruituti dęmonum subijcit. 7. remorsum affert conscientię. 8. periculum in grauiora peccata labendi. 9. obligationem peccata deflendi, pudorem confitendi, & laborem pro iisdem satisfaciendi. 10. hominem commutat in bestiam, secundum illud Psal. 48. *Homo cum in honore esset, non intellexit: similis factus est iumentis*

iumentis insipientibus. 2. Considera, cùm hęc fide Catholica verissima esse credamus, quàm horribile sit quod tam facilè in peccatum mortale labatur. Cùm tamen ad nomen solum peccati mortalis ita exhorrescere deberemus ac si fulmen de cœlo caderet, vel si infernus ipse ad nos absorbendos dehisceret.

3. Considera, etiam peccato veniali Deum offendi, licet non tam grauiter, vt propter illud gratiam suam nobis subtrahat; & ideo pietatis amantibus est fugiendum ob sequentes eorum effectus. 1. quia obligat ad pœnam huius vitę vel futurę in purgatorio. 2. animam nonnihil deturpat. 3. minuit caritatis feruorem, sicut aqua flammam. 4. animi vires debilitat, sicut onus ambulantem. 5. retardat gloriam ęternam. 6. minuit meritum & gloriam vitæ æternæ. 7. disponit ad peccatum mortale. 8. obstaculum ponit nouę gratię. 9. impedit deuotionem in orando, & progressum in vita spiritali, atque vt Deum non perfectè amemus. 10. quia displicet Deo, & angelis, & ideo non licet peccatum veniale committere, etiamsi spes effulgeret totum mundum per illud conuertendi ad Christum. 2. Considera dicta Patrum, nam S. Augustinus ait

ait nullum peccatum esse tam paruum, quod contemptum non fiat magnum. Sanctus Hieronymus dicit non esse in peccatis leuibus considerandum, quod sint parua, sed quod magnus sit Deus, cui displicent. S. Gregorius scribit, veniale aliquando periculosius esse mortali, eo quod hoc facilè notetur, illud non item. Sic multæ paruę guttę subeuntes carinam, quia notatę non sunt, tandem submergunt nauem, quàm magni fluctus non submersere.

MEDITATIONES DE MISERIIS, IN QVAS NATVRA HVMANA per peccati malum prolapsa est.

MEDITATIO I.

De miseria natiuitatis humanæ.

1 CONsidera solos primos parentes nostros Adam & Euã, vt docet S. Gregorius perfectè cognouisse humanæ vitæ miserias, quia soli felicitatẽ, in qua creati erant, experientia ipsa didicerant, nos autem, qui in miseriis nati sumus & educati,

educati, velut phrenetici miſerias noſtras non ſentimus, & ideo ſicut illi qui loca malè olentia incolunt, fœtorem non olfaciunt, tollente ſenſum longa conſuetudine, ita nos non abhorremus etiam perpetuò, neglecto cælo, in huius vitæ miſeriis perdurare. 2. Perpende, quomodo poſſis à tam graui errore liberari: nempe ſi accuratè meditando examines primùm natiuitatis humanę miſerias, deinde totius vitę curriculi.

2. Conſidera, Deum hominem creaſſe, vt docet Scriptura *Gen.* 1. ex limo terræ, id eſt, ex viliſſima totius mundi materia. Itaque licet Rex ſis, Cęſar vel Papa, tamen non es niſi gleba, fimus & limus, qui omnium calcatur pedibus: modum conceptionis humanæ eſſe tam fœdum, vt Chriſtus, licet illudi & conſpui ſe paſſus ſit à viliſſimis mancipiis, & non homo, ſed vermis haberi, tamen eo modo concipi noluerit. 3. quid miſerius muliere parturiente: quis dolor intolerabilior, quis planctus miſerabilior? 4. beſtiæ, dum naſcuntur, prodeunt vel calceatę, vel lana, ſquamis, corio, aliiſve rebus tectæ: Solus homo nudus prodit cum immunda tunica & gallero immundiori. Item illæ ſimul ac natæ ſunt, natant, volant, currunt & quęrunt

runt necessaria, sine magistra: solus homo nihil scit, nihil potest, nisi aliorum vlnis portetur, aliorumque manibus foueatur, sed nec edendi, bibendique modum habet, nisi doceatur. Natura nihil demum ei docuit, nisi plorare: & vix ante quadragesimum diem post ortum ridet.

3. Considera, quid aliud sit corpus humanum, quàm testa putrida, aut vas corruptum, cui quicquid infunditur mox acescit. Quid aliud quam saccus stercoribus fartus, & candida niue tectus, qui foris quidem pulcher apparet, sed intus excrementis & sordibus plenus est: vbi gentium tam sordidum volutabrum reperitur? vbi terrarum existit stagnum, tot fœtores infrà supraque exhalans? Arbores, herbæ, bestiæ multæ gratissimi odoris excrementa effundunt, at homo solus tam abominanda eijcit, vt non nisi cloaca quædam sordium videatur. Hoc Ethnicus Plotinus quondam perpendens, nunquam passus est corporis sui effigiem depingi, satis esse sibi asserens, quod onus tam immundum, & anima sua indignum, toto vitæ tempore circumferre cogeretur.

MEDI-

fol. 478.

MEDITATIO II.

De miseria breuitatis humanæ vitæ.

1 COnsidera, raro ad annum septuagesimum, aut, vt maximum, ad octogesimum peruenire. Nam Propheta ait Psal. 89. *Dies annorum nostrorum in ipsis septuaginta anni. Si autem in potentatibus octoginta anni, & amplius eorum labor & dolor.* 2. Considera, si numerum dierum subtiliter inire velis, tempus infantiæ, pueritiæ, & somni esse excludendum, nam vita infantis & pueri potius bestiæ est, quàm hominis, cùm in ea nihil discatur vel agatur homine dignum. Dormiens quoque potius mortuus, quàm viuus censetur, ob rationem, sensusq; sepultos. Vnde & Poeta somnum vocauit gelidissimæ mortis imaginem. Cum autem homo quotidie octo horas & sæpe plures somno tribuat, sequitur tertiam partem vitę solo somno illi detrahi, ac proinde etiam in longæuis vitam esse perbreuem.

2. Considera, si hanc vitam cum æternitate conferas, quàm breuis futura sit. Sapiens ait Eccl. 18. vitam hominis longissimam esse 100. annorum. Quid autem sunt centum anni, si cum

si cum æternitate conferantur? c
nil aliud quàm guttula aquæ cum
menso mari. Si enim totus mun
collatus cum cœlo extremo est in
puncti, quid tempus vitę nostrę co
tum cum æternitate erit, nisi mi
quàm momentum, imò nihil. H
breuitatem cum æternis pœnis
collatam agnoscunt damnati in in
no, dum ita apud Sapientem ca
loquuntur. *Quid nobis profuit super*
aut diuitiarum iactantia, quid contulit
bis? Transierunt omnia tanquam vm
& tanquam nuncius præcurrens, &
quam nauis, quæ pertransit fluctuan
aquam, cuius cùm præterierit, non est
stigium inuenire: aut auis, quæ transu
in aëre, cuius nullum inuenitur argum
tum itineris illius: aut tanquam sagitt
locum destinatum. Ita & nos nati conti
desiuimus esse, & nullum virtutis ve
gium valuimus ostendere.

2. Considera hinc sequi, null
posse maiorem esse amentiam, qu
sempiternas, intolerabilesque pœ
momentanea tantillæ vitę voluptat
sibi mercari. Et cum hęc vita tam b
uis sit; futura verò tam longa, quæ
test stultior esse amentia, quàm hu
vitę res tam solicitè accumulare, &
his quę ad vitam æternam pertine
nolle semel cogitare. 2. Considera,
æte

æterna sapientia voluerit hanc vitam esse breuem, nempe primò, quia sciebat hanc vitam nobis non esse nisi cõtinuam militiam, exilium, & miseriam, ac idcirco ab ea citò nos liberaret, & ad patriam cœlestem reuocaret. 2. quia summo amore nos complectitur; iam autem constat eum, qui aliquem amat, ægrè dici posse abesse ab eo quem amat. 3. vt eo magis vitam præsentem contemneremus, & aspiraremus ad ęternam.

MEDITATIO III.

De miseria incertitudinis humanæ vitæ.

1 CONsidera breuitatem vitæ, si nobis certò constaret, fore tolerabiliorem, vt si v. c. constaret nos 50. 60. 70. annis victuros, at hoc quoque incertum est. *Nescit homo*, ait Sapiens Eccl. 3. *finem suum, sed sicut pisces capiuntur hamo, & sicut aues laqueo comprehenduntur, sic capiuntur homines in tempore malo, cùm eis extemplo superuenerit.* Vnde scitè dictum est: *Morte nihil esse certius, hora verò mortis nihil incertius.* Atque ideo Sapiens quidam vitam humanam comparat bullis tempore pluuiæ super aquam natitantibus, quarum quædam mox vt ebullierunt, resi-

 dent,

dent, aliæ verò paulò quidem diutius fluctuant, sed omnes tandem euanescunt. Alij enim homines in vtero materno pereunt, alij in infantia, alij in pueritia, alij in adolescentia, vel virili ætate, alij in senectute. Deinde, alij sani subitò pereunt, vel morbo, vt apoplexia, vel casu, vt submersione, vel vi aliunde illata, vt gladio, sclopo, lapide. Alij extinguuntur morbo breui vel diuturno.

2. Considera, cùm terminus vitæ nostræ tam sit incertus, quando sit nostra temeritas, quod tam securè, tamque negligenter viuamus, immemoresque simus verborum Christi toties clamantis, Matth. 24. *Vigilate, quia nescitis qua hora filius hominis venturus sit*, quasi dicat cùm horam nesciatis omni hora vigilate, & quia diem nescitis, omni die vigilate, &c. 2. considera, vt energiam verborum Christi intelligas, cur excubiæ perpetuæ in vrbibus & castris hosti vicinis habeantur; certè non alia de causa, quàm quod præsidiari ignorent, quando hostis venturus sit, si enim scirent, tunc certe tempore intermedio somno & quieti vacarent. Cum ergo eadem prorsus incertitudo sit de hora mortis nostræ, cur non similiter vigilemus? Certè anima nostra, pretiosior est omnibus mundi

mundi vrbibus & castris, & si spectes lytrum quo redempta est, etiam angelis. Deinde hostes animæ sunt plurimi, potentissimi & callidissimi, qui noctes diesque insidiantur, & iactus aleę, in hoc consistit, vt simus parati ipso momento quo mors venit, vt liquet ex parabola de fatuis virginibus, *Matth.* 25. quibus imparatis clausa est ianua.

3. Considera, cur Deus voluerit nobis incertum esse exitum vitæ. Vna causa est, quia multi, si scirent se 60. vel 70. annis victuros differrent pœnitentiam, & grauiora pęccata committerent: dum vero nesciunt, non differunt pœnitentiam, ne forte in peccatis moriantur. 2. si è contra scirent, se non diu victuros, multa bona opera proximo salutaria omitterent, ac tantum propriæ saluti vacarent. Deinde in conuersatione humana forent melancholici, tetrici, & fastidiosi, communemque pacem & concordiam turbarent. 3. si quis æger sciret infirmitatem suam non fore vltimam, non confiteretur, non communicaret, non inuocaret Sanctos, non imploraret auxilium aliorum in Missis, & alia bona omitteret: quia autem nescit, sæpe diligentissimè confitetur, & quidem de tota vita, vota

dedit, eleemosynas in pauperes pro-
fundit.

MEDITATIO IV.

De miseria fragilitatis humanæ naturæ.

1 Considera vitam nostram non tan-
tum esse breuem & incertam, sed
etiam fragilem multisque periculis ex-
positam: sic vt vitrum non sit fragi-
lius. Pestilens odor, infectus aër, sol
feruentior, hyems acrior sæpe vitam
nobis eripiunt, non solum infantibus
& pueris, sed etiam viris. Si rogaris
cur iste vel ille obierit? Responsio in
promptu est. Ex haustu aquæ frigidæ
quem sumpsit auidius, ex potu vini
quo se obruit, ex nimio dolore, vel ter-
rore, ex spina hærente in gutture, e
ictu serpentis, ex demorso digito à fe-
le, &c. 2. Considera dictum Isaiæ cap.
40. de hac materia: *Vox dicentis*, inquit,
clama: & dixi, quid clamabo. Omnis ca-
fœnum, & omnis gloria eius quasi flos agr
Exsiccatum est fœnum, & cecidit flos, qu
spiritus Domini sufflauit in eo. Quæ enim
firmitudo in carne? ait in illa verb
Ambrosius lib. 3. Hexa. c. 7. quę salu-
britas potest esse diuturna? Hodie v-
deas adolescentem validum, grata sp-
ci

cie, ſuaui colore, craſtina die tibi facie & ore mutatus occurrit. Hodie nobilis & diues triumphat, cras in carcerem rapitur.

2. Conſidera eandem fragilitatem, quæ eſt in corpore, cerni etiam in anima noſtra; vnde D. Paulus 2. Cor. 4. ſcripſit nos theſaurum, nempe gratię geſtare in vaſis fictilibus. Tam enim multa ſunt in hoc mundo pericula lapſus, tot ſunt vbique laquei à mundo, carne, & dæmone ad irretiendas animas diſpoſiti, vt Propheta dixerit Pſal. 10. *Pluet Deus ſuper peccatores laqueos.* Quos aliquando in viſione conſpiciẽs S. Antonius exclamauit. *O Domine, quis tandem euadet omnes iſtos laqueos?* Hinc eſt, quod tot animæ pereant quotidie, ſic vt B. Bernardus non vereatur dicere, ſicut ex decem nauibus in Oceano vix vna in portum peruenit, ſic ex decem animabus vix vnam laqueos mundi euadere, & ad vitam æternam peruenire. Nec in cœlo ſecuritas fuit, vnde cecidit Lucifer cum tot Angelorum millibus. Nec in paradiſo, vnde expulſus eſt Adam cum Eua, nec in ſchola Chriſti, in qua perijt proditor Iudas, nec in primo cœtu Chriſtianorum, in quo Ananias cum Sapphira extinctus eſt, vt diſcas te, etiamſi in ſanctiſſima religione viuas, necdum eſſe ſecurum.

3. Considera causam cur Deus tam fragilem humanam vitam esse voluerit, nempe vt ea ob oculos posita citius à peruersa vita resipisceres: quod enim aliud est interstitium inter te & tartarum, nisi caduca & fragilis ista tua vita? quæ hodie florens, cras fortè exarescet? Quod vt melius intelligas imaginare tibi te videre hominem aliquem è tenui filo pendentem, cui subiectus sit puteus profundissimus: & cogita quanto ille in metu sit, ne filo rupto in illum corruat: quid non offerat, vt periculo illo eximatur? In non minori ruinæ periculo, imò maiori est quiuis homo existens in peccato mortali, filo enim vitæ semel rupto corruet in puteum altissimum inferni, in flammas perpetuas è quibus nunquam emersurus est. Quis vero in tanto periculo luxuriari, voluptati indulgere, ridere queat?

MEDITATIO V.

De miseria inconstantia vitæ humanæ.

1 CONsidera vitam humanam illam quoque habere miseriam, quod mutabilis sit, & inconstans. Vnde Io c.14. *Homo*, inquit, *natus de muliere bre viuen*

viuens tempore, multis repletur miserÿs: qui quasi flos egreditur, & conteritur, & fugit velut umbra, & nunquam in eodem statu permanet. Homo enim nunc sanus est, mox æger, nunc lętus, mox tristis, nunc quietus, mox turbatus: nunc dubius, mox certus; nunc timidus, mox audax; nunc vult, mox non vult, nunc ridet, mox flet. Breuiter tot sunt mutationes, quot occurrunt circumstantiæ & accidentia, vt nec Luna, nec Euripus vllus sæpius mutetur. Mare non mouetur, nisi cùm venti mutantur; sed in homine sunt continuæ mutationes, siue sæuiant venti, siue tranquilla sit malacia.

2. Considera hanc mutabilitatem maximè cerni in Saluatore nostro, qui quo die cum maximo gaudio populi receptus est in vrbem Hierosolymam eodem ab omnibus sub vesperam derelictus est. Prius obuiam præcesserant Christo cum ramis virentibus, quatriduo verò post aridis ramis percusserunt eius caput. Ante vestimentis suis se exuerunt, vt sternerent in via; post verò eum vestibus propriis spoliarunt, vt flagellarent & crucifigerent. Prius clamabant: Benedictus qui venit in nomine Domini; paulo pòst autem acclamarunt Pilato, Reus est mortis, crucifige eum. Nonne hæc

magna & ſubita fuit mutatio? Hinc diſce, quis ſit exitus honorum & dignitatum huius ſæculi: nec amplius confide eius amicitiæ & proſperitati, quia inconſtans eſt & mutabilis. Confide autem in ſolo Deo, eiuſque gratia & amicitia: Ille enim ſolus immutabilis eſt, & verus amicus in aduerſis æquè ac proſperis.

3. Conſidera quanta mutatio & viciſſitudo ſit etiam in rebus maximis huius vitæ, vt in regnis & imperijs. Monarchia huius mundi cępit quidem in Aſſyrijs, ſed non perſtitit diu, migrauit enim ad Perſas, & paulo pòſt ab his ad Lacedęmonios, & ab his ad Romanos, à quibus tandem tranſijt ad Germanos. Quod ſi imperium, in quo ſumma totius mundi dignitas conſiſtit, toties tranſlatum eſt, quid in hoc mundo firmum eſſe poteſt & ſtabile? 2. Conſidera S. Ioannem c. 2. ſcribere tres columnas, quibus inſiſtit mundus, tremere & tranſituras. *Omne*, inquiens, *quod eſt in mundo, eſt concupiſcentia carnis, concupiſcentia oculorum, & ſuperbia vitæ, & tranſit mundus & concupiſcentia eius.* Quis ergo non fugiat ex illo? nemo enim manet in domo minante ruinam.

MEDI-

MEDITATIO VI.

De miseria fallacia vita humana.

1 CONſidera, hanc miſeriam longè peiorem eſſe ſuperioribus, nam vt vulgo dicitur: Ficta ſanctitas duplex eſt impietas: ſic ficta apparenſque felicitas duplex eſt miſeria. Vnde enim tam longa Dei nobis ſubrepit obliuio, vnde diuitias tanto ſtudio quærimus, ad honores anhelamus, nulla mortis cura tangimur, niſi quod falſo perſuademus vitam fore diuturnam, & caſſa ſpe annorum multorum ſpacia nobis pollicemur? *Quotidie*, inquit B. Hieronymus ep. ad Nepot. *morimur, & quotidie commutamur, & contra fidem atque experientiam ipſam nos eſſe æternos credimus.* Et iterum: *Nemo enim tam fractis viribus, & ſic decrepitæ ſenectutis eſt, vt non putet ſe adhuc annum vnum ſuperuicturum.* Denique de vita haud ſecus iudicamus, quàm ſi eius breuitas vel longitudo eſſet in arbitrij noſtri poteſtate.

2. Conſidera, de officijs honoratis & dignitatibus, ac omnibus voluptatibus quàm blanda ſpecie ſe nobis offerant; & quot confeſtim, vbi ea re ceperimus, afflictionibus, periculis, curis, inuidijs

inuidiis & laboribus ſint obnoxia. Virgo gaudens pergit ad ædes ſui ſponſi, non enim videt aliud quam quod foris apparet : at ſi videret ſementem miſeriarum quæ illó die ſeminatur, iuſtiorem cauſam haberet plorandi. heu quot moleſtias illa feret? quot noctes inſomnes ducet, quot in re domeſtica patietur difficultates. 2. cogita, ſi mundus tibi hic blandiatur, id fieri, vt te fallat; ſi exaltet, vt te deijciat, ſi exhilaret, vt poſtea magis affligat. Dat multa bona, ſed cum fellè & dolore mixta. Dat tibi liberos, vt gaudeas, ſed poſtea tollit, vt gaudium compenſet maiori luctu. Et neſcio, quomodo natura ita comparatum ſit, vt magis ſemper affligant mala quam exhilarent eius bona.

3. Conſidera omnem hanc fallaciam oriri ex nimio amore noſtri ipſorum, qui ſic excœcat nos, vt apparentia bona ſemper veris anteponamus. Quia enim nimium amamus hanc vitam, odimus mortem, immò nec ferimus de ea mentionem fieri, & ideo non poſſumus nobis perſuadere eam eſſe vicinam, ne in mœrorem aliquem ex cogitatione incidamus. Hinc fit, vt & alios cito morituros, facilè credamus, non autem nos: nempe quia non ita tenerè alios, quam noſipſos diligimus.

mus. 2. Considera, & aliam esse causam huius fallacis opinionis, quod plus æquo fidamus vel ætati, vel viribus & sanitati corporis, & non consideramus mille modis hominibus, licet sanis, quotidie abbreuiari vitam.

MEDITATIO VII.

De multitudine miseriarum huius vitæ.

1 COnsidera, breue, incertum, & fallax, quod in vita nostra est, variis, multisque corporis & animæ miseriis, esse permixtum, sic vt mors potius quàm vita appellanda sit. Vnde rectè Sapiēs Eccl. 40. *Occupatio*, inquit, *magna creata est hominibus, & iugum graue super filios Ada, à die exitus de ventre matrus eorum vsque in diem sepulturæ in matrem omnium.* 2. Considera nullum temporis punctum præterire, quo non ad mortem festinemus. *Hoc ipsum*, inquit S. Hieronymus, *quod dicto, quod scribitur, quod relego, quod emendo, de vita mea tollitur, quot puncta notaui, tot meorum damna sunt temporum.* Et si vita nostra aliud non est, quàm iter ad mortem, & hora mortis eadem sit quæ iudicij, quid vita nostra est, nisi iter

iter ad horrendum Christi tribunal, qui potest corpus & animam amittere in gehennam?

2. Considera, etiamsi vita nostra breuis sit, breuisq; eius voluptas, longam tamen reuera esse propter innumeras miserias, eoq; longiorem, quominus non miseros, velut phrenetici, agnoscimus. Quoties homo timore, mœrore, dolore exagitatur, etiam sine vlla causa, vt possit dicere cum Iob c.7. *Quare posuisti*, ô Deus, *me contrarium tibi, & factus sum mihimet ipsi grauis*? Quantas molestias & labores sustinet homo, antequam panem lucretur? Auiculæ, aliæque bestiæ sine sudore necessaria sibi parant, solus homo noctes diesque sudare debet, *per mare pauperiem fugiens, per saxa, per ignes*. 2. Considera homini illud Psalmi 89. vere conuenire. *Anni nostri sicut aranea meditabuntur*, id est, nos in annis nostris velut aranea meditamur. Aranea enim vt victum sibi paret se totam euiscerat, & noctu diuq; in reti texendo laborat, & tandem quid capit? vilem musculam. Sic homo noctu diuque laborat pro vili lucello, & tandem vix panem sibi liberisque necessarium parat. 3. Considera, vt homo liber sit à labore & cura, aliunde tamen alias ei obrepere miserias, primò innume-

rorum

rorum morborum, quibus pleni sunt Medicorum libri, deinde bellorum, caritatis annonę, terræmotuum, eluuionum, furtorum, aliorumque infortuniorum à bestijs & ipsis hominibus. Quot enim quotidie homines in bellis & extra, gladio, bombardis, alijsque armis ab hominibus conficiuntur? Iulius Cęsar paucis copiis plus quàm decies centena hominum millia trucidauit, & tamen omnium Imperatorum clementissimus dicitur. Quid fecisset, si fuisset tyrannus.

3. Considera, præter hęc omnia, singularum ætatum proprias miserias. Quid aliud est infans, nisi bestiola rationis expers in specie humana? Quid adolescens, nisi equus indomitus, vel vitulus? quid senectus, nisi omnium morborum & molestiarum saccus? Senex deserit mundum, & à liberis suis deseritur, deserunt eum propria membra & sensus: deserit & seipsum, cum sæpe delirus sit, & ratione vti nesciat. Et tamen optant omnes, quacunque in ætate sint, fieri senes. 2. Considera, nullum hominem sua sorte esse contentum, quantumuis sit potētissimus. Quot Imperatores se sponte imperio abdicarunt? Quot Episcopi Episcopatu? viuunt homines omnes, sicut infirmus, qui nihil aliud agit, quàm vt

se ex

ſe ex vno latere in aliud voluat, & r
uoluat, ſperans maiorem quietem, q
non inuenit, & neſcit cauſam inqui
tudinis ſuæ eſſe internam infirmit
tem. 3. conſidera Deum tot amarit
dinibus miſcuiſſe vitam noſtram,
ad eius faſtidium nos prouocaret, &
vitam æternam omnium miſeriaru
expertem pellicetet. Si enim iam cu
tot ærumnis quotidie obruimur, ta
ægrè ex ſtatione vitæ huius diſced
mus? quid faceremus, ſi omnia pr
ſperè & iucundè nobis in hac vita ſu
cederent?

MEDITATIONES DE QVATVOR NOVISSIMIS.

MEDITATIO I.

De Morte.

ORatio præparatoria erit. Poſit
ob oculos Deo rogare eu
præſentem, vt omnes cogita
tiones tuas, verba, & opera dirigat a
ſuam gloriam, tuamque ſalutem.

Præludium. Imaginare teipſum de
cumbentem in lecto, morti vicinu
à me

à medicis desperatum, deposito ad caput cereo, ad pectus imagine crucifixi, extremam iam animam ducere.

II. Præludium. Ora Deum vt gratiam tibi concedat, fructum aliquem ex consideratione mortis capiendi.

1. Considera, ex vna parte mortem esse certam & ineuitabilem: *Statutum est enim*, ait Apostolus Heb. 5. *hominibus semel mori*: ex alia verò parte quoad tempus & horam, locum etiam & modum esse incertissimum. Imò maximè hominem persequi solere, cùm minimè de eius aduentu cogitat, iuxta illud Pauli 1. Thess. 2. *Dies Domini sicut fur in nocte ita veniet; cum enim dixerint, pax & securitas, tunc repentinus eis superueniet interitus.* 2. Considera quomodo affectum se sentiat is, qui omne suum solatium in vita diuturniore positum habet, quando monetur medicum nullam spem dare vitæ. Talis enim mox obijcit oculis mentis perpetuum suum ex mundo exilium, videt iamiam se abstrahendum à parentibus, cognatis, amicis, sociis, fauore Principum, dignitatibus, palatiis, agris, vineis. Deinde, quod longè acerbius, animam vi à corpore tantopere amato auellendam, quam pœnam nullus verbis exprimere potest, quia nullus expertus est, nisi qui extre-

extremum ſpiritum reddidit.

2. Conſidera, quàm anxius idem ſi futurus, cùm ſentiet ſe incertum de ſalute. Primò ob multitudinem peccatorum, 2. quod tunc multorum recordabitur, ante oblitorum. 3. quod quę aliàs leuia viſa ſunt, tunc grauiſſima apparebunt. 4. quod tunc maximè dubitabit, ſitne in odio vel amore Dei. 5. quod anceps hærebit, an veram de peccatis habeat contritionem: ac tandem ita attonitus ſit, vt neſciat, quò ſe vertat. 2. Conſidera, ſi Deum reſpexerit, imminebit Deus ei iratus, diſtringens inſtar vindictæ gladium: ſi oculos depreſſerit, videbit ſepulcrum tetrum odorem exhalans ſuo corpori paratum; animę verò, quam negligenter habuit, apertam inferorum abyſſum: ſi ſeipſum ingreſſus fuerit, inueniet turbam peccatorum, quorum conſcientia eum æternis addicat ſuppliciis. Si verò circumſpexerit, videbit circumſtantium dæmonum copias, codicem criminum explicantes, & patulis faucibus in prædam inhiantes. Volet quidem miſer fugere ſeipſum, ſed fieri non poterit: volet terga vertere, ſed non concedetur.

3. Conſidera extremum conflictum cum vita, agonem & angorem mortis, quando cereus accenditur, & in

auren

aurem inclamatur, vt corde saltem si non ore, se Deo commendet. Quo puncto etiam sanctissimi quique magno metu concuti solent, vt S. Hilarion clamans: *Egredere anima mea, quid times, septuaginta annis seruiuisti Deo, & mori times?* perpende, quomodo tunc totus pallescat, extrema manuum, pedumque frigeant, oculi concidant, corpus totum sudore madescat, pulsus languescat, anhelitus ægrè trahatur, pectus constringatur, & palpitet, ac mox subeat lethalis oppressio, & aculeus mortis, quo cogitur anima è corpore migrare. 3. expende, quomodo anima egressa corpus tam lautè & honorificè ante ornatum & tractatum, tam deforme & horribile redditur, vt omnes ab eo intuendo & tangendo abhorreant, ac ipsi amici mox laborent, vt inter quatuor vel quinque asseres cum veteri indusio inclusum in terram, à vermibus consumendum defodiatur.

Concludes colloquio cum Deo, quo petes hæc tuo animo ita fingi, vt deinceps sic vitam instituas tuam, quemadmodum velles instituisse, quando ad agonem mortis perueneris: qui enim bene viuit, non potest non bene mori.

MEDITATIO II.

De morte iustorum & piorum, Sap. 3.

Iustorum animæ in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentum mortis. Visi sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace.

1 CONsidera mortem, licet in se, vt dictum est, sit horrenda, eam tamen ab hominibus pijs & religiosis, qui eam habent pro ærumnarum huius vitæ termino, & æternę felicitatis principio, cum desiderio expectari: qui cum S. Propheta dicunt Psal. 4. *Quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus.* Et cum Apostolo Phil. 1. *Cupio dissolui, & esse cum Christo.* 2. Considera inde non sequi iustos nō reformidare mortem naturaliter, cum & Christus, vt homo, timuerit, sed longe aliter quam peccatores; hi enim causam timendi habent, & sępe de salute desperant, iusti verò, etsi ex infirmitate naturæ, dum mors instat, turbentur, tamen quia sciunt post mortem se felicius victuros, gaudent. Itaq; timendo lætantur, & lætando timent; Sicut S. Martinus qui in morte astanti dęmoni fidenter

denter dixit: *Quid hic astas cruenta bestia, nihil in me funeste reperies: sinus Abrahæ me recipiet.* Et S. Ambrosius. *Non timeo mori, quia bonum Dominum habemus.*

2. Considera, iustis dolores & angores ægritudinis & mortis apparere iucundos & dulces, ob ingens desiderium, quo flagrant patiendi pro Christo, & pœnas meritas expiandi. Deinde exiguum metum illis ab hoste humani generis, quem dum vixerunt sæpius expugnarunt, posse inijci, contrà verò presto futuram multorum Angelorum tutelam & consolationem, Beatam Virginem, atque ideo ipsum, non rarò Christum. Tertiò, eosdem ob bonæ conscientiæ testimonium, percepta Sacramenta omnia, & fiduciam in diuina misericordia positam, tantam sensuros pacem & consolationem, vt omni metu depulso initium quoddam voluptatum patriæ sint degustaturi. Denique nec vllo dolore afficiendos, quod diuellantur ab omnibus rebus creatis, quia iamdudum in vita illis renunciarunt, scientes se per illas impediri, quo minus perfectè suo creatori coniungi possint.

3. Considera, eos potius gauisuros, quàm tristaturos de separatione animæ à corpore, quia agnoscent eam ita

illo tanquam in carcere fuisse detentam, in morte autem primò solutam vinculis restitui veræ libertati, & auolare in suam patriam. 2. nec de statu corporis sui post mortem vllum mœrorem capturos, tum quod certo credant, illud suo tempore cum maxima gloria resurrecturum, tum quod, sicut in vita commoda corporis sectati non sunt, & nudi Christum nudum sequi parati fuerunt, ita etiam ex humilitate gaudeant illud ex terra factum in terram redire. Vnde sanctus Franciscus voluit nudus in terra mori, & tamdiu post mortem nudus relinqui, donec milliare vnum confici possit. S. Arsenius verò optauit illud proijci canibus deuorandum post mortem.

MEDITATIO III.

De iudicio particulari.

1 CONsidera animam vita defuncti solam ineuntem iter in regionem ignotam, vt sistatur iudicio particulari Dei, quod non minus metuendum est quàm vniuersale, in fine mundi futurum, quia qualem inueniet Deus hominem, inquit B. Augustinus, in suo nouissimo die, talem iudicaturus est

in

in mundi nouiſſimo die. 2. conſidera quatuor perſonas in iudicio illo futuras. Prima eſt anima iudicanda, quæ in conſcientia deſcriptam geret totam anteactam vitæ hiſtoriam. 2. eſt Chriſtus iudex ſimul & teſtis, atroci vultu animæ impiæ minas & pœnas ſpirans. 3. ſancti Dei ſumma indignatione eandem deteſtantes. 4. dæmones peccata exaggerantes, & bona opera extenuantes. Cogita ad quas anguſtias redigetur miſella anima, quando ipſa conſcientia teſte, veriſſimas fatebitur omnes contra ſe prolatas accuſationes.

2. Conſidera examen ipſum quod inſtituetur factorum, dictorum, cogitatorum, in quo tria ſunt metuenda. 1. multitudo rerum, de quibus reddenda eſt ratio: nam *cui plus datum eſt, plus exigetur ab eo. Luc.* 12. 2. iudicis exactiſſima de ſingulis inquiſitio, & ſeuera punitio: nam non ſolum nouiſſimum quadrantem repoſcet, ſed etiam de omni verbo otioſo & cogitationibus occultiſſimis rationē exiget. 3. acerrima iudicis de rebus exiſtimatio. *Non enim cogitationes meæ, cogitationes veſtræ, neque viæ meæ, viæ veſtræ, dicit Dominus.* Qui ſtudioſus eſt munditiei, non poteſt etiam paruas ſordes in pretioſa veſte ferre. Sic Chriſtus ipſa

puritas non potest ferre etiam minimas in anima nostra sordes. Nos exigua quędam peccata censemus, quæ Deus grauissime punit. Imò pro peccatis habet, quę nos peccata esse non putamus, vt 2. *Reg.* 6. quod Oza Leuita arcam cadentem attigit. Vnde Dauid Psal. 18. exclamat: *Delicta quis intelligit*?

3. Considera, discussis, cognitisque causis procedendum ad pronunciationem sententię multis nominibus formidabilem, 1. ob constantiam iudicis, qui nullis precibus, lacrymis, intercessione, vel excusatione à iusta sententia ferenda deduci poterit. 2. ob magnitudinem rerum de quibus agetur, non enim de pecuniis vel agris, sed de summis bonis vel malis, in omnem æternitatē duraturis tractabitur. 3. ob immutabilem sententiam iudicis, quę nullo iudicio retractari poterit. Deus enim cùm summus sit iudex, & qui falli in iudicando non potest, ab eo non erit ad alium appellatio. Secundò cogita, quanta trepidatio miseram animam inuadet, quando eleuata manu, conuersis in eam oculis iudex Christus æternam & irreuocabilē proclamabit sententiam. *Discedite maledicti in ignem aeternum* Matth. 25. Dei faciem nunquam visurus, nihil boni vnquam à me habiturus Deus bone, quæ despe-

desperatio, qui fletus, quę lamenta hic erunt? Tertiò è contra cogita quanto gaudio exultabit anima, cùm audiet optatissima verba: *Veni benedicte Patris mei, posside regnum tibi paratum à constitutione mundi.*

De iudicio vniuersali.

VIde Meditationem 26. Dominicę post Trinitatem, & primam Dominic. 2. Aduentus.

MEDITATIO V.

De Inferno.

ORatio præparatoria, vt suprà, de Morte.

I. Prędudium. Imaginare infernum, locum esse tenebrosum, vastum, & profundum sub terra positum instar latissimi putei, pice, sulphure, flamma, fumo, viperis, bufonibus, & serpentibus pleni in quo nil audiatur pręter gemitus, suspiria, maledictiones tortorum, & eorum qui torquentur cum perpetuo planctu, & stridore dentium.

II. Prędudium. Pete gratiam à Deo, vt cordi tuo grauitatẽ pœnarum, quas damnati sustinent, imprimat, vt hinc iuueris ad vitanda peccata.

1. Considera, in infelici hoc loc
tria genera pœnarum inueniri, pœna
sensus, pœnam damni, & verme
conscientiæ. Quod ad sensus pœna
attinet, scias nullum membrum, nu
lum sensum esse, qui non singulari il
dolore excrucietur, secundum multi
tudinem, & grauitatem criminum pe
illos commissorum: oculus impudicu
horrendo dæmonum aspectu; aure
confusione lamentorum ibi resonan
tium; nares tetro fœtore: gustus ra
bida fame & siti; tactus ardore & fri
gore inexplicabili; memoria præteri
tarum voluptatum recordatione, &
intellectus consideratione bonoru
amissorum, & malorum impenden
tium in omne æuum. 2. Considera sin
gulares pœnas, quibus nonnulli pu
nientur. Alia enim pœna superbi, ali
inuidi, auari, luxuriosi, &c. punien
tur, qua in re maxima apparebit De
sapientia & iustitia exactissimè singu
lorum excessus debitè castigantis. Vn
de in Apocal. 18. in meretricem su
per aquas sedentem, talis pronuntiat
est sententia. *Quantum glorificauit se*
& in delitiis fuit, tantum date illi tormen
tum.

2. Considera pœnam damni absque
omni comparatione priore maiorem
quę consistit in visionis Dei & perpe
tu

tui cum omnibus sanctis consortij priuatione. Et licet omnibus damnatis communis futura sit, tamen acerbior erit Christianis omnibus, ac imprimis clericis & religiosis, qui maiorem occasionem habuerunt ad visionem illam perueniendi. 2. Considera & tertiam pœnam, nempe conscientiæ vermem, qui continenter rodens nunquam consumetur, sed perpetuò scelera commissa exprobrabit. Ah quæ suspiria ab ea erumpent, cùm sentiet tam sępe instinctus diuinos, quibus ab hoc vel illo malo retrahebatur, & ad bonum incitabatur, repudiatos? Quid cogitabit, cùm ob illos neglectos aduertet se addictam ardoribus sempiternis & intolerandis.

3. Considera, si omnis molestia quantumuis breuis, exustio digiti in flamma candelæ modica tibi intolerabilis nunc videtur, quid facies in igne infernali acerrimo, ad quem comparatus noster ignis, etiam maximus, pictus videtur? Quid in tanto calamitatum & cruciatuum Oceano, quantum nullus mortalium satis animo concipere potest? quid dices, vel audito nomine æternitatis? O æternitas, æternitas, quem tui consideratio non mouet ad malam vitam deserendam, is aut fidem non habet, aut si habet,

habet, cor non habet. 2. Considera horrendas blaſphemias, in quas ob nunquam finiendas pœnas infelices animę erumpent, & contra Deum tanquam inimicum, & contra Chriſtum, tanquam iniquum iudicem, & contra ſanctos, tanquam alteri parti nimium addictos. Deinde execrationes & maledicta, quæ euoment filij in parentes, & parentes in filios, diſcipuli in præceptores, quod ſua indulgentia has flammas pararint, ſocij denique in ſocios, quod prauis colloquiis, exempliſque ſe mutuo ſeduxerint. Atque hæc tanto fient cum ſtrepitu & clamore, vt ſi inter nos tale quid audiretur, præ horrore planè vt arentia ligna rigidi ſtaremus.

Colloquio cum Deo meditatio concludetur, quo gratiam petemus ſemper ob oculos habendi pœnas æternas inferni, vt eo facilius peccatis abſtineamus.

MEDITATIO VI.

De cœleſti gloria.

ORatio preparatoria eadem cum ſuperioribus.

I. Prȩludium. Pone tibi ob oculos amœniſſimum, altiſſimum, ampliſſimumque

mumque locum eo ornatu, qui Cœlo Empyreo ineſt, ita nominato, quod luce, pulchritudineque reliquos cœleſtes orbes ſuperet.

II. Prȩludium. Pete à Deo gratiam, vt intimè gloriam patriȩ cœleſtis intelligas, quo magis exciteris ad ſeruiendum ipſi in vitæ puritate.

1. Conſidera qualis ſit beatorum locus, nempe vaſtiſſimus & pulcherrimus, ciuitas nempe immenſa, tota ex auro puriſſimo; cuius menia ſint pretioſȩ gemmæ & margaritæ, portæ ex ſmaragdis & ſapphyris exciſæ, viæ argenteȩ, & inſtar chryſtalli perlucidȩ, vbi nulla nox, nullæ tenebræ, nullus ȩſtus, nullum frigus, ſed ſumma amœnitas, vbi Sol iuſtitiȩ nunquam oritur, nunquam occidit, ſed amabilem ſuam lucem mira cum voluptate omnium diffundit. 2. Conſidera, ſi tectum huius machinȩ, Solis, Lunȩ, errantium & non errantium ſtellarum tanto ſplendore collucet, qualis erit cœleſtis illa patria, vbi aula eſt magni regis regum, Dei omnipotentis, qui cariſſimis ſibi filiis multo maiora præſtare vult & poteſt, quam nos poſſimus comprehendere. Ideo dicebat Dauid Pſal. 83. *Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum: concupiſcit & deficit anima mea in atria Domini.*

2. Con-

2. Considera, qualis illa sit dom
Dei, omnino nimirum iucundissi
& amabilissima, vbi omnium bon
rum est copia, vbi nec quicquam qu
offendat, adest, nec quicquam qu
delectet abest, vbi amor perfectus,
mor nullus, dies æterna & vnus o
nium spiritus, vbi facie ad faciem co
templantur sanctissimam Trinitate
& omnia in illa, eandemque ex to
corde, omnibusq; viribus complectu
tur & amant. Vbi sanctissimam vide
Christi humanitatem, in quam de
derant Angeli prospicere. B. Virgine
item, vt matrem Dei, & in glo
Christo proximam; tum Angeloru
choros, & varios hominum ordin
Apostolos, Prophetas, Patriarcha
Martyres, Confessores, Virgines, I
nocentes, parentes, cognatos, socio
& omnes instar solis splendidos, ta
taque caritate flagrantes, vt nullus m
nus de aliena gloria, quàm de sua ga
deat. 2. Considera multitudinem
plenitudinem gaudiorum quę erit
omnibus. Tanta enim erit multitud
vt solus Deus ea numerare possit, tan
magnitudo, vt solus Deus norit æs
mare, tanta varietas & perfectio,
nihil habeat hic mundus cum il
comparandum. Summum autem ga
dium capient ex perpetua securita
qu

quod non solum ab insidiis dæmonis & mundi liberi sint, sed quod inferni pœnas, ad quas tam multi detrusi, euaserint.

3. Considera, quanta sit futura gloria corporum, habebunt enim quatuor singulares dotes, subtilitatem, agilitatem, impassibilitatem & claritatem, quæ tanta erit, quod teste Christo Matth. 13. *iusti fulgebunt vt Sol in regno Patris.* Nec explicari potest quanta in voluptate ibi futuri sint omnes sensus, quę ibi lux, quæ colorum venustas, qui concentus, qui sapores, qui odores. Nam Isa. 64. *nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascenderunt, quæ præparauit Deus diligentibus se.* 2. Considera, quanto gaudio exilient, qui multos labores in corpore sustinuerint, multa pro Christo perpessi fuerint, ciliciis, disciplinis, ieiuniis se contra tentationes munierint, qui prauis carnis cupiditatibus sedulò restiterint, easque crucifixerint. 3 cogita tu quoque quid hactenus egerit, quid agas, quid agere cogitas pro gloria cœlesti: perpende, quibus mediis vsi fuerint sancti omnes qui nunc cum Christo in cœlo regnant, vt gloria illa non excidèrent, eosque strenuè imitare.

Colloquio cum Deo meditationem conclude, quo petas veniam ob tem-

pus

pus hactenus negligenter actum, & decernas te deinceps velle sedulò percurrere viam mandatorum Dei.

MEDITATIONES

DE SANCTISS. SACRAMENTO EVCHARISTIÆ, PRO ijs qui crebrius communicant.

MEDITATIO I.

De excellentia Sacramenti Eucharistiæ.

1 Considera in isto Sacramento contineri. Primò, Christi diuinitatem, fontem gratię, omniumque donorum spiritualium. *In Christo enim inhabitat*, teste Apostolo Col. 2. *omnis plenitudo diuinitatis corporaliter, & omnes thesauri sapientiæ & scientiæ in eo sunt reconditi.* 2. animam Christi, omnis sapientię, gratiæ, & virtutum plenissimam omnes creaturas corporales & spiritales perfectione superantem. 3. sanctiss. Christi carnem à Spiritu sancto ex purissima carne sanguineque gloriosę Virginis Mariæ

for

formatam, & hypostaticè diuinitati vnitam. 3. sanguinem sacratissimum, à Christo primum adhuc infantulo, dum circumcideretur, deinde verò in ara crucis copiosissimè effusum, vt tu discas quoque circumcidere & resecare prauos tuos affectus, & inordinatas animi perturbationes mortificare.

2. Considera excellentiam huius Sacramenti posse nobis constare. Primò, quia Deus illud in veteri testamento præstantissimis figuris præmonstrauit, vt panis & vini à Melchisedech oblati Abrahæ, panum propositionis, panis subcinericij Helię, agni Paschalis, Mannæ, arcæ fœderis, & farinę Helizæi. 2. varijs nominibus appellauit in testamento nouo, vt panis, potus, carnis & sanguinis, Eucharistię, communionis, corporis Domini, calicis, viatici, sacramenti, sacrificij. 3. multis admirandis miraculis, variis locis & temporibus illustre reddidit. 4. quia angeli magno numero, vbi hoc sacramentum conficitur, & reuerentia, vt loquitur B. Chrysostomus, assistunt, & supplices illud venerantur. 5. quia omnes sancti Patres multis laudibus illud prosequuntur, & pro nobilissimo mysterio, imò omnium sacrificiorum, veteris testamenti complemento prędicant. 6. quia Ecclesia non solum

quotidie

quotidie illud conficit, & ad vener
tionem conseruat, sed etiam solenn
bus festis & processionibus, quota
nis celebrat. 6. quia nihil æquè horre
dęmones ac Eucharistiam.

3. Considera miracula stupenda, q
sunt in hoc vno sacramento. Prim
enim consecratione à Sacerdote per
cta panis in corpus Domini, & vinu
in sanguinem transsubstantiatur: im
vtrumque in totum Christum, vti ia
est in cœlo. 2. accidentia panis,
quantitas, figura, & qualitates ibi m
nent sine subiecto. 3. licet hostia vari
modis afficiatur, pungatur, comed
tur, calefiat, &c. nihil tamen inde p
titur corpus Christi, quia est inco
ruptibile, sicut in cœlo. Quartò, vnu
corpus Christi non solum est in duo
bus locis simul, vt in cœlo & in altar
sed in mille, id est, vbicunque sun
hostię. 5. nec solum est totus Christu
cum carne, anima & diuinitate in ho
stia, sed etiam in qualibet hostiæ parte
si fortè frangatur. 6. totus est in mini
ma etiam particula, quę speciem pani
vel vini retinet, cum omni sua quan
titate & accidentibus. Et alia plura
Quę omnia Christus fecit ex solo a
more tui, vt tecum esse posset, tibiqu
prodesse.

MEDI

MEDITATIO II.

De causis institutionis huius Sacramenti.

1 COnsidera, primam & præcipuam causam esse, vt declararet quanto amore, nempe infinito & immenso, nos prosequeretur, vnde Ioannes de vltima cœna acturus cap. 13. *Cum*, inquit, *dilexisset suos qui erant in mundo in finem dilexit eos.* Dedit enim Christus nobis in hac institutione, non aurum, non gemmas, sed thesaurum omnium thesaurorum, corpus suum & sanguinem, animam & diuinitatem, Deum & hominem, quo nihil maius & præstantius dari potuit. Secundò, hoc donum nobis præparauit eo tempore, quo Iudæi præparabant virgas, spinas, contumelias, blasphemias, clauos, crucem, & omnis generis tormenta Christo. Vnde intelligis, quantum obstricti sumus vicissim amare donum & donatorem, & crebro hoc Sacramentum vsurpare.

2. Considera, alteram causam esse vt nobis viuam suæ passionis, imò totius vitæ memoriam relinqueret. Vnde & præcepit dicens: *Hoc facite in meam commemorationem. Matth.* 26.

Tertiam verò, vt sua pręsentia reali &
perpetua continuo solatio sponsæ su
quæ est Ecclesia,& cuique animæ fide
esset. Quartam, vt membra capiti i
vno corpore coniungeret, sic vt illu
membris semper posset se communi
care, & in ea influere, sine quo influx
illa mortua essent. Quintam vt ha
esca & potu spiritali suæ sanctissim
humanitatis nos inuitaret & trahere
ad contemplationem & amorem su
diuinitatis.

3. Considera & alias causas, vt sex
tam, ad conseruandam scilicet vitam
nostram spiritualem, cum iste pani
sit spiritualis, qui facit nos crescere i
spiritu: sicut & cibum corporalem no
bis prouidet, vt crescamus in corpore
Septimam, vt medicinam nobis contr
quotidianas infirmitates, id est contr
peccata relinqueret, sicut & reliqu
contra vulnera & morbos corporum
Octauam, vt non careremus sacrifici
vero ad diuinam maiestatem placan
dam, quam quotidie offendimus : &
ad gratias agendas pro beneficiis, qu
indies recipimus. Nonam, vt nob
occasionem pręberet admirabili mod
exercendi tres virtutes Theologicas
fidem, spem, & charitatem, cum i
hoc sacramento id maximè requiratu
Decimam & postremam, vt intimè ip
De

Deo coniungeremur, quippe cùm ipse sit huiusmodi cibus in hoc sacramento, qui manducantem in se conuertat.

MEDITATIO III.

De dignitate, qua homini accedit ex hoc Sacramento.

1 Considera, dum communicas, te fieri templum Spiritus sancti, & tabernaculum totius Trinitatis, circundarique infinito Angelorum numero canentium, *Sanctus, Sanctus, Sanctus.* Vt ergo templum semper debet esse mundum & ornatum, sic cogita debere esse cor tuum purum, & virtutibus ornatum. 2. animam tuam fieri thecam reliquiarum corporis & sanguinis Domini, quæ longè omnes sanctorum reliquias excedunt. Vt ergo eiusmodi thecæ sunt aureæ & argenteæ, margaritisque & gemmis ornantur, sic cura, vt anima tua auro caritatis, & argento castitatis, & aliorum donorum cœlestium gemmis sit instructa.

2. Considera te communione fieri quasi matrem Dei, sponsam Iesu, fratrem Christi, imò B. Virginis filium:

quoties enim communicas, gignis
te Christum, & gigneris à Christ
quia corpus tuum & animam tuam
suam carnem transformat. Opera
ergo dare debes, vt & imiteris B. Vir
maximè in humilitatis virtute, q
facta est mater Dei. 2. te fieri sepu
chrum viuum Christi, non mortui, s
viuentis, in quo non tantum 40. h
ris, vt in illo lapideo, sed perpetu
quiescat, vt ergo sepulchrum illud er
nouum, & mundum, & corpus Chri
inuolutum in syndone munda cont
nebat, (vnde & in altari ponitur
corporali mundo) sic cura anima
tuam ante communionem semper e
purgari ab omnibus peccatis etiam v
nialibus, omnibusque carnalibus aff
ctionibus.

3. Considera te, dum communica
fieri hospitem Christi, si Christus cù
adhuc degeret in terra, vel semel
domum tuam diuertisset, certè beati
simum te reputasses. Quanto beati
nunc es, dum quoties voles non in d
mum, sed in corpus & animam tuam
eumque immortalem & gloriosum r
cipis, nec solum benedictam eius v
stem vel carnem tangis, manusque v
pedes oscularis, sed ore ipso sumis
intimè complecteris. 2. fieri te ex cr
bra, communione Dei aulicum & cu
bicula

bicularium, assidere mensę regiæ, & vesci epulo pretiosissimo carnis & sanguinis Domini. Nulla vnquam mater inuenta est, quæ carne sua pauerit proprium filium: at Deus hic proprij filij carnem manducandam apponit. Vide ergo quam debeas esse humilis, verecundus, comptus, & omni virtute ornatus.

MEDITATIO IV.

De effectibus & fructibus huius Sacramenti.

1 Considera te quoties corpus Domini sumis, os applicare lateri Christi, & sanguinem eius pretiosissimum exsugere, vt loquitur S. Chrysost. ac ideo participē fieri Spiritus Christi, omniumque virtutum. Vt enim qui cibum sumit, eum sibi eiusque vim sibi propriam facit, sic qui Christum sumit, eius bona & dona sibi propria facit. Vnde sicut Patriarcha Iacob *Genes.* 25. indutus vestibus fratris Esau benedictiones eius accepit, sic nos induti carne Christi omnes benedictiones spirituales hæreditamus. 2. Considera, omnia mala per communionem pelli, vt peccata venialia, & aliquando mortalia, cùm sunt occulta & incognita,

tiam carnalem minui, tribulation
leniri, pœnas purgatorij alleuiari,
dæmones fugari.

2. Considera per communione
gratiam in anima mirificè augeri, i
tellectum illustrari, voluntatem acce
di, cor confortari; conscientiam ex
larari, amorem mundi in Dei amore
conuerti, deuotionem excitari, fam
liaritatem cum Deo iniri, pignus gl
riæ diuinæ accipi, omnes virtutes
pere incrementum. 2. eiusdem bene
cio te posse & debere multas exerce
virtutes, quas abstinendo à sacrame
to non exerceres; nam qui commu
nicare vult, primo templum adit.
cogitat de vita emendanda. 3. do
de peccatis, 4. humiliter confitetu
& absolutionem consequitur, 5. p
nitentiam iniunctam explet. 6. o
deuotius. 7. ædificat proximum.
exercet actus religionis. 9. profite
fidem. 10. exercet actum amoris e
Christum.

3. Considera quot milibus hom
num in mundo ignotus sit hic thesa
rus, & vt notus sit multis, quam pa
illum quærant. Et vt voluntas sit qu
rendi, tamen deest occasio: ac vt
non permittantur ea vti. Quot su
in Germania sola, qui optarent
micas de mensa Domini colligere,

copi

copia non datur? Quot reputarent se beatos, si vel semel in mense possent esse conuiuę Christi? Imò quot monachis & monialibus potestas communicandi adempta est? 2. considera, si nobis Dominus dedit, quod tot hominibus negauit, & quotidie negat, quantas debeamus pro tam singulari beneficio agere gratias? Et quo minus dignas reddere possumus, eo pluris debemus hoc sacramentum facere, & crebrius frequentare, vt ipsemet sibi id nobis, & per nos eas reddat gratias, quas nos reddere deberemus.

MEDITATIO V.

De præparatione ad communionem.

1 CONsidera à scriptura sacra nos moneri de hac præparatione verbis & exemplis. Verbis, nam in primo Regum c. 7. dicitur: *Præpara te Israel in occursum Domini Dei tui, quia ecce veniam, & manebo in medio tui.* Et in ep. B. Pauli 1. Cor. 11. *Probet seipsum homo, & sic de pane illo edat*, quam probationem Ecclesia intelligit de contritione & confessione sacramentali peccatorum mortalium. Exemplis verò. Quia si ad manducandum panes

propoſitionis, qui erant typus ſanct
Euchariſtiæ, tanta munditia require
batur,& ad ſumendum agnum Paſcha
lem opus erat tot ceremoniis. Si Ioan
nes Baptiſta indignum ſe reputabat, v
tangeret Chriſtum, & Petrus,vt ſecum
eſſet in naui, ac Centurio, vt intrare
ſub eius tectum, quomodo nos dign
erimus ſine præparatione? Certè d
primis Chriſtianis, qui quotidie com
municabant in Actis cap. 4. ſcribitur
quod multitudinis credentium cor v
num erat & anima vna, & perſeueran
tes erant in oratione.

2. Conſidera, ſi natura & ars long
melius opus producant, quando ma
teria prius bene eſt diſpoſita; & ſi ho
mines huius ſeculi honoratiſſimè
veſtiant, dum inuitantur ad nuptias
atque item magno ſtudio ſe compa
rant, quando princeps aliquis vel du
hoſpitio recipiendus eſt quid non fa
cere debeamus, cùm ſuſcipiendus e
rex regum, & dominus dominantium
maximè cùm non veniat ſicut Princi
pes terreni, vt tantum hoſpitio ſuſci
piatur,ſed vt animam tuam cœleſtibu
donis ornet ac locupletet? Deinde,
in communione anima noſtra coniun
gitur Deo, ſicut reuera coniungitur
quomodo dignè fieri poteſt iſta con
iunctio anima exiſtente impura, &
tepida

tepida, cum Deus sit purissimus, & ignis consumens.

2. Considera, animam vt Deo dignè coniungatur primo purgandam esse à peccatis, maximè lethalibus, ne iudicium sibi manducet & bibat, idque per contritionem, confessionem, & satisfactionem, ac timorem extremi iudicij & pœnarum inferni. 2. ab omni auersione à proximo, contentionibus & rixis, memor verborum Christi, Matt. 5. *Quando offers munus tuum ad altare, &c. vade reconciliari fratri tuo.* 3. ab omnibus affectibus inordinatis, & rerum terrenarum cupiditate, vt per amorem anima Deo, à quo recessit, iterum purè vniri possit, ab omni turpium cogitationum specie, quia corpus sumitur purissimum; imò ab omnibus peccatis venialibus, quia deuotionem impediunt. 2. Considera cum Centurione te esse omnino indignum sacra cõmunione, & ideo supplex precare Deum, ne respiciat tuam indignitatem, sed dignum te secundum magnam misericordiam suam, mouendo ad veram contritionem faciat. *Cor contritum enim & humiliatum Deus non despicit. Psal. 5.* Fatere te infirmum mortiq; vicinum, & ideo confugere ad medicum, pauperem & mendicum, & ideo pulsare ad ianuam diuitis: esse filium prodigum,

gum, & ideo te in terram proſtratum clamare Luc. 15. *Pater peccaui in cœlum & coram te, iam non ſum dignus vocari filius tuus.*

MEDITATIO VI.

De fine vel intentione communicantis.

1 Conſidera, inter ea quæ ad præparationem ſunt neceſſaria, principem ferè tenere locum rectam intentionem vel finem, quem in communicando habere debes. *Si enim oculus tuus fuerit ſimplex*, ait Chriſtus, Matth. 9. *totum corpus tuum lucidum erit: ſi autem fuerit nequam, totum corpus tuum tenebroſum erit.* 2. Conſidera intentionem vitioſam vel certe minus laudabilem eſſe poſſe. 1. ſi communicares, vt mundo habereris pius & ſanctus. hęc enim eſſet hypocriſis & vana gloria. 2. ſi principaliter communicares ad impetranda bona terrena: nam cum huius ſacramenti cibus ſit ſpiritualis animæ, non debet primario referri ad caduca & terrena. 3. ſi primario ſpectares conſolationem vel voluptatem ſpiritualem, quia talis intentio naſcitur ex amore proprio. 4. ſi tantum id faceres ob conſuetudinem, vel quia alij id faciunt.

2. Con

fol. 523.

2. Conſidera rectam intentionem eſſe poſſe. 1. ſi communices ad obtinendam remiſſionẽ peccatorum, quia hoc ſacramẽtum etiam eſt ſacrificium, quod offertur pro peccatis. 2. vt libereris à graui aliquo malo, afflictione, tentatione. 3. vt impetres ſingularem aliquam gratiam vel donum ſpiritale. 4. vt gratias agas pro beneficiis temporalibus & ſpiritualibus, tibi, aliiſque collatis. 5. vt colas, laudeſque Deum & Sanctos, cum hoc ſit ſacrificium omnium maximum. 6. vt tanto familiarius te coniungas ex amore cum Chriſto, & fias vnum cum ipſo. 7. vt iuues proximos viuentes & defunctos. 8. vt Chriſto gratum præſtes officium quem ſcis ſummo deſiderio teneri vt nobiſcum ſit. *Delitiæ meæ*, inquit Prou. 8. *eſſe cum filijs hominum.*

3. Conſidera ex omnibus finibus optimos eſſe eos ob quos præcipuè eſt inſtitutum hoc ſacramentum. 1. eſt, vt haberes memoriale paſſionis Dominicæ, & ideo Chriſtus dixit. *Hoc facite in meam commemorationem*. 2. eſt, vt ſicut cibo corporali corpus, ita hoc ſpiritali cibo anima paſceretur. Vnde Chriſtus Ioan. 6. *Qui manducat hunc panem, viuet in æternum.* Et: *niſi manducaueritis carnem filij hominis, non habebitis vitam in vobis.* 3. eſt, vt transformareris

mareris in Christum, vt esses in Ch
sto, & Christus in te. *Qui mandu*
meam carnem, inquit ipse, *& bibit me*
sanguinem, in me manet, & ego in illo.
est & primarius, vt imbibas spirit
Christi, per quem viuamus, inquit
Bonauentura, cum illa humilitate,
ritate, obedientia, amore paupertat
mortificatione corporis, contemp
mundi, & desiderio multa patien
sicut Christus vixit.

MEDITATIO VII.

Quid in ipsa communione, & post eam considerandum.

1 CONsidera summo mane eius di
quo communicabis, Dominu
magno desiderio te in Ecclesia expect
re, vt in anima tua requiescere possi
Deinde adeundo illam cogita, quan
gaudio efficiatur Angelus tuus custo
dum te comitatur euntem, vt suu
tuumq; Dominum hospitio recipias
Tertio eandem ingressus conspecto a
tari, in quo est sacramentum, hum
lem illi in corde exhibeas reuerentian
auxiliumq; B. Virginis aliorumve San
ctorum Patronorum tuorum inuoca
vt te postea ad communionem eun
tem comitentur & gratiam dignè, &
cum

cum fructu communicandi tibi impetrent.

2. Dum accedis altare cogita tibi dici Matth. 25. *Ecce sponsus venit: exite obuiam ei.* Venit ille plenus desiderio tecum manendi, plenus caritate, benignitate, & omni bono. Tu quoque illi obuia plenus deuotione, gaudio, reuerentia, & humilitate, dicens cum B. Virgine, cum esset conceptura Christum Luc. 1. *Ecce ancilla*, ecce seruus Domini, *fiat mihi secūdum verbum tuum.* 2. dum iam sumis, tecum sic loquere. *Vnde hoc mihi vt veniat Dominus meus ad me?* simulque considera quis ille sit, qui venit, nempe creator & redemptor tuus, ac illud S. Francisci vsurpa. *Deus meus & omnia. Quis es tu? & quis sum ego?* adorans interim totâ submissione cordis eum tanquam Deum.

3. Dum ab altari recesseris, age primò maximas Deo gratias, quod dignatus sit animæ tuę domum intrare. 2. te ipsum tuaque omnia illi in holocaustum offer, sicut ille se totum tibi obtulit. 3. exerce actus amoris, quasi spiritualiter eum amplexando, tangendo, manus & pedes osculando, rogandoq; vt tecum maneat. 4. expone ei miserias tuas, inseruiendi ei desidera, & pete, vt domum tuam optimis virtutibus exornet, gratiamque largiatur, vt

diem

diem illum in omni pietate transige
valeas, ne facilè calor deuotionis pe
eat.

MEDITATIO VIII.

De frequentanda communione.

1 COnsidera, in Ecclesia primiti
quæ ab Apostolis gubernabat
frequenter, imò quotidie commun
catum esse, à qua frequentia omne
sanctitatem & ardorem spiritus ei
Ecclesię manasse certum est. Const
enim, quo vsus ille postea magis ela
guit, hoc sanctitatem populi Christi
ni plus imminutam. Vnde & hoc s
culo, quo multis in locis vsus ille
restitutus, videmus quoque pristina
reflorescere pietatem & ardorem, E
clesiamque multis nouis sodalitatib
& religionibus augeri.

2. Considera, cùm hoc sacrame
tum sit animæ cibus, quo ipsa in vi
spiritali alitur & roboratur, manifes
consequi quo sępius hoc cibo alit
robustiorem & perfectiorem in vi
spiritali reddi. Adde, quod sub spec
panis & vini Christus id instituerit,
indicaret nos eo sæpius vti deber
nam vt panis communis sępius com
stus vitam conseruat temporalem,
i

fol. 626.

ille ſpiritualem, Vnde & SS. Patres in Dominica oratione, per *panem quotidianum* intelligunt S. Euchariſtiam. Si autem rarò ſumitur, inquit Ambroſius, quomodo eſt quotidianus? 2. expende, cùm hoc ſacramentum ſit omnis perfectionis & ſanctitatis fons, ſuoſq́; ſalutares effectus omnibus dignè communicantibus communicet, certum eſſe, quo quis communicat crebrius, hoc amplius eorum effectuum participem reddi.

3. Conſidera, cùm inter beneficia Chriſti maxima ſit eius paſſio, noſtraque redemptio, nulla re nos magis ingrati animi notam effugere, quàm crebra communione, quia hac ſecundum inſtitutionem Chriſti illius renouatur memoria. Dixit enim Ioan. 6. *Hoc facite in meam*, id eſt in meę paſſionis, *commemorationem*. 2. perpende quod Chriſtus ſe deſideret à nobis recipi, & propoſita promiſſione, quod velit manere in nobis, & vitam æternam donare, ad recipiendum inuitet: non poteſt igitur fieri, vt verè amemus Chriſtum, vel deſiderio teneamur cùm illo manendi, ſi non recipiamus eum ſępius.

MEDI-

MEDITATIONE
DE SACERDOTVM
DIGNITATE ET
VIRTVTIBVS.

MEDITATIO I.

De dignitate Sacerdotum generatim

1 Considera quam præclara
mina à sacris Scripturis
SS. Patribus Sacerdotibus
buantur. Vocantur enim 1. Angeli
lach. 2. *Labia Sacerdotis custodiunt s*
tiam, & legem requirent ex ore eius,
Angelus Domini exercituum est. 2. V
rij Christi Lucæ 10. *Qui vos audit*
audit; qui vos spernit, me spernit. 3.
terræ, lux mundi, & lucernæ super
delabra positæ, Matth. 5. 4. pasto
doctores & dispẽsatores mysterio
Dei, Ioan. 10. & 21. Ephes. 4. 1. Cor
4. 5. Episcopi, Pontifices & Præpo
1. Tim. 3. Tit. 1. Heb. 5. 13. 6. medi
res inter Deum & homines, claui
cœli, cubicularij Christi, principes
puli, primitię Domini, primoge
Israel.

2. C

fol. 629.

2. Considera quanto honore affecti fuerint, tum in veteri, tum in nouo testamento, imò etiam apud gentiles. Nam in veteri hæreditatem non habuerunt inter cæteros Iudæos, vt est Num. 18. sed Dominus erat hæreditas eorum. In nouo quoque ex redditibus Ecclesiis vel cœnobiis piè oblatis vitam traducunt, ideo clerici dicti, quia in sortem Domini vocati sint, vel quia pars Domini, & ideo singulari quodam ritu à solis Episcopis ad hunc gradum Deo consecrantur. Sed nec vllus sibi hunc honorem assumere potest, nisi vocatus sit à Deo tanquam Aaron, Heb. 4. Deinde: Constantinus Imperator tantopere eos veneratus est, vt dixerit. Si Sacerdotem viderem peccantem cum fœmina, pallio meo contegerem. S. Martinus Episcopus Turon. prandens cum Cęsare prius socio suo, quòd esset Sacerdos, poculum porrexit, quàm Cæsari B. Ambrosius dicit Regum ac Principum colla genibus submitti Sacerdotum, eósq; osculata eorum dextera credere se eorum orationibus adiuuari. B. Gelasius Papa in epist. ad Anastasium Imperatorem. Duo sunt, inquit, Imperator, quibus principaliter hic mundus regitur. Auctoritas sacra Pontificum, & Regalis potestas, in quibus tanto grauius est

 pondus

pondus sacerdotum, quanto etian
ipsis regibus hominum in diuino
mine sunt reddituri rationem.

3. Considera, sanctissimos quo
ob summam eius dignitatem refi
sacerdotium, vt S. Antonium, S
chomium, S. Benedictum, & S. F
ciscum, cui hærenti, an fieri del
sacerdos, cùm esset diaconus, in
occurrit Angelus, gestans vitrum
lucidum clarissimo liquore plen
dixitque sacerdotis animam sim
esse debere illi liquori: Vnde ille sa
dos fieri noluit, quia tantam suæ
mæ puritatem esse non putauit. M
quoque sancti & ætate prouecti
mitæ monasteria deseruere, ne ad
cerdotium proueherẽtur, alij verò
ad illud prouecti, vel etiam ad Epi
patum, in remotas terras abierunt
agnoscerentur, vt Ioannes Silentia
& alij. S. Marcus quoque dicitur
abscidisse pollicem, ne fieret Sacer
& S. Ammonius aures, ne fieret E
scopus.

MEI

MEDITATIO II.

De causa dignitatis Sacerdotum nouæ legis.

1 CONsidera dignitatem sacerdotum nouæ legis, sumi ex duplici potestate illis collata, ordinis & iurisdictionis. Ratione ordinis possunt consecrare corpus & sanguinem Domini: ratione iurisdictionis possunt homines absoluere à peccatis, & Ecclesiam gubernare. 2. expende quam admiranda sit illa potestas consecrandi. Magnum beneficium credimus prestitum Iosue, quod imperio suo fecerit sistere solem, *obediente Domino*, vt loquitur Scriptura Iosue 10. *voci hominis*, sed multo magis præstitum est cuique Sacerdoti. Ille enim fecit stare solem, vbi ante erat, at sacerdos sistit Christum in cœlo existentem, vbi ante non erat, id est, in altari: illi creatura obediuit, huic creator: illi sol semel loquenti obediuit, huic Deus, quoties verba consecrationis eloquitur, obedit. Quis sacerdos tam stupidus est, qui considerans tam stupendam Christi erga se obedientiam, summi Regis ad subditum, Dei ad creaturam, non vicissim libenter obtem-

peret Dei mandatis? Qu
Ioanne Baptiſta non dicat,
à te debui baptizari, tibi deb
& tu venis ad me, tu mihi ob
¶-2. Conſidera honorem q
carnationem datus eſt Ang
perſona Dei Exodi 3. dicere
Deus Abraham, Deus Iſaac,
nunc deferri omnibus Sac
qui apud Malachiam etiam
Angeli. Nam non in perſo
Chriſti dicunt in conſecra
chariſtiæ. *Hoc eſt corpus meu*
calix ſanguinis mei. Matth. 26.
quaſi Vicarij Chriſti, & qua
ipſe. Quod qui cogitat,
non poteſt non vitam ducer
mam, ab omnibus ſordibu
tiæ alienam? Quid enim C
ctius? Quæ conuentio C
peccato & Belial? 2. Conſi
pe, crucem, ſepulcrum, do
lehem, quia attigerunt Chr
ſanctas habere, ad quas ſ
tangendaſque homines lo
conficiunt, cur ergo non
Sacerdos, ad quem Chriſtu
mortalis, ſed immortalis &
quotidie diuertit?

3. Conſidera quanta dig
cerdoti accedat ratione pot
iuriſdictionis cum priori c

empe vt parem quasi potestatem cum)eo obtineat, nempe remittendi pec-ata, & ligandi. Dei enim solius est emittere peccata, & infundere gra-iam, & tamen tam efficax ei potestas a dimittendi data est, vt quæ ipse di-miserit dimissa etiam sint in cœlis, & quæ ille ligauerit, ligata sint etiam in œlis, vt liquet ex cap. 16. & 18. Mat-hæi. Ac proinde dum confitentes ab-oluit, disertè dicit: *Ego absoluo te ab omnibus peccatis tuis in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.* Vnde sequitur ius linguam esse clauem, qua claudi-ur infernus, & cœlum aperitur. 2. Considera eundem Sacerdotem esse onstitutum mediatorem & seque-trum inter Deum & homines, vt sa-crificia offerat pro hominum peccatis, ut precibus suis iram Dei aduertat, vt erbo & exemplo oues sibi subiectas pascat, & animam suam pro salute ea-rum curanda ponat, cum obligatione rationem reddendi in die iudicij, si vel vna earum pereat. Vnde fit, vt, cùm in Ecclesiam ab omnibus conuenitur, toto populo in genua procumbente solus Sacerdos erectus stet ad altare, velut pro toto populo vnus decertans. Quis verò tam ingratus sit, vt consi-derans in quam sublimi gradu à Deo sit collocatus, adhuc se abijciat in lu-

tum peccatorum, & fiat sa
populus ?

MEDITATIO

De virtutibus quas inesse S
Apostolus Paulus 1. *Tim.*
Oportet Episcopum irr
sibilem esse, &c.

1 C Onsidera nomine Ep
ligi sacerdotem , ma
tum,vel qui aliorum cura
scopus enim Græcè , Lat
quod superintendens , ita
eo nomine quoque intell
rij,& concionatores,quor
aliorum promouendæ in
Considera has virtutes
Paulo in sacerdote . 1. vt
potu. 2. prudens pruden
& moderatus, ne manus
ordinandis vel Ecclesiæ di
nandis , alioquin enim co
peccatis alienis , 1. Timo
tus , id est , modestus in
cessu. 4. pudicus in verbis
benignus & mansuetus.
sanctus. 8. modestus,non
9. hospitalis , 10. ample
sermonem , id est , zelos

tholica. 11. Doctor, & aptus ad docendum, vt potens sit eos qui contradicunt, coarguere. 12. continens ab vxore, si quam fortè ante ordines duxit. 13. suæ domui bene præpositus. Si quis enim domesticorum curam non habet, est infideli deterior, 1. Timoth. 5.

2. Considera Apostolum item velle. Primò, vt sacerdos non sit superbus. 2. non iracundus. 3. non litigiosus. 4. non percussor, vel manu, vel lingua, id est, detractor & calumniator. 5. non vinolentus. 6. non turpis lucri cupidus, nec auarus. 7. irreprehensibilis, id est, quem nemo iure queat reprehendere, quique nullam det occasionem iustæ querelæ, vel etiam qui nullius mali sibi sit conscius. 8. vt sit vnius vxoris vir, hoc est, qui defuncta vxore priori non duxerit secundam, vel qui plures simul vxores non habeat.

3. Considera ideo tantam perfectionem ab Apostolo exigi in sacerdote, quia, vt omnes Patres docent, quo quis est sublimioris status & ordinis, hoc ad ampliorem virtutum perfectionem tenetur, secundum illud Luc. 12. *Cui plus datum est, plus exigetur ab illo*, & Sap. 6. *Iudicium durissimum in his qui præsunt, fiet, & potentes potenter tormenta patientur*, & S. Gregorius

gorius. Sicut Prælatus inquit
coronas sibi multiplicat, quot
nimas lucrifacit, sic si peruersa
trat, tot mortibus dignus est,
subditos suę perditionis exemp
mittit. 1. Considera sacerdote
re esse omnium virtutum, max
tem fidei, spei, caritatis in D
proximum, humilitatis, pietat
stitatis, speculum & exemplar:
lux est mundi & lucerna super
labrum posita, debet luce doctr
& vitę exemplaris illustrare
Matt. 5. si sal est terræ, debet
corruptione peccati conseruar
ter & magister omnium fideliu
bet in se ostendere, quod omn
tentur.

MEDITATIO IV

De præstantia fidei & spei in sac

1 CONsidera sacerdotem in
debere esse in fide Cathol
mana, sine qua impossibile est
Deo, constantissimum & certi
quia eius velut magistri & Pas
populum in fidei articulis in
eandem contra hæreticos; hoc
re maximè, diligenter & arde
fendere, modum item resistenc

tionibus dæmonis, mundi & carnis stadere, imò si necesse sit etiam pro a sanguinem profundere. Bonus enim pastor animam suam dat pro ouibus suis, in vera fide conseruandis, Ioan. 10. *Labia sacerdotis*. ait Malachias cap. 2. *custodient scientiam, & legem Dei requirent ex ore eius*. 2. Considera, hoc præfiguratum in veteri lege, Numer. 10. vbi iussi sunt sacerdotes, dum iniretur prelium, inflare tubas, vt earum clangore miles redderetur animosior. Cum autem bella spiritalia periculosiora sint & crebriora, quàm illa corporalia, ardentius sane & frequentius tuba oris sacerdoti inflanda est pro fide & sanctis moribus per conciones & exhortationes. *Victoria enim quæ vincit mundum*, secundum B. Ioannem, *est fides nostra*. Et Diuus Paulus. in epistola ad Hebręos cap. 11. omnia fortia veterum Patrum facta tribuit eximię eorum fidei.

2. Considera non solum fidem, qua credimus omnia, quæ Ecclesia Romana credenda proponit, excellentem debere esse in eo, sed etiam spem, vel fiduciam, qua omnia possibilia redduntur credenti, ita vt etiam montes queat transferre, vt ait Christus apud Marcum cap. 8. & Lucam cap. 17. S. Iacobus autem c. 1. vult illam fiduciam

ciam debere esse firmissimam, non hæsitantem. *Qui enim hæsitat*, supple, se impetraturum quæ à Deo petit, *similis est fluctui maris, qui a vento mouetur, & circumfertur: nec æstimet homo ille quod accipiat aliquid a Domino.* Vnde Christus Matth. 8. & 9. ferè omnia miracula illi firmæ fiduciæ adscribit. Fiat, inquiens, tibi sicut credidisti, vel fiat secundum fidem tuam. 2. perpende rationem huius esse, quia sacerdotis maximè est orare pro aliis, & vitam piam, sanctamque instituere; vt possit petita impetrare, quia ad hoc à Deo, tanquam mediator inter Deum & homines est constitutus Heb. 5. Vnde & aliis in genua ruentibus tempore Missæ solus ipse stat, quasi integritate vitæ fretus audeat pro aliis metu consternatis orare, vel certè quia hortatur Apostolus Heb. 2. vt cum fiducia ad thronum gratiæ adeamus, quo misericordiam consequamur.

3. Considera eum fidei debere habere quoque diuinæ Scripturæ, rerumque Theologicarum pro officij magnitudine coniunctam scientiã & sapientiam, & attendere, vt Apostolus monet Timotheum, 1. cap. 4. *lectioni, exhortationi, doctrinæ.* Quilibet enim sacerdos curam habens animarum, tenetur exponere Euangelium, catechesin fidei

fidei Christianę tradere, & eos qui contradicunt redarguere. Si inim S. Petrus 1. cap. 3. vult omnes esse *paratos ad satisfactionem omni poscenti de fide, quæ in ipsis est*: quanto magis debent esse sacerdotes, quia aliorum sunt Magistri & Doctores? Quid turpius est, quàm sacerdotem non posse respondere alicui garrulę mulierculæ, vel proteruo adolescētulo hæretico obiectanti, vt hoc tempore fit, scripturæ testimonia? Vnde Chrysostomus scribit sacerdotem in omnibus debere esse sapientissimum, & mille instructum oculis, vt non solum sibi, sed etiam toti populo seruiat. Deus verò apud Osee Prophetam comminatur repulsam à dignitate sacerdotij imperitis. *Quia*, inquit cap. 4. *tu scientiam repulisti, repellam te, ne sacerdotio fungaris mihi.* Et B. Paulus 1. Cor. 14. *Qui autem ignorat*, nempe ea quæ scire tenetur, *ignorabitur*. nempe in die iudicij, cum dicetur, *Nescio vos*.

MEDITATIO V.

De caritate qua flagrare debet Sacerdos.

1 Considera sacerdotem nulla magis virtute, quàm caritate debere flagrare,

flagrare, tum quia fides, ſpes,
virtutes omnes, teſte Apoſtolo,
13. ſine illa nihil proſunt; tu
officium ſacerdotis vel paſtori
ratione poteſtatis, ordinis, v
conficiat & adminiſtret ſacra
quam iuriſdictionis, quatenus
animarum habet, id omnino p
2. nota typum huius geſſiſſe ve
ſtamenti ſacerdotes, quorum
erit ignem ſacrum quotidie i
fouere, *Leu.* 6. Quid enim aliu
ille deſignabat, niſi ſacram E
ſtiam, Deum & hominem i
ſpecie panis & vini continente
autem ignis conſumens eſt, *Deut.*
ſacerdotes noſtri non ſolum q
conſeruant, ſed etiam conficiu
inde veſtiti eſſe debebant coco
cto, vt indicaretur ſacerdotem
duplici caritate flagrare, in De
licet, & proximum.

2. Conſidera, Chriſtum
tum ſecundum ordinem Melch
principem, *Pſal.* 109. cuius v
eunt omnes ſacerdotes noſtri
ſecrando corpore, vt diximus,
dum aiunt, *Hoc eſt corpus meum*
mè declaraſſe caritatem erga n
inſtituit Apoſtolos in Sace
Nam B. Ioannes cap. 13. d
pia cœna acturus præmittit.

finem dilexerit illos. Deinde ex mero in eos amore instituit S. Eucharistiam, id est, excogitauit modum, quo perpetuò nobiscum realiter maneret. Ad hæc longum habuit sermonem de nouo mandato caritatis. Postremò, ex nimio amore sanguinem suum pro nobis profudit. *Maiorem enim caritatem nemo habet*, inquit ipse Ioan. 15. *quam si animam quis ponat pro amicis suis.*

3. Considera, quod Christus instituturus principem Sacerdotum & Pastorum Petrum, de caritate tantum eum percunctatus est. Ioan. 21. *Simon diligis me plus his?* Et ille tandem respondit: *Domine, tu scis quia amo te.* Christus verò, Pasce ergo oues meas, indicans ad pascendas doctrina & exemplo oues, & ad gubernandam Ecclesiam maximè opus esse ardenti caritate in Deum & proximum. Verè siquidem pastoris est, *Luc.* 15. ouem perditam requirere, & inuentam, relictis licet 99. ouibus humeris sublatam in ouile portare. Eiusdem est, adueniente lupo, & persecutione exorta, non cum mercenario, qui non est pastor, fugere, sed animam ponere pro ouibus. *Ioan.* 10. Eius est cognoscere omnes oues, easque exemplo vitæ sanctæ precedere, efficereque vt se suamque

que doctrinam & vitam sequ
quod non facilè impetrabit, ni
tis beneficiis, & amoris indic
sibi deuinciat, ac tandem claue
lesti, quam accepit, regnum cœ
illis aperiat.

MEDITATIO VI.

De humilitate Sacerdoti necessa

1 COnsidera humilitatem es
nium virtutum fundament
imprimis, teste Chrysostomo,
sacerdotalis, & ideo ea quoque
lere debere sacerdotes. Vt eni
domus altius ædificatur, hoc p
dius requirit fundamentum, &
quo ramos altius educit, hoc p
dius agit radices, & quo fructibu
stior est, hoc magis se in terran
nat; sic quo sublimior est sace
dignitas, hoc maior debet esse ei
militas, iuxta illud Sapientis E
Quanto magnus es, humilia te in om
2. perpende esse & custodem om
virtutum, vt vult B. Hieronym
S. Aug. *Qui enim qui sine humilita*
quit B. Gregorius hom. 6. in E
virtutes congregat, quasi puluerem i
tum portat. Conseruat autem ea
quia sicut qui iacet, non habe

cadat, sic humilis non facilè labitur in peccatum, tum quia sicut ignis sub cinere, & fructus sub foliis, ita virtutes sub humilitatis operculo, & absconduntur & facilius conseruantur.

2. Considera seruos Dei humilitate magna præditos, maximè fuisse à Deo laudatos & exaltatos. Abraham qui puluerem & cinerem se vocabat, Pater omnium fidelium factus est, *Gen.* 18. Dauid qui pulicem, vir secundum cor Dei, 1. *Reg.* 24. S. Ioannes qui indignum se faciebat vt solueret corrigiam Christi, dignus redditus est, qui Christum baptizaret, & digito monstraret, *Matth.* 2. S. Petrus, cùm Domino diceret Luc. 15. *Exi à me Domine, quia homo peccator sum*, audijt statim ab eo: *Ex hoc eris homines capiens*: & postea factus est caput totius Ecclesiæ, & clauiger regni cœlorum. Centurio dicens, Matth. 8. *Non sum dignus, vt intres sub tectum meum*, audijt à Christo: *Non inueni tantam fidem in Israel.* B. Virgo ex humilitate se vocans ancillam Domini, *Luc.* 1. meruit fieri mater Dei. 2. perpende & Christum summum Sacerdotem hanc virtutem imprimis Apostolis commendasse, dum diceret Matthæi 11. *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde.*

Et

Et rurſus: *Si quis inter vos vu*
eſſe, ſit omnium nouiſſimus. Atqu
cùm eos ſacerdotes facturu
exercuiſſe cùm lauit eorum p
dixit Ioan. 13. *Si ego laui pede*
Dominus & magiſter, & vos deb
alterius lauare pedes.

3. Conſidera, cùm ſacerdot
prium officium ſit deprecari,
ficia offerre pro populo, nihil
uare ad reconciliandum Deun
petrandam gratiam, ac hum
precibus coniunctam. *Ad qu*
reſpiciam, ait Deus apud Iſai
vlt. *niſi ad humilem & paupercu*
Dauid. Pſal. 50. *Cor contritum*
liatum Deus non deſpicies. Et I
rach. Eccl. 35. *Oratio humilia*
netrat nubes. Et S. Iudith Iud
milium, inquit, *& manſuetorum*
tibi placuit deprecatio B. Iacobu
& Petrus: *Deus ſuperbis reſiſtit*
bus autem dat gratiam. Vnde
cùm in terram ſe proſtrauiſſet
mox ſibi propitium reddidit.
uid cùm humiliter peccatum
confeſſus eſſet, illico à Prophet
2. Reg. 12. *Dominus quoque t*
peccatum tuum. 2. nota, nihil
lere ad vincendas tentationes
nis ac humilitatem, cuius ra
quia ille ob ſuperbiam æterna

te excidit. Vnde S. Anton. cùm videret mundum plenum laqueis, responsum accepit à Deo omnes euadi sola humilitate. Quare nihil æquè valet ad promerendum regnum cœlorum ac humilitas. *Beati*, inquit Christus Mat. 5. & 18. *pauperes spiritu*, id est humiles, *quoniam ipsorum est regnum cœlorum*. Et *Nisi efficiamini sicut paruuli, non intrabitis in regnum cœlorum*. Et rursus Luc. 4. *Qui se humiliat exaltabitur*. Quæ sententia ter repetita est in Euangelio.

MEDITATIO VII.

De castitate sacerdotibus necessaria.

1 CONsidera si veteris testamenti sacerdotes toto tempore quo ministrabant tabernaculo, à domo & vxore abesse tenebantur, (ministrabant enim per vices) quanto magis noui testamenti sacerdotes, qui non per vices, sed semper ministrant, debent à coniugio & omni consuetudine feminarum abstinere. Deinde si Abimelech sacerdos 1. *Reg.* 21. noluit Dauid famelico dare panes propositionis comedendos, nisi prius intellexisset eum ab vxore aliquamdiu se continuisse. Si idem populo faciendum fuit *Exod.* 19. cum esset legem à

Deo accepturus, quanto mag
nit ſacerdotes noſtros ab om
narum contubernio alienos e
bus quotidie in ſacrificio Miſ
Domini per panes propoſitio
figuratum, non ſolum ſumen
etiam conficiendum, manib
ctandum eſt. Conſidera D
1. *Cor.* 7. docere eos qui vx
bent, ſolicitos eſſe quæ ſunt
placeant vxori, & eſſe diuiſo
in multas ſolicitudinum part
ponit Hieronymus, diſtractos
tem non habent, cogitare quę
ſunt, vt ſint ſancti corpore &
conſequens eſt ſacerdotes mi
minis adhærere debere, vt
quæ Domini ſunt.

2. Conſidera puritatem
corporis, non ſolum à diuini
ris, ſed etiam ab omnibus
ſummis Pontificibus, omnib
tribus & Doctoribus, quotqu
cleſia hactenus fuerunt, ean
vulgarem, ſed ſingularem &
in ſacerdotibus poſtulari, idq́
de cauſis. I. quia ſanctiſſimu
ſacrificium, quo nihil auguſt
brius peragere, in eoq́ue pu
Domini corpus ore ſuo conſe
manibus tractare, aliiſq́ue
debent. 2. quia aſſiduè orat

vt sacrarum horarum lectioni, & diuini officij decantationi, quę mentem puram, tranquillam & in Deum eleuatam requirunt, vacare tenentur. 3. quia prędicatione, & sanctæ vitę exẽplo plebem ad omnem virtutem, earundemque perfectionem inflammare. 4. quia magnam partem temporis impendere ouibus suis, vel subditis erudiendis, & in viam, dum à via aberrant, reducendis, ac si ægri sint, inuisendis, solandis, & pascendis, pauperibus item iuuandis, peregrinis recipiendis, sacramentis variis administrandis: quę omnia sanè requirunt hominem non solum ab vxore & liberis, sed etiam omnium negotiorum secularium cura liberrimum. Vnde Apostolus 2. Tim. 2. *Nemo*, inquit, *militans Deo, implicans se negotijs secularibus.*

3. Considera sacerdotem, si castitatem inuiolatam non seruet, multo grauius peccare, quàm peccent in eodem genere homines seculares. Primò, quia sacrilegium committit. *Si quis templum Dei violauerit*, inquit Apostolus 1. Cor. 3. *disperdet illum Deus*, at quis templum Dei sanctum, & Deo consecratum propriè est nisi sacerdos, toties per varios ordines inunctus, & vices Dei & Angelorum subiens?

2. quia violat votum castitatis ipsa ordinis susceptione tertiò factum. 3. quia summo scandalo est bonis & malis, imò & vilissimis hominibus: quod scandalum tantum hoc sæculo est, vt causam dederit tot hæresibus. 4. quia si in statu huius peccati celebret, aliaque sacramenta administret, Christum crucifigit, Christo in faciem spuit, Christum cum Iuda prodit, imò pedibus conculcat, & in cloacam proijcit. Quid enim aliud est os sacerdotis impudici vel concubinarij, quid aliud eius anima vel cor, quàm cloaca fœtidissima: Quid est margaritas proijcere ante porcos, si hoc non est? hoc est, cùm impudicus sacerdos audet celebrare.

MEDITATIO VIII.

De frequentanda celebratione Missæ.

1 Considera, Sacerdotem ex vi sui officij & muneris, accepisse onus intercedendi pro populo ad Deum, & offerendi dona, vt loquitur Apostolus Heb 1. & sacrificia pro peccatis suis & aliorum, cum & ipse circumdatus sit infirmitate; cùm ergo crebrius, imò quotidie ipse cum aliis peccet

peccet conuenit etiam vt quotidie ſacrificet. 2. Conſidera Chriſtum in extrema cœna pręcepiſſe, vt ſacrificium hoc Apoſtoli peragerent in ſui commemorationem, cùm ergo ſalutare ſit crebrius renouare memoriam paſſionis, ſalutare quoque erit crebrius ſacrum facere. Imò in Dominica oratione omnes fideles docuit quotidianum panem nempe Euchariſtiæ, poſtulare. *Si autem quotidianus eſt panis*, inquit B. Auguſt. li. 2. de ſer. in monte, *cur de die in diem transfertur, cur non accipitur quotidie, qui prodeſt quotidie? Cœleſtis eſt medicina*, ait Ambroſius lib. 4. de Sacr. c. 6. *debeo igitur ſemper accipere, qui ſemper pecco, & medicina indigeo.*

2. Conſidera exempla ſanctorum, iam quotidie ſe immolare immaculatum hunc agnum confeſſi ſunt. S. Andreas apoſtolus, S. Ignatius, S. Cyprianus, S. Ambroſ. S. Chryſoſtomus, S. Auguſtinus. Ac S. Gregorius refert in S. Caſſio Narſienſi Epiſcopo, morem quotidie celebranti diuinitus approbatum his verbis: *Age quod agis, non ceſſet pes tuus, non ceſſet manus tua.* Hippolytus martyr, ait in die iudicij iudicem, *Venite benedicti*, dicturum ſacerdotibus, qui quotidie pretioſum corpus & ſanguinem immolarint.

larint. Siricius & Innocentius
tifices hac ratione ſuadent pe
continẽtiam ſacerdotibus ſer
eo quod quotidie Deo ſacrifi
rant. Primi denique Chriſtia
in Actis c. 2. quotidie perſeue
fractione panis, quod aliquo
obſeruatum eſt in multis loci
ergo qui frangerent quotidie.

3. Conſidera, quanto fru
tuali priuet Eccleſiam ſacerdo
gligat crebrius, dum poteſt, c
Sacerdos, inquit Venerabilis B
legitimè impeditus celebrare omit
tum in eo eſt, priuat ſanctam T
laude & gloria, Angelos lætitia,
venia, iuſtos ſubſidio & gratia in
rio exiſtentes refrigerio, Eccleſiam
Christi beneficio, & ſeipſum me
remedio. 2. expendat, quant
ſpirituali priuet ſe. Qui enim
lebrat, ſæpe examinare conſ
ſolet, de peccatis dolere, eade
fiteri, propoſitum melioris vi
ſatisfactionem peragere, ſum
gionis cultu per preces &
Deum afficere, mentem in D
uare, populum ad rem diui
diendam allicere, vitam tal
conuenientem inſtituere, &
homines ſuo exemplo ædifica
nique maiorem apud Deum

& ampliorum tot bonorum operum mercedem promereri.

GREGORIVS XIII. PONtifex concessit cuilibet Sacerdoti dicenti ante celebrationem Missę, quę sequuntur, 50. annorum indulgentiam.

EGo volo celebrare Missam, & conficere corpus & sanguinem Domini nostri Iesu Christi iuxta ritum S. Romanæ Ecclesiæ ad laudem omnipotentis Dei totiusq; curiæ triumphantis, ad vtilitatem meam totiusq; curiæ militantis, pro omnibus qui se commendauerunt orationibus meis in genere, & in specie, & pro felici statu S. Romanæ Ecclesiæ. Amen.

Gaudium cum pace, emendationem vitę, spatium veræ pœnitentiæ, gratiam & consolationem sancti Spiritus, perseuerantiam in bonis operibus, tribuat nobis omnipotens & misericors Dominus, Amen.

MEDITATIONES DE VOTIS RELIGIOSORVM.

MEDITATIO I.

De præstantia votorum.

1 CONsidera, vouere religiosi non esse aliud, quàm relicto sęculo, se totum diuino seruitio debere, & ad perpetuam paupertatem, castitatem & obedientiam, in religione approbata obligare: his enim tribus virtutibus remouemus omnia impedimenta perueniendi ad vitæ Christianę perfectionem, quę est religiosæ vitæ finis. *Quicquid* namque *est in mundo*, vel sæculo. 1. Ioan. 2. *aut est concupiscentia carnis*, quæ tollitur castitate: *aut concupiscentia oculorum*, quæ paupertate: *aut superbia vitæ*, quæ tollitur obedientia & subiectione. 2. Considera horum votorum pręstantiam inde liquere, quod nobilissima sint. 1. quia fiunt Deo omnis nobilitatis auctori & in diuinę eius maiestatis gloriam 2. quia ijs se obligat voluntas nostra, quæ inter animæ facul-

cul-

cultates tenet principatum. 3. quia vouere est actus religionis inter omnes morales virtutes nobilissimus. Vnde B. Augustinus lib. de virgin. dicit: Virginitatem, non quia virginitas est, sed quia per votum Deo dedicata est honorari. 4. quia sicut. vita corporalis pendet ex corde, tanquam à principio, sic vita religiosa, & esse religiosum pendet ab horum trium votorum obligatione.

2. Considera hanc votorum obligationem Deo esse gratissimam. 1. quia illis quasi tribus clauis voluntarie religiosus se affigit cruci amore Dei, non per tres horas tantum, aut dies, sed per totam vitam, Christus latronem in cruce secum pendentem ad breue tempus & pauca verba pia eloquentem, statim fecit paradysi hæredem, quid ergo faciet tota vita pendenti. 2. quia illis se totum offert Deo in holocaustum, teste B. Greg. ho. 12. in Ezec. Secularis homo bene agens tantum fructus dat Domino Deo: at religiosus dat arborem cum fructibus, idque in ęternum. quia abrenunciat sæculo, & se totum dedicat diuino seruitio. 5. quia perfectissimo modo se donat Deo, vt nullum sibi ius & imperium retineat, paratus Deo parere, & superiori eius vicem tenenti quacun-

quacunque in re, quando, vbi, & quantum libuerit. Et ideo sine sacrilegio, si religiosus sis, non potes amplius voluntate & iudicio tuo vti, quomodo & vbilibet, sed tantum ad arbitrium Dei, cui es consecratus.

3. Considera, cum religiosi inter omnes Dei seruos sint nobilissimi, vtpote ad perfectionem vitę sanctę semper contendentes, iuxta illud monitum Christi Matth. 6. & 16. *Estote perfecti, sicut Pater vester cœlestis perfectus est*, & illud: *Si quis vult venire post me, abneget semetipsum*, *&c.* Prorsus conuenit, vt spondeant in tribus illis virtutibus, ducem suum & Imperatorem Christum imitaturos. Quid enim pauperius, castius, obedientius Christo? 2. perpende, cùm tam nobilis sit religionis status, debere etiam à religioso non vulgaria, sed heroica opera exerceri, votis congruentia. Vt ratione paupertatis ita contemnere opes, vt nec obulum proprium habere velit, & si opus sit, aut regula postulet, vili habitu incedere, & necessaria ostiatim emendicare. Ratione castitatis, virginitatem seruare intactam, nec vlli turpi cogitationi locum dare, nedum verbis aut factis. Ratione obedientię non solum voluntatem, sed etiam iudicium in parendo superioribus quibuslibet

libet in quauis re submittere. Talis enim obedientia gratior est Deo omnibus victimis, & holocaustis.

MEDITATIO II.

De vtilitate votorum.

1 COnsidera, sicut arbor, quo altius humi radices fixerit, & vitis quo rectius stipiti alligata est, hoc meliores producere fructus, sic voluntatem humanam quo plus firmata fuerit in bono, hoc præstantiora opera producere. Vota autem voluntatem in bono opere imprimis reddunt firmiorem, ac proinde & opera eius sunt Deo gratiora, & amplioris præmij meritoria, haud secus quàm opus paruum à voluntate peruersa & obstinata profectum, detestabilius est aliis malis operibus & grauioris pœnæ meritorum. Secundo perpende, etiamsi religiosus per vota sibi imponit necessitatem seruandi castitatem, & alia, non tamen ideo tollere sibi libertatem & meritum, quia illa necessitas non à natura, sed à voluntaria promissione profecta est: & ideo D. Augustinus vocat illam necessitatem felicem, quæ ad meliora compellat:

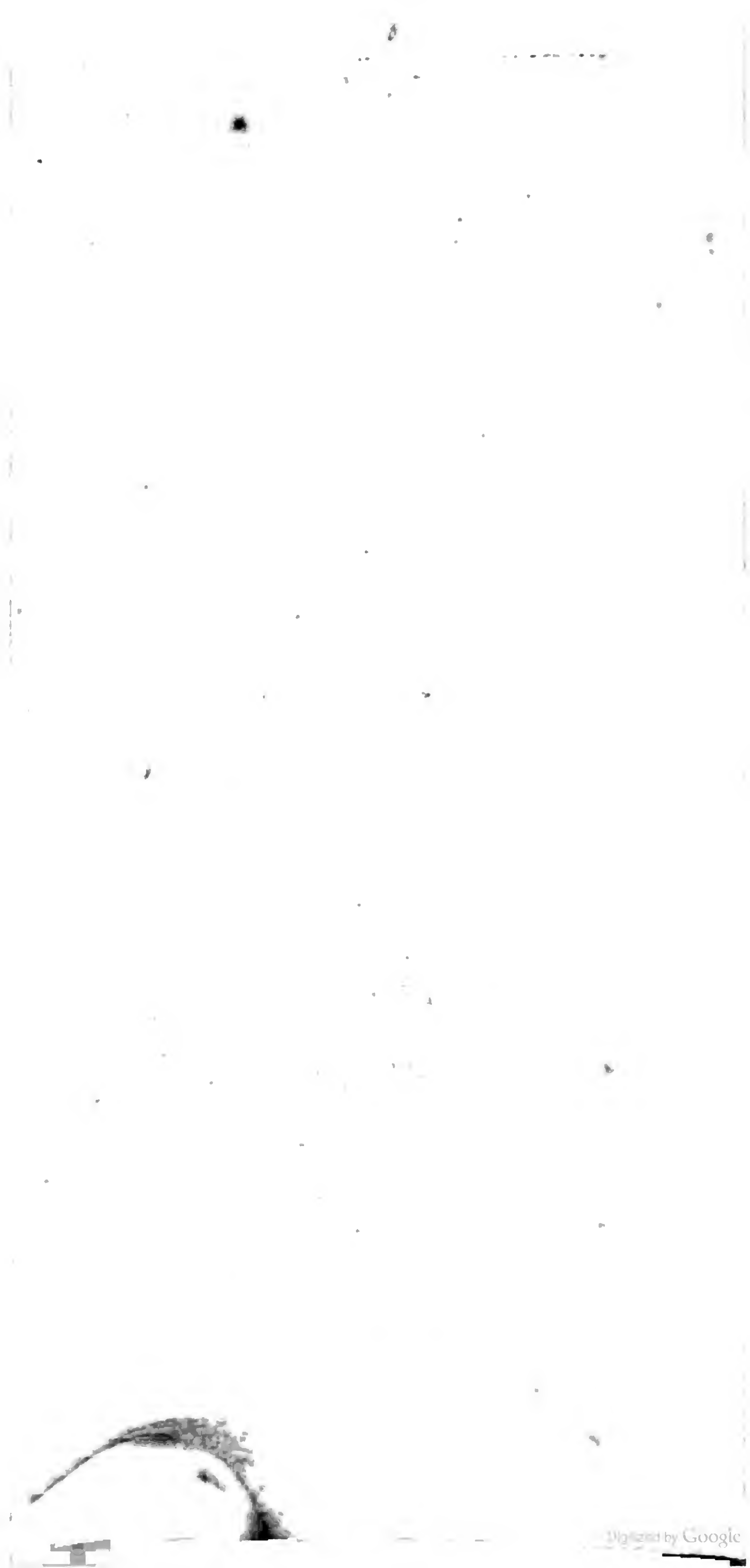
pellat: facit enim opus voluntatis perfectius & magis meritorium. Angeli siquidem natura sunt liberiores homine, & tamen eo beatiores sunt, quo minus possunt vel ad momentum faciem suam à diuinæ maiestatis conspectu auertere.

2. Considera, proculdubio homini vtilissimum fore, si Domino vniuersitatis arctissimè esset coniunctus, atqui religiosus per votorum vincula arctissimè alligatur Christo, ac proinde & Christus vicissim ipsi. *Qui autem adhæret Deo, vnus spiritus est*, inquit Apostolus 1. Cor. 6. si autem vnus spiritus est, quomodo non est particeps donorum, beneficiorumque eius spiritualium: an potest aliquis os appositum habere fonti, & non bibere, manus igni admouere, & non calefieri. 2. perpende, cum per vota, nos totos Deo dedicemus. & à Deo possideri incipiamus, fieritque filij Dei, & hæredes Christi, fieri non posse quin nobis benefaciat, cum non tam nobis, quam sibi hoc beneficiũ debeat.

3. Considera, bona omnia opera ex voto facta plus mereri apud Dominum Deum quam quę non sunt ex voto facta 1. quia fiunt. ex affectione maiori: maior enim est affectio eius qui ita quippiam vult, vt sibi fas non

sit

fol.556.

sit aliud velle quam eius qui vult tantum aliud, sic tamen vt liceat contrarium. 2. quia ex duplici virtute procedunt, qui enim amore Dei seruat castitatem, vnam tantum exercet virtutem, nempe continentiam: qui verò seruat castitatem ex voto, exercet duas, continentiam & religionem. 3. quisquis vouet, vel vouet, vt emittat votum, & obliget se Deo, vel vt postea teneatur reddere quod vouit, ratione vtriusque autem maximum sequitur meritum. Primi quidem, quia maximè voluntaria est actio: sic enim vult, vt non possit reuocare ipsum velle. Secundi verò, quia velle reddere est actus latriæ, qui est actus nobilissimus.

MEDITATIO III.

De præstantia paupertatis religiosæ.

1 COnsidera paupertatem euangelicam, qua religiosus diuitias omnes, ipsosque auri montes quasi stercora, vt ait Paulus Phil. 1. abominatur, idque propter Dei amorem, spemque vitæ æternæ, omnibus virtutibus eminere & esse, vt Ambrosius loquitur lib. 5. in Lucam, *ordine primam, & quasi aliarum virtutum parentem.*

Reli-

Religiosus enim dum vouet illam; non solum omnibus facultatibus se exuit, & nudus nudum sequitur Christum, sed in eo statu se ponit, vt nihil proprij habere possit. Vnde Cassianus li.4.c.13. dicit magnum crimen fuisse, si monachus dixisset, codex meus, tunica mea. Quare & Christus Matth. 5. inter octo beatitudines, id est, virtutes, quæ hominem in hac vita beatum faciunt, paupertati principem locum dedit, eidemque summum præmium attribuit. *Beati*, inquiens, *pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cælorum.*

2. Considera, præstantiam eius maximè sumi ab exemplo filij Dei, qui, vt ait Apostolus, cum diues esset, factus est pro nobis egenus, & ita egenus, vt dixerit Matth. 8. *Vulpes foueas habent, & volucres cæli nidos: filius vero Dei non habet, vbi caput suum reclinet.* Vnde nec in domo, sed in stabulo, eóque alieno nasci voluit, & licet in manu haberet omnes fines terræ, aliorum eleemosynis viuere, & stipem mendicando quęrere, pauperem habere matrem & patrem, nempe fabrum. Pauperes item discipulos. In paupertate demum & nuditate vitam claudere. Hunc sanè statum, nisi sapientia Dei se dignum cognouisset non assumpsisset,

ſet, niſi ſciuiſſet paupertatem eſſe gemmam pretioſiſſimam licet mundo viliſſimam, non ad eam quęrendam de cœlo deſcendiſſet, non per pauperes & nudos piſcatores tanta miracula feciſſet, & totum mundum conuertiſſet. Certè aut mundus errat magnifacere pergens opes & diuitias, aut Deus eas contemnens: at impoſſibile eſt Deum errare, ergo turpiſſimè errat mundus.

3. Conſidera ex iudicio mundi liquere eius pręſtantiam. Si enim quis ex paupere repentè fiat diues, mundus non admodum miratur: at contra, ſi quis ex diuite & copioſo ſponte fiat pauper, & omnia deſerat, agros, vineas, vrbes, ſummopere miratur, eo quod nihil putet diuitiis eſſe nobilius, nihil abiectius inopia. Secundò, perpende ſedulò, an reuera mundus poſſit, cum opibus, omnibuſque delitiis ſuis ita exſaturare cor humanum, vt acquieſcat? Non certè, quia mundi ſectatores, quo plus habent, hoc amplius habere deſiderant, & cùm ſatiari nequeant partis, ad veram animi quietem nunquam perueniunt. At religioſus, qui neque proprium quicquam habet, neque habere deſiderat, victu & amictu modico contentus viuit, eoque ſimilior eſt beatis in cœlo: vt

vt enim hi ſua gloria omnes contenti in cœlo viuunt, ſic ille paupertate religioſa contentus degit in terra, & ideo fortaſſe à Chriſto Mat. 5. dictum eſt, pauperum ſpiritu, non futurum, ſed iam eſſe regnum cœlorum.

MEDITATIO IV.

De vtilitate religioſæ paupertatis.

1 CONſidera mirabiles eius vtilitates: nam primò tollit ſuperbiam, & alia multa vitia, quæ homines occaſione opum committunt, vel potentiæ, quæ opes comitatur. 2. valet ad peccata præterita expianda & delenda. 3. hominem inutili rerum terrenarum ſolicitudine liberat. 4. virtutes ferè omnes inducit, vt temperantiam, modeſtiam, & maximè humilitatem, quæ eſt eius velut germana ſoror. 5. auellit animum ab amore huius mundi, omniumque eius voluptatum, & transfert in amorem rerum cœleſtium, vt dicat Heb. 13. *Non habemus hic ciuitatem, ſed futuram, quæ in cœlo eſt, inquirimus.* 6. hominem perfectum reddit in hac vita, iuxta illud Mat. 19. *Si vis perfectus eſſe, vade & vende omnia*, & capacem magni theſauri in cœlo, vt ibidem additur. *Et habe-*

bebis thesaurum in cælo.

2. Considera, qui religiosus voto paupertatis, se & quicquid in mundo habere potuit, tradit Deo, & ne aliquando tergiuersari queat, voti vinculo, se ad paupertatem obstringit, Deum vicissim se illi consecrare, & omnia ad vitam necessaria spondere, sicut olim in persona Aaronis Num. 18. se facturum recepit, cum dixit se partem & hæreditatem eius fore intelligens in hoc typo omnes religiosos. Nam si volucres tanto studio necessarium victum suis pullis conquirunt, non putandum est creatorem volucrum & hominum, ac proprium religiosorum Patrem, suorum religiosorum filiorum, qui in cœnobijs, velut auiculę in nidis cibum quotidianum præstolantur, obliuisci. Non credendum est, veste necessaria destituturum eos, qui propter ipsum omnibus corporis cõmodis se exuerunt, nihil retinentes proprium. Itaque si tu non defis Deo, nec Deus deerit tibi.

3. Considera, etiamsi religiosus nihil proprium sibi vendicet, omnia tamen necessaria ad victum, amictum & habitationem, vt cura sit solutior, aliorum studio obtinere, vt verum sit illud Apostoli in eo. *Nihil habentes, & omnia possidentes.* 2. si aliò iter instituat,

Nn tuar,

tuat, omnes eiusdem ordinis fratres, licet ignoto, omnia caritatis officia deferunt, eo solum nomine, quod audiant eiusdem esse matris, id est, religionis filium; & experitur verum esse promissum Christi de centuplo in hac vita; quia centum, imò mille domos reperit pro vna, sua etiam meliores. 3. cibus & potus, etsi moderata sint, tamen ex amore ei paratur, & ad mensam à seruis Dei defertur. Quicquid apponitur, edit & bibit omni suspicione seclusa, quod nullus potest Princeps. 4. in senecta maiori in reuerentia habetur, & tractatur, licet laborare non queat, commodius perpenditur enim, non quid præstet, sed olim præstiterit. 5. in ægritudine maiori studio & amore ei seruitur, quam dominis secularibus. Medici præscripta ibi accuratè seruantur, si periculum vitæ sit, tempestiuè monetur, & sacramentis munitur, noctu diuque præstò adsunt custodes & munitores, omnium fratrum precibus commendatur, ac tandem septus orantium corona cum indulgentia plenaria ordini concessa in morte, ad cœlum transmittitur.

MEDI-

MEDITATIO V.

De præstantia religiosæ castitatis.

1 COnsidera primam eius excellentiam esse, quod hominem, quoad fieri potest, restituat in priorem statum, in quo conditus est, eaque puritate ornet, qua claruit in paradyso terrestri, hoc est, vt caro obsequatur spiritui, nec quidquam homo turpe opere, verbo, vel cogitatione designet, & pars inferior, quę dicitur sentiens, non obstrepat superiori, hoc est rationi. Secunda est, quod reddat secundum omnes SS. Patres, simillimum angelis, eo, quod carnis vinculis alligatum esse, & non secundum carnem viuere, sed secundum spiritum reputent non humanum, sed angelicum. Immò S. Bernardus & S. Chrysostomus audent affirmare aliqua ex parte maiorem esse laudem hominis casti, quàm Angeli, huius siquidem castitatem esse feliciorem quidem, sed illius fortiorem, huius naturalem quasi & necessariam, illius verò liberam & voluntariam.

2. Considera & tertiam excellentiam, quod hominem religiosum, vt vult S. Basilius, & Climachus, Deo

reddat simillimum, quantum quidem fas sit homini. Deus enim natura incorporeus est, incorruptibilis & purissimus, cum ergo anima ipsa natura incorruptibilis & pura ipsum corpus ad eandem puritatem & integritatem per castitatem attrahere conetur, non aliud facit, quàm quod similitudinem Dei incorruptibilis in se, velut in speculo mundissimo exprimat, & hominem quasi diuinum faciat, in carne carnis quasi expertem. 2, nota hoc bonum tantum, tam fuisse à natura humana desideratum, vt antiquus serpens in paradyso nihil aptius repererit ad primos parentes illiciendos, quã promittendo Gen. 3. *Eritis sicut dij*. Sed quod falso promissum est ab eo, qui præstare non poterat, & ea via qua præstari non poterat, hoc per castitatem religiosus vere tenet & possidet: eoque perfectius quo eius castitas est perfectior aliorum, vt coniugum, viduarum & virginum castitate.

3. Considera quartam excellentiam eius esse, quod hæc castitas inter eximia Dei dona, quæ non humana, sed diuina tantum virtute nobis contingunt, numeratur. Vnde sapiens c. 8. *Sciui*, inquit *quoniam aliter non possum esse continens, nisi Deus det*. Vnde SS. Pa-

SS. Patres docent illam virtutem supra naturam, & supra omnem legem, & ideo neque in veteri, neque in noua lege imperatam. Excellentia autem huius virtutis nascitur ex summa difficultate, quam anima hominis habet in coercendis & frangendis importunis hostis duplicis insultibus domestici videlicet, id est carnis, quę continuò noctu diuque pugnat aduersus spiritum, & pugnabit vsque in finem vitæ, Deinde externi, id est, dęmonis, qui nullo alio peccato plus gaudere dicitur, secundum quosdam, quam impudicitiæ, ob quam pugnam exclamat Apostolus Rom. 7. *Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius?*

MEDITATIO VI.

De vtilitate religiosæ castitatis.

1 CONsidera eo nomine religioso vtilissimam esse, quod eius beneficio infinitis liberetur molestijs: & primò quidem carnis, quæ vbi vel minimum obtinet imperium, etiam sapientes, vt liquet in Salomone, in barathrum vitiorum præcipites agit. Deinde familiæ gubernandæ, quę tantas sæpe difficultates adiunctas

habet, vt redigant ad desperationem. Patri familias enim incumbit curanda vxor, liberorum educatio, collatio filiarum, necessariarum rerum procuratio, vt famuli & ancillæ officio suo fungantur, vt omnes probi sint & pij. Taceo varia incommoda, & infaustos casus, qui quotidię vel vxoris proteruæ, & litigiosæ, vel liberorum inobedientiam, vel cognatorum litigantium causa incidunt. Religiosus autem velut cœli ciuis sua vocatione contentus aliis necessaria ei curantibus, tantum suę saluti procurandæ vacat.

2. Considera, si quis noctu diuque cum immani fera commoraretur, eum in luculento vitę discrimine futurum, ne aut morsu, aut veneno conficeretur, nisi os ei occludere possit, ne morderet, aut virus effunderet. Scias ergo feram nullam ferociorem, aut virulentiorem esse carne nostra, cum qua quoniam continenter versari cogimur, non dubium est quin anima nostra in magno versetur periculo. At ab hoc periculo eam vindicat castitas; nam concupiscentiam eius, quæ est os belluæ, vinculo voti astringens, facit vt mordere vel venena fundere non possit. Secundò, perpende castitatem beneficio religionis, & aliis præ-

sidiis

sidiis munitam, vt fortius crucifigere per eam possit religiosus carnem cum concupiscentiis, ac etiam omnia mundi & dæmonum tela ignea ad eandem inflammandam conijci solita auertere: per votum enim paupertatis omnes resciſſę sunt illecebræ & voluptates, per obedientiam omnis conuersatio cum mundo, mundanisque hominibus: facile autem est tueri castitatem inter castos.

3. Considera, castitatem religioso non solum perutilem, sed etiam præ cæteris virtutibus maxime esse necessariam, nullo enim vitio bona religiosorum fama procliuius obscuratur, quàm si contra castitatem vel minimum delinquat. Sit religiosus aliquis paulo tenacior, curiosior, & iracundior, sit animo plus æquo elatior, sit purior & asperior, nondum sanctitatis & pietatis iacturam apud homines facit, sed si sinistri quippiam audiatur de castitate, mox famam obscurat, quia non potest esse sanctitas, vbi est incontinentia, non potest esse Dei spiritus, vbi dominatur caro. Cuius ratio est, quod alia vitia facilè excusantur: vel quod proueniant à complexione naturali, vt iracundia, vel quod bono fine acciderint, vt parcitas, vel asperitas. Deinde ratione casti-

tatis religiosi habentur purissimi, & speculum virtutum omnium; in puro autem speculo facilè apparet macula.

MEDITATIO VII.

De præstantia religiosæ obedientiæ.

1 CONsidera pręstantiam eius posse cognosci ex iudicio & exemplo Christi Domini: quicquid enim in hac vita egit, quicquid dixit, etsi ex omnium aliarum virtutum fontibus flueret, huic tamen ferè adscribitur. Ipse testatur se de cœlo descendisse, non vt suam sed Patris faceret voluntatem. Ioan. 6. Apostolus quoque vitam eius totam, mortem, & mortis genus ad vnam obedientiam refert. *Factus*, inquit Phil. 2. *obediens vsque ad mortem, mortem autem crucis.* Et S. Bern. ser. 46. in Cant. scribit, eum mori maluisse, quam non obedire. Ratio huius est, quia per obedientiam voluntas nostra, sensusque omnis cum Deo arctissimè coniungitur; in qua coniunctione omnis hominum perfectio, & angelorum consistit. Imò nullæ virtutes, adeoque ipsum martyrium alicuius sunt pretij vel meriti, nisi ad Dei voluntatem exequendam referantur.

2. Con-

2. Considera in hanc virtutem omnes ferè virtutes concurrere, quasi ad pulcherrimum opus ex pluribus gemmis concinnandum. Nemo enim se alteri homini in omnibus subijcit, nisi magno Dei amore ardeat, multa item fide in eum & fiducia subnixus, deinde profunda humilitate, patientia, fortitudine, & constantia præstans. Deinde nihil æquè eius dignitatem ostendit, ac materia ei subiecta, quæ triplex est. Prima est executio omnium operum externorum, quæ à Superiore imperantur. 2. est mactatio propriæ voluntatis, vt vocat B. Gregorius, obediens enim non suam, sed superioris quærit facere voluntatem. 3. abnegatio proprij iudicij, obediens enim id rectum & honestum iudicat, quicquid superior præscripserit, modò non repugnet legi diuinæ. Quid autem præstantius homo habet, voluntate & ratione?

3. Considera Spiritum sanctum in diuinis litteris obedientiam anteferre victimis & holocaustis. *Melior est obedientia*, inquit 1. Reg. 15. *quàm victima, & auscultare magis, quàm offerre adipem arietum.* Nec mirum, quia per victimas, aliena caro mactatur, inquit Gregorius, per obedientiam verò propria voluntas, & libertas, qua nihil pluris in

in mundo æstimatur. Deinde si magni facis paupertatem & castitatem, pluris certè teneris facere obedientiam: paupertatis enim voto tantum obtulisti Deo bona externa, castitatis tantum bona & commoda corporis, at obedientiæ vero interna animi bona, quæ longè præstant corporis fortunæque bonis. Denique nullæ maiores victoriæ obtinentur in bello spiritali, quàm per obedientiam. *Homo obediens*, ait Salomon Prou. 21. *loquitur victorias*. Cuius causa est, quia dum sponte se subiicit alieno imperio vincit se ipsum. *Qui dominatur animo suo*, ait idē Prou. 6. *fortior est expugnatore vrbium*. Quæ victoria tanto illustrior est, quanto difficiliori certamine, nempe contra naturam, obtinetur.

MEDITATIO VIII.

De vtilitate religiosæ obedientiæ.

1 CONsidera ex præstantia obedientiæ deriuari magnitudinem meriti, & copiam fructuum. Nam obedientiæ beneficio non solum omnia bona religiosi opera meliora fiunt, sed etiam quæ per se nullius sunt meriti, fiunt Deo grata & meritoria, vt ex obedientia comedere, ambulare animi gratia,

gratia, cubitum ire. Itaque rectè comparatur obedientia virgulę diuinę, quæ omnia suo contactu in aurum conuertit. Copia fructuum autem inde liquet; quod teste Gregorio 35. moràl. c. 10. *Sola virtus sit obedientia, quæ virtutes cæteras menti inserit, insertasque custodit.* Cùm enim Deus non patiatur se vinci à nobis officiis, consequens est, vt qui se suaque omnia à Deo donauit per obedientiam, eidem ipse vicissim se, suaque dona spiritualia donet. Custodit autem alias virtutes, contra insidias dæmonum, quia nihil sibi confidit, nihil sibi tribuit, sed se suaque Dei manibus quasi deposita committit, ex quibus nemo quicquam rapere potest. *Ioan.* 10.

2. Considera, quod obedientia religiosum eximat ab innumeris molestiis & curis, quas quotidie experiuntur, qui in seculo suo arbitratu viuunt: Obediens enim omnium rerum suarum curam in humeros aliorum conijcit, & quasi infans aliorum vlnis se gestari sinit, ac denique quasi dormiendo iter ad cœleste regnum facit. Superioris enim muneri incumbit, ei omnia necessaria tam in temporalibus, quam in spiritualibus suo tempore, loco, & ordine prouidere. Ille patris & matris, magistri, ducis & procuratoris

ratoris vices ſubit, vnde recte Climachus gradu. 4. *Obedientia*, inquit, *eſt perfecta abnegatio propria anima & corporis mors voluntaria, vita ſine ſolicitudine, nauigatio ſine damno, ſepultura voluntatis, eſt iter facere dormiendo, ſub onere alijs impoſito, & ſuper aliorum vlnas, ne mergaris, natare.*

3. Conſidera, quam grata ſit Deo obedientia, & contrà, quàm inobedientia ingrata. Primum patet exemplo Abrahæ cuius obedientia ſimplex fecit vt non ſolum ipſe, eiuſq; familia tota, ſed omnes mundi gentes benedictæ ſint in eius ſemine, ex quo natus eſt qui ſua obedientia portas cœli ob inobedientiam concluſas patefecit, ſic vt verè dici queat, omnia dona cœleſtia, gratiaſq; & virtutes eſſe obedientiæ fructus. Alterum liquet ex inobedientis Adami primi parentis exitu, ille enim non ſolum ipſe è paradyſo terreſtri exulare coactus eſt, verum etiã cum tota generis humani poſteritate maledictioni factus eſt obnoxius. Omnes enim huius mundi curę, anxietates, labores, ærumnæ, morbi, fames, ſitis, egeſtas, bella, dolores, partus, mors, omnis generis peccata ſunt huius inobedientiæ effectus & pœnæ. Quæ expiari, deleriq; non potuerunt, niſi ſecundus Adam Chriſtus Ieſus factus

ctus obediens vsque ad mortem ignominiosissimam crucis illas sustulisset.

MEDITATIONES

De quindecim mysterijs Rosarij B. Virg. Mariæ.

GAVDIOSA V.

1. DE Incarnatione Christi, & Annunciatione B. Virg.
2. De Visitatione B. Virg.
3. De Natiuitate Christi.
4. De Præsentatione B. V. in templo.
5. De Inuentione Christi in templo.

DOLOROSA V.

1. De oratione Christi in horto.
2. De flagellatione.
3. De coronatione.
4. De deportatione crucis.
5. De crucifixione.

GLORIOSA V.

1. De resurrectione Christi.
2. De ascensione Christi.
3. De aduentu Spiritus sancti.
4. De assumptione B. Virginis.
5. De coronatione B. Virginis.

Vnde

Vnde verſus.

1. *Nuncius, inuiſens, natus præſens, reperitur.*

2. *Orat, cum flagris, ſpinas portat, crucifixus:*

3. *Surgens, aſcendit, ſpirans, aſſumpta, corona.*

MEDITATIO I.

De 1. Myſterio glorioſo.

De annunciatione B. Virg.

1 CONſidera, immenſam Dei caritatem, quod ad te ab ęterna damnatione redimendum, cùm eſſet beatiſſimus & immortalis, voluerit fieri mortalis & miſer homo, idque ſine vllo tuo merito, imò infinitis demeritis.

2. Conſidera, quomodo ad exequendum hoc myſterium mittatur de cœlo legatus Gabriel Archangelus, nunciaturus B. Virgini eam fore matrem Dei: quanto ſplendore apparuerit, qua reuerentia eam ſalutarit. Et rurſum, qua modeſtia B. Virgo auſcultarit, prudentia verba Angeli expenderit, qua fide crediderit, & quanta humilitate ancillam ſe vocarit, licet electa eſſet Dei mater.

3. Con-

3. Considera, quod mox post verba B. Virg. *Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum*, tota Trinitas ad eam descenderit, & filius Dei in vtero eius factus sit homo; ac proinde & ipsa facta est mater Dei regina hominum & angelorum, & quidam paradisus, in quo Deus per nouem menses habitare voluit.

MEDITATIO II.

De 2. Mysterio gaudioso.

De visitatione B. Virg.

CONsidera, quod B. Virgo mox post conceptum in vtero Christum magna festinatione per montes altos Iudææ cucurrerit ad visitandum cognatam suam Elizabeth tunc grauidam, & in vtero habentem S. Ioannem Baptistam. Mirare feruorem, caritatem, & humilitatem, quod existens mater Dei, ei ministrarit vt ancilla.

2. Considera, quanto gaudio affecta sit sancta Elizabeth ex visitatione Beatæ Virginis, quomodo obstupuerit à matre Dei se visitari, quomodo & infans in vtero eius ad præsentiam Beatæ Virginis & Christi iam concepti exul-

exultarit, quam humiliter B. Virgo laudes suas exceperit, & mirata sit humilitatem S. Elizabeth dicentis: *Vnde hoc mihi vt mater Domini veniat ad me?*

3. Considera, quomodo B. Virgo auditis suis laudibus, vt quod esset benedicta inter mulieres, & benedictus fructus ventris eius, erubuerit, & caussam omnem bonorum suorum transtulerit in Deum, exclamando: *Magnificat anima mea Dominum*, &c.

MEDITATIO III.

De 3. mysterio gaudioso, vt *De Natiuitate Christi.*

1 Considera, quomodo B. Virgo cum Ioseph ex Nazareth profecta sit cum magna fatigatione, in Bethlehem, vt edicto Augusti Cæsaris obediret, idq; hyeme & iam grauida & tenella. Atque ibi non inuento loco in vllo diuersorio, ab omnibus velut mendica repulsa, coacta sit manere in stabulo publico, iniuriis cœli peruio.

2. Considera, quomodo cùm iam hora gloriosi partus adesset, media nocte, sine dolore, dum flexis genibus oraret,

oraret, genuerit Saluatorem, quanto mox gaudio perfusa sit, quàm deuotè adorarit & osculata sit infantulum, quàm officiosè panniculis vilibus sibi detractis inuoluerit, in præsepi posuerit.

3. Considera cum affectu compassionis, quomodo rex Regum sic humiliatus iaceat in duro præsepio, & modico fœno, quomodo rex angelorum iaceat frigore tremens inter bouem & asinum. Attende ad gaudium angelorum cantantium, *Gloria in excelsis*, & pastoribus nunciantium hanc natiuitatem. Vide, quo studio illi mox accurrant, & dona sua rustica humiliter illi afferant. Disce pauperi Christo caros esse pauperes maximè & humiles.

MEDITATIO IV.

De 4. Mysterio gaudioso.

De Præsentatione B. Virg.

1 CONsidera, quomodo post 40. dies discedens è Bethlehē abierit Hierosolymam, vt filium suum in templo præsentaret & offerret, pareretq; legi Moysis, quæ erat vt omnes mulieres à partu, quia erant immundæ, purificari

ſecurarent. Vide humilit. B. Virg. quę cum eſſet mundiſſima, tamen quaſi peccatrix haberi voluit, cùm nos, licet peccatores, ſancti velimus videri.

2. Conſidera, qua modeſtia & deuotione benedictum fructum ventris ſui, qui Angelos lætificabat, in templum portarit, quanta reuerentia & gaudio Simeon ſenex vlnis ſuis eum exceperit, adorarit, & iterum iterumque oſculatus ſit, tum obtulerit eum flexis genibus ſuper altare multis cum lacrymis Deo, & in Canticum erupe-rit, dicens: *Nunc dimittis ſeruum tuum Domine in pace.*

3. Conſidera, quàm miranda idem Simeon tum prædixerit B. Virgini, nempe quod infantulus ille aliquando ponendus eſſet in ſignum cui contradiceretur, id eſt, multa paſſurus eſſet à Iudæis, & quod animam ipſius Virg. pertranſiturus eſſet gladius, quod accidit ſub cruce tempore paſſionis. Vide, quomodo lętis Deus ſubitò miſcet triſtia, ne nimium proſperis efferamur.

MEDI-

MEDITATIO V.

De 5. Mysterio gaudioso.

De inuento Christo in templo.

1 COnsidera, quanta deuotione B. Virgo cum Ioseph sponso suo & filio Iesu quotannis iuerit Hierosolymam ad celebrandum Pascha. Quàm ardentes preces ad Deum ibi effuderit, cùm sciret se secum habere verum filium Dei. Vt discamus multa facere ad quæ non tenemur, & libenter loca sancta prædicandi causa adeamus.

2. Considera intimum dolorem B. Virg. quoniam domum regressa vesperi non inuenit suum Iesum, quem putabat esse in comitatu Ioseph. Perpende quot gemitus, quot lacrymas profuderit, nesciens quò se verteret, erat enim nox. Interim vide Christum in angulo aliquo templi nocte orantem, de die autem vel orantem, vel panem mendicantem, vel de rebus piis loquentem.

3. Considera, quomodo prima luce egressa sollicitè ab obuiis quæsierit, num vidissent filium, ac tandem cùm

nusquam appareret, quomodo redierit Hierosolymam mærens & tristis, ac inuenerit filium sedentem in medio Doctorum. Cogita quantum gaudium ibi mox obortum, quomodo eam sit solatus monueritque Deum magis diligendum, quàm parentes.

MEDITATIONES

De quinque mysteriis dolorosis.

MEDITATIO I.

De oratione Christi in horto.

1 Considera, Christum post cœnam nocte cum vndecim discipulis mœstum egredi ad hortum, ibiq; ad iactum lapidis auulsum ab ijs, procidere expansis manibus in cælum, primò in genua, tum pronum in terram: tristis enim erat anima eius ad mortem, id est, tanto mœrore obruebatur, vt videretur iam expiraturus, tristis autem erat, tum ob cruciatus quos sciebat se passurum, tum ob ingratitudinem Iudæorum & nostram.

2. Considera, quomodo, cùm ter orasset,

oraſſet, *Pater ſi poßibile eſt, tranſeat à me calix iſte*, eouſque deſiderium patiendi pro te in eo creuerit, vt ſanguis bulliens in venis, violenter tandem per poros corporis eruperit, & ſanguinem ſudarit. O Domine Ieſu, quanta mea in orando tepiditas eſt, qui ne vnam quidem guttulam aliquando exprimere poſſum?

3. Conſidera, quomodo tantum ſanguinis vndique per veſtes effuderit, vt non poſſet prę debilitate ſurgere à terra, niſi angeli eum eleuaſſent. Vide, cùm ſurrexit, faciem eius deformatam puluere & ſanguine, capillos ſanguine concretos, & angelum Gabrielem ſudorem abſtergentem, & Chriſtum confortantem.

MEDITATIO II.

De 2. Myſterio glorioſo.

De Chriſti flagellatione.

1 CONſidera, quomodo Chriſtus coram infinita turba hominum à milite inſaniente, in publicum trahatur theatrum, veſtibus omnibus ſpolietur, & dirè alligetur columnæ. Cogita quanta ei confuſio fuerit toto cor-

pore nudari, & agnum Dei inter rabidos lupos ſtare, creatorem mundi ab ingratis creaturis tam indignè tractari, flagella in humeros Dei cadere.

2. Conſidera, quàm acerba fuerit flagellatio, primò enim nodoſis funibus, tum virgis cæſus eſt ſine miſericordia. Sceleſtis enim hominibus non poterant infligi, niſi 40. verbera, ne excoriarentur, at Chriſto innumera, vt toto corpore fuerit laniatus. Finge te quaſi præſentem audire ictus. Videre quoque quomodo riui ſanguinis ex facie, aliiſque partibus corporis defluant, & tota terra madefiat ſanguine. Cogita hęc vulnera infligi ob peccata tua.

3. Conſidera, Chriſtum, dum à columna ſolueretur, viribus fractum, quaſi truncum concidiſſe in terram. Vide eum in pauimẽto ſanguineo nudum reptantem, & quęrentem veſtem qua ſe operiat. Cùm autem è terra ſurrexit, purpura antiqua tectus, cogita eum te ſic allocutum. Hęc paſſus ſum, fili mi, libenter pro te, & grauiora adhuc pati ſum paratus, modò tu emendare velis vitam tuam, & exiguum aliquid pati in hac vita.

MEDI-

MEDITATIO III.

De 3. Myſterio doloroſo.

De Chriſti coronatione.

1 CONſidera quomodo milites Pilati poſt flagellationem Chriſto illuſerint, induendo eum antiqua veſte purpurea, & texendo coronam acutiſſimis ſpinis, eiuſque capiti imponendo. Aſpice quàm fortiter eam tranſuerſis lignis infigant, vt etiam cranium penetrent. Supplicium quale de nullo vnquam homine ſumptum, ſed nec de cane.

2. Conſidera, quomodo ei obtulerint arundinem loco ſceptri, & per ludibrium genu flexo adorarint, dicendo, Aue Rex Iudæorum, deinde arundine caput verberarint, & alapas dederint in vultum ſanguine totum reſperſum. Cogita hæc omnia patienter eum ferre pro voluptatibus & diſſolutionibus tuis inordinatis.

3. Conſidera, quomodo Chriſtum ita irriſum & conſputum Pilatus produxerit foras, & oſtenderit Iudæis, dicens: *Ecce homo*, vt moueret eos ad commiſerationem. Erat enim ita tra-

ctatus, vt videretur potius esse non homo, & quasi leprosus, vt dicit Propheta. Sed adamantina Iudęorum corda mota non sunt. Sicut nec nos aliquando mouemur ad compassionem. Cogita quo dolore percussum sit cor B. Virginis, quæ præsens erat, & vix filium suum agnoscebat.

MEDITATIO IV.

De 4. Mysterio doloroso.

De deportatione crucis.

1 CONsidera, quomodo Pilatus metu humano Iudęorum victus lauando manus, Christum damnarit ad mortem crucis, cuius sententiam iniquam Dominus humiliter acceptauit, paratus mori pro nobis. Vide num tu quoque multa mala facias metu, ne aliis displiceas: & an æquo animo suscipias aliorum iniurias & contumelias.

2. Considera, quomodo eius humeris grauissima crux imposita sit, vt eam portaret, (quod nulli latroni fieri solet, vt proprium patibulum portet) quàm benignè eam amplexus sit, quanto cum labore & sudore iam membris

membris fractus portarit, & nimiò onere pressus sæpe ceciderit. Cogita tua peccata fuisse illud onus.

3. Considera, quomodo deficiente Christo sub onere, tandem crucem portandam Iudæi tradiderint Simoni Cyreneo, vt disceres cum Christo tibi quoque aliquam crucem ferẽdam esse. Secundò, cogita quomodo allocutus sit in illo itinere mulieres flentes, inter quas erat & B. Virgo, easque sit consolatus, vt discas nec in tribulationibus magnis à salute proximi quærenda cessandum.

MEDITATIO V.

De 5. Mysterio doloroso.

De crucifixione.

1 CONsidera, genus mortis crudelissimæ, primò enim Christus omnibus vestibus vi exuitur, & ita omnia vulnera renouantur, stabatque bonus Iesus totus sanguine perfusus: Tum in trabem humi iacentem detruditur, clauis obtusis transfiguntur manus & pedes. Augetur dolor eleuatione & successione crucis, & trium horarum diuturnitate, quibus in ea pependit.

pendit. Imaginare, quasi videres & audires hæc omnia, vt ictus malleorum.

2. Considera, quanta ignominia affectus sit hoc genere mortis. Pendet enim nudus, & in medio latronum, ac si peior esset illis, in loco infami, in tot hominum presentia. Et in tanta confusione adhuc verbis contumeliosis excipitur & irridetur, ipse autem orat pro illis.

3. Considera, Christum extendere brachia in cruce, vt te amplectatur, clauis affixas manus, vt amorem erga nos indicet esse constantem. Caput inclinat vt nos osculetur. Nudus est, vt doceat nos omnium rerum contemptum. Moritur in cruce, vt in tribulationibus perferendis perseueremus.

4. Considera B. Virginem cum S. Ioanne sub cruce stantem, lacrymis omnino & sanguine de cruce fluente perfusos. Cogita tunc gladium transiuisse animam B. Virg. de quo ei prædixerat Simeon senex olim. Vide quomodo & ipsa tunc se obtulerit ad crucem subeundam, si fieri posset.

MEDI-

MEDITATIO I.

De 1. Mysterio glorioso.

De Resurrectione Christi.

1 Considera, gaudium summum SS. Patrum in lymbo, cum anima Christi gloriosa tamdiu expectata ad eos liberandos summo triumpho venit.

2. Considera, gaudium summum B. Virginis, cùm vidit Christum cum corpore glorioso intrantem cubiculum, quando cum eo collocuta est, non dubium, quin absorpta sit in contemplatione tam splendidi corporis, quod ante erat tam deformatum.

3. Considera, gaudium Mariæ Magdalenę, cui dum ploraret apud sepulcrum, apparuit in specie hortulani. Nec enim tenere se potuit, quin rueret in eius amplexum.

4. Considera, gaudium Apostolorum maximè B. Petri, qui Christum negauerat, omnes enim ob Christi mortem, & fugam suam valde erant afflicti. Apparuit autem eis sæpius, & consolatus est, quæ magna fuit Christi bonitas.

MEDI-

MEDITATIO II.

De 2. Myſterio glorioſo.

De Aſcenſione Chriſti.

1 COnſidera, quomodo in montem Oliueti, vbi erat B. Virgo cum diſcipulis & mulieribus, venerit Chriſtus comitatus Patribus ex limbo liberatis: quàm benignè ibi valedixerit matri & aliis, quomodo matrem commendarit Apoſtolis, omneſque benedixerit.

2. Conſidera, quomodo B. Virgo & diſcipuli commoti fuerint, videntes Chriſtum manibus expanſis ſumma gloria ferri in altum, ſtipatum innumeris angelis ſuauiſſimè cantantibus, Patribus lymbi etiã infinito numero, ſplendore maximo ſequentibus.

3. Conſidera, B. Virginem flexis genibus cum aliis in cœlum continenter reſpicientem, & prorſus ſpiritu raptam. Cogita, quo triumpho, lætitia, hymnis angelorum cælum Chriſtus ingreſſus, quomodo Pater cęleſtis eum amplexus, in throno ſummo ad dexteram eum locauerit.

4. Conſidera, B. Virginem & comites,

tes, maximam consolationem accepisse ab angelis, quos in albis vestitos misit Christus de cœlo: cuius hortatu magno cum gaudio Hierosolymam redierunt.

MEDITATIO III.

De 3. Mysterio glorioso.

De aduentu Spiritus-sancti.

1 CONsidera, B. Virg. cum discipulis in cœnaculo Spiritus sancti aduentum expectantem, cum summa concordia, oratione feruenti & continenti, suspiriis & lacrymis, idque diebus multis.

2. Considera, quomodo eis in oratione raptis *factus sit repente sonus* in aduentu Spiritus sancti, id est, suauissimus concentus mirè afficiens eos, *qui replebat totam domum*, id est, corda eorum omnibus donis cœlestibus.

3. Considera, quomodo linguę igneę super omnes apparuerint; quæ designant amorem diuinum in corde eorum accensum vt non timerent amplius prędicare Christum crucifixum. Hoc ardore accensus Petrus prima cõcione

cione tria millia conuertit.

3. Considera quomodo B. Virgo, quæ plus omnibus repleta erat Spiritu sancto, gauisa fuerit, cum videret tam fœlix initium Ecclesiæ sanctæ, tam abundantem fructum sanguinis à benedicto filio suo in cruce effusi.

MEDITATIO IV.

De 4. Mysterio glorioso.

De Assumptione B. Virginis.

1 CONsidera, magnum desiderium B. Virg. moriendi & videndi filium suum. Deinde lætitiam quando cognouit horam mortis appropinquare, vixerat enim in terra, tanquam in longo exilio.

2. Considera, quomodo voluntate diuina ante mortem ex toto orbe miraculosè omnes Apostoli, qui in viuis erant, ei adfuerint. Cogita, quę colloquia ibi fuerint, quam ardentes preces, quanto honore eam affecerint, quantum vtrimq; gaudium ex mutuo conspectu.

3. Considera, quàm sedulo se ad mortem præparauerit, quò enim morti fuit vicinior, eo viuaciora fuerunt

eius

eius desideria, & ardētiores orationes, donec magna pace & vultus serenitate anima illa luna clarior euolaret.

4. Considera puritatem, innocentiam, & summas opes illius animæ tanta gratia, tot virtutibus & meritis ornatæ. Quàm cogitare possumus ipsius Christi de cœlo delapsi brachiis in cœlum portatam, comitantibus innumeris angelis cum symphonia suauissima, & lætitia inenarrabili.

MEDITATIO V.

De 5. Mysterio glorioso.

De coronatione B. Virginis.

1 CONsidera B. Vir. animam eodem splendore & triumpho, quo in cælum assumpta est, descendisse de cælo, vt ascenderet cum corpore. Cogita, quam illud pulcrum & gloriosum fuerit. Si enim alij iusti splendebunt vt Sol, quomodo splenduit mater Dei quæ nunquam peccauit.

2. Considera, quanta gloria cum corpore & anima ascenderit in cælum: qui hymni cantati, quæ lætitia Angelorum, quanta consolatio antiquorum Patrum fuerit, quanto honore

recepta

recepta ab iis sit in cælum.

3. Considera, quantum gaudium fuerit Christo videre matrem suam; quomodo eam manu sua introduxerit in cælum, quomodo eam super omnes choros Angelorum & Sanctorum euexerit, & sanctiss. Trinitati præsentarit.

4. Considera, quomodo recipiat eam Pater, vt filiam; Filius vt matrem; Spiritus sanctus, vt sponsam sanctissimam, quomodo in splendidissima sede ad dexteram filij sui eam collocent, & pretiosissimam coronam eius capiti omnes tres simul imponant, applaudente tota curia cęlesti faustis acclamationibus & hymnis.

APPENDIX.

De modo recitandi Rosarium cum meditatione horum mysteriorum.

QVid sit Rosarium, quaque eius institutio vel approbatio, vide in libello Sodalitatis Marianę P. Franc. Costeri, vel in manual. Sodal. Constat autem Rosarium oratione Dominica quinquies, & Salutatione angelica quinquagies repetita. Quod si ter iteretur, vocatur Psalterium B. Virginis, eò quod tot in eo sint salutationes, quot

quot ſunt Dauidici Pſalmi, id eſt 150.

Quia autem difficile eſt oranti Roſarium, ad eadem verba toties repetita attendere, piè inſtitutum eſt, vt quodlibet Roſarium quinq; myſteriis perficeretur, quibus meditandis, dum os verba proferret, mens occuparetur. Ac primò quidem Roſario competunt 5. myſteria gaudioſa. 2. doloroſa. 3. glorioſa.

Modus autem cum myſteriis recitandi Roſarium poteſt eſſe duplex. Primus eſt, vt antequam decadem aliquam inchoes, myſterium, quod in ea meditandum eſt, breuiter in mentem reuoces, retinendum tamen donec decadem abſoluas. Deinde ſub initium orationis Dominicę Deum velut pręſentem animo ſubijcias vt Patrem: ſub initium verò ſalutationis angelicæ, B. Virginem, vt Matrem: quo nimirum imaginatio circa id occupata euagari huc illuc non poſſit. Vel certè imagineris te ferri per ea loca, in quibus ea myſteria facta ſunt, illiſque te præſentem eſſe cogites, ac ſi oculis tuis haberes propoſita. Quod magno voluptatis ſenſu fieri poteſt, ſicut otioſi imaginamur aliquando nos totā Galliam vel Italiam percurrere, & mira videre, &c. poſſunt autem Dominico & Feria 5. expendi myſteria glorioſa.

Feria 2. 3. & Sabbatho gaudiosa. Feria 4. & 6. dolorosa.

Secundus modus est, vt ad singulas decades mysterium, quod expendimus in ipsis salutationibus angelicis breuiter inseratur hoc pacto.

IN ROSARIO gaudioso.

Ad decades singulas cùm ventum est, ad nomen Iesus adijciatur.

AD 1. Quem Virgo concepisti. S. Maria mater, &c.
AD 2. Quem Visitãdo Elisabeth portasti. S. Maria mater, &c.
AD 3. Quem Virgo genuisti. S. Maria mater, &c.
AD 4. Quem In templo prӕsentasti. S. Maria mater, &c.
AD 5. Quem In templo inuenisti. S. Maria mater, &c.

IN ROSARIO doloroso.

Ad nomen Iesus adijciatur.

AD 1. Qui pro nobis Sanguinem sudauit. S. Maria mater, &c.
AD 2. Qui pro nobis Flagellatus est. S. Maria mater, &c.
AD 3. Qui pro nobis Spinis coronatus est. S. Maria mater, &c.
AD 4. Qui pro nobis Crucem baiulauit. S. Maria mater, &c.
AD 5. Qui pro nobis Crucifixus est. S. Maria mater, &c.

IN

IN ROSARIO glorioso.

Ad nomen Iesus adijciatur.

AD
1. Qui Resurrexit à mortuis.
2. Qui In cælum aſcendit.
3. Qui Spiritum ſanctum miſit.
4. Qui Te aſſumpſit.
5. Qui Te in cælis coronauit.
S. Maria mater, &c.

Quia verò quodlibet Roſarium concludi ſolet oratione Dominica, & ter ſalutatione Angelica in honorem S. Trinitatis, ac ſymbolo Apoſtolorum, vel vt aliis placet, ab iiſdem inchoari.

In I. Roſario poſt Ieſus in ſalutatione Angelica adijciatur.

Qui nobis augeat.
Fidem rectã
Spẽ firmam.
Caritatem perpetuam.
S. Maria, &c.

In II. Rosario post Iesus adijciatur.

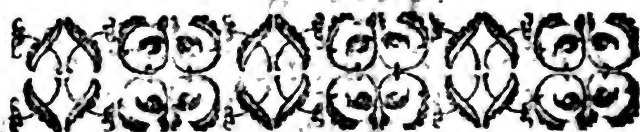
Qui nobis { Intellectum illuminet. Voluntatem perficiat. Memoriam roboret. } S. Maria, &c.

In III. Rosario post Iesus adijciatur.

Qui { Dirigat cogitationes. Reget verba, Gubernet opera. } S. Maria, &c.

Finis Meditationum.

INDEX

INDEX MEDITATIONVM,

ET PRIMO

In omnes Dominicas.

INDEX.

Med.

Med.

Med.

INDEX MEDITAT.
In festa Sanctorum.

In

Med.

INDEX MEDITAT.

De passione Domini.

Med. 9.

con-

 tum

IN-

INDEX MEDITAT. RESIDUARUM DE CHRISTI VITA, QUÆ NON INCIDUNT IN DOMINICAS, VEL FESTA.

Med.

De apparitionibus residuis post resurrectionem.

INDEX MEDITATIONVM De communi Sanctorum.

INDEX MEDITAT.
De Dei beneficiis.

IN-

INDEX MEDITAT.
De peccatis.

INDEX MEDITAT.
De miseriis vitæ humanæ.

INDEX MEDITAT. De 4. Nouissimis.

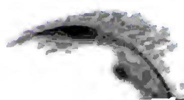
INDEX MEDITAT. de S. Euchariſtia.

5. De

INDEX MEDITAT. DE Sacerdotij dignitate & officio,

INDEX MEDITAT.
De votis Religiosorum.

FINIS.

APPROBATIO.

Enchiridion hoc piarum Meditationum per R. P. IOAN. BVSÆVM, Societatis IESV Presbyterum, concinnatum, dignum iudico, quod recudatur, & ad pietatem in animis fidelium excitandam, luce donetur. Actum 19. Nouembris, Anno 1612.

LAVR. BEYERLINCK
S. Theol. Licent. Canonicus Antuerpiensis, & Censor librorum.

SVMMA PRIVILEGII.

ALBERTI ET ISABELLÆ CLARÆ EVGENIÆ Archiducum Austriæ, Ducum Burgundię, Brabantiæ, &c. Serenissimorum Belgicæ Principum priuilegio cautum est; ne quis librum, cui titulus est, *Enchiridion piarum meditationum in omnes Dominicas & SS. Festa, Christi passionem, &c.* Authore R. P. IOANNE BVSÆO Societatis IESV Theologo, præter voluntatẽ BALTAZARIS BELLERI, Typographi Duacensis, intra sexennium imprimat, adulteret, aut alibi impressum in has inferiores Germaniæ ditiones importet, venalemve habeat. Qui secus faxit, confiscatione librorum & trium florenorum pro quolibet exemplari, pœna mulctabitur: vti latiùs in secretis patet literis datis Bruxellę 9. Maij, an. 1613.

Signat,

LE COMTE.

FACVLTAS
R. P. PROVINCIALIS
PROVINCIÆ
BELGICÆ.

IOANNES HERENNIVS Prouincialis Societatis IESV in Prouincia Belgica juxta priuilegium eidem Societati à Sereniſſimis Principibus ALBERTO & ISABELLA, die 10. Septembris 1612. conceſſum, quo bibliopolis omnibus prohibetur ne libros ab eiuſdem Societatis hominibus compoſitos abſq; Superiorum permiſſione imprimant, permittit BALTAZARI BELLERO Duaci Typographo, vt *Enchiridion piarum Meditationum in omnes Dominicas, & Sanctorum Feſta, Chriſti paſſionem, &c.* Autore R. P. IOANNE BVSÆO, eiuſdem Societatis IESV Theologo, ad ſex proximos annos imprimere, ac liberè diuendere poſſit. Datum Luxemburgi die 12. Iunij. An. 1613.

IOANNES HERENNIVS.

730

60

20

10

21. a

mio

180

24

2270

2730

0

